همشهری

دوشنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۰ • ۲۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ • سال بیست و نهم • شماره ۸۳۵۰ • ۲۴ صفحه + ۴ صفحه ویژه استان‌ها • ۲۰ صفحه راهنما ویژه تهران • ۳۰۰۰ تومان

HAMSHAHRI • ISSN 1735-6386 • Vol.29 • No.8350 • MON • NOV.1 • 2021

صفحه ۱۷

حمله به آلودگی هوا با ۱۰ هزار موتورسیکلت برقی

تبدیل ۴ میلیون موتورسیکلت در تهران به موتورسیکلت‌های جدیدبرقی، هم از مصرف سوخت و هم از آلودگی هوا می‌کاهد

صفحه ۸

سفر به قلب مشکلات

این روزها حضور بی واسطه سید ابراهیم رئیسی در میان مردم، موجب افزایش امید در جامعه شده است

صفحه ۲

متولد سال کرونا

کرونا به نوزادان هم رحم نمی‌کند، اما در یکی از بیمارستان‌های تهران این نوزادان در امان هستند

عکس: همشهری/اکبر بدرخانی

۱۰

واکسن آنفلوآنزا فعلا نیاز نیست

همشهری از اما و اگرهای تزریق واکسن فصل سرما در کنار واکسن کرونا گزارش می‌دهد

نایب‌رئیس انجمن داروسازان: تزریق واکسن آنفلوآنزا برای عموم‌مردم الزامی نیست

فعالان حوزه دارو می‌گویند تقاضا برای واکسن آنفلوآنزا، امسال، بالا رفته است. مردم تصور می‌کنند تزریق دو واکسن آنفلوآنزا و کرونا، منجر به افزایش ایمنی آنها می‌شود. اما این موضوع علمی نیست و به گفته متخصصان ۷۰ درصد از متقاضیان واکسن آنفلوآنزا، نیازی به آن ندارند.

صفحه ۱۲ را بخوانید.

آخرین فرصت نجات زمین

کنفرانس اقلیمی سازمان ملل در میان هشدارهای دانشمندان درباره از دست رفتن فرصت بشر برای جلوگیری از تغییرات اقلیمی پایدار آغاز به کار کرد

نشست تغییرات اقلیمی سازمان‌ملل بعد از یک سال تعویق به‌خاطر کرونا در گلاسگو اسکاتلند آغاز به‌کار کرده است تا به تردیدهای پرشماری که می‌تواند آینده بشر را به چالش بکشد رسیدگی کند.

صفحه ۲۳ را بخوانید.

چطور به جنگ قاتل نامرئی برویم؟

نکات کلیدی برای جلوگیری از گازگرفتگی در فصل سرما

همزمان با سرد شدن هوا در اغلب نقاط کشور، حوادث مربوط به گازگرفتگی نیز به‌طور چشمگیری افزایش پیدا کرده است. فقط در جریان ۲ حادثه دلخراش در دورود و اردبیل ۹ نفر جان خود را از دست دادند. براساس گزارش پزشکی قانونی در سال گذشته ۲۳۵ زن و ۶۹۱ مرد به‌دلیل گازگرفتگی جان باختند.

صفحه ۲۱ را بخوانید.

طرح ضدتورمی دولت در راه است

- در آذرماه امسال از سد ضدتورمی دولت بر مسیر بودجه رونمایی می‌شود
- تامین کسری بودجه، از مسیر غیرپولی برای مهار تورم در دستور کار ستاد اقتصادی دولت قرار گرفته است

دولت عزم خود را جزم کرده تا به هر قیمتی که شده کسری بودجه را به‌عنوان موتور محرک تورم مدیریت کند. گام نخست دولت تنظیم دخل و خرج ۴ ماه پایانی امسال، با کمترین اثر تورمی است. به باور کارشناسان، کسری بودجه مهم‌ترین موتور محرک تورم در اقتصاد است.

صفحه ۴ را بخوانید.

ایران در جنگ سایبری

ترس آمریکا و رژیم‌صهیونیستی از قدرت نظامی ایران باعث‌شده تا حملات سایبری طی ماه‌های اخیر شدت بگیرد

پشت‌پرده حمله به پمپ بنزین‌ها

سردار جلالی: حمله سایبری به شبکه هوشمند سوخت کار آمریکا و رژیم صهیونیستی بود

رژیم صهیونیستی زیرسایه تهدیدهای سایبری

اسرائیل برای نخستین‌بار مانوری بزرگ با هدف مقابله با حملات سایبری به زیرساخت‌های استراتژیک خود برگزار می‌کند

صفحه‌های ۲، ۱۱ و ۲۳

یادداشت

مالک شریعتی؛ عضو کمیسیون انرژی مجلس

امیدآفرینی خنثی‌کننده حمله سایبری

حملات سایبری اخیر به ایران همزمان با گام‌های مؤثر دولت سیزدهم در کاهش مشکلات کشور صورت می‌گیرد. با شروع فعالیت دولت آقای رئیسی امیدواری به حل مسائل کشور در مردم ایجاد شده و فرایند بازگشت اعتماد عمومی و احیای سرمایه اجتماعی که در دولت آقای روحانی تخریب شده بود، آغاز شده است. سفرهای آقای رئیسی و پیگیری‌هایی که ایشان در صحنه انجام می‌دهد به همراه اصلاحاتی که در بحث اصلاح قیمت سیمان و آغاز به‌کار فرایند قانون جهش تولید مسکن و مسائلی از این دست اتفاق می‌افتد باعث ایجاد امیدواری در مردم شده است و دشمنان درصدد خنثی‌سازی این مسئله هستند.

تهدیدهای اخیر سایبری همزمان با پرواز جنگنده بمب‌افکن‌های اسرائیل و آمریکا به‌معنای این است که آنها از هر ابزاری که بتوانند استفاده می‌کنند تا به ایران ضربه بزنند. اینکه تاکنون آنها به ایران حمله نظامی نکرده‌اند به‌دلیل عدم‌اراده آنها نیست، به‌دلیل عدم‌اطمینان از نتیجه‌بخش بودن و کم‌خسارت بودن برای خودشان است. آنها اگر بدانند که این گزینه مطلوب است حتما اقدام می‌کنند ولی با توجه به آمادگی نیروهای مسلح ایران و تبعات سنگینی که برای آنها خواهد داشت تاکنون آن را عملیاتی نکرده‌اند و این بازدارندگی برای سیستم دفاعی ایران به‌نحو خوبی مانع اجرای چنین نیت خباثت‌آمیزی از طرف دشمنان ما شده است.

جنگ سایبری یکی از شقوق درگیری‌ها بین قدرت‌هاست و ایران هم یکی از قدرت‌های سایبری منطقه و جهان است. هم ایران لطماتی به دشمنان خود در این حوزه وارد کرده است، هم آنان تلاش‌هایی در این زمینه داشته‌اند. تاکنون ضرباتی که آنان داشته‌اند و اهدافی که دنبال کرده‌اند محدود به زیرساخت‌های غیرعمومی بود و در عرصه خدمات عمومی که همه مردم مخاطب باشند، کمتر چنین حملاتی را دنبال می‌کردند.

مرحله اخیر حملات نشان می‌دهد دشمنان وارد فاز جدیدی شده‌اند و دنبال نارضایتی عمومی به‌صورت فراگیر هستند. این مسئله می‌توانست یک آشوب اجتماعی ایجاد کند که خوشبختانه با اطلاع‌رسانی بموقع و حضور در صحنه مسئولان امر به‌خصوص شخص آقای رئیس‌جمهور تا حدود زیادی خنثی شد؛ مردم صبوری کردند و دولت هم تا حدود زیادی مشکل را رفع کرده است و تا پایان دنبال خواهد کرد.

آنچه اینجا دقت‌نظر می‌طلبد این است که هشدارهایی از گذشته به این سامانه و سامانه‌های مشابه داده شده بود. چند روز قبل در مصاحبه‌ای گفتم که این سامانه‌ها طی ۱۰ سال گذشته باید به‌روز می‌شد، ولی دولت گذشته چون اعتقادی به این سامانه‌ها نداشت، آنها را رها کرده و به‌روزرسانی نکرده بود. فرمانده پدافند غیرعامل هم دیروز به این موضوع اذعان داشت که این کم‌کاری در دولت سابق صورت گرفته است.

راه‌حل ماجرا تقویت سیستم دفاعی و سایبری کشور است. برای آینده شاید بتوان تشکیل یک سازمان مستقل دفاع و امنیت سایبری را دنبال کرد. پیشنهاد ایجاد چنین سازمانی یک امر ضروری به‌نظر می‌رسد. چنین سازمانی می‌تواند بحث دفاع سایبری و پاسخ‌های مقتضی در زمان حملات را در دستور کار خود قرار دهد. مواجهه مناسب با چنین اتفاقاتی در تحلیل اتفاق اخیر مؤثر است. اطلاع‌رسانی از مسیر کانال‌های داخلی و لحظه‌به‌لحظه مهم بود تا مردم متوجه ماجرا باشند. پنهان‌نکردن ماجرا از مردم اهمیت داشت که شفاف عمل شد و این مسئله جای تقدیر داشت. مردم از لحظه اول در جریان قرار گرفتند که موضوع چیست. تدبیر برای کنترل ماجرا و جبران خسارت‌های احتمالی می‌تواند در آرامش‌بخشی به جامعه و همراه کردن مردم و ارتقای میزان صبوری و همراهی مردم با مسئولان مؤثر باشد. حضور در صحنه مسئولان به‌ویژه شخص آقای رئیسی به‌نحو خوبی اتفاق افتاد.

دیدگاه

رضا کربلائی؛ روزنامه نگار

جراحی بودجه و تصمیم سخت دولت

تصمیم دولت سیدابراهیم رئیسی برای نجات بودجه ایران بدون تردید می‌تواند سخت و پیچیده باشد؛ مسیری سخت و ناگزیر که حتی شاید باعث کاهش محبوبیت او و دولتش شود اما تجربه نشان‌داده اگر دولت‌ها به اصلاحات واقعی و بنیادین نپردازند یا به‌دلیل نگرانی از افت محبوبیت‌شان، در تدبیر امور و اصلاح فرایندهای گذشته تعلل ورزند، هزینه آن را باید مردم با نرخ تورم بالا بپردازند. به این ترتیب، دولت سیزدهم در ماه‌های نخست فعالیت خود در برابر یک تصمیم سخت، برای جراحی بودجه قرار دارد.

بازگرداندن قطار بودجه از ریل خارج شده ایران، یک ضرورت انکارناپذیر است و می‌توان آن را به مهم‌ترین مطالبه ملی تبدیل کرد مشروط بر اینکه این جراحی با کم‌ترین میزان خونریزی و بیشترین فرصت بهبود همراه باشد. از این منظر شاه‌بیت تصمیم دولت در اصلاح بودجه، می‌تواند پایین‌آوردن درجه تب یا حرارت بدن اقتصاد باشد؛ زیرا هرگونه بودجه‌ریزی بدون اتکا به منابع پایدار، تنها بر زبانه آتش تورم می‌افزاید.

اکنون می‌توان به این رهیافت رسید که در مواجهه با پدیده کسری بودجه، در سمت منابع و مصارف باید ردیف‌های اضافی را با تکیه بر پول‌های ناموجود رصد کرد. بنابراین در گام نخست دولت می‌تواند از پدیده نامیمون پیش‌بینی هزینه‌ها و مصارف بودجه بدون اطمینان از تحقق درآمدها و منابع، جلوگیری کند. البته این اصلاح در ظاهر ساده به‌نظر می‌رسد اما در عمل سخت و پیچیده خواهد بود، به‌ویژه اینکه سال‌هاست تفکر بودجه‌تراشی بر نظام بودجه‌ریزی کشور، به‌ویژه درون بدنه اداری و مدیریتی دستگاه‌های بودجه‌خوار، ریشه دوانده است و برمبنای آن هر دستگاهی تلاش می‌کند تا بودجه بیشتری از دولت طلب کند که نشانه آن را می‌توان در کسری‌بودجه ۴۰۰ هزار میلیارد تومانی امسال مشاهده کرد. راز پایان دادن به این چرخه باطل و معیوب، در نظام بودجه‌ریزی ایران، تفاهم و اراده واقعی سران قوا و به‌ویژه دولت و مجلس بر سر اصلاح این فرایند است. مجموعه قوا باید به این عزم و تصمیم برسند که پیش از گرفتاری دولت در میان ردیف‌های پرشمار بودجه‌ای، در سمت هزینه‌ها و مصارف، به سمت واقعی‌سازی و پایدارسازی ردیف‌های درآمدی و منابع بودجه، حرکت کنند.

بودجه در بخش درآمدها و منابع بر ۳ محور اساسی پایه‌گذاری شده است؛ یک محور، درآمدها، ازجمله درآمدهای مالیاتی است. محور دوم بر فروش دارایی‌های سرمایه‌ای دولت و به‌طور مشخص فروش نفت خام، گاز طبیعی، فرآورده‌های نفتی و نظایر آن استوار می‌شود و محور سوم هم ماهیت استقراضی و فروش دارایی‌های مالی دولت، ازجمله اوراق بدهی، اوراق قرضه، سهام و اموال و دارایی‌های دولت را دربرمی‌گیرد.

در بخش هزینه‌ها و مصارف بودجه هم، با ۳ محور هزینه‌های جاری دولت، خرید دارایی‌های سرمایه‌ای و طرح‌های عمرانی قرار دارد. با این سازوکار، دولت باید دخل و خرج خود را به‌گونه‌ای تنظیم کند که کسری نیاورد و به استقراض از بانک مرکزی و چاپ پول تورم‌ساز ناچار نشود.

اکنون که دولت می‌گوید سرنوشت سفره خانوارها و اقتصاد ایران را به تحریم‌ها و مذاکرات هسته‌ای گره‌نمی‌زند، به‌نظر می‌رسد باید در بودجه سال آینده، به‌عنوان نخستین بودجه دولت سیدابراهیم رئیسی، سطح انتظارات و میزان برآورد از درآمدهای نفتی، واقع‌بینانه‌تر دیده شود. در بودجه سال آینده بسته به اینکه ایران می‌تواند در طول سال چه میزان نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی را، به چه قیمتی، بفروشد، میزان درآمدهای ارزی دولت مشخص خواهد شد. در وضعیت کنونی، حتی با احتمال فروش نفت بیشتر، انتظار می‌رود دولت و مجلس تا زمان اطمینان از رفع تحریم‌ها، به سقف دوم بودجه فکر نکنند و برای دلارهایی که مشخص نیست چه زمانی در دسترس خواهد بود، از قبل هزینه‌تراشی و ردیف مصرفی تعیین نکنند.

ادامه در صفحه ۴

نگاه

سیدمجتبی شفیعی؛ معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران

توجه به بُعد نرم‌افزاری حمل‌ونقل عمومی

تجربه جهانی نشان می‌دهد که راه‌حل حمل‌ونقل و ترافیک شهرهایی شبیه تهران در ۳ بخش خلاصه می‌شود؛ اول، توسعه حمل‌ونقل عمومی، دوم، توسعه حمل‌ونقل پاک و سوم، محدودیت در استفاده از خودروهای شخصی. این ۳ موضوع در کنار هم می‌تواند سبب موفقیت در حمل‌ونقل و ترافیک شهر تهران شود. البته محورهای دیگری هم وجود دارد، ولی محورهای اصلی همین ۳ موضوع است. در مورد توسعه حمل‌ونقل پاک تقریبا کاری صورت نگرفته و در مورد محدودیت در استفاده از خودروهای شخصی کارهایی تنها با اعمال محدودیت طرح ترافیک انجام شده است. در واقع این دو محور جای کار بسیاری دارد؛ به‌خصوص در مورد حمل‌ونقل پاک.

با وجود این، در مورد توسعه حمل‌ونقل عمومی از بعد سخت‌افزاری فعالیت‌هایی در گذشته انجام شده که نشانه‌هایی از آن در برنامه‌های جاری دیده می‌شود و عموما توجه به حوزه سخت‌افزاری و توسعه ناوگان و در حوزه مترو توسعه شبکه، ایستگاه‌ها و خود واگن‌ها دارد. در واقع به حوزه نرم‌افزاری کم‌توجهی شده است، درحالی‌که پیشرفت‌هایی در دنیا اتفاق افتاده و در تهران چنین پیشرفت‌هایی در حوزه نرم‌افزاری دیده نمی‌شود.

همانطور که گفته شده، عمده تجهیزات شهرداری در ناوگان حمل‌ونقل عمومی بسیار فرسوده است.

ادامه در صفحه ۳

تمدید آگهی مزایده ج-۱۴۰۰

شرکت مخابرات ایران
شرکت مدیریت املاک
(مدیریت سامان سازه غدیر)
شماره ثبت ۴۰۰۲۵۳ (سهامی خاص)

شرکت مخابرات ایران

پیرو آگهی‌های مزایده منتشره در روزنامه‌های دنیای اقتصاد و اطلاعات مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۶ و همشهری مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۱ در خصوص فروش بخشی از املاک مازاد شرکت مخابرات ایران و به منظور فراهم آمدن زمینه حضور بیشتر مزایده‌گران، ضمن تمدید مهلت فروش اسناد مزایده تغییرات ذیل در زمانهای مقید در آگهی و اسناد مزایده صورت می‌پذیرد.

- اتمام مهلت فروش اسناد مزایده : روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۶
- مهلت تحویل پاکات و قبول پیشنهادات : روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۳
- گشایش پاکات مزایده : روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۴

کلیه متقاضیان محترم و خریداران اسناد با رعایت موارد ذکر شده و سایر مندرجات اسناد مزایده می‌توانند در مزایده اخیر شرکت نمایند. ضمناً جهت کسب اطلاعات بیشتر مقتضی است به سایت شرکت مخابرات ایران به نشانی www.tci.ir مراجعه فرمایند.

6 260641 200359 >
6 260641 200014 >

سفر به قلب مشکلات

حضور بی واسطه رئیس جمهوری در میان مردم موجب افزایش امید در جامعه شده است

دولت

انتشار یک ویدئو در روزهای اخیر از سفر نخست سیدابراهیم رئیسی به خوزستان که در آن یکی از اهالی رئیس‌جمهوری را به صرف دوغ به اندیکا دعوت می‌کند و قریب به ۲ماه بعد رئیس‌جمهوری سرزده به اندیکا می‌رود و به دعوت ساده او پاسخ می‌دهد؛ پاسخی ساده و صمیمی که مورد توجه بسیاری از کابران قرار گرفت.

انتشار این ویدئوی کوتاه با تیتر «رئیسی به وعده‌اش عمل کرد» شاید بیش از هر چیز از این منظر جالب توجه بود که رئیس‌جمهوری به وعده‌اش عمل کرده است؛ چیزی که در سال‌های اخیر مردم کمتر از مسئولان دیده‌اند. البته وعده رئیسی صرفا حضور در میان مردم منطقه اندیکا نبوده است؛ رئیس دولت سیزدهم همانطور که با شعار دولت مردمی در تبلیغات انتخاباتی ریاست جمهوری کار خود را آغاز کرده بود، پس از حضور در کسوت ریاست‌جمهوری هم ارتباط بی‌واسطه با مردم، سفرهای استانی، دیدار با مردم پس از رخدادهای ناخوشایند را در اولویت برنامه‌های خود قرار داد؛ چنان‌که حضور غافلگیرکننده او در پمپ بنزین پس از اختلال در سامانه سوخت هم واکنش‌های مثبت در جامعه را درپی داشت.

اهمیت سفرهای استانی

در همین مدت کوتاه که از شروع به‌کار دولت سیزدهم گذشته است، فقط در زمینه سفرهای استانی و بازدید مستقیم از استان‌ها و دیدار با مردم نقاط دور و نزدیک کشور، رئیسی تاکنون ۸سفر انجام داده تا هم از نزدیک در جریان مشکلات قرار بگیرد و با رصد مشکلات مردم تلاش کند تا اعتماد و امید مردم به دولتمردان را تقویت و براساس اولویت‌ها در راستای رفع مشکلات عدیده مردم، مؤثرتر عمل کند. امید و اعتماد مردم به دولت در سال‌های اخیر به‌شدت آسیب دیده و شاهد کاهش اعتماد عمومی و ایجاد شکاف در میان مردم و دولت بودیم. ضمن اینکه یکی از ویژگی‌های مهم سفرهای استانی رئیسی ۲سفر او به خوزستان بوده؛ استانی که در جریان خاموشی‌های تابستان و بروز مسئله کم‌آبی، شاهد بیشترین نارضایتی‌ها بود و چندی بعد هم با بروز زلزله در اندیکا موجب شد که دوباره مقصد سفرهای استانی سیدابراهیم رئیسی باشد. چه‌بسا رئیس‌جمهوری نخستین سفر استانی خود را به خوزستان کلید زد تا هم نشان دهد که اهمیت اتفاقات رخ‌داده را شناخته و هم نگاه‌های مسئولان نظام را متوجه این استان استراتژیک و مهم کند.

بر همین اساس هم رئیسی نه منتظر تشریفات ماند و نه توقع داشت که مردم که به‌شدت درگیر پاندمی کرونا بودند، به استقبالش بروند. سفرهای استانی را بدون هزینه‌های معمول آغاز کرد؛ آن‌هم از مناطق محروم. تا ضمن تأکید بر رعایت عدالت، امید را هم در جامعه و به‌ویژه مناطق محروم بازگرداند و با محرم‌دانستن مردم، شکاف ایجادشده بین مردم و حاکمیت کاهش یابد.

رئیسی و دیگر اعضای هیأت دولت در سفر به استان‌ها همواره اعلام کرده‌اند که هدف اصلی از این سفرها آشناشدن با مسائل و مشکلات مردم، مدیرانِ مناطق و به‌ویژه شناخت ظرفیت‌های اقتصادی است تا بتوان براساس اطلاعات و آمارهای دقیق در هر منطقه برای ایجاد اشتغال، رونق تولید، رفع مشکلات مردم و کمک به فقرا و محرومان گام‌های مؤثری برداشت.

آنچه در میان برنامه‌ها و رویه سفرها مشهود است، اینکه قبل از سفر کارهای کارشناسی توسط متخصصان و صاحب‌نظران انجام، چالش‌ها و مسائل هر منطقه دسته‌بندی شده و براساس ظرفیت‌های هر استان و امکانات دولت برای تخصیص بودجه، تصمیم‌گیری می‌شود و در نهایت با حضور میدانی و گفت‌وگوی رودررو با مردم، دستورات ویژه صادر می‌شود.

رضایت ۷۲ درصدی مردم ایران از عملکرد دولت رئیسی

نتیجه مستقیم حضور بی‌واسطه رئیسی در میان مردم، در کنار آنچه تاکنون از سوی دولت سیزدهم در کشور صورت‌گرفته، افزایش رضایت مردم از دولت بود؛ موضوعی که هم در جامعه مشهود است و هم نظرسنجی‌های صورت‌گرفته از سوی مؤسسه‌های معتبر خارجی آن را نشان داده است.

مؤسسه نظرسنجی گالوپ در نخستین هفته‌های ورود رئیسی به کاخ ریاست‌جمهوری، نظر مردم ایران را درباره عملکرد دولت او پرسیده است که بر این اساس، ۷۲درصد مردم از عملکرد رئیسی و کابینه او راضی‌اند. به گزارش ایرنا، مؤسسه گالوپ مستقر در واشنگتن با انتشار آخرین نظرسنجی‌های صورت‌گرفته گزارش داد که از هر ۱۰ نفر بزرگسال، بیش از ۷نفر عملکرد دولت رئیسی را تأیید می‌کنند.

آمار منتشرشده از نظرسنجی گالوپ صورت‌گرفته از ۲۴ تا ۳۱ آگوست (دوم تا نهم شهریور) ۳هفته پس از روی کار آمدن دولت رئیسی صورت گرفته است. مؤسسه گالوپ همچنین به مقایسه عملکرد دولت رئیسی با روحانی پرداخت و اعلام کرد که رئیسی در مدت کوتاه به‌دست‌گرفتن دولت توانسته برخلاف رئیس‌جمهوری پیشین ایران از رضایت بیشتری برخوردار باشد. آخرین نظرسنجی مؤسسه گالوپ در دوران ریاست‌جمهوری روحانی که در نوامبر (آبان) ۲۰۲۰ در دوران همه‌گیری ویروس کرونا در ایران انجام شد، تقریبا یک‌سوم ایرانیان یعنی ۳۲درصد، عملکرد روحانی را تأیید کردند.

همچنین یافته‌های نظرسنجی دانشگاه مریلند آمریکا از مردم ایران درباره موضوع‌هایی چون شرایط اقتصادی، کرونا، فساد و ناکارآمدی، سیاستمداران محبوب و منفور، دلایل کاهش مشارکت در انتخابات و... هم نشان از محبوبیت سیدابراهیم رئیسی داشت.

براساس این نظرسنجی که بازه زمانی پایان سپتامبر ۲۰۲۱ (اوایل مهرماه ۱۴۰۰) را دربرمی‌گیرد، سیدابراهیم رئیسی با ۴۵درصد زیاد و ۳۳درصد تاحدودی محبوب‌ترین سیاستمدار ایران است.

ضرورت حفظ اعتماد مردم

گرچه در این میان برخی کارشناسان، نمایندگان و تحلیلگران هم پیشنهادهایی را در مورد سفرهای استانی عنوان می‌کنند، اما آنچه هست، همه این پیشنهادها برای بلندمدت و حفظ اعتماد مردم به دولت ضرورت دارد و فعلا اولویت همین حضور بی‌واسطه با مردم، محرم دانستن آنها و پرکردن شکاف ایجادشده میان دولت و مردم است؛ چنان‌که شخص رئیس‌جمهوری هم به‌رغم برخی انتقادها همچنان بر سفرهای استانی و آثار مثبت آن اصرار دارد. چنان‌که اخیرا در جلسه هیأت دولت با اشاره به اهداف سفرهای استانی گفت که «دولت باید در همه نقاط کشور حضور یابد، چراکه در بسیاری از موارد برخی طرح‌ها که دچار وقفه بی‌دلیل شده‌اند، با پیگیری‌های مدیران ارشد در جریان بازدید حضوری، فعال می‌شود.» وی اجرای مصوبات سفرهای استانی را برای بازکردن گره از زندگی مردم ضروری دانست و افزود: دولت مصمم است سفرهای استانی و حضور بی‌واسطه بین مردم را با قوت ادامه دهد.

روی خط خبر

■ عفو و تخفیف مجازات ۸۶۸محکوم تعزیرات حکومتی

علیرضا نورنژاد، مدیرکل نظارت بر اجرای احکام سازمان تعزیرات گفت: به مناسبت فرارسیدن میلاد حضرت رسول اکرم(ص) و امام جعفر صادق(ع)، تعداد ۳هزارو۴۵۸نفر از محکومین محاکم عمومی و انقلاب، سازمان قضایی نیروهای مسلح و سازمان تعزیرات حکومتی از سراسر کشور مورد عنایت مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) قرار گرفتند. به گزارش سازمان تعزیرات حکومتی، مدیرکل نظارت بر اجرای احکام سازمان تعزیرات حکومتی افزود: در این عفو رهبر معظم انقلاب، ۸۶۸نفر از محکومین سازمان تعزیرات حکومتی مشمول عفو یا تخفیف مجازات واقع شده‌اند که با دستور ریاست عالی سازمان جهت اعمال به ادارات کل اجرایی سراسر کشور ابلاغ شد.

■ حضور میان مردم نیمی از کار است

سیدناصر موسوی لارگانی، نماینده اصفهان در نطق میان‌دستور خود با تشکر از رئیس‌جمهور بابت سفرهای استانی اخیر، گفت: اینکه رئیسی در دسترس مردم باشد روحیه‌ای عالی است اما تنها نیمی از کار است، مسئله مهم‌تر، درمان این دردهاست. مردم منتظر اقدامات عملی در حوزه‌های مختلف هستند. بازار بورس به قتلگاه مردم تبدیل شده و وزارت اقتصادی در موضع انفعال است. به گزارش خانه ملت، او با انتقاد از وضعیت صنعت، معدن و تجارت کشور، این حوزه را «شعارزده» خواند و ادامه داد: دو کلمه باید و نباید که از اصلی‌ترین کلیدواژه‌های مسئولان است، مخاطبی جز خودشان ندارد. عضو فراکسیون ولایی با انتقاد از وضعیت زمین‌های اصفهان و فرونشست زمین در این استان، افزود: دولت‌ها و مجلس‌ها جز شعار برای اصفهان کاری نکردند.

■ طرح «جلوگیری از تجمل‌گرایی» اعلام وصول شد

در جلسه علنی دیروز مجلس ۹طرح اعلام وصول شد که طرح «اصلاح ماده یک قانون نحوه اعمال نظارت بر کاهش هزینه‌های غیرضرور و جلوگیری از تجمل‌گرایی» جزو آنها بود. قانون اعمال نظارت بر کاهش هزینه‌های غیرضرور و جلوگیری از تجمل‌گرایی سال ۱۳۷۰ در مجلس سوم تصویب شد. به گزارش ایسنا، این طرح ۴ماده دارد و همانطور که از نام آن پیداست، شامل دستورالعمل‌هایی برای کاهش هزینه‌ها و جلوگیری از تجمل‌گرایی در نهادها و سازمان‌های مختلف کشور از وزارتخانه‌ها گرفته تا صداوسیماست. حالا نمایندگان مجلس یازدهم درپی اصلاح ماده یک این طرح هستند اما باید دید این طرح چه زمانی در دستور کار صحن علنی قرار می‌گیرد.

پشت پرده حمله به پمپ بنزین‌ها

سردار جلالی: حمله سایبری به شبکه هوشمند سوخت، کار آمریکا و رژیم صهیونیستی بود

گزارش

حمله سایبری اواسط هفته گذشته به جایگاه‌های عرضه سوخت و پمپ بنزین‌ها، کار آمریکا و اسرائیل بوده است. سردار غلامرضا جلالی، رئیس سازمان پدافند غیرعامل ۴روز پس از این حادثه در مورد ماهیت و منشأ حمله سایبری به سامانه توزیع سوخت کشور گفت: در این زمینه نیازمند اطلاعات فنی و تحلیل اطلاعاتی هستیم. تیم‌های فنی متخصصان ما کماکان در حال مطالعه و بررسی زوایای فنی این اتفاق هستند. از منظر تحلیل اطلاعاتی و نه فارنزیک، حمله سایبری به سامانه‌های سوخت، یک تهاجم سایبری از منشأ یک کشور خارجی و به‌احتمال فراوان کار آمریکا و رژیم صهیونیستی است. همزمان با این اظهارات نفتالی بنت، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی تلویحا حملات سایبری به ایران را تأیید کرد. او با طرح اظهاراتی علیه برنامه هسته‌ای ایران گفت: «اسرائیل در جنگ سرد با ایران است و هر کاری که لازم باشد برای خنثی کردن تهدیدات ایران انجام خواهد داد.» سردار غلامرضا جلالی که طی روزهای اخیر سازمانش با انتقاداتی درباره غیرمؤثر بودن پدافند غیرعامل در حملات اخیر سایبری مواجه شده بود، در یک برنامه تلویزیونی گفت: «هیچ کشوری از حمله سایبری در امان نیست. آمریکا با وجود پیشرفت‌هایی که در زمینه سایبری دارد دارای بیشترین میزان حملات سایبری است که حمله به زیرساخت‌های انتقال سوخت آن در ماه‌های گذشته یکی از آخرین انواع آنهاست. مشابه این حوادث در کشورهای فرانسه و انگلیس نیز رخ داده است. طبیعی است که کشور ما نیز از گزند چنین حوادثی در امان نخواهد بود. همانگونه که رئیس‌جمهور اظهار داشتند این حمله سایبری نه نخستین حمله بود و نه آخرین آن خواهد بود.»

شباهت با حملات قبلی

جلالی در پاسخ به این سؤال که گفته می‌شود این تهاجم سایبری به لحاظ فنی به حمله سایبری چند وقت گذشته به زیرساخت‌های راه‌آهن شباهت داشت نیز توضیح داد: برای اظهارنظر در مورد این موضوع باید دید حمله در کدام لایه اتفاق افتاده است. آنچه مشخص است حمله به راه‌آهن و حادثه بندر شهید رجایی به جهت آنکه در لایه میان افزار رخ داده بود با حمله به سامانه سوخت شباهت دارند.

او در پاسخ به این سؤال که آیا رابطه‌ای بین حمله سایبری به سامانه توزیع سوخت و هک تابلوی تبلیغاتی و یک خبرگزاری وجود دارد نیز توضیح داد: من اطلاعی در مورد هک خبرگزاری ندارم و مسئول این بخش، نهاد دیگری است، اما در مورد تابلوهای تبلیغاتی می‌توان اینگونه تحلیل کرد که این کار، به‌احتمال قوی اقدام عوامل داخلی در امتداد اقدام خارجی در حمله سایبری به سامانه سوخت برای تشدید بحران ناشی از آن است. رئیس سازمان پدافند غیرعامل تصریح کرد: تعبیر من در مورد این موضوع این است که اگرچه یک گل خوردیم ولی در انتها بازی را نباختیم چراکه حضور هوشمندانه صدا و سیما و اطلاع‌رسانی دقیق توسط آن، شناخت مردم از مسئله و سوم سرعت عمل تیم‌های فنی در بازگشت خدمت به سیستم‌های سوخت‌رسان سبب شد این توطئه که به دنبال تکرار حادثه‌ای مانند آبان ۹۸ بود با شکست مواجه شود.

سردار جلالی با اشاره به اینکه با وجود تصویب مجلس شورای اسلامی و کسب اجازه از مقام معظم رهبری و ابلاغ قانون با امضای رئیس مجلس، قانون عضویت رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور در شورای‌عالی فضای مجازی به دولت ابلاغ شد ولی هرگز عملیاتی نشد، تصریح کرد: خوشبختانه در دولت آقای رئیسی از نخستین جلسه شورای‌عالی فضای مجازی، سازمان پدافند غیرعامل در جلسات و کمیسیون‌های زیرمجموعه شورا حضور فعالی داشته است.

مجلس به‌دنبال افزایش اختیارات استانداران

پس از تأکید دولت سیزدهم بر دادن اختیارات ویژه به برخی استانداران، نمایندگان مجلس هم با تأکید بر ضرورت تمرکززدایی در حمایت از افزایش اختیارات استانداران به‌عنوان سفرای داخلی دولت میدان‌دار شده‌اند

مجلس

روز گذشته ۲عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس طی سخنانی جداگانه از افزایش اختیارات استانداران دفاع کردند تا هم‌نظری مجلس را با دولت در زمینه انتصاب استانداران ویژه نشان دهند و چه‌بسا پیش‌زمینه‌ای برای اقدام جدی مجلس در این زمینه باشد چراکه تأکید دارند «تفویض اختیار به‌تنهایی، نمی‌تواند به نتیجه مدنظر ختم شود.» از سوی دیگر موضوع تفویض اختیارات ویژه هم تاکنون از میان ۱۲استاندار منصوب‌شده در دولت جدید فقط به یکی از آنها یعنی استاندار خوزستان داده شده است؛ درحالی‌که به‌نظر می‌رسد نمایندگان بسیاری از استان‌ها چنین انتظاری از دولت داشته باشند.

تصمیم‌گیری سریع در مورد مسائل استان

عضو هیأت رئیسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، با تأکید بر اهمیت افزایش اختیارات استانداران، گفت: تفویض مسئولیت به مدیران اجرایی استان‌ها می‌تواند به پیشرفت و آبادانی کشور کمک شایانی کند. به گزارش خانه ملت، یعقوب رضازاده در ادامه افزود: افزایش اختیارات استانداران زمانی نتیجه مطلوب خواهد داشت که در حوزه اعتبارات نیز دست آنها باز باشد.

نماینده سلماس با بیان اینکه وقتی استانداران جهادی، میدانی و عملیاتی باشند، تفویض مسئولیت به آنها می‌تواند به گره‌گشایی از مشکلات مردم ختم شود، ادامه داد: در این میان باید مسئله تخصیص اعتبارات نیز با دیدگاه استانی صورت بگیرد.

این نماینده مجلس یازدهم افزود: به‌عبارتی با توجه به شناختی که مسئولان استانی از مسائل مناطق تحت نظارت خود دارند، موضوع تخصیص بودجه نیز باید مطابق این نیاز آنها صورت بگیرد وگرنه تفویض اختیار نمی‌تواند به نتیجه مدنظر ختم شود.

این عضو هیأت رئیسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در مجلس یازدهم گفت: در واقع با تحقق این مهم، مسئولان استانی می‌توانند در حوزه موضوعات استانی در لحظه اقدام به تصمیم‌گیری کنند تا امور سریع‌تر انجام شود.

کاهش بوروکراسی و تمرکززدایی از پایتخت

دیگر عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هم در این زمینه گفت: افزایش اختیارات استانداران سبب کاهش بوروکراسی اداری و همچنین تمرکززدایی از پایتخت می‌شود.

حسین نوش‌آبادی با تأکید بر اهمیت افزایش اختیارات استانداران گفت: بدون شک تفویض برخی اختیارات به مسئولان محلی یکی از خواسته‌های مردم است. در واقع باید سیاست‌های استانی اتخاذ کنیم تا مشکلات و دغدغه‌های مردم هرچه سریع‌تر برطرف شود.

وی با بیان اینکه تهران دارای جمعیت بالایی است و این امر موجب بروز مسائل مختلفی برای پایتخت شده است، ادامه داد: بر این اساس وقتی اختیار استانداران افزایش یابد، رفت‌وآمدها به تهران نیز کاهش خواهد یافت که این موضوع نیز امری قابل تامل است. این نماینده مجلس یازدهم با بیان اینکه می‌توان اذعان کرد که استانداران به‌نوعی رئیس‌جمهور در استان خود به‌شمار می‌روند، افزود: درواقع باید به مدیران استانی تفویض اختیار صورت بگیرد و در مقابل دستگاه‌ها اقدام به افزایش نظارت کنند.

حال با سخنان ۲نماینده مجلس به‌نظر می‌رسد در آینده نزدیک شاهد جدی‌تر شدن افزایش اختیارات استانداران نه به واسطه تصمیم دولت که با تصمیم نمایندگان مجلس باشیم و دولت به‌عنوان مجری قانون موظف به این امر شود.

یارگیری برجامی واشنگتن در جی۲۰

آمریکا و ۳کشور اروپایی در بیانیه‌ای مشترک خواستار بازگشت سریع تهران به مذاکرات وین شدند

دیپلماسی

ایران و برجام، کیلومترها دورتر، در رم پایتخت ایتالیا، جایی که نشست جی ۲۰ در حال برگزاری است نیز محور رایزنی‌ها و دیدارهای مقامات خارجی هستند. نخستین موضع‌گیری برجامی را در حاشیه این نشست ۳کشور اروپایی انگلیس، آلمان و فرانسه به همراه آمریکا در بیانیه‌ای مطرح کردند. در این بیانیه ادعاهایی درباره برنامه هسته‌ای مطرح شد و این کشورها از ایران خواستند تا از فرصت پیش‌رو برای حفظ برجام استفاده کند.

همچنین ۴کشور ادعا کردند که پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران در برابر تلاش‌ها برای بازگشت به توافق هسته‌ای مانع ایجاد می‌کند و بازگشت به توافق هسته‌ای بدون تغییر رویکرد ایران امکان‌پذیر نیست. البته این بیانیه در شرایطی منتشر شده که طبق اعلام وزارت خارجه کشورمان، مذاکرات وین تا کمتر از یک‌ماه دیگر از سر گرفته می‌شود و تاریخ دقیق آن نیز به‌زودی مشخص خواهد شد. اتحادیه اروپا نیز اعلام کرد که در تلاش برای مشخص شدن تاریخ دقیق بازگشت کشورها به وین برای مذاکرات احیای برجام است. از سوی دیگر حتی جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا نیز در حاشیه نشست جی ۲۰ در پاسخ به سؤال خبرنگاری تأکید کرد که مذاکرات قرار است از سر گرفته شود. بااین‌همه به‌نظر می‌رسد که مسیر دیپلماسی برای رسیدن به توافق نهایی احیای برجام با چالش‌ها و موانعی روبه‌رو است.

درخواست‌ها برای تسریع روند مذاکرات وین

پیش از شروع نشست گروه ۲۰ در پایتخت ایتالیا، به شکل رسمی اعلام شد که قدرت‌های جهانی رایزنی‌هایی درباره توافق هسته‌ای خواهند داشت. در همین راستا وزیر خارجه چین و آمریکا نیز با یکدیگر دیداری داشتند.

براساس اطلاعیه منتشر شده، آنتونی بلینکن در این دیدار حوزه‌هایی را که آمریکا و چین در آن دارای منافع هستند یا می‌توانند درخصوص آنها با یکدیگر همکاری کنند موردتأکید قرار داده است که شامل شبه‌جزیره کره، ایران، افغانستان، میانمار و تغییرات آب‌وهوایی است. البته چین تاکنون با مواضع ایران در توافق هسته‌ای همراه بوده و وزارت خارجه این کشور نیز بارها اعلام کرده که آمریکا باید به فشار حداکثری پایان دهد و زمینه‌های لازم برای احیای توافق هسته‌ای را فراهم کند اما آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان نیز پس از بیانیه مشترک ۳کشور اروپایی و آمریکا گفت که ما روی بازگشت ایران به میز مذاکرات حساب می‌کنیم، البته زمان درحال سپری‌شدن است و غنی‌سازی در ایران ادامه دارد.

مرکل مدعی شد که این مسئله ما را بسیار نگران می‌کند و زمان آن رسیده بود که گفت‌وگو کنیم که چه می‌توان کرد تا ایران به سلاح هسته‌ای مجهز نشود. در چنین شرایطی به‌نظر می‌رسد که تلاش‌های رژیم صهیونیستی نیز برای مانع‌تراشی در مسیر مذاکرات وین و احیای برجام ادامه دارد. نخست‌وزیر این رژیم گفته اینکه ایران اکنون در پیشرفته‌ترین نقطه توانایی خود در غنی‌سازی اورانیوم قرار دارد، دیگر راز نیست و ما هم‌اکنون در جنگ سرد با آنها هستیم. همچنین یک شبکه اسرائیلی نیز مدعی شد که اطلاعات تحریم‌های اخیر آمریکا علیه ایران را این رژیم در اختیار وزارت خزانه‌داری آمریکا گذاشته است؛ تحریم‌هایی که البته در تناقض با موضع‌گیری‌های مقامات آمریکایی مبنی بر ضرورت ازسرگیری مذاکرات وین و بازگشت متقابل به تعهدات است. ایران تأکید دارد که آمریکا باید ابتدا همه تحریم‌های اعمال شده در دوران دونالد ترامپ را لغو کند و پس از راستی‌آزمایی تعهدات متقابل از سر گرفته می‌شود.

حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه کشورمان در جدیدترین اظهارنظرش حول احیای برجام تأکید کرده است: اگر آمریکا برای احیای برجام اراده جدی داشته باشد، به این همه مذاکره نیازی نیست و کافی است جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا، با صدور یک فرمان اجرایی، اعلام کند آمریکا به نقطه‌ای که ترامپ از برجام خارج شد، برمی‌گردد.

مکث

استمرار مذاکرات منطقه‌ای

بحث مذاکرات تحریم‌های منطقه‌ای میان ایران و عربستان نیز همزمان با برجام حتی در حاشیه نشست جی۲۰ هم مورد توجه است. فیصل بن فرحان، وزیر خارجه عربستان‌سعودی در گفت‌وگویی در حاشیه نشست درباره مذاکره با ایران گفت: تاکنون ۴دور مذاکره با ایران برگزار کردیم. گفت‌وگوها صمیمانه است. ما همچنان امیدواریم که این مذاکرات پیشرفت ملموسی ایجاد کنند اما تاکنون به پیشرفت کافی برای خوش‌بین بودن در این زمینه دست‌نیافته‌ایم.

هنوز تا بازگشایی سفارتخانه‌ها فاصله داریم

سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران درخصوص آخرین وضعیت مذاکرات بین ایران و عربستان سعودی گفت: ۴دور از گفت‌وگوها انجام گرفته ولی تماس‌ها بین ۲کشور هیچ وقت قطع نشده است. به گزارش مهر، وی ادامه داد: مذاکراتی که در بغداد صورت گرفته است یعنی اینکه بنشینیم و گفت‌وگو کنیم، ۴دور برگزار شده است اما اینکه آیا بین ما و دولت عربستان‌سعودی دائما پیام‌ها و تماس‌ها به‌صورت مستمر برقرار است، بله، این اتفاق افتاده است. خطیب‌زاده با بیان اینکه ما توافقات اولیه را در این گفت‌وگوها داشته‌ایم، گفت: این توافقات ردوبدل شده است و منتظر نهایی‌شدن آنها هستیم. سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان درخصوص زمان بازگشایی سفارتخانه‌های ۲کشور نیز گفت: هنوز تا بازگشایی سفارتخانه‌ها در تهران و ریاض یک مقدار فاصله داریم. وی ادامه داد: اما اینکه ما بتوانیم این فرایند را آغاز کنیم، باید بگویم آغاز آن به‌زودی می‌تواند انجام شود. مذاکرات تهران و ریاض از فروردین سال جاری در بغداد میان هیأت‌هایی امنیتی از ۲کشور برگزار شده و مسائل منطقه‌ای ازجمله جنگ یمن در دستور کار رایزنی‌ها بوده است. هرچند جزئیاتی از کم‌وکیف این مذاکرات منتشر نشده اما تاکنون گزارش‌های مختلف به نقل از مقامات مطلع، ۴نشست ۲کشور را مثبت ارزیابی کردند. ملک سلمان، پادشاه عربستان نیز در آخرین موضع‌گیری خود ابراز امیدواری کرد که گفت‌وگو با ایران به نتایج ملموسی منجر شود؛ موضعی که وزارت خارجه کشورمان نیز بر آن تأکید کرده و گفته که از گفت‌وگوهای منطقه‌ای استقبال می‌کند و احیا و بهبود روابط با همسایگان را اولویت خود قرار داده است. در چنین شرایطی به‌نظر می‌رسد که گفت‌وگوهای تهران و ریاض در عراق ادامه پیدا کند. درحالی‌که برخی رسانه‌ها حتی از توافق اولیه ۲کشور برای بازگشایی کنسولگری‌ها در جده و مشهد پس از ۶سال قطع کامل روابط خبر دادند.

نگاه

محمد سرابی
خبرنگار

فصل جهانی شهرها برای گذر از کرونا

سازمان ملل شعار امسال روز جهانی شهرها را «سازگاری شهرها برای تاب‌آوری در برابر تغییرات اقلیمی» تعیین کرده است

شعار امسال روز جهانی شهرها «سازگاری شهرها برای تاب‌آوری در برابر تغییرات اقلیمی» است که نشان می‌دهد بحران کرونا در شهرهای بزرگ جهان در حال پایان یافتن است و اکنون دوباره باید به دغدغه محیط‌زیست پرداخت. به گزارش همشهری، ۹ سال پیش مجمع جهانی سازمان ملل آخرین روز ماه اکتبر برابر ۱۰ آبان را به‌عنوان روز جهانی شهرها انتخاب کرد و بیش از همه بخش‌های این سازمان، «برنامه اسکان ملل متحد UN- HABITAT» بود که به موضوع شهرنشینی به شکل یک پدیده مستقل و قابل توجه پرداخت. برنامه اسکان خود سابقه طولانی‌تری دارد که به چند دهه پیش بازمی‌گردد اما با تعیین مناسبت ۱۰ آبان بهانه‌ای برای جلب توجه عمومی به سکونت در شهرها به‌دست آمد. براساس آمارهای گوناگونی که از سوی نهادهای بین‌المللی عنوان می‌شود، شهرنشینی در جهان رو به گسترش است که باعث بروز عوارضی مانند کمبود مسکن مناسب، نقص در زیرساخت‌هایی مانند حمل‌ونقل عمومی، آب سالم، بهداشت و همینطور افزایش جرم، بیکاری، فقر و علاوه‌بر آن بیشتر شدن آلودگی محیط‌زیست و حوادث انسان‌ساخت می‌شود.

طرح چند ساله‌ای که از سوی برنامه اسکان ملل متحد پیشنهاد شده بود تا با کمک دولت‌ها از اثرات منفی بزرگ‌شدن شهرها بکاهد، در سال‌های پایانی خود به بحران کرونا برخورد کرد و ارزیابی نتیجه‌های به‌دست آمده دشوار است. انتشار ویروس کووید-۱۹ به‌دلیل آسیب‌های زیادی که به اشتغال، حمل‌ونقل و حتی رفتارهای اجتماعی زد اثر تخریبی شدیدی روی اقتصاد شهری به جا گذاشت. بعید نیست که در ارزیابی‌های بعدی، آسیب‌های وارد شده از این مسیر مانع تحقق بسیاری از طرح‌های شهری اعلام شود. شهرداری تهران تاکنون میزان خسارت ناشی از کرونا را اعلام نکرده است و بخش‌هایی از این خسارت نیز به‌دلیل نامشخص بودن هزینه‌های صرف شده در ابتدای بروز کرونا قابل محاسبه نخواهد بود. شهرداری تهران از نخستین روزهای شناسایی بیماران مبتلا به کرونا با ضدعفونی مکان‌های عمومی کار خود را آغاز کرد و اکنون -بعد از گذشت بیش از یک‌سال و نیم- با اختصاص فضاهای بزرگ به انجام واکسیناسیون با این بیماری مقابله می‌کند. در این میان درآمدهای شهرداری کاهش یافت و هزینه‌های آن بیشتر شد. شعار سال گذشته این روز تحت‌تأثیر اوج گرفتن بیماری کرونا انتخاب شده بود، اگر چه در متن شعار اشاره مستقیمی به این بیماری وجود نداشت. شعار سال ۲۰۲۰ «شهر بهتر برای زندگی بهتر؛ ارج نهادن بر جوامع محلی و شهرها» بود و آنتونی گوترش، دبیر کل سازمان ملل در پیام خود تأکید کرد: «دنیای ما که به سرعت در حال شهرنشین شدن است باید به‌گونه‌ای مفید به این همه‌گیری پاسخ دهد و خود را برای شیوع بیماری‌های عفونی آینده، آماده کند.» در پیام میمونه مهد شریف، مدیر اجرایی برنامه اسکان بشر سازمان ملل متحد هم آمده بود: «ارزش قائل شدن برای جوامع‌مان نخستین گام مهم در راستای تغییرات دوران گذار مورد نیاز ما برای خروج هر چه بهتر از بحران و بازسازی هر چه سبزتر زندگی بشر است.» سال پیش از آن هم شعار روز جهانی شهرها «تغییر جهان: نوآوری‌ها و زندگی بهتر برای نسل‌های آینده» بود. اکنون به‌نظر می‌رسد که شهرها در حال گذار از بحران کرونا هستند و واکسیناسیون در کشورهای توسعه‌یافته توانسته خطر مرگ‌ومیر در اثر این بیماری را کاهش دهد. با ادامه این روند و تا سال آینده وارد دورانی می‌شویم که اکنون از آن به نام «پسا کرونا» یاد می‌کنند و باید دید شعار روز جهانی شهرها برای این زمان چه خواهد بود.

توجه به بُعد نرم‌افزاری حمل‌ونقل عمومی

ادامه از صفحه اول

یعنی حدود ۱۰ سال است که توجه جدی به این موضوع نشده و هزینه‌های صورت گرفته، صرفا در بحث بهره‌برداری از ناوگان موجود بوده است. با توجه به اینکه این ناوگان از نظر ضوابط و معیارهای آیین‌نامه‌ای به سن فرسودگی رسیده است، تقریبا کل ناوگان عمومی شهرداری فرسوده هستند؛ یعنی اتوبوس‌ها، ون‌ها، تاکسی‌ها و حتی واگن‌ها. این نیاز اضطراری است و برای این موضوع ردیف‌های بودجه‌ای از محل منابع شهرداری و اوراق مشارکت درنظر گرفته شده است. در گام نخست و کوتاه‌مدت، فعال‌سازی ظرفیت‌های موجود را در دستور کار قرار دادیم و منابعی از طرف شهرداری تزریق شد.

درمورد اتوبوسرانی ما چند برنامه فوری داریم. یکی بحث قرارداد ۱۷۵ دستگاه اتوبوس هست که ۱۱۰ دستگاه تحویل شرکت واحد اتوبوسرانی شده و آنها در حال تجهیز امکانات جی‌پی‌اس و کارتخوان هستند. اگر منابع شهرداری اجازه دهد ۱۰۰ دستگاه دیگر را امسال خریداری خواهیم کرد. در مورد مابقی ناوگان اتوبوسرانی باید بگویم که بخش قابل توجهی از اتوبوس‌ها به دلایل مختلف متوقف هستند. برای مثال، ۷۰۰ دستگاه به‌دلیل عیب در مخازن سی‌ان‌جی کار نمی‌کنند که طی روزهای آینده ان‌شاءالله قرارداد تعویض مخازن بسته می‌شود. البته ۶۰۰ دستگاه آن به‌دلیل نواقص مکانیکی و کمبود لوازم یدکی دچار مشکل هستند و قرار است شهرداری بودجه‌ای بابت آن دهد و تا آخر سال تمامی اتوبوس‌ها وارد ناوگان حمل‌ونقل شود. هم‌اکنون ناوگان فعال حدود ۲ هزار دستگاه است و امیدوار هستیم تا پایان سال آن را حداقل به ۳ هزار دستگاه اتوبوس برسانیم. البته برنامه‌های جانبی دیگری هم برای تامین ناوگان جدید داریم و از آنجایی که قطعی نشده، نمی‌توانیم قول دهیم، اما بحث استفاده از ظرفیت‌هایی است که در قانون پیش‌بینی شده است. در تلاش هستیم تا در اوایل سال آینده بتوانیم بخشی از ناوگان جدید اتوبوسرانی را از منابع دیگری تامین کنیم.

در بحث تاکسیرانی هم پروژه نوسازی ۱۰ هزار دستگاه را دنبال می‌کنیم که تاکنون حدود ۳ هزار دستگاه عملیاتی شده و اگر منابع دولتی کمک کنند، ۷ هزار دستگاه مابقی نیز نوسازی می‌شود. در مورد ناوگان ون هم برنامه‌ریزی کرده‌ایم و از آنجایی که در زمینه منابع به جمع‌بندی نرسیده‌ایم، هنوز نمی‌توانیم قول بدهیم. یکسری اقدامات دیگر مانند اورهال قطارهای مترو هم داریم و ۶۸ واگن تا پایان سال اورهال خواهند شد. البته این واگن‌ها خارج از ناوگان نیستند، ولی به مرحله اورهال رسیده‌اند. موضوع دیگری که پیگیری می‌کنیم، جنبه نرم‌افزاری دارد؛ در مورد بازنگری کل شبکه اتوبوسرانی، هم از نظر خطوط اتوبوسرانی و موقعیت ایستگاه‌ها و هم از نظر سیستم مدیریت اعزام ناوگان. با توجه به امکاناتی که در دنیا برای مدیریت بهینه در شهرهای توسعه‌یافته استفاده می‌شود، در تلاش هستیم تا پایان سال سامانه‌ای را برای مدیریت بهینه اعزام ناوگان در اتوبوسرانی مستقر کنیم. متأسفانه با وجود توجه به بعد سخت‌افزاری در بعد نرم‌افزاری ناوگان اتوبوسرانی و تاکسیرانی عقب‌ماندگی بسیاری وجود دارد.

طرح «بهبود وضعیت حمل‌ونقل با بازگشایی مدارس در شرایط کاهش شیوع کرونا» دیروز در شورا تصویب شد

مدیریت شهری جدید؛ وارث بدهی‌های انباشته

زینب زینال‌زاده
خبرنگار

شورا

طرح «بهبود وضعیت حمل‌ونقل با بازگشایی مدارس در شرایط کاهش شیوع کرونا» روز گذشته در صحن پارلمان شهری تصویب شد و به‌موجب این مصوبه، بهبود حمل‌ونقل عمومی اعم از اتوبوس، مترو و تاکسی در اولویت اقدامات شهرداری تهران قرار گرفت. همچنین در جلسه دیروز، معاون مالی و اقتصادی شهردار تهران گزارشی از وضعیت بدهی‌ها و طلب‌های شهرداری ارائه داد و گفت که شهرداری تهران ۷۳ هزار میلیارد تومان بدهی دارد. ابوالفضل فلاح تأکید کرد: «سازمان تأمین‌اجتماعی ادعا می‌کند ۶ هزار میلیارد تومان از شهرداری تهران طلب دارد که این موضوع در حال بررسی است.» در ادامه جلسه معاون خدمات شهری و محیط‌زیست شهردار تهران هم گزارشی از برنامه‌های پیش‌بینی‌شده در این معاونت ارائه داد و گفت که تفکیک پسماند هزینه تجهیزاتی ندارد، بلکه هزینه اجتماعی دارد. جلال بهرامی همچنین به مسئولیت اجتماعی شهروندان پرداخت و در پایان گفت: «مدیران خادم حتماً مردمان شاکر خواهند داشت.» جلسه با نطق رئیس شورای شهر تهران شروع شد و مهدی چمران ضمن گرامیداشت روز نوجوان و حماسه‌سازی توسط شهید حسین فهمیده، به‌روز جهانی شهرها اشاره کرد و گفت: «اکنون بیش از ۷۰ درصد جمعیت در شهرها زندگی می‌کنند؛ درحالی‌که در ۴۰ یا ۵۰ سال قبل تنها ۴۰ درصد جمعیت در شهرها زندگی می‌کردند. آمدن مردم به شهرها، گسترش شهرنشینی و بزرگ‌شدن شهرها سبب شد مسائل زیاد و مشکلات فراوانی برای همه دنیا و ازجمله کشور ما به‌وجود بیاید که باید مورد بررسی قرار گیرد.»

طرح ۱۶بندی راهگشا

یک فوریت طرح بهبود وضعیت حمل‌ونقل با بازگشایی مدارس در شرایط کاهش شیوع کرونا در شانزدهمین جلسه شورای شهر تهران تصویب و مقرر شد این طرح ۱۶بندی در ۲کمیسیون عمران و حمل‌ونقل و کمیسیون برنامه‌وبودجه مورد بررسی بیشتر قرار گیرد. دیروز رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران گزارش مشترک را ارائه داد و گفت: «وضعیت حمل‌ونقل عمومی پایتخت نامطلوب است و در سال‌های اخیر به‌دلیل عدم‌توسعه این وضعیت تشدید شده، اما با این طرح قصد داریم در یک‌ماه آینده اقدامات فوری و اضطراری انجام دهیم. با بررسی‌های انجام شده در کمیسیون برنامه‌وبودجه، ردیف‌های تأمین بودجه این طرح احصا شده و معاون حمل‌ونقل و زیرمجموعه آن امکان‌پذیر بودن طرح را تأیید کرده‌اند.» سیدجعفر تشکری‌هاشمی گفت: طرح در ۱۶ بند و ۴ تبصره تهیه و تأمین مالی و امکان‌پذیری آن متناسب با شرایط سخت فعلی تأیید شده است. او با اشاره به اینکه در حوزه تاکسیرانی ردیف بودجه‌ای تعیین نشده است، تأکید کرد که امیدواریم این موضوع در متمم بودجه پیش‌بینی شود. تشکری‌هاشمی با اشاره به تغییرات انجام شده در حوزه حمل‌ونقل ریلی هم عنوان کرد: «ابتدا قصد داشتیم سرفاصله حرکت قطارها را یک دقیقه کاهش دهیم، اما تصمیم گرفتیم به‌جای این کار ظرفیت را به ۲ میلیون مسافر برسانیم؛ چراکه در گذشته ناوگان ما تا ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار مسافر را جابه‌جا کرده و می‌توانیم با نوع حرکت واگن‌ها و اولویت‌بندی خطوط، این مهم را محقق کنیم.» رئیس کمیسیون عمران وحمل‌ونقل در ادامه تأکید کرد: «قبول دارم که ما با کمبود منابع مواجه هستیم، اما آن‌قدر وضع حمل‌ونقل عمومی نامناسب است که برخی خطوط اتوبوسرانی غیرفعال شده و مردم روی زمین معطل حمل‌ونقل مانده‌اند. در دوره مدیریت شهری قبلی خط ۱۰ مترو را فقط کلنگ زدند و می‌بینید که ما سراغ اینگونه پروژه‌ها نرفتیم و سراغ اولویت‌ها رفتیم و می‌خواهیم با تزریق اتوبوس و تاکسی اوضاع را بهتر کنیم.» در جریان این گزارش سخنگوی شورای شهر تهران گفت: «شهرداری تهران براساس این مصوبه مکلف است اقداماتی چون اورهال کردن حداقل ۶۸ دستگاه واگن مترو، افزایش تعداد ناوگان اتوبوسرانی حداقل به ۳ هزار دستگاه اتوبوس فعال، ورود و به‌کارگیری ۲۰۰ دستگاه اتوبوس جدید و اورهال اساسی ۶۰۰ دستگاه اتوبوس را انجام دهد.» علیرضا نادعلی در مورد ناوگان تاکسیرانی، عنوان کرد: «شهرداری مکلف است با فراهم‌کردن تسهیلات وام ارزان‌قیمت حداقل ۷ هزار دستگاه را نوسازی و ۳ هزار دستگاه را تا پایان سال بازسازی کند.» مهدی پیرهادی هم گفت: «با توجه به اینکه تاکنون ۴۵ درصد بودجه امسال محقق شده با این شرایط آیا تحقق بندهای این طرح عملیاتی است؟» سیداحمد علوی نیز در مورد تسهیلات تاکسیرانان گفت: «تسهیلات وجود دارد اما به‌واسطه سود بازپرداخت و موارد این چنینی رانندگان تمایلی به استفاده از این تسهیلات ندارند و این امر نیاز به بررسی دارد.» میثم مظفر هم تأکید کرد که این طرح پیوست بودجه‌ای دارد و تک‌تک بندها ناظر به بودجه مصوب ۱۴۰۰ است. حبیب کاشانی گفت: «در بودجه امسال کد پروژه‌ها را شورای قبل پیش‌بینی کرده و کاری که ما در این طرح انجام داده‌ایم این است که اولویت‌ها را جابه‌جا و محل پرداخت کد پروژه را مشخص کرده‌ایم.» ناصر امانی به کاهش سرویس مدارس اشاره و عنوان کرد: «از ۲۴ هزار سرویس مدارس که طی سال‌های قبل در بازگشایی مدارس فعال بودند در فراخوان مجددی که صورت‌گرفته تنها ۶۰۰ راننده اعلام آمادگی کرده‌اند و بقیه گفته‌اند که برایشان عایدی ندارد. آیا این موارد در این طرح پیش‌بینی‌شده است؟» مهدی عباسی هم گفت: «ما در تأمین منابع مشکل داریم اما این طرح با واقعیات شهرداری تنظیم شده لذا باید به کل طرح یکجا رأی بدهیم. پیشنهاد دیگر من این است که بعد از ۲ ماه شهرداری گزارش اقدامات خود را ارائه دهد.» لطف‌الله فروزنده، معاون برنامه‌ریزی، توسعه سرمایه انسانی و امور شوراهای شهردار هم در مخالفت با این طرح گفت: «وقتی در نیمه اول سال ۵۲ درصد منابع محقق شده و خیلی تلاش کنیم در ۶ ماه دوم این میزان را به ۷۰ درصد برسانیم، نمی‌توانیم بگوییم که ۱۰۰ درصد موارد طرح تخصیص می‌یابد. این در حالی است که ما در منابع روند نزولی داریم و در هزینه‌ها روند صعودی.» این طرح درنهایت با موافقت اکثریت اعضای شورای شهر تهران تصویب شد.

بدهی به تأمین اجتماعی

معاون مالی و اقتصادی شهردار تهران هم در جریان ارائه گزارش از اقدامات و وضعیت مالی شهرداری پایتخت، بدهی شهرداری تهران به تأمین‌اجتماعی را ۶ هزار میلیارد تومان عنوان و تأکید کرد: «تأمین‌اجتماعی به‌دلیل بدهی، حساب‌های شهرداری را می‌بست، اما با دستور شهردار تهران کارگروهی برای حل این چالش تشکیل شد. ادعای اولیه تأمین‌اجتماعی درباره رقم بدهی ۶ هزار میلیارد تومانی توسط این کارگروه در حال بررسی است و تا ۲ هفته آینده به عدد واقعی نزدیک خواهیم شد.»

رویکرد شهرداری برای برون‌رفت از چالش‌های مالی

معاون شهردار تهران برای برون‌رفت از چالش‌های مالی پیش‌رو ۲ رویکرد را تشریح کرد و گفت: «نخستین رویکرد، برقراری انضباط مالی از طریق قانونمداری، شفافیت، نظارت، پاسخگویی مالی و مبارزه با فساد و دومین رویکرد هم تمرکز بر توانمندسازی اقتصاد شهری و مشارکت شهروندان است. برای تحقق این مهم، ۳ پروژه ارتقای نظام مالی و محاسباتی شهرداری تهران، توسعه و تعمیق امین نظام مالی و مولدسازی اموال و دارایی‌ها را در دست اجرا داریم که بخشی از آن در حال اجراست.» او در پایان تأکید کرد که اگر بخواهیم شهر را از شرایط فعلی عبور دهیم، حتماً باید به تجهیز منابع و سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و امکانی که در بازار سرمایه وجود دارد، تکیه کنیم.

واکنش اعضا به گزارش مالی شهرداری

رئیس شورای شهر تهران با بیان اینکه پایان دوره چهارم مدیریت شهری، شهرداری را با ۱۵,۵۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی تحویل داد، گفت: «از ابتدای ورود و حضور ما به مدیریت شهری بدهی شهرداری بالغ بر ۶۵ هزار میلیارد تومان مطرح شد و در گزارش امروز ۷۳ هزار میلیارد تومان اعلام می‌شود و ممکن است این عدد اضافه هم شود. البته بخش اعظمی از بدهی‌ها به بانک‌هاست و سالی ۱۰ هزار میلیارد تومان تنها باید برای پرداخت سود بانک‌ها هزینه شود و این کمر بودجه شهرداری را می‌شکند.» مهدی چمران به طلب‌های شهرداری هم اشاره و عنوان کرد: «زمانی که ما در مدیریت شهری بودیم میزان طلب شهرداری ۱۵ هزار میلیارد تومان احصا شده و امروز به ۵۰ هزار میلیارد تومان رسیده که این طلب‌ها مربوط به عوارض ساختمان‌هایی است که توسط ادارات دولتی ساخته شده و عوارض را در طول سالیان نداده‌اند. چه خوب است وقتی دستگاه‌های دولتی بدهی‌های شهرداری را طلب می‌کنند در خصوص پرداخت طلب شهرداری نیز همین‌گونه رفتار کنند.» او تأکید کرد که به هر روی شرایط بحرانی است، ولی می‌توانیم از این شرایط عبور کنیم و باید عبور کنیم تا برای کارهای عمرانی مانند مترو، حمل‌ونقل و ترافیک و پروژه‌هایی که نیمه‌کاره مانده هزینه کنیم. ناصر امانی هم به ذکر اعداد متفاوت واکنش نشان داد و عنوان کرد: «یک‌بار مبلغ ۶۵ هزار میلیارد تومان بدهی اعلام می‌شود و بار دیگر شهردار عدد ۸۰ هزار میلیارد تومان را اعلام می‌کند و حالا هم ۷۳ هزار میلیارد تومان عنوان شد. با این اعداد و ارقام متفاوت شورا و رسانه‌ها درباره بدهی‌های شهرداری سردرگم شده‌اند.» سوده نجفی در جریان ارائه گزارش موضوع یکپارچه‌سازی و تجمیع حساب‌های شهرداری را مطرح و عنوان کرد: «تمرکز تمام درآمدها در خزانه قطعاً مزایای زیادی دارد، اما پرسش این است که اگر شهرداری به یک سازمان یا وزارتخانه یا یک نهاد بدهکار باشد و آن سازمان یک رأی مبنی بر مسدودکردن حساب‌های شهرداری تهران داشته باشد، قطعاً کل حساب‌های شهرداری تهران مسدود خواهد شد و بدین‌ترتیب دچار چالش خواهیم شد. راهکار شما برای این چالش چیست؟» مهدی عباسی هم پرسید که این گزارش با استفاده از اطلاعات چه منبعی تهیه شده است؟

> رئیس‌شورای شهر تهران: از ابتدای ورود و حضور ما به مدیریت شهری بدهی شهرداری بالغ بر ۶۵ هزار میلیارد تومان مطرح شد و در گزارش امروز ۷۳ هزار میلیارد تومان اعلام می‌شود و ممکن است این عدد اضافه شود

برنامه‌های خدمات شهری تا سال ۱۴۰۲

معاون امور خدمات شهری و محیط‌زیست شهردار تهران دیروز برنامه‌های پیش‌بینی‌شده تا سال ۱۴۰۲ که منطبق بر برنامه پنج‌ساله سوم است را تشریح کرد. جلال بهرامی گفت: «فضای سبز و پسماند برای ما اولویت دارند و یکی از موضوعاتی که در فضای سبز اهمیت دارد، آب است. اگر تأمین منابع آبی برای فضای سبز در اولویت نباشد، اجرای طرح توسعه‌ای و نگهداشت درنهایت موفق نخواهد شد؛ بنابراین تا افق ۱۴۱۰ باید ۲۵۰ میلیون لیتر برای فضای سبز شهر تهران منابع آبی تأمین شود که درحال حاضر ۱۳۳ میلیون لیتر مصرف آبی داریم.» او با بیان اینکه باید تاافق ۱۴۰۱ میزان مصرف ۱۳۰ میلیون لیتر آبی که از چاه‌ها برداشت می‌شود، کاهش یابد و به ۸۰ میلیون لیتر برسد، تأکید کرد: «همچنین باید از پساب‌های شهر تهران استفاده شود. این پساب‌ها فرصتی برای شهرداری است که اگر زودتر از آن استفاده نشود در جنوب شهر تبدیل به حقابه می‌شود و دیگر هیچ استفاده‌ای از آن نخواهد شد.» به‌گفته او، امسال پوشش ۲۵۰ هکتار از اماکنی که چمن دارند و آب زیادی مصرف می‌کنند باید تبدیل به گیاهان مقاوم و کم‌آب شود و سال ۱۴۰۱ باید این عدد به ۴۵۰ هکتار و سال ۱۴۰۲ به ۵۵۰ هکتار برسد. او به اجرای طرح ۲۰ ساله پسماند هم اشاره و عنوان کرد: «تا زمانی که این طرح پابرجاست در راستای آن پیش خواهیم رفت؛ برای مثال ایستگاه‌های MRF (تجهیزات بازیافت مواد زائد از جامد) که احداث شده کم و کسری دارد، اما دلیل نمی‌شود که این ایستگاه‌ها راه‌اندازی نشود و باید براساس توافق قرارداد قبلی که با بخش خصوصی امضا شده، ایستگاه‌ها راه‌اندازی و نواقص آن در ایستگاه‌های جدید برطرف شود.» به‌گفته او، روزانه بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ تن زباله در آرادکوه دفن می‌شود و امسال باید نسبت تفکیک پسماند در مبدأ به ۹ درصد برسد. بهرامی ادامه داد: «تفکیک از مبدأ نیازی به هزینه تجهیزات ندارد، بلکه نیاز به هزینه اجتماعی دارد. باید هزینه فرهنگسازی و اجتماعی تفکیک از مبدأ میان شهروندان به‌خصوص شهرک‌ها و مجتمع‌های مسکونی آغاز شود.»

توسعه و تجهیز مجتمع آرادکوه از محل مصوبه بهای خدمات مدیریت پسماندهای ساختمانی و عمرانی، خرید مخازن زباله و تسهیلات تأمین خودرو، بهسازی، مرمت و تجهیز ایستگاه‌های خدمات شهری، توسعه و تجهیز مجتمع بازیافت خاک و نخاله جاجرود، ایجاد ۳ واحد پردازش مکانیزه و... سایر برنامه‌های این معاونت هستند.

نظر اعضای شورای شهر

پرویز سروری پس از استماع گزارش معاون خدمات شهری و محیط‌زیست شهردار تهران به ساختمان‌های ناایمن اشاره و عنوان کرد: «ساختمان‌های پلاسکوی بالقوه زیادی در شهر وجود دارد که هر زمان می‌توانند فاجعه‌ای خلق کنند؛ بنابراین ایمن‌سازی این ساختمان‌ها باید در اولویت مدیریت شهری قرار گیرد.» ناصر امانی هم گفت که بحث زباله، پسماند و نظافت شهر جزو اولویت‌هاست، اما شهروندان از نظافت شهر که نتیجه کم‌کاری پیمانکاران است، گلایه دارند. زهرا شمس‌احسان بر اجرایی نشدن بخشنامه منع به‌کارگیری کودکان توسط پیمانکاران شهرداری تأکید کرد و گفت: «پیمانکاران غیررسمی بیش از ۸۰ درصد پسماند جامد تهران را جمع‌آوری می‌کنند و بیش از ۴۵۰۰ کودک مجبور به فعالیت در این حوزه و مواجهه با محیط انباشته از شرایط غیربهداشتی هستند.

براساس تحقیقات صورت‌گرفته قریب به‌اتفاق کودکان کار سازمان‌یافته نیستند و دلیل فعالیتشان کمک به اقتصاد خانوار و تأمین هزینه‌های معیشتی است. بر همین اساس کار کودک نه یک رخداد امنیتی و انتظامی که یک مسئله اجتماعی -اقتصادی است.»

فعالیت ۴ هزار کودک دستفروش در مترو، مناسب‌سازی ۸۷ بوستان از مجموع ۲۳۰۲ بوستان شهر تهران برای معلولان و جانبازان و نبود پارک و فضای سبز در ۸ محله موارد دیگری است که توسط این عضو شورای شهر تهران مطرح شد.

عکس: گل‌آرا سجادیان

مهلت دو ماهه به بیمارستان‌ها برای بی‌خطرسازی زباله‌ها

عضو کمیسیون محیط‌زیست و خدمات شهری در جلسه روز گذشته از مهلت دو ماهه به بیمارستان‌ها برای بی‌خطرسازی زباله‌های عفونی خبر داد و به همشهری گفت: «حدود ۱۶۹ بیمارستان در تهران وجود دارد و از این بین ۳۰ بیمارستان که عمدتا خصوصی هستند، زباله‌های عفونی را بی‌خطرسازی نمی‌کنند. شهرداری چندین‌بار به این بیمارستان‌ها اخطار داده است اما توجهی نکرده‌اند؛ بنابراین یک مهلت حداقل دو ماهه به این بیمارستان‌ها داده می‌شود تا نسبت به بی‌خطرسازی زباله‌های عفونی اقدام کنند؛ در غیر این صورت علاوه‌بر توقف جمع‌آوری پسماند، اسامی این بیمارستان‌ها منتشر خواهد شد.» علاوه‌بر بیمارستان‌ها، کلینیک‌ها و مطب‌ها و... زباله‌های عفونی را داخل سطل زباله‌های شهری می‌اندازند. مهدی بابایی این موضوع را تکذیب نکرد و گفت: «ضابط قانونی در این حوزه سازمان محیط‌زیست است اما مدیریت شهری در چارچوب اختیارات عمل می‌کند و در گام بعدی بعد از بیمارستان‌ها قطعا با کلینیک‌های متخلف برخورد خواهیم کرد.»

منبع درآمدهای شهرداری تهران در ۱۰ سال گذشته

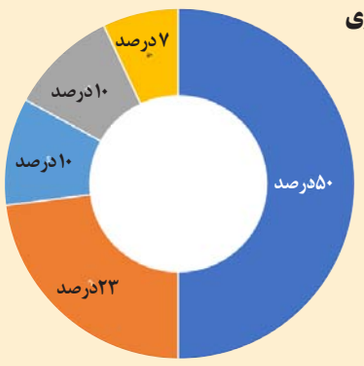

افزایش سرانه فضای سبز به ازای هر نفر تا سال ۱۴۰۲

سال ۱۴۰۰	۱۶,۴۸ متر مربع
سال ۱۴۰۱	۱۶,۵۵ متر مربع
سال ۱۴۰۲	۱۶,۶۰ متر مربع

طرح‌های توسعه فضای سبز پایتخت تا پایان سال ۱۴۰۰

- ۱۲ هکتار از بوستان گلها
- ۳۳ هکتار از پادگان ۰۶ ارتش
- ۱۶.۵ هکتار از فاز یک بوستان ایرانیان
- ۴۰ هکتار از فاز یک باغ‌راه حضرت فاطمه زهرا(س)
- ۱۲ هکتار از بوستان نهج‌البلاغه
- ۶۰ هکتار از بوستان دانش و طبیعت
- ۲ هکتار از احیا و تملک باغ‌ها
- ۳۰ هکتار از فاز ۲ بوستان ولایت
- ۶۶۷ مترمربع احداث و توسعه فضای سبز عمودی
- ۵۷ هکتار از بوستان یاس فاطمی
- ۱۲۵۰ هکتار توسعه جنگل کاری کمربند فضای سبز پیرامون شهر

تذکرات اعضای شورای شهر تهران در نوزدهمین جلسه

دیروز ۷ نفر از اعضای پارلمانی شهری در خصوص مسائل مختلف شهری تذکر دادند.

ساختمان ۷ طبقه در حریم میراثی

رئیس کمیته گردشگری شورای شهر تهران به ساخت ساختمان ۷ طبقه در مجاورت حریم میراثی خانه لرزاده واکنش نشان داد و گفت که خانه لرزاده پس از سال‌ها توسط شهرداری تملک، بازسازی و بهره‌برداری شد. سیداحمد علوی ادامه داد: «این خانه باهدف ایجاد موزه توسط میراث‌فرهنگی ثبت ملی شده، اما در مجاورت این حریم میراثی ساختمانی ۷ طبقه ساخته شده است که گویا قرار بوده در این ملک، ۲ طبقه ساخته شود و مالک تخلف کرده است.»

کمبود نیرو در سازمان آتش‌نشانی

سخنگوی شورای شهر تهران به کمبود هزار نیرو در سازمان آتش‌نشانی پرداخت و گفت: اکنون سازمان آتش‌نشانی ۵۲۵۳ نفر نیروی عملیاتی دارد؛ این درحالی است که باید تعداد نیروها بیش از ۶ هزار نفر باشد. علیرضا نادعلی افزود: «۱۳۳ ایستگاه آتش‌نشانی در تهران وجود دارد و باید به طور متوسط در هر ایستگاه ۴۵ نفر نیروی عملیاتی حضور داشته باشند، اما اکنون در هر ایستگاه حدود ۳۱ نفر حضور دارند.» به گفته او، سال ۱۳۹۵ سازمان آتش‌نشانی ۱۲۰ ایستگاه و ۵۲۳۴ نیرو داشت و در سال ۱۴۰۰ این سازمان با ۱۳۳ ایستگاه فقط ۵۲۵۳ نیرو دارد که باتوجه‌به توسعه ایستگاه‌ها حداقل هزار نیرو باید در سازمان جذب شود.

پیشگیری از خرابکاری در شبکه اطلاعاتی شهرداری

عضو کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران هم در تذکر خود با بیان اینکه حمله سایبری به شبکه سوخت‌رسانی کشور هشداری به تمام دستگاه‌های دولتی بود، گفت: «شهرداری باید نسبت به استقرار نظامات پیشگیری از نفوذ و خرابکاری در شبکه اطلاعاتی خود اقدامات لازم را انجام دهد.» علی‌اصغر قائمی با گرامیداشت هفته پدافند غیرعامل هم تاکید کرد که این روزها صرفاً برای برگزاری مراسم نیست، بلکه یادآور افزایش حساسیت در این حوزه‌هاست.

ورود همه دستگاه‌ها به معضل تکدی‌گری

رئیس کمیته سلامت شورای شهر تهران موضوع تکدی‌گری در پایتخت را مطرح کرد و گفت که این معضل محصول نابسامانی اجتماعی است. سوده نجفی با اشاره به تشکیل کارگروه با حضور همه دستگاه‌ها تاکید کرد: «نباید تنها از شهرداری تهران برای رفع این معضل توقع داشت و باهمت سایر دستگاه‌ها اعم از وزارت کار و رفاه اجتماعی، کمیته امداد، استانداری، نیروی انتظامی، قوه محترم قضاییه، فرمانداری و وزارت بهداشت و البته با تشکیل کارگروهی می‌توان با این معضل مقابله کرد.»

محله‌ای با مشکلات فراوان در منطقه شمالی

عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه هم در تذکرش به محله‌گردی از گلابدره اشاره و عنوان کرد: «بافت فرسوده، کوچه‌های کم‌عرض و پیچ‌درپیچ، پله‌های غیراستاندارد، ساخت‌وساز غیرمجاز، جاری شدن فاضلاب، تخریب و قلع‌وقمع، اما بدون بازدارندگی، باندهای مافیایی که پشت‌بام‌ها را میلیاردی می‌خرند و در یک شب ۳ طبقه می‌سازند، دست و پاهای شکسته در فصل زمستان بر اثر سقوط از پله‌های یخ‌زده و... از مشکلات این محله است که در شمالی‌ترین نقطه پایتخت قرار دارد.» ناصر امانی گفت که امیدوارم مدیریت شهری حداقل مشکل فاضلاب که اساسی‌ترین معضل ساکنان است را حل‌وفصل کند.

ساماندهی دفاتر خدمات الکترونیک شهر

رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری شورای شهر تهران خواستار انتظام‌بخشی به فرایند واگذاری و نحوه فعالیت دفاتر خدمات الکترونیک و ارسال لایحه ساماندهی دفاتر خدمات الکترونیک شهر تهران از سوی شهرداری شد. مهدی عباسی گفت: «برای تعیین‌تکلیف نحوه فعالیت دفاتر خدمات الکترونیک و نحوه برون‌سپاری وظایف، ضرورت دارد تا مبتنی بر آسیب‌شناسی جامع و کامل فعالیت این دفاتر و در چارچوب ساماندهی فرایند صدور پروانه و گواهی‌های ساختمانی مبتنی بر هوشمندسازی کامل فرایندها، با نگاه واقع‌بینانه‌ای نسبت به تخصیص نقش مناسب برای این دفاتر در ارائه خدمات شایسته به شهروندان و رضایتمندی آنان اقدام شود.»

شهرسازی؛ پرچالش‌ترین مأموریت شهرداری

عضو هیات‌رئیسه شورای اسلامی شهر تهران در تذکر خود عنوان کرد که پرچالش‌ترین مأموریت شورای شهر و شهرداری مسئله شهرسازی است. جعفر بندی‌شربیانی گفت: «تعیین اولویت‌ها و راه‌حل‌ها و از پایین به بالا قرار دادن آنها قابل‌حل است و لذا تصمیم گرفته شد پیرو همین موضوع با کارشناسان حوزه معماری و شهرسازی که در صف مقدم ارتباط با مردم هستند، جلسات ویژه‌ای برگزار شود.» به گفته او، هوشمندسازی بهینه و مطلوب سامانه‌های شهرسازی، یکپارچه‌سازی بخشنامه‌های شهرسازی و معماری در زمینه ضوابط و مقررات، برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه پرسنل تازه‌وارد و... برخی از مواردی هستند که در راستای کاهش چالش‌های حوزه شهرسازی موردتوجه قرار می‌گیرند.

طرح ضدتورمی دولت در راه است

در آذرماه امسال از سد ضدتورمی دولت بر مسیر بودجه رونمایی می‌شود

تورم

دولت عزم خود را جزم کرده تا به هر قیمتی که شده کسری بودجه را به‌عنوان موتـور محرک تورم مدیریت کند. گام نخست دولت تنظیم دخل و خرج ۴ماه پایانی امسـال، با کمترین اثر تورمی است. به باور کارشناسان، کسری بودجه مهم‌ترین موتور محرک تورم در اقتصاد اسـت، در نتیجه مهار کردن کسری بودجه می‌تواند اثر مهمی بر کنترل تورم فزاینده سال‌های اخیر داشته باشد. به‌گزارش همشهری، طبق برنامه طراحی شده، قرار است بخش عمده کسری بودجه ۴ماه پایانی امسال از ۳محل فروش سـهام، شامل املاک و مستغلات و سـایر دارایی‌ها پوشش داده شود، ضمن اینکه افزایش فروش نفـت و درآمدهای نفتی و فرآورده‌های آن هم به کمک این برنامه خواهد آمد.

برآورد ستاد اقتصادی دولت، که به نشست سران قوا هم ارسال شده، نشان می‌دهد؛ امکان جبران همه کسری بودجه، در ثلث نهایی امسال از فروش املاک و مستغلات و سـهام دولتی قابل جبران است، هرچند به‌دلیل مقاومت برخی دستگاه‌ها در بدنه دولت، مانع سختی پیش روی اجرای این برنامه قرار دارد اما نکته امیدوارکننده آن است که راهبران تیم اقتصادی دولت، در سطوح بالای تصمیم‌گیری، تصمیمی جدی گرفته‌اند تا به هر قیمت ممکن این موانع زودتر برداشته شود. به این ترتیب دولت در کوتاه‌مدت و در ثلث پایانی امسال برای پرکردن کسری بودجه برنامه فروش املاک و سهام را در پیش خواهد گرفت اما نقطه تمرکز اصلی، روی اصلاح سـاختار بودجه سال آینده، به‌عنوان گام میان‌مدت، خواهد بود.

سؤال اینجاسـت که کدام راه می‌تواند دخل و خرج دولت را جفت و جور کنـد تا دولت ناچار به استقراض و چاپ پول نباشد؟ به‌نظر می‌رسد دست‌کم ۴راه پیش روی دولت قرار دارد، نخست انتظار برای فروش نفت بیشـتر با قیمت بالاتر، دوم فروش فوری اموال و دارایی‌های بلااستفاده دولتی، سوم فروش سـهام دولت در شرکت‌ها و چهارم انتشـار اوراق قرضه. با این پیش فرض همچنان مسئله اصلی پیش روی دولت کاستن از بار تعهدات و هزینه‌های بدون پشتوانه درآمدی است که باعث می‌شـود در اتاق تنظیم بودجه چالش بر سـر نحوه تامین پایدار منابع بودجه و مدیریت هزینه‌ها و مصارف شکل بگیرد. به‌نظر می‌رسد بودجه سـال آینده دست‌کم براساس چشـم‌انداز آینده مذاکرات هسته‌ای از ۲منظر میزان فروش نفت و درآمدهـای حاصل از آن و همچنین میزان دسترسی به دلارهای مسدود شده ایران ممکن است با سناریوهای مختلفی بسته شود.

بازخوانی ماموریت‌ها

به‌گزارش همشـهری، دسـت‌کم ۲ماه پس از اسـتقرار دولت و مشخص شـدن اعضای تیم اقتصادی کابینه سیدابراهیم رئیسی هم‌اکنون می‌توان ماموریت هرکدام از اعضا را روشـن‌تر ترسـیم کرد. احسـان خاندوزی، وزیر اقتصاد، ماموریت دارد هم درآمدهای مالیاتی را افزایش دهد و هم اینکه تکلیف اموال و املاک در اختیار دولت را زودتر مشخص کند و قطار متوقف شده سازمان خصوصی‌سـازی را به حرکت درآورد. سیدمسعود میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه و بودجه هم تلاش دارد تا از هزینه‌تراشـی‌های اضافی برای دولت و همچنین بیش‌نمایی منابع شکننده بودجه در سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها برای بالابردن میزان دریافتی‌شان از بودجه جلوگیری کند و نگـذارد دخل و خرج سـال آینده دولت بر مبنای پول‌هـای دور از دسـترس و خیالی تنظیم شود.

علی صالح‌آبادی، رئیـس کل بانک مرکزی هم مأمور مهار تورم و جلوگیری از دستبرد به خزانه بانک مرکزی و استقراض مستقیم و غیرمستقیم شده و البته در هماهنگی با وزیر اقتصاد باید کاری کند که فروش اوراق بدهی دولت جذابیت خود را حفظ کند. افزون بر اینها جواد اوجی وزیر نفت با هماهنگی محسـن رضایی، معاون اقتصادی دولت تـلاش دارد تا میـزان درآمدهای نفتی ایران را براساس مدل تهاتر نفت در برابر کالا به

> برآوردهای اولیه حاکی اسـت فروش املاک، مستغلات، سهام و سایر دارایی‌های دولت می‌تواند رقم کسری بودجه ۴ماه آخر سال را به‌طور کامل پوشش دهد

نتیجه مطلوب برسـند تا اقتصاد و بودجه ایران را از تکانه‌های احتمالی ناشـی از فشار بر دالان صادرات نفت در امان نگـه دارد. با این حال تیم اقتصادی دولت نیم نگاهی به دیپلماسی حسین امیرعبداللهیان و علی باقری کنـی، وزیر امور خارجه و معاون او دارند تا بلکه در نتیجه مذاکرات پیش رو، دست‌کم در کوتاه‌مدت از فشار تحریم‌ها کاسـته و راه ازدیاد درآمدهـای ارزی دولت را هموارتر سازد و از سوی دیگر درصورت ثمربخش بودن مذاکرات و پایان مناقشات هسته‌ای، میزان جذب سـرمایه‌گذاری خارجی در ۴سال آینده افزایش یابد.

بودجه‌ای که پیشخور کردند

کار دولت سیزدهم از همان ابتدا سخت شد و به واسطه اینکه دولت پیشین در آخرین روزهای خود تمام پولی را کـه در قالب بودجه به‌صورت تنخواه از بانک مرکزی قرض گرفته بود، هزینه کرده که نتیجه آن صعود نـرخ تورم بود، دولت سیدابراهیم رئیسی برای خاموش کردن موتور محرک تورم به توقف استقراض از بانک مرکزی حکم کرد و به‌گفته وزیر اقتصاد بدون استقراض از بانک مرکـزی و حتی فـروش اوراق جدید، هزینه‌های دولت در ۲ماه اول جبران شده است.

ورود خاندوزی به فروش اموال دولت

گفته می‌شـود در نشسـتی که روز شـنبه در وزارت اقتصاد برگزار شـده، طرح فروش اموال دولت نهایی شده، متعاقب این جلسه وزیر امور اقتصـادی و دارایی هـم خبر داد: معـاون اول رئیس‌جمهوری در ۲هفته اخیر بخشنامه‌ای را به تمام دستگاه‌های اجرایی ابلاغ کرده مبنی بر اینکه دستگاه‌ها در مدت مشخصی اموال مازاد خود را بفروشـند. طبق این بخشـنامه وزارت اقتصاد اختیار دارد راسا برای فروش اموال مازاد همه دسـتگاه‌ها اقدام کند. او گفـت: دولت‌ها همیشـه مکلف بوده‌اند؛ اموال مـازاد، تکالیف موارد ۱۶ و ۱۷ قانـون بودجه را عملی کنند که متأسـفانه بخش اندکی از آن محقق شده، زیرا برای فروش اموال دستگاه‌ها مقاومت‌های شدید می‌کردند. مقاومت‌ها به این دلیل بود که مدیر یا وزیر احساس می‌کرد که قرار است بخش زیادی از قدرت مدیریتی از او گرفته شود. او چالش اصلی در نظام تصمیم‌گیری اقتصادی کشور را کسری بودجه خواند و اعلام کرد: در هر دو حوزه بانکی و بودجه‌ای، ۳رکن وزارت اقتصاد، بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه هستند که مسئله کسری بودجه و مدیریت بانک‌ها را حل و فصل می‌کنند. هر هدفی برای اشـتغال، تولید، رشـد، صادرات بالاتر و اهداف اقتصادی، بر پایه ثبات اقتصادی شکل می‌گیرد. خاندوزی در جمع اعضای جامعه اسـلامی مهندسان خاطرنشان کرد: تا کنترل بودجه و دو لنگر کسـری بودجه و مسـائل بانکی -که موتور تولید تورم اسـت، به ثبات حداقلی نرسند، نمی‌شود انتظار داشت حرکت‌های توسعه‌ای صورت بگیرد.

پشت پرده اعداد خالی

بودجه‌ریـزی و هزینه‌زایی بـرای دولت بدون درآمدها و منابع پایدار به‌گفته وزیر اقتصاد باعث شـده تا چارچوب بودجه ایران معیوب شـود. او فاش کـرده از ابتدا عامدانـه در بودجه اعداد و ارقامی وارد شـده که از پیش مشـخص بوده محقق نمی‌شود زیرا پشت این اعداد خالی بود. ما ناچاریم روی این ریل معیوب سال ۱۴۰۰ را با کمترین هزینه و تلفات پیش ببریم، اما ان‌شاءالله در سال ۱۴۰۱ بودجه‌ریزی به نحو واقعی انجام خواهد شد. وزیر اقتصاد و دارایی تأکید کرد: زمانی در کشـور ۵۰درصد درآمد از محل فروش نفت بود، ۳۰درصد مالیـات و ۲۰درصد از محل‌های دیگر بود. امروز که درآمدهـای نفتی به ۱۰ تا ۱۵درصد کل هزینه‌های دولت رسیده، اکثر بار تامین مالی دولت بر دوش وزارت اقتصاد یا اوراق منتشره افتاده است.

شناسایی بال دوم تورم

خاندوزی می‌گوید؛ بـال دوم ایجاد تورم خلق نقدینگی در شبکه بانکی است. ممنوعیت ورود این پول به بخش‌هـای غیرمولد دومین اقدامی است که برای انجامش با رئیس کل بانک مرکزی هم توافقاتی صورت گرفته است. او تأکید کرد: بانک‌هـای دولتی و بانک‌هـای غیردولتی باید سرمایه‌های خود را به سمت سرمایه‌گذاری‌های جدید و بزرگ ببرند. خانـدوزی اعلام کرد: این راهبرد مورد اتفاق بانک مرکزی و وزارت اقتصاد اسـت. این ۲موتور کمک می‌کند تا تولید تورم (ارزی و بانکـی) آرام آرام از محوطـه خطر دور شوند. یکی دو سال زمان می‌برد که بتوانیم مدل کسب‌وکار بانک‌ها را از حالت فعلی به سوی تولید هدایت کنیم.

تامین کسری بودجه،از مسیر غیرپولی برای مهار تورم در دستور کار ستاد اقتصادی دولت قرار گرفته است.

منتظر خبرهای خوش باشید

محسن رضایی، معاون اقتصادی رئیس‌جمهوری دیروز پس از گفت‌وگو با اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس وعده داد در آذرماه خبرهای خوش اقتصادی برای مردم داشته باشیم. اشاره او نشان می‌دهد این خبر خوش می‌تواند در زمان تقدیم لایحه بودجه سال آینده رونمایی شود. با این حال به‌نظر می‌رسد بخشی از نسخه معرفی شده از معاون اقتصادی رئیس‌جمهوری تکرار روش‌های تجربه شده است چنان که او می‌گوید: برای کنترل گرانی‌ها، ستاد تنظیم بازار شکل گرفته و اکنون در همه استان‌ها مستقر شده است. به‌گفته رضایی برای جبران هزینه‌هایی که به زندگی مردم تحمیل شده، برنامه‌ریزی‌هایی انجام شده و امیدوارم در این زمینه در آذرماه خبرهای خوشحال کننده‌ای برای مردم داشته باشیم. رضایی می‌گوید: مقدار زیادی از کسری بودجه ۴۰۰هزار میلیارد تومانی امسال در حال رفع شدن است و اکنون استقراض از بانک مرکزی و چاپ پول بدون پشتوانه به‌صورت کامل قطع شده است. به‌گفته او، درآمدهای جدیدی تعریف شده است تا از فشار روی مردم کاسته شود و دولت با استفاده از جیب مردم به‌دنبال تامین هزینه‌های خود نباشد.

شکست بارندگی در نجات سدها

بررسی‌های همشهری نشان می‌دهد بارش‌های اخیر اگرچه توانسته آمارهای آبی را نسبت به پارسال بهبود بخشد اما همچنان آمارهای کلان از وخامت شرایط آبی حکایت دارد

آب

بارندگی‌های اخیر تا اینجای کار توانسته کم‌بارشی‌های پاییز را جبران کند و لااقل از نظر آمار، سـال آبی جاری را از مدت مشابه سـال قبل پیش بیندازد؛ اما همچنان آمارهای کلان حوزه آب مانند وضعیت بارندگی نسبت به دوره‌های مشابه بلندمدت، تراز آبی سدها و وضعیت تنش آبی در شهرهای کشور از شدت بحران آب حکایت دارند.

به گزارش همشهری، در سال گذشته که عنوان خشک‌ترین سال نیم‌قرن اخیر در سرزمین ایران را از آن خود کرد، میزان بارش‌های جوی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه بلندمدت ۳۴درصد کمتر بود و در سال آبی جاری نیز تا همین چند روز پیش میزان بارش‌ها ۴۴درصد کمتر از میانگین بلندمدت بود؛ اما در اثر بارش‌های چند روز اخیر، به‌ویژه در حوضه آبریز دریای خزر، این شاخص ۶درصد بهبود پیدا کرد و عقب‌ماندگی بارندگی‌ها امسـال نسـبت به میانگین ۵۳سال اخیر به ۳۸درصد رسید. فعلاً به مدد بارش‌های پاییزی شمال کشور، سال آبی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ روی کاغذ حدود ۶۰درصد از مدت مشابه در سال آبی قبل جلو افتاده؛ اما همچنان خشکسالی در مابقی مناطق کشور بیداد می‌کند.

حال و احوال بارندگی

آمارهای دفتر مطالعات پایه منابع آب وابسـته به وزارت نیرو از وضع بارندگی کشور در سال آبی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ (از اول مهر تا شامگاه ۸آبان ۱۴۰۰) حاکی است در ۳۸روز سپری‌شده از سال آبی جاری، میانگین ارتفاع کل ریزش‌های جوی ایران به ۸میلی‌متر رسـیده که این مقدار نسبت به ۵میلی‌متر بارندگی در دوره مشابه سال آبی گذشته ۶۰درصد افزایش نشان می‌دهد؛ اما همچنان نسبت به میانگین بارندگی ۱۳میلی‌متری در دوره‌های مشـابه درازمدت ۳۸درصد کمتر است. براساس این آمارها، در ۳۸روز سپری‌شده از سال آبی جاری، آب حاصل از بارش‌های جوی معادل ۱۳میلیارد و ۱۸۴مترمکعب بوده که البته بخش کمی از آن به مخازن سـدها می‌رسد و ذخیره می‌شود.

جهش بارندگی در شمال

آخرین آمارهای مربوط به وضعیت بارندگی در ۶حوضه آبریز اصلی کشور حاکی است بارش‌های اخیر در حوضه آبریز دریای خزر به‌تنهایی توانسته تراز بارندگی کشور را نسبت به سال قبل ۶۰درصد مثبت کند. طبق این آمارها، از اول مهر تا شامگاه ۸آبان امسال به‌طور میانگین ۵۴میلی‌متر باران در حوضه آبریز دریای خزر باریده است. این مقدار اگرچه نسبت به میانگین بارش‌های دوره‌های مشابه در ۵۳سال اخیر ۲درصد کمتر است اما نسـبت به میانگین بارش‌های دوره مشابه در سال آبی قبل ۸۰درصد افزایش نشان می‌دهد. از سوی دیگر به لطف توفان حاره‌ای شاهین در جنوب استان سیستان و بلوچستان، میزان بارش‌های حوضه آبریز خلیج‌فارس و دریای عمان نیز که در دوره مشابه سال قبل یک میلی‌متر ثبت شده بود با رشد ۴۰۰درصدی به ۵میلی‌متر رسیده است. البته این آمارها به یک دوره کوتاه ۳۸روزه اختصاص دارد که بخش عمده آن حاصل بارش‌های یک هفته گذشته بوده و نمی‌تواند ملاک قضاوت در مورد وضعیت آبی کشور باشد؛ به‌خصوص که جدا از بارش‌های این دو حوضه آبریز، در ۴حوضه آبریز دیگر وضع مساعدی حکمفرما نیست و میزان بارش‌ها بین ۲۵ تا ۳۰درصد کمتر از سال قبل است.

به گزارش همشهری، بررسی آمارهای حوزه آب به تفکیک حوضه‌های آبریز اصلی کشور نشان می‌دهد از ابتدای سـال آبی جاری تاکنون در حوضه دریاچه ارومیه ۹میلی‌متر باران باریده که ۲۵درصد کمتر از سال قبل و ۵۷درصد کمتر از میانگین ۵۳سال اخیر است. همچنین در حوضه آبریز فلات مرکزی، میانگیـن بارندگی فقط یک میلی‌متر گزارش شـده که ۵۰درصد کمتر از سال قبل و ۸۳درصد کمتر از میانگین ۵۳سـاله است. از سوی دیگر در حوضه آبریز مرزی شرق مانند سـال قبل هیچ بارانی نباریده، درحالی‌که میانگین بارش‌های ایـن حوضه در دوره‌های مشابه بلندمدت معادل ۴میلی‌متر گزارش شده است. در حوضه آبریز قره‌قوم نیز میانگین ارتفاع ریزش‌های جوی ۲میلی‌متر ثبت شده که ۶۰درصد کمتر از بارش‌های سال قبل و ۷۵درصد کمتر از بارش‌های بلندمدت اسـت. این اعداد و ارقام، فارغ از اثراتی که بارش‌های حوضه دریای خزر بر آن گذاشته، از تداوم کم‌بارشی‌های پارسال در سال آبی جاری حکایت دارد و نشانه روشنی از تداوم بحران آب است.

ورودی آب به سدها کمتر شد

از اواسط تابستان سال گذشته پیش‌بینی می‌شد دوره خشکسالی در نیمه دوم سال شروع می‌شود و تقریباً از اوایل سال آبی گذشته، روند کاهش ورود آب به مخازن سدها نیز آغاز شد. حالا، در شرایطی که فقط ۳۸روز از سال آبی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ می‌گذرد، اطلاعات شرکت مدیریت منابع آب ایران حاکی است ورودی آب به مخازن سدها باز هم کمتر شده و فقط تا اینجای کار نسبت به دوره مشابه سال قبل ۲۷درصد دیگر افت کرده است. آخرین آمارها از وضع آب سدها، که بخش قابل توجهی از تأمین آب را بر عهده دارند، نشان می‌دهد از ابتدای سال آبی جاری (اول مهر) تا هفتم آبان یک‌میلیارد و ۳۱۰میلیون مترمکعب آب به مخازن سدها وارد شده؛ درحالی‌که در دوره مشابه سال قبل میزان ورودی آب به سـدها یک‌میلیارد و ۸۰۰میلیون مترمکعب بوده است. این کاهش ۳۷،۴درصدی ورودی سدها در حالی است که در طول یک‌سال گذشته، به‌واسطه افزایش دمای هوا، سرعت ذوب ذخایر برفی و یخچالی سدها تا چند برابر افزایش پیدا کرد و همین عامل باعث شد میزان کسری آب در سدها کمتر از میزان افت بارش‌ها باشد. در شرایط فعلی، با توجه به اینکه ذخایر برفی اندکی برای سدها باقی مانده و وضعیت بارندگی‌ها نیز تعریفی ندارد، این احتمال وجود دارد که کاهش ورودی آب به سدها رکوردهای جدیدتری نیز ثبت کند.

کاهش ذخیره سدها

در شرایطی که آمارهای ۳۷روزه سـال آبی جاری، از ورود یک‌میلیارد و ۳۱۰میلیون مترمکعب آب به مخازن سـدها حکایت دارند، میزان خروجی آب از مخازن سـدها در همین دوره زمانی ۲میلیارد و ۵۲۰میلیون مترمکعب ثبت شـده که گرچه ۴۰درصد کمتـر از خروج ۴،۲میلیارد مترمکعبی آب مدت مشابه سال قبل است، اما در مقایسه با میزان ورودی سدها در سال جاری، از وضعیت نگران‌کننده‌ای حکایت دارد. فعلاً ۳۶درصد از مجموع ظرفیت ۵۰،۵میلیارد مترمکعبی سدهای ایران پرآب است و میزان ذخیره آب در این مخازن به‌زحمت به ۱۸،۲میلیارد مترمکعب می‌رسد؛ ازاین‌رو با توجه به دورنمای تداوم کم‌بارشی در ماه‌های پیش رو، به‌نظر می‌رسد همکاری مصرف‌کنندگان آب در همه حوزه‌های خانگی، صنعتی و کشـاورزی، اصلی‌ترین و سـریع‌ترین راهبردی است که می‌تواند از وقوع مشکلات آبی جلوگیری کند.

حال و روز سدها

آمارهای مربوط به وضع ۵سد تأمین‌کننده آب شرب اسـتان تهران حاکی است این سدها فقط ۲۲درصد پر هستند و موجودی آب در آنها به ۴۱۷میلیون مترمکعب می‌رسد که ۴۱درصد کمتر از دوره مشابه در سال آبی گذشته است. همچنین موجودی آب در سدهای ۱۰گانه استان خوزستان نیز ۹میلیارد و ۷۹۳میلیون مترمکعب اعلام شـده که از پرشدگی ۴۰درصدی مخازن این سدها حکایت دارد؛ اما این میزان آب، ۲۶درصد کمتر از موجودی در مدت مشابه سال قبل است. وضع ۱۳سد حوضه آبریز دریاچه ارومیه نیز مساعد نیست و این سدها با ذخیره ۴۲۸میلیون مترمکعبی، فقط ۲۶درصد پر هستند و موجودی آب آنها ۲۱درصد کمتر از مدت مشابه سال قبل است. آخرین آمارهای شرکت آب منطقه‌ای اصفهان نیز حاکی است درصد پرشدگی سد زاینده‌رود از ۱۳درصد فراتر نمی‌رود و ذخیره آب در مخزن این سد بیش از ۱۸۵میلیون مترمکعب نیست. آمارها از کاهش ۵۰درصدی ورودی آب به سد زاینده‌رود حکایت دارد و همین مسئله، این سد را که یکی از مهم‌ترین منابع تأمین‌کننده آب در مرکز ایران اسـت، تحت‌فشار جدی قرار داده است. البته وضعیت دیگر سدهای کشور نیز چندان مساعد نیست به‌گونه‌ای که فارس در گزارشی مدعی شده ورودی آب به مخازن سدهای دوستی، شمیل و نیان، چاه‌نیمه و استقلال در سال آبی جاری نسب به سال آبی گذشته با کاهش بیش از ۹۰درصدی مواجه شده و درمجموع به‌دلیل الگوهای نامناسب برداشت آب، تخلیه آب از ۱۷سد مؤثر در تأمین آب شرب بیشتر از ۵۰درصد افزایش پیدا کرده است.

شهرهای تشنه

در شرایط استمرار کم‌بارشی و تداوم خشکسالی، بررسی شرایط مدیریت منابع آب بیانگر شرایط بسیار نامناسبی است که ۲۰درصد شهرهای ایران را درگیر تنش آبی کرده است. براساس آمارها، هم‌اکنون از مجموع ۱۳۶۸شهر ایران، ۱۰۱شهر از نظر تنش آبی در وضعیت قرمز قرار دارند، ۶۴شهر در وضعیت نارنجی هستند و ۱۳۹شهر نیز در وضعیت زرد تنش آبی به‌سرمی‌برند. بر مبنای همین آمار در شرایط فعلی مراکز استان و برخی از شهرهای مهم کشور نظیر اصفهان، خرمشهر، آبادان، اهواز، زاهدان، مشهد، همدان، کرمانشاه، سـنندج و کرمان با تنش آبی به‌معنای ناترازی عرضه و تقاضای آب مواجه هستند.

جراحی بودجه و تصمیم سخت دولت

ادامه از صفحه اول

در بخش درآمدهای مالیاتی اما هنوز گام‌های زیادی هست که باید برداشته شود. رویکرد دولت سیزدهم نباید بر گرفتن مالیات بیشتر از مالیات‌دهندگان فعلی و شناسنامه‌دار استوار شـود، بلکه گام بلند این است که به سـمت گسـترش پایه‌های جدید مالیاتی و گرفتـن مالیات از بی‌شناسنامه‌ها حرکت کند.

در بخش منابع ناشی از استقراض مالی از جمله فروش سهام، املاک و اموال دولت و شـرکت‌های دولتی، فروش اوراق قرضه و اوراق بدهی دولت هم انتظار می‌رود کـه دولت و مجلس گرفتار پدیده بیش‌نمایی یا افراط نشـوند و نگاه واقع‌بینانه براساس پیش‌بینی روند آینده متغیرهای کلان اقتصادی حاکم شود. به این ترتیب، مستحکم‌سازی و پایدارسازی منابع بودجه یک اولویت ملی است و هرگز نباید به استقراض از بانک مرکزی و رشد پایه پولی به‌عنوان محل و مفری برای جبران کسـری بودجه در شـرایط تنگنای درآمدی تن داده شود. البته تأکید مکرر دولتمردان به اینکه هرگز به سراغ بانک مرکزی نمی‌روند، می‌تواند سنگ‌بنای اصلاح مسیر بودجه آن‌هم با رویکرد کنترل نرخ تـورم و احیای اقتصاد ایران قلمداد شود.

در بخش هزینه‌ها و مصارف بودجه هم ضرورت ملی ایجاب می‌کند تا قبل از هرگونه تصمیم با مردم صادقانه و شفاف گفت‌وگو شود؛ زیرا لازمه اصلاح هزینه‌ها و فرایندهای مصارف بودجه، همراهی مردم است. نمی‌توان انتظار داشت که هزینه درمان بیماری نهفته درون بودجه را تنها دولت بر دوش بکشـد، بلکه مردم هم در این مسیر باید هزینه بدهند. البته اگر الگو و ساختار ترسیم شده دولت برای اصلاح بودجه، کارایی و اثربخشـی بلندمـدت را به همراه داشته باشـد، هزینه‌ای که هم دولت و هم مردم می‌پردازند، یک سرمایه‌گذاری ملی است و در نهایت موجب نفع ملی خواهد بود. زیرا اگر نظام بودجه اصلاح شود با مهار تورم هزینه تحمیل شده بر سـفره خانوارها هم کاهش می‌یابد و به همین دلیل به دوران طولانی و بیمارگون مالیات‌ستانی از مسیر تورم پایان داده می‌شود. چاره‌ای نیسـت جز اینکـه در بخش هزینه‌های جـاری دولت، تزریق بودجه به بخشی از ردیف‌های غیرضروری پایان داده شود و در گام بعدی آنچه برای اصلاح سـند دخل و خرج دولت به نفع مردم ضرورت دارد، تغییر در سازوکار نظام یارانه‌های مستقیم و غیرمستقیم آشکار و نهان بودجه است.

راه نجات در وحدت‌نظر، عمل بر سر اولویت‌های ملی در اقتصاد و پرهیز از حاشیه‌هاست. پشت درهای بسته و بدون گفت‌وگوی صادقانه با مردم نمی‌تـوان اقتصاد ایران را بـه اتاق جراحی برد. اینگونه اگر دولت موفق شود تا نظام بودجه و برنامه ایران را متحول سازد، نیمی از راه برای افزایش تاب‌آوری اقتصاد در برابر تهدیدها و متغیرهای بیرونی را رفته و فرصت خواهد داشت تا در ادامه به سمت سپردن اقتصاد به‌دست مردم حرکت کند و خود را ناظر و سیاستگذار اقتصاد قرار دهد. دولت سیزدهم مسیر پرچالشی را در پیش دارد، انتظار اینکه جراحی بودجه بدون هزینه برای دولت و مردم امکان‌پذیر باشد، تصور باطلی است. نجات اقتصاد ایران حتی ممکن است تلخکامی‌هایی داشته باشد اما می‌توان با تدبیر درست و عقلانیت و هم‌گرایی، هم آنها را کاهش داد، هم با دولت همراه شد و هم اینکه کشور را با هزینه کمتر اداره کرد. این راهی است که در آن می‌توان خبرهای مثبتی برای آینده و حتی نسل آینده شنید.

تب تند تورم در ۲۶استان ایران

جزئیات تورم مهرماه در استان‌ها و اقلام خوراکی اعلام شد

آمار

مرکز آمار ایران می‌گوید؛ نرخ تورم ۱۲ماهه در ۲۶اسـتان ایـران بالاتر از نـرخ تورم کشوری است. فقط ۵استان البرز، گیلان، سمنان، تهران و قم نرخ تورم کمتری را نسبت به میانگین کشـوری تجربه کرده‌اند. طبق داده‌های مرکز آمار، نرخ تورم در مناطق شهری ۲۷استان و نرخ تورم روستایی در ۱۶استان، از نرخ تورم سالانه شهری و روستایی فراتر رفته اسـت؛ طوری که روستاییان اسـتان‌های ایلام، فارس، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، یزد، آذربایجان غربی، اردبیل، کردستان، لرسـتان، خراسان رضوی و شمالی، بوشـهر، چهارمحال و بختیاری، اصفهان، گلسـتان و آذربایجان شـرقی از مرز ۵۰درصد عبور کرده اسـت. بررسی‌های همشهری نشـان می‌دهد؛ در ۲ماه نخست دولت سیزدهم اغلب کالاهای خوراکی مورد مصرف مردم نرخ تورم بالایی را تجربه کرده و فقط ۴قلم کالا در مهرماه نسبت به مرداد ارزان‌تر شده است. دولت تلاش دارد نرخ تورم را از مسیر کنترل کسـری بودجه کاهش دهد. به همین دلیل انتظار می‌رود روند شتابان رشد قیمت‌ها در ماه‌های آینده به شرط مهار تورم کندتر شود.

تب‌سنجی تورم در استان‌ها

از جمله تغییرات در نـرخ تورم بین اسـتان‌های ایران می‌توان به مشاهده بالاترین نرخ تورم نقطه به نقطه در اسـتان کهگیلویه و بویراحمد و کمترین آن در اسـتان سیستان و بلوچستان اشـاره کرد. هرچند همچنان قم کمترین نرخ تورم سالانه را در کل ایران به‌خود اختصاص داده و قم و تهران به‌ترتیب کمترین نرخ تورم در مناطق شهری و روستایی را در اختیار داشـته‌اند. این در حالی است که شهروندان ساکن اسـتان ایلام با بالاترین فشار تورمـی مواجه هسـتند. تازه‌ترین گـزارش مرکز آمار نرخ تورم ماهانـه در ایران را ۳،۷درصد نشـان می‌دهد درحالی‌که خانوارهای ساکن استان‌های گیلان و کرمان که شاهد افزایش ۵،۸درصدی میانگین قیمت کالاها و خدمات در مهرماه نسبت به شهریورماه امسال بوده‌اند، در صدر جدول نرخ تورم ماهانه قرار گرفته‌اند درحالی‌که شهروندان ساکن استان سیستان و بلوچستان در پایین جدول با نرخ تورم ۲،۲درصدی جای گرفته‌اند. نرخ تورم نقطه به نقطه ایران در مهرماه ۳۹،۲درصد برآورد شـده بود که بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه مربوط به استان کهگیلویه و بویراحمد (۴۸،۵درصد) و کمترین آن مربوط به استان سیستان و بلوچستان (۳۱،۹درصد) بوده است. درماه مهر که نرخ تورم ۱۲ماهه به ۴۵،۴درصد رسـید، بالاترین نرخ تورم ۱۲ماهه به‌گفته مرکـز آمار ایران در استان ایلام به میزان ۵۳،۳درصد و کمترین هم در استان قم به میزان ۴۰،۹درصد ثبت شـده که نشان از شکاف ۱۲،۴درصدی دارد.

نبض تورم در شهر و روستا

بالاترین نرخ تورم ماهانه در نقاط شهری ایران در مهرماه را خانوارهای شهری کرمانی با ۶،۷درصد رشد و کمترین را خانوارهای شهری سیستان و بلوچستان با ۱،۹درصد مشـاهده کرده‌اند، درحالی‌که میانگین نرخ تورم ماهانه شهری ۳،۶درصد بوده است. به‌گفته مرکز آمار ایران در مهرماه امسال نسبت به مهرماه پارسال هزینه سبد کالاها و خدمـات مصرفی در نقاط شـهری ۳۸،۴درصد گران شده اما شهرنشینان استان زنجان شاهد افزایش قیمت تمام‌شده سـبد کالاها و خدمات مصرفی‌شان به میزان ۴۷،۳درصد و شهرنشینان استان سیستان و بلوچستان ناظر فشـار تورم ۳۰،۹درصد بوده‌اند. این گزارش نشان می‌دهد نرخ تورم ۱۲ماهه منتهی به مهرماه ۱۴۰۰ برای خانوارهای شـهری عدد ۴۴،۷درصد بوده که بیشترین نرخ تورم ۱۲ماهه مربوط به استان ایلام (۵۲،۵درصد) و کمترین آن مربوط به استان قم (۴۰،۸درصد) است. نرخ تورم در نقاط روستایی ایران چندسالی است از نرخ تورم نقاط شهری سـبقت گرفته و مرکز آمار در برآورد خود نرخ تورم ماهانه روسـتایی را ۴،۱درصد برآورد و اعلام کرده که روستاییان گیلانی شاهد رشد ۶،۸درصدی تورم ماهانه بوده‌اند و در صدر جدول قرار داشته‌اند درحالی‌که در پایین جدول نرخ تورم ماهانه نقاط روستایی، استان خراسان شمالی با ۲،۵درصد قرار دارد. افزون بر این نرخ تورم نقطه به نقطه روستایی ایران در مهرماه ۴۳،۹درصد بوده که بیشترین نرخ در اسـتان کهگیلویه و بویراحمد به میزان ۵۴،۳درصد و کمترین آن دراسـتان سیستان و بلوچسـتان به میزان ۳۴،۱درصد مشاهده شده است. همچنین نرخ تورم ۱۲ماهه منتهی به مهرماه ۱۴۰۰ برای خانوارهای روستایی به عدد ۴۹،۶درصد رسید و بالاترین نرخ تورم ۱۲ماهه در استان ایلام ۵۶،۹درصد و کمترین هم در استان‌های تهران و قم ۴۳،۳درصد ثبت شده است.

میانگین قیمت و نرخ تورم ماهانه، ۲ماهه و نقطه به نقطه ۵۲قلم کالای خوراکی در پایان مهر ۱۴۰۰

کالا	واحد	قیمت	۲ ماهه	یک‌ماهه	نقطه‌ای
برنج ایرانی درجه‌یک	یک‌کیلوگرم	۴۷،۱۶۱	۲۲،۰	۹،۷	۶۲
برنج خارجی درجه‌یک	یک‌کیلوگرم	۲۶،۴۰۸	۵،۰	۱،۸	۲۴،۷
شیرینی خشک	یک‌کیلوگرم	۴۲،۵۷۳	۶،۷	۳،۶	۶۷،۷
ماکارونی	۵۰۰ گرم	۷،۳۵۹	۱۰،۱	۴،۷	۲۹،۷
رشته‌آش	۵۰۰ گرم	۱۰،۸۳۱	۷،۲	۳،۳	۵۰،۵
گوشت گوسفند	یک‌کیلوگرم	۱۴۰،۵۷۷	۱،۵	-۰،۵	۳۲،۲
گوشت گاو یا گوساله	یک‌کیلوگرم	۱۴۵،۲۱۳	۵،۴	۰،۸	۵۹،۵
مرغ ماشینی	یک‌کیلوگرم	۲۹،۴۴۲	-۲،۹	-۰،۵	۵۳،۲
ماهی قزل‌آلا	یک‌کیلوگرم	۷۹،۳۵۲	۲۴،۰	۱۴،۰	۱۰۰،۵
کنسرو ماهی تن	۱۸۰ گرم	۲۸،۳۲۲	۲،۳	۱،۶	۳۸،۲
شیر پاستوریزه	یک لیتر	۱۳،۳۷۷	۱۰،۰	۲،۴	۶۴،۵
شیرخشک	۴۵۰ گرم	۴۱،۲۳۶	۳،۸	۲،۶	۲۸،۴
خامه پاستوریزه	۲۰۰ گرم	۱۴،۳۳۲	۴،۴	۱،۶	۵۲،۳
ماست پاستوریزه	یک‌کیلوگرم	۱۸،۴۵۴	۲۶،۱	۶،۶	۸۱،۹
دوغ پاستوریزه	۱،۵ لیتر	۱۴،۱۷۱	۱۲،۴	۵،۱	۶۲،۲
پنیر ایرانی پاستوریزه	۵۰۰ گرم	۲۵،۸۸۷	۲۶،۱	۹،۲	۷۸،۳
تخم‌مرغ ماشینی	یک‌کیلوگرم	۲۹،۱۶۰	۲۴،۳	۱۶،۸	۵۶،۵
کره پاستوریزه	۱۰۰ گرم	۱۱،۷۸۶	۹،۴	۴،۲	۵۴
روغن مایع	۹۰۰ گرم	۱۷،۷۷۱	۰،۷	۲،۶	۷۶،۲
روغن نباتی جامد	یک‌کیلوگرم	۲۱،۱۵۱	-۱،۰	۲،۰	۸۱،۹
هلو	یک‌کیلوگرم	۲۶،۳۸۹	۱۰،۸	۱۲،۴	۱۲۴،۵
انار	یک‌کیلوگرم	۲۱،۹۰۳	-۰،۵	-۹،۲	۷۶،۸
موز	یک‌کیلوگرم	۳۱،۷۹۸	۹،۴	۱۰،۹	۴۷،۳
سیب	یک‌کیلوگرم	۱۷،۱۰۹	-۱،۳	-۶،۸	۴۹،۱
لیموترش	یک‌کیلوگرم	۲۱،۱۳۶	۴،۱	۲،۴	۲۲
پرتقال	یک‌کیلوگرم	۲۵،۰۷۸	۳۰،۸	-۶،۹	۷۹،۶
خربزه	یک‌کیلوگرم	۱۲،۴۲۲	۱۸،۵	۱۷،۳	۱۲۳،۴
هندوانه	یک‌کیلوگرم	۷،۳۶۷	۵۳،۹	۲۱،۲	۲۲۸،۳
کشمش پلویی	یک‌کیلوگرم	۵۱،۳۶۲	۳،۶	۳،۲	۳۳،۸
مغز گردو	یک‌کیلوگرم	۲۶۷،۳۴۰	۳،۵	۲،۱	۱۲،۳
پسته	یک‌کیلوگرم	۲۷۷،۲۵۲	۷،۳	۳،۷	۴۴،۹
مغز بادام درختی	یک‌کیلوگرم	۲۷۰،۰۹۱	۶،۰	۳،۵	۲۹،۶
قارچ	یک‌کیلوگرم	۴۹،۵۱۵	۱۶،۱	۳،۱	۸۲،۷
خیار	یک‌کیلوگرم	۱۲،۲۵۸	۱۹،۷	۸،۲	۷۸،۵
کدوسبز	یک‌کیلوگرم	۱۱،۷۴۹	۴۳،۵	۱۶،۵	۷۸،۲
بادمجان	یک‌کیلوگرم	۹،۷۷۶	۲۳،۹	۸،۲	۶۲،۴
گوجه‌فرنگی	یک‌کیلوگرم	۹،۲۶۲	۱۳،۲	۱۴،۲	۱۳۳،۲
فلفل دلمه‌ای	یک‌کیلوگرم	۱۶،۶۷۰	۳۲،۰	۲۲،۷	۵۶،۳
سیب‌زمینی	یک‌کیلوگرم	۷،۰۰۰	۱۹،۵	۱۰،۲	۸۳،۶
پیاز	یک‌کیلوگرم	۶،۹۳۱	۱۰،۸	۱،۷	۷۰،۵
هویج فرنگی	یک‌کیلوگرم	۱۶،۹۸۴	-۱،۸	-۱۹،۴	۲۲۴،۶
نخود	یک‌کیلوگرم	۳۷،۲۴۸	۸،۵	۳،۹	۸۷
لوبیا چیتی	یک‌کیلوگرم	۴۸،۸۱۵	۱۴،۸	۶،۱	۶۶
لوبیا قرمز	یک‌کیلوگرم	۴۰،۵۰۴	۱۰،۱	۳،۵	۴۵،۶
عدس	یک‌کیلوگرم	۳۸،۴۱۸	۹،۶	۴،۶	۵۴،۳
لپه	یک‌کیلوگرم	۴۷،۰۴۷	۷،۶	۳،۶	۵۷،۸
قند	یک‌کیلوگرم	۱۸،۶۹۰	۳،۰	۰،۱	۶۷،۴
شکر	یک‌کیلوگرم	۱۵،۹۱۹	۳،۲	۰،۹	۷۱،۴
رب گوجه‌فرنگی	یک‌کیلوگرم	۲۸،۴۱۸	۳۰،۸	۱۶،۰	۵۹،۸
سس گوجه‌فرنگی	۵۰۰ گرم	۱۷،۰۴۱	۱۶،۵	۸،۰	۶۵
چای خارجی بسته‌ای	۵۰۰ گرم	۱۱۲،۳۶۹	۴،۳	۱،۸	۵۳،۵
نوشابه گازدار	۱،۵ لیتر	۱۳،۴۴۹	۵،۲	۱،۷	۸۳،۷

نبض قیمت خوراکی‌ها در ابتدای کار دولت

مرکز آمار ایران تازه‌ترین تغییر قیمت ۵۳قلم کالای خوراکی در ایران در ۲ماه نخست دولت سیزدهم را منتشر کرد که نشان می‌دهد در این دوره قیمت ۴قلم کالا شامل گوشت مرغ، هویج فرنگی، روغن نباتی جامد و سیب اندکی ارزان‌تر شده و در مقابل دست‌کم ۱۳قلم کالا با رشد بالای ۲۰درصدی در مهرماه امسال نسبت به مرداد مواجه شده است. البته قیمت هندوانه با توجه به پایان فصل برداشت و خارج شدن آن از چرخه مصرف با رشد ۵۴درصدی در مهرماه نسبت به مردادماه مواجه شده و پس از آن کدو سبز ۴۴درصد، فلفل دلمه‌ای ۳۲درصد، رب گوجه‌فرنگی و پرتقال هم ۳۱درصد گران‌تر شده است. به گزارش همشهری، ۲محصول پرطرفدار لبنی یعنی پنیر و ماست پاستوریزه هم در مهر نسبت به مرداد امسال با رشد قیمت ۲۶درصدی مواجه شده و مردم بادمجان، تخم مرغ و ماهی قزل آلا را ۲۴درصد گران‌تر از مرداد خریده‌اند. برنج ایرانی با ۲۱درصد رشد قیمت و سیب زمینی و خیار با ۲۰درصد در رتبه‌بندی رالی قیمت‌ها قرار گرفته‌اند.

قیمت محصولات پروتئینی در میادین تره‌بار اعلام شد

ارزان‌ترین نوع گوشت قرمز کیلویی ۱۰۹هزار تومان

تره‌بار

مقایسه قیمت ۲۶قلم کالای پروتئینی در میادین میوه و تره‌بار نشان می‌دهد در فهرست محصولات پروتئینی تنها ۳ قلم کالا زیر ۵۰هزار تومان هستند.
به‌گزارش همشهری، روند افزایش قیمت گوشت قرمز، مرغ، تخم مرغ و ماهی، از ابتدای امسال نیز ادامه یافت و قیمت این محصولات در بازار و خرده‌فروشی‌ها به‌شدت رشـــد کرد. به‌تبع این افزایش قیمت، در میادین میوه‌و تره‌بار شهرداری نیز نرخ این محصولات تغییرات زیادی را طی ۷ماه گذشته تجربه کرده است.
گوشت قرمز تازه گوســـاله که در ۵ماه منتهی به شهریور هرماه گران‌تر از ماه قبل بود در شهریور افزایش قیمت نداشت، اما قیمت این محصول با شروع پاییز ۵۶درصد نسبت به ابتدای سال بیشتر بود. شـــتاب افزایش قیمت گوشت گوســـفندی کمتر از گوشت گوساله بود؛ این محصول طی نیمه ابتدایی سال، ۳۶درصد گران شد و هر کیلو از آن به حدود ۱۳۵هزار تومان رسید. مرغ و تخم مرغ تابستان امسال هم مثل سال قبل بحران افزایش قیمت داشتند و هر شـــانه ۳۰عددی تخم مرغ در بازار حتی نرخ ۸۰هزار تومانی را هم لمس کرد، اما در میادین ایـــن دو محصول فقط با نرخ‌های تنظیم بازاری توزیع شـــد که آخرین قیمت هر شانه تخم مرغ در آخرین نرخنامه سازمان میادین میوه و تره‌بار شهرداری ۴۳هزار تومان درج شده است. برای هر کیلو مرغ تنظیم‌بازاری هم قیمت ۲۵هزار تومان تعیین شده و شهروندان برای هر عدد مرغ ۲کیلویی در میادین باید ۵۰هزار تومان بپردازند؛ درحالی که قیمت هر کیلو مرغ در خرده‌فروشی‌های سطح شهر به ۴۰هزار تومان می‌رسد.
آلایش‌های گوسفندی و گوســـاله از جمله دل و جگر و کله‌پاچه مهرماه امســـال حدود ۱۱۰هـــزار تومان قیمـــت خورده‌اند که دســـت‌کم ۳۰هزار تومان با قیمت خرده‌فروشی‌های سطح شهر متفاوت و ارزان‌تر است. قیمت آبزیان هم طی ماه‌های اخیر رشد زیادی در میادین داشته اســـت. قیمت هر کیلو ماهی قزل‌آلا در میادین به بالای ۷۰هزار تومان رسیده که باز در مقایسه با قیمت ۹۰تا ۱۱۰هزار تومانی این محصول در فروشگاه‌های محصولات پروتئینی ارزان‌تر است. هم‌اکنون هر کیلو ماهی قزل‌آلای تازه در میادین ۷۸هزار تومان قیمت خورده که نسبت به قیمت ۲ماه قبل این ماهی دوبرابر شده است.
دیگر انواع ماهی نیز به تبع این رشد قیمت، گران‌تر از قبل به فروش می‌رســـند. ارزان‌ترین محصول پروتئینی این روزها قارچ است؛ این محصول در غرفه‌های ســـبزی و میوه میادیـــن میوه و تره‌بار ۳۲,۵۰۰تومان قیمت خورده است.

قیمت مواد پروتئینی در میادین میوه و تره بار تهران (هفته دوم آبان ۱۴۰۰)

نام محصول	قیمت هر کیلو- تومان
راسته بدون استخوان تازه گوساله	۱۵۵,۵۰۰
ران تازه گوساله	۱۵۵,۵۰۰
سردست تازه گوساله	۱۵۳,۴۰۰
گوشت مخلوط یا لخم گوساله	۱۳۹,۶۰۰
گوشت چرخ‌کرده مخلوط	۱۳۵,۴۰۰
راسته با استخوان تازه گوسفندی	۱۲۸,۵۰۰
ران تازه گوسفندی	۱۴۲,۸۰۰
سردست تازه گوسفندی	۱۲۲,۶۰۰
کف دست تازه گوسفندی	۱۴۱,۷۰۰
لاشه کامل یا شقه گوسفندی	۱۱۹,۸۰۰
ران منجمد گوساله	۱۱۶,۰۰۰
سردست منجمد گوساله	۱۱۴,۰۰۰
راسته با استخوان منجمد گوسفندی	۱۱۰,۰۰۰
ران منجمد گوسفندی	۱۱۲,۰۰۰
سردست منجمد گوسفندی	۱۰۹,۰۰۰
کف‌دست منجمد گوسفندی	۱۰۹,۰۰۰
لاشه کامل یا شقه بوقلمون	۳۸,۰۰۰
گوشت چرخ‌کرده بوقلمون	۶۱,۱۰۰
دست کامل دل و جگر	۱۱۰,۰۰۰
دست کامل کله و پاچه درشت	۱۱۲,۰۰۰
مرغ تازه تنظیم بازار	۲۵,۰۰۰
مرغ منجمد تنظیم بازار	۲۵,۰۰۰
تخم مرغ تنظیم بازار (شانه ۳۰تایی)	۴۳,۰۰۰
ماهی قزل‌آلای تازه	۷۸,۰۰۰
ماهی قزل‌آلای زنده	۸۸,۰۰۰
قارچ درجه یک	۳۲,۵۰۰

افزایش ۳۰ تا ۵۰درصدی قیمت سس‌ها

سوپرمارکت

میانگیـــن قیمت انواع ســـس‌های ســـفید و دیگر سس‌های سالاد با رشـــد قیمت مواد اولیه بالا رفته است.
به گزارش همشـــهری، انواع سس‌های ســـفید از جمله مایونز، با افزایش قیمت مواد اولیه تولید از جمله شـــیر، تخم مرغ و روغن زیتون، از نیمه اول امسال رشدی بین ۳۰ تا ۵۰درصدی داشته‌اند و مثل دیگر اقلام لبنی چشـــم‌انداز آینده قیمت آنها نیز افزایشی است. البته رشد قیمت، مختص سس‌های سفید نبوده و سس‌ها و افزودنی‌های بر پایه گوجه و فلفل هم تنها در ۶ماه ابتدای امسال تا ۶۷درصد گران شـــده اند. هم‌اکنون قیمت ســـاده‌ترین سس سفید موجود در بازار یعنی ســـس مایونز در شیشه‌های معمولی ۴۵۰گرمی به حدود ۲۰هزار تومان رســـیده و دیگر انواع ســـس که حاوی افزودنی‌های دیگر هســـتند قیمت‌های بالاتری دارند. شیشه‌های ۶۴۰گرمی سس ســـالاد الویه که فقط توسط یکی از برندها تولید می‌شود ۳۸هزار تومان قیمت خورده و سس رنچ هم ۲۲هزار تومان است.

قیمت بعضی انواع سس سالاد در سوپرمارکت‌های تهران

برند	مشخصات	قیمت- تومان
مهرام	سس سالاد الویه- ۶۴۰گرمی	۳۸,۰۰۰
دلپذیر	سس سالاد رنچ- ۴۵۰گرمی	۲۱,۹۰۰
مهرام	هزار جزیره- ۴۵۰گرمی	۱۹,۵۰۰
دلپذیر	هزار جزیره- ۴۵۰گرمی	۱۹,۹۰۰
روژین	فرانسوی- ۴۲۰گرمی	۱۷,۴۰۰
کاله	سس ماست- ۴۵۰گرمی	۱۸,۵۰۰
کاله	فرانسوی- ۴۵۰گرمی	۱۶,۹۰۰
بهروز	سس سالاد با خیار و سیر- ۴۴۰گرمی	۱۸,۵۰۰
بهروز	فرانسوی- ۴۴۰گرمی	۱۶,۹۰۰
بیژن	سس سالاد ماست- ۵۵۰گرمی	۱۸,۰۰۰
تبرک	سس مایونز- ۲۰۰گرمی	۷,۳۰۰
کاله	مایونز بدون چربی- ۸۰۰گرمی	۳۵,۰۰۰
مهرام	مایونز- ۶۳۰گرمی	۲۱,۰۰۰
بهروز	مایونز ۳۳۰گرمی	۲۱,۰۰۰
بهروز	سس مایونیز با چربی کاهش یافته- ۴۴۰گرمی	۱۵,۸۰۰
بیژن	مایونز کم‌چرب- یک کیلویی	۴۱,۰۰۰

عکس: همشهری/ امیر پناهپور

تکمیل حلقهٔ رکود در بازارها

شاخص کل بورس تهران دیروز با تحمل افت سنگین ۲/۶درصدی یک کف مهم تکنیکی را از دست داد

بورس

آمارها نشان می‌دهد بازارهای دارایی از چندماه گذشـــته دچار رکودی فراگیر شده‌اند و در صدر همه این بازارها، بورس قرار گرفته است. به‌نظر می‌رســـد تغییرات بزرگی در فضای اقتصاد کلان در جریان اســـت که بازارهای دارایی به‌ویژه بورس به پیشواز آن رفته‌اند.
به گزارش همشـــهری، بازار سهام دیروز هم با نزول سنگینی مواجه شد؛ این روند نزولی از هفته نخست شـــهریورماه شروع شده و هر روز هم ســـرعت نزول آن بیشتر می‌شود. همگام با نزول بازار سهام، ارزش دارایی‌ها در سایر بازارهای سرمایه‌گذاری مانند طلا، ارز و مســـکن هم در حال نزول اســـت. آمارها نشـــان می‌دهد قیمت دلار نیز که اثـــر زیادی بر ســـایر بازارها دارد از هفته نخست شهریور تاکنون گارد نزولی به‌خود گرفته و این موضوع به افت قیمت طلا و سکه هم منجر شـــده است. آمارها همچنین نشان می‌دهد قیمت مسکن نیز از یک‌ماه پیش شـــیب نزولی پیدا کرده و رکود در بازار مسکن نیز تشدید شده است. اما عامل این رکود در بازارها چیست و چرا از هفته نخست شهریورماه تاکنون بازارهای ســـرمایه‌گذاری با نزول مواجه شـــده‌اند؟ آیا جریان نقدینگی به ســـمت این بازارها تغییر کرده یا دولت سیاســـت‌های تازه‌ای را برای کنترل بازارها به‌کار گرفته اســـت؟ به‌نظر می‌رسد تحولات جدیدی در حوزه اقتصاد کلان در جریان اســـت که عمدتا مبتنی بر اجرای سیاســـت‌های انقباضی و ضدتورمی است.
اجرای این سیاست‌ها به این دلیل است که رشد شدید تورم فشار مضاعفی را به دولت برای کنترل تورم از همان ابتدای فعالیتش وارد کرده. به‌نظر می‌رسد دولت سیزدهم مهار تورم را به‌عنوان اصلی‌ترین سیاست خود ترسیم کرده اســـت. بر همین اساس احتمالا اصلی‌تریـــن عاملی که به رکود در بازارها منجر شـــده، اجرای سیاست‌های انقباضی است که از مســـیرهای مختلفی دنبال می‌شود. دولت از یک طرف در تلاش است نقدینگی را به‌نحوی هدایت کند که مانع ورود پول پرقدرت به سمت بازارهای دارایی شود و از طرف دیگر در تلاش است کســـری بودجه خود را به نحـــو متفاوتی جبران کند تا خود تورم را تشدید نکند.

هدایت نقدینگی

اطلاعات موجـــود از تغییرات اقتصادی در چندماه گذشـــته به‌ویژه نرخ بهره حکایت دارد. دولـــت تمایـــل دارد مانـــع از ورود نقدینگی به سمت بازارهای تورم‌زا از جمله طلا و ارز و مسکن شـــود، اما این سیاست روی بورس هم اثر گذاشته است.
اگرچه دولت از مهرماه تاکنون اوراق بدهی جدیدی نفروخته، اما آمارها نشان می‌دهد بخش عمـــده نقدینگی راهی بـــازار اوراق بدهی شده است.
افزایـــش نرخ بهـــره ایـــن اوراق به جذاب شدن و افزایش ارزش معاملات ثانویه این اوراق منجر شده است؛ ضمن اینکه دولت ســـیزدهم در همان ابتـــدای فعالیتش در مرداد و شـــهریور بیش از ۸۵هزار میلیارد تومان اوراق بدهی فروخته است. هم‌اکنون نرخ بهره ایـــن اوراق در بازار ســـرمایه به محدوده ۲۳درصد رســـیده است. دولت همچنین در بـــازار بین بانکـــی از طریق انجام عملیات بـــازار باز در حـــال کنترل نقدینگی اســـت. فـــروش اوراق بدهی در این بازار به‌معنای جذب نقدینگی و اجرای سیاست‌های انقباضی است. بر این اساس دولت از یک طرف با انجام عملیات بازار باز و افزایش نرخ بهره سیاست‌های انقباضی را برای حبس نقدینگی در پیش گرفته و از طرف دیگر با افزایش نرخ بهره اوراق بدهی در بازار سرمایه در تلاش است منابع اصلی را به سمت این بازار هدایت کند.
این فراینـــد حبس نقدینگی بـــا توجه به سیاســـت‌های ضدتورمی دولـــت دنبال می‌شـــود و به غیراز بازارهای طـــلا و ارز و مسکن روی بازار دارایی‌ها از جمله بورس نیز اثر عمیقی گذاشته است. بانک مرکزی به‌تازگی در گزارشـــی اعلام کـــرده اثرات عملیات بازار بـــاز آرام آرام در حال نمایان شدن است؛ به‌طوری که در چندماه اخیر نشانه‌های خوبی از کاهش انتظارات تورمی و به تبع آن کاهش ســـیالیت پول نمایان شده است.
بررسی رشد اجزای نقدینگی نشان می‌دهد رشـــد ۱۲ماهه حجم پول از نقطه حداکثر آن یعنـــی ۸۸,۶درصد در مهرماه ســـال ۱۳۹۹ به ۴۴,۶درصـــد در پایان خردادماه ســـال ۱۴۰۰ کاهش یافته کـــه از تقویت ماندگاری سپرده‌ها و اســـتقبال بیشتر از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک‌ها حکایت دارد. بر این اساس، انتظار می‌رود با اعمال سیاســـت احتیاطی محدودیت بر رشـــد ترازنامه بانک‌ها، روند بهبود کنترل رشـــد متغیرهای پولی در ماه‌هـــای آینده تداوم یابد. این موضوع می‌تواند به کاهش قیمت دلار یا ثبات ارزش پول ملی منجر شود و از رشد تورم نیز جلوگیری کند.
حســـن کاظم‌زاده، کارشـــناس بازارهای مالی در این‌باره می‌گوید: سیاســـت‌های بانک مرکزی باعث شـــده پول در جریان کاهش پیدا کند؛ یعنی هم‌اکنون منابعی در بازارها نیســـت که تقاضا ایجاد کند. او با بیان اینکه اعمال این سیاست به کاهش نقدینگی در بازار ســـهام هم منجر شده، تأکید کرد: بیشترین اثر این سیاست روی بازار سرمایه بوده است؛ بنابر این هم‌اکنون یا باید قیمت‌ها بیشـــتر افت کند تا برای اشخاص جذاب شود یا باید منابع جدیدی به بازار تزریق شود.

> اطلاعات موجود از تغییرات اقتصادی در چند ماه گذشته به ویژه نرخ بهره نشـــان می دهد که دولت تمایل زیادی دارد که مانع از ورود نقدینگی به بازارهای تـــورم زا از جمله طلا، ارز و مسکن شود اما این سیاست بر روی بورس هم اثر گذاشته است

ولید هلالات، کارشناس بازار سرمایه هم با بیان اینکه ارزش معاملات بازار ســـهام کاهش یافته و بـــازار وارد یک رکود عمیق شده است، در پاسخ به این پرسش که چرا بازارها وارد رکود شده‌اند؟ می‌گوید: پاسخ ساده است؛ چون پول نیست. چرا دلار رشد نمی‌کند؟ چون آنجا هم پول نیســـت. چرا بازار مســـکن در رکود تورمی قرار گرفته؟ چون پول نیست.
او با بیان اینکه عامل این رکود سیاست‌های کلان اقتصادی اســـت، توضیـــح داد: در شـــرایطی که نرخ تورم بیش از ۴۰درصد اســـت، افزایش ۲درصدی نرخ بهره، یک ترجیح و تمایل جدی بـــرای تغییر جهت ســـرمایه‌گذاری افراد ایجاد نمی‌کند، اما نقدینگی به اجبار در حال حرکت به سمت اوراق بدهی اســـت و پولی که به اجبار به سمت اوراق حرکت می‌کند عملا به رکود بازارها منجر شده اســـت. به‌گفته او، روند افزایش نرخ بهره بین‌بانکی، نشان می‌دهد پول به کدام سمت در حال حرکت است.

جبران کسری بودجه

همزمان با اجـــرای سیاســـت‌هایی برای هدایـــت و حبـــس نقدینگـــی دولـــت برنامه‌های جدیدی را هم برای جلوگیری از خلق نقدینگی آغاز کـــرده که در تداوم سیاســـت‌های انقباضی دولت اســـت. آن طور که وزیر اقتصـــاد می‌گوید، دولت در تلاش است کســـری بودجه خود را بدون دست‌اندازی به منابع بانک مرکزی که به رشد پایه پولی منجر می‌شود، جبران کند. به‌گفته احسان خاندوزی، دولت در تلاش است امســـال از طریق فروش اموال دولت شامل املاک و سهام بخش اصلی کسری بودجه‌اش را جبران کند و حتی چشـــم به فروش اوراق بدهی ندوخته اســـت. تحقق چنین راهبردی در تیـــم اقتصادی دولت می‌تواند در مهار نرخ تـــورم نقش مؤثری داشته باشد و از رشد بیشتر تورم که اکنون به ۴۵درصد رسیده، جلوگیری کند.
آنطور که صنـــدوق بین‌المللی پول و بانک جهانی نیز پیش‌بینـــی کرده‌اند، نرخ تورم ایران در سال آینده میلادی کاهش خواهد یافت؛ به‌ویژه آنکه قیمت و حجم صادرات نفت هـــم افزایـــش یافته و ایـــن موضوع می‌تواند به کاهش کســـری بودجه دولت، که مهم‌ترین عامل تورم‌زاست، منجر شود. در چنین شرایطی به‌نظر می‌رسد فعالان بازار به این نتیجه رسیده‌اند که احتمالا نوار رشد نرخ تورم به‌زودی قطع خواهد شد و به همین دلیل از حجم سرمایه‌گذاری در بازارهای دارایی کم کرده‌اند. به‌نظر می‌رسد مذاکرات هســـته‌ای و رفـــع تحریم‌ها نیز می‌تواند بر افزایش اثربخشی این سیاست مؤثر باشد.

کف‌شکنی شاخص بورس

مکث

شاخص کل بورس تهران دیروز با افتی سنگینی معادل ۲,۶درصد مواجه شد و یک کف حمایتی مهم را از دست داد. بیشتر از ۲ماه است که نزول شاخص‌های بورس آغاز شده و هرچه از پاییز می‌گذرد شـــتاب نزول قیمت‌ها در بازار سهام بیشتر می‌شود. در مبادلات روز گذشته نیز شاخص کل بورس تهران با یک افت سنگین مواجه شد و با ۳۵هزار واحد کاهش به یک‌میلیون و ۳۴۰هزار واحد رسید. از نظر تکنیکی عبور از محدوده یک‌میلیون و ۳۷۰هزار واحد به‌معنای شکسته شدن یک کف حمایتی مهم است که می‌تواند به روند نزولی شاخص بورس در روزهای آینده سرعت بیشـــتری بدهد. دیروز همچنین ۱۴۰۰میلیارد تومان نقدینگی سهامداران حقیقی از بازار خارج شـــد و جمع کل ارزش معاملات خرد به شکل محسوسی کاهش یافت. در طول ۱۰روز گذشته سهامداران حقیقی ۴هزار میلیارد تومان نقدینگی از بازار ســـهام خارج کرده‌اند. در مقابل حجم سرمایه‌گذاری در بازار اوراق بدهی و صندوق‌های با درآمـــد ثابت افزایش یافته و روزانه به‌طور میانگین بین ۲۰۰تا ۳۰۰میلیارد تومان پول جدید وارد اوراق بدهی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری می‌شود.

رئیس سازمان شیلات کشور در گفت‌وگو با همشهری توضیح داد

اعلام دلایل افزایش قیمت ماهی

هیچ کمبودی برای تامین نیاز بازار داخلی به ماهیان گرمابی و سردابی نداریم و کاهش عرضه علت افزایش قیمت خرده‌فروشی ماهی نیست

علی ابراهیمی
خبرنگار

با وجود تأکید کارشناسان تغذیه بر ضرورت افزایش سهم گوشت سفید در سبد مصرفی خانوار، رشد ۳برابری قیمت انواع ماهیان آزاد و پرورشی نسبت به سال گذشته، موجب افت شدید سهم این ماده پروتئینی به‌خصوص در سبد مصرف خانوارهای کم‌درآمد شده است. انتظار می‌رفت افزایش قیمت گوشت قرمز و مرغ، زمینه رشد تقاضا و افزایش سهم ماهی و میگو در سبد مصرفی خانوارها را فراهم کند. با نبی‌الله خون‌میرزایی، رئیس سازمان شیلات کشور گفت‌وگو کرده‌ایم.

وضع تامین نیاز بازار و چشم‌انداز تولید آبزیان چگونه است؟
در زمینه تولید ماهی پرورشی، ۲دسته ماهیان سردابی، مانند قزل‌آلا و ماهیان گرمابی، از قبیل خانواده کپور را داریم. با توجه به کمبود آب در فصل تابستان و پاییز، مزارع پرورش ماهیان سردابی به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند که عمده برداشت با دوره اوج فروششان در فصول تابستان و پاییز هماهنگ باشد، اما در فصول پر بارش مانند زمستان و بهار که آب فراوان است، مزارع پرورش ماهی، آبزیان را برای وزن‌گیری بیشتر به‌مدت طولانی‌تری نگهداری می‌کنند. با این روند فصل فروش ماهیان سردابی، مانند قزل‌آلا تابستان و پاییز است که هیچ کمبودی در تامین نیاز بازار به این گونه ماهیان نداریم. در مورد ماهیان گرمابی، مانند خانواده کپور، ۳استان خوزستان، مازندران و گیلان قطب تولید این نوع ماهیان هســـتند. ماهیان گرمابی تا زمانی که آب گرم اســـت، تغذیه و رشد می‌کنند و با سردتر شدن آب، میزان غذا و رشد این ماهیان کم می‌شود؛ بنابر این فصل عمده صید و فروش ماهیان گرمابی، مهر تا اســـفندماه هر ســـال اســـت. با این روند اکنون در اوج دوره صید ماهیان گرمابی هستیم و کمبودی برای تامین نیاز بازار به این گونه از ماهیان نداریم.

میزان تولید سالانه و نیاز بازار به ماهیان گرمابی و سردابی چقدر است؟
تولید سالانه ماهیان پرورشی ســـردابی ۱۸۵ تا ۱۹۰هزار تن است. تولید این گونه ماهیان در ســـال گذشته ۱۹۰هزار تن بود. این میزان تولید جوابگوی نیاز بازار داخلی است و حتی بخشـــی از آن نیز صادر می‌شـــود. در مورد ماهیان پرورشی گرمابی نیز میزان تولید سالانه ۲۲۰هزار تن است که بخشی از این نوع ماهیان به کشورهای عراق، اقلیم کردستان، روسیه و آذربایجان صادر می‌شود. با این شرایط، هیچ کمبودی برای تامین نیاز بازار داخلی به ماهیان گرمابی و سردابی نداریم؛ در نتیجه کاهش عرضه علت افزایش قیمت خرده‌فروشی ماهی نیست.

پس علت افزایش قیمت ماهی قزل‌آلا تا کیلویی ۹۰هزار تومان چیست؟
واقعیت آن اســـت که نرخ همه نهاده‌ها و هزینه‌های تولید افزایش یافته است. نرخ جـــو، یونجـــه، کنســـانتره و ذرت بـــا درصدهای متفـــاوت زیاد شـــده و پرورش‌دهندگان ماهی اگرچه بخشی از نهاده‌های تولید را با نرخ مصوب دولتی دریافت می‌کنند، امـــا ناگزیر به تامین باقیمانده این نهاده‌ها با قیمت بازار آزاد هستند. با این وضع، هزینه تمام‌شـــده تولید آبزیان افزایش یافته است. علاوه بر آن، قیمت انواع ماهی در مزرعه نصف یا ۶۰درصد قیمت این محصولات در بازار خرده‌فروشی است؛ مثلا قیمت هر کیلوگرم ماهی قزل‌آلا در مزرعه بنابر سایز ۶۰تا ۷۰هزار تومان و قیمت کپور ماهیان شامل ۴گونه کپور، آمور، فیتوفاگ و بیگ هد، در بازار خرده‌فروشی دقیقا بیش از دوبرابر قیمت مزرعه است. از آنجا که تولیدکنندگان ماهی، شبکه‌ای برای عرضه مستقیم ماهی ندارند، شکاف قیمت تولید و مصرف ماهی تا دوبرابر افزایش می‌یابد.

> سرانه مصرف سالانه آبزیان در ایران نصـــف میانگین جهانـــی یعنـــی ۱۳کیلو و ۴۰۰ گـــرم و میانگیـــن مصرف جهانی آبزیان بیش از ۲۴کیلوگرم است

اما عرضه مستقیم ماهی از سال‌ها پیش مطرح بوده. چرا این طرح به سرانجام نرسیده است؟
برای رفع این مشـــکل باید رویکرد تولید آبزیـــان از مزرعه محوری به ایجاد زنجیره کامل تامین و عرضه تغییر کند تا این زنجیره همه مراحل تولید و فروش ماهی را برعهده گیرد؛ زیرا تولید، حلقه‌ای از این زنجیره است. باید بازارها و بازارچه‌های فروش آبزیان با محوریت زنجیره تولید و عرضه فعالیت کنند. مهم‌تر اینکه چنین زنجیره‌هایی باید با مشارکت تعاونی‌ها و اتحادیه‌ها شـــکل بگیرد، اما متأسفانه حتی اتحادیه‌هایی که نماینده بخش تولید هســـتند در این زمینه به‌درستی ایفای نقش نمی‌کنند و خودشان شبکه توزیع و عرضه ندارند؛ مثلا اگرچه با شـــهرداری تهران برای ارائه غرفه بـــه این اتحادیه صحبت شده، اما به‌دلیل نداشـــتن تشکل قوی و ضعف بنیه مالی، آنها قادر نیستند تا انواع آبزیان را از مراکز تولید دریافت و در این گونـــه بازارها عرضه کنند تا ماهـــی با قیمت واقعی به‌دست مصرف‌کننده برســـد. تحقق این هدف، کار دولت یا دستگاه‌های سیاستگذار نیســـت، ولی با این حال ما تقویت تشکل‌ها و زنجیره‌ها را در دســـتور کار قرار داده‌ایم. در این چارچوب توافق‌هایی با سازمان تعاونی روستایی و اتکا برای ایفای نقشی پررنگ‌تر در این زمینه داشـــته‌ایم. این برنامه به تشکل‌ها ارائه شـــده و به هر میزانی که آنها اقدام کنند، ما حمایت می‌کنیم؛ مثلا حامی شکل‌گیری شبکه حمل‌ونقل قوی برای آبزیان هســـتیم تا هزینه‌ها و قیمـــت عرضه این محصولات کاهش یابد و از طرح‌هایی که در این زمینه ارائه شود، حمایت می‌کنیم.

چرا هدفگذاری رشد تولید ماهی و آبزیان بر تثبیت یا کاهش قیمت‌ها تأثیری نداشته است؟
افزایش کنونی قیمت ماهی و آبزیان ناشـــی از کمبود نیست؛ زیرا اکنون ماهـــی و میگو به‌وفور در اســـتخرها، مزارع و بازار وجود دارد، اما قیمت تمام‌شده تولید با توجه به گرانی نهاده‌ها و عوامل تولید بالاســـت و شبکه مســـتقیم و منسجمی برای عرضه آبزیان وجود ندارد. این شـــرایط موجب می‌شود تا این محصولات از مراکز تولید تا فروش چند دست چرخیده و قیمت مصرف‌کننده آن افزایش یابد. علاوه بر آن می‌توانیم با توسعه مکانیزاسیون و تولید متراکم با زیرساخت‌های موجود، میزان تولید آبزیان را افزایش دهیم. در برخی محصولات مانند میگو آنقدر تعداد مزارع در دست احداث و سطح زیرکشت زیاد است که بیش از پیش‌بینی‌های برنامه قابل تحقق است. در آبان و اوایل آذرماه امســـال فصل پرورش میگوی پرورشی به اتمام می‌رســـد و باید طبق برنامه تا پایان امسال ۶۰هزار تن میگو تولید کنیم، اما به‌طور قطع می‌گویم با وجود تحریم اقتصادی، کرونا و خشکسالی، میزان تولید بین ۵۹تا ۶۱هزار تن خواهد بود. در مورد ماهیان ســـردابی و گرمابی به‌دلیل خشکسالی و آسیب‌های ناشی از سیل به اســـتخرهای پرورش ماهی در لرستان و چهارمحال و بختیاری تا حدودی از هدفگذاری تولید عقب هستیم؛ با وجود این روند روبه رشد تولید طی می‌شود، اما رشد تصاعدی تولید دچار مشکل شده است.

برآوردهای متفاوتـــی از کاهش میزان مصرف آبزیان ارائه می‌شود. متوسط سرانه کنونی مصرف ماهی و میگو چقدر است؟
در سال‌های ۹۸ و ۹۹ نسبت به یکدیگر به‌دلیل گرانی گوشت قرمز و مرغ افزایش مختصری در زمینه مصرف آبزیان داشتیم و اکنون نیز روند مصرف آبزیان اگرچه افزایشـــی اســـت، امـــا رضایت‌بخش نیست. ســـرانه مصرف ســـالانه آبزیان در ایران هنوز نصـــف میانگین جهانی یعنی حـــدود ۱۳کیلـــو و ۴۰۰گرم و میانگین مصرف جهانی آبزیان بیش از ۲۴کیلوگرم است. کاهش سرانه مصرف آبزیان دلایل مختلفی از جمله فرهنگی، دسترسی، قیمت و... دارد. وقتی به‌طور کلی میانگین درآمـــد خانوارها کاهش می‌یابد، مصرف انواع مـــواد پروتئینی مانند گوشـــت، مرغ و ماهـــی نیز کم می‌شود. کاهش قدرت خرید خانوارها نسبت به ســـال‌های پیش موجب کاهش مصرف آبزیان در ســـبد مصرفی خانوارهای ایرانی به‌خصوص اقشار کم‌درآمد شده است.

هدفگذاری رشد تولید آبزیان تا ۴سال آینده چگونه پیش‌بینی شده و تا چه حد اجرایی است؟
شیلات ملزم شده تا پایان دوره ۴ســـاله دولت جدید، میزان تولید آبزیان را به ۲میلیون و ۶۰۰هـــزار تن افزایش دهد؛ این در حالی است که در برخی از حوزه‌های شیلات مانند صید و صیادی به‌دلیل کاهش و در خطر بودن منابع و ذخایر ظرفیت افزایش تولید را نداریم؛ بنابراین باید افزایش تولید در بخش آبزی‌پروری مانند میگو، ماهیان گرمابی و ســـردابی، ماهیان خاویاری و به‌خصوص پرورش ماهی در قفس در دریا محقق شـــود. برای تولید آبزیان با کاهش مصرف آب‌های شـــیرین و حرکت به سمت اســـتفاده از آب‌های شور و لب شور برنامه ویژه‌ای تدوین کرده‌ایم کـــه درصورت تامین نیازمندی‌هایی مانند تخصیص ارز تحقق آن دور از دسترس نخواهد بود.

پرورش ماهی در قفس از جمله طرح‌هایی است که شیلات از چند سال گذشته دنبال می‌کند. در این زمینه تا چه حد موفق بوده‌ایم؟
در سال گذشته ۱۲هزار و ۵۰۰تن انواع ماهی در قفس تولید کردیم، اما ظرفیت این نوع تولید در شـــمال و جنوب کشور ۴,۶میلیون تن است. در برنامه تحولی که وزیر جهادکشاورزی ارائه کرده تولید ۶۰۰هزار تن ماهی در قفـــس تا پایان دوره ۴ساله این دولت پیش‌بینی شده است. پرورش ماهی در قفس در مناطق شمالی کشور که آب ســـردتر است عمدتا پرورش ماهی قزل‌آلا و در جنوب که آب دریا گرم‌تر اســـت، بیشـــتر پرورش ماهی سیبک و برخی گونه‌های دریایی بومی کشور مانند باروس ماهیان، شانک و... خواهد بود. به‌دلیل نیاز این نوع از پرورش ماهی به تخصیص ارز، در ۳سال گذشته، این برنامه به کندی اجرا شد، اما اکنون با بومی‌سازی تجهیزات موردنیاز، بستر لازم برای رشد پرورش ماهی در قفس فراهم شده است.

روزی برای همدلی شهروندان

سازمان ملل پس از شیوع کرونا به ابعاد دیگری از زندگی شهری توجه کرده؛ همدلی و مشارکت اجتماعی که بعد از این بیماری، نمونه‌های بسیاری از آن در شهرهای ایران به چشم آمد

شهری

در تقویم‌های جهانی ۱۰آبان از سوی مجمع عمومی سازمان ملل به‌عنوان روز جهانی شهرها شناخته شده است.
به گزارش همشهری، آنطورکه آنتونیوگوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد پس از شیوع کرونا درباره وضعیت کووید-۱۹ و جوامع گفته بود شهرها فشار پاندمی را متحمل شده‌اند و در شرایطی که پاندمی سلامت عمومی و خدمات پشتیبانی را درگیر خود کرده است، جوامع برای محفوظ نگه‌داشتن اهالی محلی خود و تداوم عملکرد آنها، برنامه‌ریزی کرده‌اند و با دولت‌های محلی و ملی در راستای حمایت از واکنش رسمی مشارکت داشته‌اند.
گوترش معتقد است «جوامع، مبتکر، پویا و بازدارنده شده‌اند» در حقیقت امروز مردم آن شهرهایی که همدلی و ابتکار عمل در شرایط بحرانی را خوب می‌دانند، بهتر می‌توانند جوامع خود را حفظ کنند.
با توجه به این صحبت‌ها و به مناسبت روز جهانی شهرها، فرهنگ همدلی شهروندان را در ایران بررسی کرده‌ایم. در ایران از دیرباز فرهنگ یاری‌رساندن به دوست و همسایه موجب پیوند عمیق در محله‌های قدیمی بود. مردمی که در روزگاران قدیم در خانه‌های خشت‌وگلی محلات قدیمی شهرهای بزرگ از حال و روز هم بی‌خبر نمی‌ماندند، پایه‌گذار فرهنگی بودند که امروز در دوران سخت کرونا می‌تواند شهرها را به محلی تحمل‌پذیرتر برای زندگی تبدیل کند.

پیام همدلی از گرگان

در شهرهای مختلف ایران همدلی در دوران کرونا به شکل‌های مختلفی رخ داده است. هنوز ۲هفته از شروع همه‌گیری کرونا در گلستان، یکی از نخستین استان‌های درگیر با این بیماری در کشور نگذشته بود که بسیج عمومی برای مقابله با پاندمی‌ای که معلوم نبود سایه شومش بر زندگی و همه ابعاد آن باقی می‌ماند، شروع شد. طبق اعلام دفتر مدیرکل امور اجتماعی استانداری فقط در ۲هفته نخست شیوع پاندمی روزانه ۴هزار ماسک و ۱۰۰دست گان از سوی خیران و فعالان اجتماعی گرگان دوخته شد و برای توزیع در بیمارستان‌ها و اقشار ضعیف در اختیار دولت قرار گرفت. همچنین در یک ماه نخست شیوع پاندمی حدود ۲هزار پتو از سوی اصناف گرگان به مراکز درمانی دیگر شهرها و روستاهای استان هدیه شد. پس از آن دوخت گان و ماسک با هماهنگی دهیاران در روستاهای استان و به‌وسیله دوزندگان زن روستایی ادامه پیدا کرد.
کمک البته فقط از شهرها به روستا فرستاده نشد، بلکه روستاییان نیز پیوند خود را با مردمان شهر حفظ کردند و در یک نمونه جالب چرخ تراکتورهای روستایی برای ضدعفونی معابر و خیابان‌های گرگان، گنبدکاووس و علی‌آباد کتول به حرکت درآمد.
شهرها با دشواری‌های خاص خود مواجهند، در بحرانی مانند کرونا وضعیت افراد بی‌خانمان مورد توجه مردم شهر قرار می‌گیرد.
در بندرگز، دیگر شهر گلستان هم پخش غذای ضدعفونی‌شده و تمیز میان نیازمندان یکی از کارهایی بود که در آن مردم دست‌به‌دست هم داده بودند. در گرگان هم تا ۶ماه نخست شیوع کرونا هیئت‌های مذهبی با توزیع اقلام بهداشتی و غذا تلاش می‌کردند از ابتلای افراد بی‌خانمان شهر به کرونا جلوگیری کنند؛ اقدامی که البته با ماندگاری کرونا و بغرنج‌شدن وضعیت اقتصادی کمرنگ شد.

یک نیت خیرخواهانه

شهرنشینان هیرمند در سیستان‌وبلوچستان هم روی دیگر همدلی در ایران را به مردم روستاهای مرزی نشان دادند. دوری مناطق، کار رساندن واکسن را دشوار کرده بود و این مردم شهر بودند که برای رساندن واکسن به نقاط دور از دسترس با نیروهای داوطلب هلال‌احمر و بهورزان شبکه‌های بهداشت همراهی کردند. حمید رخشانی، بهورز بازنشسته یکی از افراد داوطلبی بود که بدون هیچ چشمداشتی به مردم و کادر درمان به جمع اکیپ‌های سیار واکسیناسیون در مرزهای سیستان‌وبلوچستان اضافه شد.
او که بهورزی را حتی در بازنشستگی یک سرباز وظیفه می‌داند، به همشهری می‌گوید: زمانی که واکسیناسیون عمومی شروع شد، بسیاری از مردم شایعاتی شنیده بودند که واکسن منجر به فوت می‌شود و به همین دلیل حاضر به تزریق نبودند. این شرایط موجب شد با توجه به ۳۰سال سابقه خدمت، ارتباط نزدیک با مردم منطقه و اعتمادی که به من و همکارانی با سابقه من داشتند، تصمیم به کمک بگیریم. به همین دلیل به شبکه بهداشت اعلام آمادگی کردیم و بعد از شروع همکاری به روستاها می‌رفتیم و با بزرگان و معتمدان صحبت می‌کردیم.

همدلی مردم قم در روزگار کرونا

قم به‌عنوان یکی از مهم‌ترین شهرهای مذهبی کشور، نهادهای مردمی زیادی دارد که در ایام مختلف به‌ویژه ایام مذهبی به یاری همشهریان خود می‌شتابند. این روحیه موجب شد در دوران کرونا هم شهروندان بسیاری به شکل‌های مختلف به هم یاری برسانند.
پس از شروع قرنطینه مردم هزاران بسته معیشتی تهیه کردند تا به نیازمندان قم تقدیم شود.
صاحبان مغازه‌ها و خانه، اجاره‌بهای املاکشان را بخشیدند، زیرا بسیاری به‌دلیل ممنوعیت فعالیت اصناف درآمد کمی داشتند. ادامه این روند آن بود که کسب‌وکارهای آسیب‌دیده از سوی مردم حمایت شدند تا دوباره بتوانند به چرخه اقتصاد شهر برگردند.
در قم موضوع همدلی با مدافعان سلامت و کادر درمان هم جایگاه خاصی بین مردم دارد. بسیاری از طلبه‌ها و نیروهای جهادی برای کمک به کادر درمان وارد بیمارستان‌ها شدند تا به هر شکلی که می‌توانند به بیماران کمک کنند.
نکته جالب این است که خود مدافعان سلامت هم نقش مهمی در آشنایی مردم با واکسن و تشویق آنان به دریافت واکسن داشتند، با مردم صحبت می‌کردند و برایشان در مورد فرایند واکسیناسیون توضیح می‌دادند.
وضعیت عمومی قم در موضوع همدلی میان شهروندان موجب شد خیران سلامت هم نقش خودشان را ایفا کنند. آنان بسیاری از تجهیزات پزشکی مورد نیاز را تهیه کردند و در اختیار نیازمندانی که به کرونا مبتلا شده بودند، قرار دادند. این روند هنوز هم ادامه دارد و هر بار به شکلی موجب می‌شود حیات شهری مردم معنادار باشد.

همدلی در نجات جزیره

وقتی اعلام شد جزیره کیش دیگر هیچ بیمار بستری‌ای ندارد، با اینکه تلاش کادر درمان بیمارستان‌ها از نظر دور نبود، اما آنچه نظرها را به‌خود جلب کرد، علاقه‌مندی کیشوندان به رعایت پروتکل‌های بهداشتی و حضور فعال آنان در واکسیناسیون بود. کیش در زمینه واکسیناسیون هم در هرمزگان پیشتاز است. به‌گفته فاطمه نوروزیان، سخنگوی علوم پزشکی هرمزگان حضور فعال کیشوندان موجب شد کیش همین‌ماه پیش نخستین نقطه در کشور باشد که بیش از ۸۵درصد جمعیت خود را با دوز اول واکسینه کرد. کیش نمونه‌ای است از توجه مردم به نقش خود در شرایط بحرانی، آنان می‌خواهند جزیره‌شان فعال و پویا بماند و همین تعلق خاطر موجب می‌شود پیش از هرکسی در ایفای نقش‌های اجتماعی‌شان بکوشند.

■■■

۴شهری که از آنها یاد شد، مشتی نمونه خروار هستند، در هر محله‌ای از دیگر شهرهای ایران مردم کم یا زیاد می‌دانند آنچه آنان را زنده و شهر و محله‌شان را قابل زیستن می‌کند، همدلی است و دیگر هیچ.

نذر ماسک یکی از نمونه‌های همدلی شهروندان در دوره کروناست.

مکث

همدلی شهروندان، توسعه شهرها

یک جامعه‌شناس و استاد دانشگاه با بیان اینکه احساس تعلق خاطر یک مفهوم برجسته در حوزه مسائل و پدیده‌های اجتماعی است که حتی با مولفه‌های امنیت ملی و وحدت ملی هم ارتباط دارد به همشهری می‌گوید: پدیده کرونا تمام شئونات زندگی انسان از جمله فرهنگی و اجتماعی و حتی زیست روزمره را تحت تاثیر قرار داد. در این وضعیت اضطراب و استرس و ترس از دست دادن هم به همه مشکلات بیماری اضافه شد و یک کشمکش بین فرد با خودش، فرد با اطرافیان و فرد با جامعه‌اش ایجاد کرد. عبدالله باقری تاکید می‌کند که در این شرایط بخش زیادی از جامعه احساس تعلق خاطر را در خودشان زنده و تقویت کردند و به وفور شاهد بودیم که مردم برای کنترل کرونا تلاش می‌کردند. این جامعه‌شناس می‌افزاید: مردم بسیاری از همان روزهای ابتدایی به این حس رسیدند که اگر برای من مشکل پیش بیاید برای دیگری هم ممکن است پیش بیاید و ماه‌ها خود را از دیدن والدین و اطرافیان محروم می‌کردند تا از آنها حفاظت کنند و به همین دلیل هم، دیگرخواهی تقویت شد. او تاکید می‌کند که حس همدلانه بین شهروندان هر وقت محکم‌تر شود، موجب توسعه و رشد شهرها و سلامت روانی جامعه خواهد شد و اگر سیاست‌گذاران و متولیان هم از ابتدای شیوع کرونا با طبقه متوسط و توده همدلانه‌تر برخورد می‌کردند، این همدلی بیشتر تقویت می‌شد.

عکس خبر

برداشت انار در «قصردشت»

برداشت انار از باغات قصردشت شیراز در فصل پاییز از اواسط مهر آغاز می‌شود و تا اواخر آبان با توجه به شرایط آب و هوایی منطقه ادامه دارد. میزان برداشت انار حدود ۸تن در هر هکتار است و بیشتر این محصول به بازار کشورهای حاشیه خلیج‌فارس صادر می‌شود. قصردشت شیراز کوچه باغ‌ها و باغ‌های زیادی با وسعت ۱۳۰۰هکتار دارد و محصول اصلی آن، انار و خرمالوست که این محصولات نه تنها شهرت ملی بلکه شهرت جهانی دارد.
منبع: فارس

سازمان آگهی های روزنامه
همشهری
برای درج
آگهی‌های ترحیم، تسلیت و یادبود
با شماره تلفن زیر
تماس بگیرید.
۸۴۳۲۱۷۰۰

امروز در برخی شهرها هشدار آب‌گرفتگی صادر شده است.

هوا از چهارشنبه سرد می‌شود

ورود سامانه بارشی جدید به کشور از روز چهارشنبه، ۸آبان دمای هوا را در اغلب شهرها و استان‌ها بین ۶ تا ۱۰درجه سردتر می‌کند

آب و هوا

سامانه‌های بارشی یکی پس از دیگری شهرهای ایران را درمی‌نوردند.
بعد از بارندگی‌های هفته گذشته در نوار شمالی کشور، حالا نوبت به شمال غربی رسیده است تا با بارندگی‌های شدید حال و هوای پاییزی و حتی زمستانی به‌خود بگیرند. هرچند سازمان هواشناسی در این استان‌ها هشدار صادر کرده است، اما بقیه استان‌ها هم از این نعمت بی‌نصیب نمانده‌اند.

برف پاییزی در مرکز و جنوب

به‌گزارش همشهری، با فعالیت سامانه‌های بارشی در روزهای پایانی هفته گذشته ارتفاعات استان‌های مازندران، گیلان و گلستان سفیدپوش شدند. روز گذشته اما برف خود را به ارتفاعات اندیکا در شمال خوزستان، کوهرنگ در چهارمحال و بختیاری و مناطق غربی اصفهان رسید تا این استان‌ها در مرکز و جنوب ایران هم برف پاییزی را تجربه کنند.
غلامرضا قادر، بخشدار چلو در شهرستان اندیکا با بیان اینکه کوه کینو معروف به بام خوزستان در بخش چلو شهرستان اندیکا در پی بارش نخستین برف پاییزی سفیدپوش شده است، می‌گوید: دیگر ارتفاعات بخش چلو از جمله کوه جاوی، منار، لیله، کوه سفید، تاراز و دلا هم معمولا از اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار سفیدپوش می‌شوند.
بارش برف در ارتفاعات چلو در حالی است که اهالی این منطقه زلزله‌زده هنوز در چادر زندگی می‌کنند که مناسب شرایط آب و هوایی آن نیست.
ارتفاعات غرب اصفهان در شهرستان فریدونشهر هم روز گذشته (یکشنبه، ۹آبان) شاهد بارش نخستین برف پاییزی بود.
مهران چراغ‌پور، مدیرکل هواشناسی چهارمحال و بختیاری نیز از سفیدپوش شدن ارتفاعات شهرستان «کوهرنگ» خبر می‌دهد و می‌گوید: این بارش‌ها تا اواخر روز گذشته ادامه داشت، اما از روز سه‌شنبه افزایش سرعت وزش باد و مجددا از روز چهارشنبه ناپایداری هوا را برای استان پیش‌بینی می‌کنیم.

جاده‌های لغزنده

سامانه بارشی جدید از روز پنجشنبه، ۶آبان وارد کشور شده و در نواحی شمال غرب، غرب و ارتفاعات زاگرس مرکزی افزایش ابر و بارش پراکنده را به همراه داشته است. طی روزهای جمعه و شنبه (۷ و ۸آبان) شدت و گستره سامانه بارشی افزایش یافت و علاوه‌بر نواحی ذکر شده در بخش‌هایی از جنوب غرب، دامنه‌های زاگرس مرکزی، ارتفاعات و دامنه‌های البرز مرکزی و سواحل غربی دریای خزر بارش باران، رعد و برق و گاهی وزش باد شدید را موجب شد. با توجه به فعالیت این سامانه بارشی، علاوه بر آذربایجان شرقی، غربی و کردستان، استان‌های زنجان، البرز، خراسان رضوی و قزوین هم با بارندگی‌های شدید روبه‌رو شدند. این بارندگی‌ها در برخی استان‌ها چون زنجان و البرز موجب لغزندگی جاده‌ها شد. کارشناس کنترل ترافیک پلیس راه البرز در این‌باره می‌گوید: با توجه به بارندگی شنبه شب، راه‌های مواصلاتی البرز لغزنده گزارش شده که این مورد در جاده کرج-چالوس بیشتر بود. مسعود خانجانی بیشترین حجم بارش‌ها را در محور کرج-چالوس اعلام می‌کند.
جواد یوسفی، معاون راهداری اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای زنجان هم همه جاده‌های استان را بارانی، لغزنده و گردنه‌ها را پوشیده از مه غلیظ توصیف می‌کند و می‌گوید: علاوه بر بارش شدید باران، گردنه‌های پایایی در جاده زنجان به بیجار، گردنه چایرلو و قلی کندی در جاده زنجان به دندی، دندی به تخت سلیمان در آذربایجان غربی، گردنه‌های بادامستان، ذاکر، آق گدیک و خانچایی، در جاده‌های زنجان - طارم و زنجان - تهم - چورزق پوشیده از مه غلیظ هستند.

هشدار بارندگی در ۳استان

امروز، دوشنبه در شمال غرب، شمال استان‌های همدان، مرکزی و کرمانشاه، دامنه‌های جنوبی البرز واقع در استان‌های قزوین و البرز و در غرب سواحل دریای خزر بارش‌ها ادامه دارد. همچنین امروز، در مناطقی از شمال غرب کشور و ارتفاعات البرز غربی و فردا، سه‌شنبه در مناطقی از شمال غرب، غرب و دامنه‌های جنوبی البرز در قزوین و البرز بارش پراکنده انتظار می‌رود و در سایر مناطق جوی پایدار حاکم خواهد بود.
کارشناس سازمان هواشناسی کشور با اعلام این خبر به همشهری می‌گوید: در این روزها برای آذربایجان شرقی، غربی و شمال کردستان هشدار صادر شده است و روز گذشته و امروز، این نواحی علاوه بر بارندگی و لغزندگی جاده‌ای، کاهش دید در گذرهای کوهستانی و احتمال بالا آمدن آب رودخانه‌ها را شاهد خواهند بود. به همین دلیل به این استان‌ها توصیه کردیم اطلاع‌رسانی کنند تا شهروندان از تردد و توقف در حاشیه رودخانه و مسیل‌ها و کوهنوردان هم در کوهنوردی احتیاط کنند.
امین حسین نقشینه با بیان اینکه هشدارهایی هم برای سیستان و بلوچستان و جنوب خراسان جنوبی صادر شده است، می‌افزاید: این مناطق هم امروز باد شدید را تجربه خواهند کرد که موجب گردوغبار و کاهش دید افقی می‌شود و به همین دلیل اعلام کردیم که شهروندان در تردد و توقف در فضای باز به‌ویژه در کنار ساختمان‌های نیمه‌کاره و تابلوهای تبلیغاتی احتیاط کنند.
او همچنین بارندگی‌ها را امروز بیشتر در آذربایجان‌غربی و شرقی، اردبیل، کردستان، زنجان، ارتفاعات البرز در قزوین، البرز و تهران اعلام می‌کند و توضیح می‌دهد که این بارش‌ها ممکن است در ساعت‌هایی به‌صورت رعد و برق و رگبار باشند.

ورود سامانه بارشی جدید

براساس اعلام سازمان هواشناسی کشور، سامانه بارشی جدید از روز چهارشنبه، ۱۲آبان وارد کشور می‌شود و تا جمعه آسمان برخی شهرها و روستاها را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.
کارشناس سازمان هواشناسی کشور در این‌باره هم به همشهری توضیح می‌دهد: این سامانه بارشی موجب سردی هوا می‌شود به‌طوری که در نوار شمالی موجب کاهش ۶تا ۱۰درجه‌ای دمای هوا خواهد شد و بارش‌هایی به‌صورت برف و باران را رقم خواهد زد. نقشینه با بیان اینکه روز پنجشنبه علاوه بر نیمه شمالی در شرق کشور و حتی در مناطق جنوبی هم بارش خواهیم داشت، می‌گوید: این بارش‌ها در نیمه شمالی در ارتفاعات و کوهستان به‌صورت باران و برف و در استان‌های جنوبی همراه با رعد و برق خواهد بود. همچنین دریای خزر روز جمعه مواج است.

مکث

تهران زمستانی می‌شود

تهران از روز گذشته با انباشت آلاینده‌ها در هوا مواجه شده است که این شرایط امروز هم ادامه دارد. با وجود این، پایتخت هم از روز چهارشنبه، ۱۲آبان با ورود سامانه بارشی جدید شاهد بارش باران و باد شدید خواهد بود که این بارش‌ها به‌ویژه در چهارشنبه شب و پنجشنبه به‌صورت رگبار، رعد و برق و همراه با کاهش محسوس دماست. با توجه به این اتفاق، می‌توان گفت تهران در روزهای پایانی هفته بالاخره حال و هوای پاییزی و حتی زمستانی را تجربه می‌کند و دمای آن به‌ویژه در مناطق شمالی به زیر صفر خواهد رسید.

سلامت

پوپک قاسمی
خبرنگار

صدای پای پیک ششم کرونا در اردبیل

با اینکه چند هفته پس از فروکش کردن پیک پنجم کرونا اردبیل حالتی پایدار داشت اما این روزها نشانه‌هایی از بی‌ثباتی وضعیت بیماری در این استان مشاهده می‌شود که تداوم آن می‌تواند به شروع پیک ششم بینجامد. اردبیل مرداد امسال در کوران پیک پنجم کرونا قرار گرفت تا جایی که بیشترین آمار بستری روزانه مبتلایان کرونا با ۱۸۹نفر و بالاترین رکورد بستری همزمان مبتلایان نیز با ۸۹۷نفر در ۳۱مرداد در آن به ثبت رسید. فروکش کردن پیک پنجم و بازگشت آرامش نسبی به استان، هر چند موجب رفع نگرانی‌های شهروندان اردبیل شد، اما از سوی دیگر عادی‌انگاری، این وضعیت پایدار را تهدید می‌کند.

آماده‌باش کادر درمان

در شرایطی که هر لحظه ممکن است بحران کرونا دوباره به اردبیل بازگردد، کادر درمان نمی‌توانند آسوده باشند. آنان همواره نگرانند که دوباره بیماری در استان اوج بگیرد و بیمارستان‌ها پر شوند. یکی از پرستاران بخش کرونای یکی از بیمارستان‌های اردبیل در این‌باره به همشهری می‌گوید: بیشتر مبتلایان مراجعه‌کننده به بیمارستان آنهایی هستند که بعد از فروکش اضطراب پیک پنجم و با توجه به واکسیناسیون، پروتکل‌های بهداشتی را جدی نگرفته‌اند.
مونا بشارتی با بیان اینکه کادر درمان به سختی از زیر فشار پیک پنجم رها شده‌اند، می‌افزاید: شهروندان با درک مسئولیت اجتماعی بالا می‌توانند به حفظ این وضعیت پایدار کمک کنند، اما متأسفانه بساط مراسم‌های عروسی و دورهمی‌ها برپاست و ما در حال آماده‌باش برای احتمال شروع پیک ششم هستیم.

شواهد پیک ششم

موج ششم کرونا آنگونه که کارشناسان وزارت بهداشت می‌گویند دیر یا زود آغاز خواهد شد. رئیس دانشگاه علوم پزشکی اردبیل با بیان اینکه این استان به آرامش نسبی از نظر شیوع کرونا رسیده است به همشهری می‌گوید: ثبت چند روز متوالی بدون فوت خبر خوبی برای کادر درمان و اهالی استان است، اما متأسفانه شواهد نشان می‌دهد وضعیت پایدار استان در حال تبدیل به شرایط بحرانی و رسیدن پیک ششم است.
شهرام حبیب‌زاده با اشاره به سرعت واکسیناسیون توضیح می‌دهد: شهروندان بعد از دریافت واکسن فرض را بر ایمنی کامل در مقابل کرونا نگذارند، زیرا واکسن مانع ابتلا نمی‌شود و فقط میزان مرگ‌ومیر را کاهش می‌دهد. به همین دلیل شهروندان همچنان باید پروتکل‌های بهداشتی را با حساسیت و جدیت رعایت کنند.
وی با بیان اینکه اردبیل در مجموع از نظر شیوع کرونا در وضعیت زرد قرار دارد، می‌افزاید: از هشتم آبان، مرکز استان به‌علت افزایش موارد ابتلا از شرایط زرد خارج شده و در وضعیت نارنجی قرار گرفته است. به‌گفته این مسئول، هم‌اکنون شهرستان‌های بیله‌سوار، گرمی، نیر، اصلاندوز، کوثر، نمین و سرعین در وضعیت آبی و شهرستان‌های خلخال، پارس‌آباد و مشگین‌شهر در وضعیت زرد قرار دارند، اما آمار مراجعه روزانه افراد مشکوک به مراکز درمانی این استان در وضعیت پایدار رو به افزایش است.

کنترل مرگ‌ومیر با واکسیناسیون

در شرایطی که دوباره باید منتظر یک موج جدید باشیم، امیدواری به تأثیر واکسیناسیون بر کاهش آمار مرگ بیماران مهم‌ترین دستمایه برای ادامه مبارزه با این بیماری است. معاون بهداشت و درمان دانشگاه علوم پزشکی استان تأکید می‌کند تجربه بیش از ۲۰ماه وضعیت حاد همه‌گیری کرونا نشان می‌دهد هر زمان مردم در رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی جدی بوده‌اند آمار ابتلا، بستری و فوتی به طرز قابل توجهی کاهش داشته است. بابک نخستین با یادآوری اینکه تنها راه کاهش شیوع کرونا هم‌اکنون رعایت سختگیرانه شیوه‌نامه‌های ابلاغی است، می‌افزاید: حتی افرادی که ۲دوز واکسن کرونا را دریافت کرده‌اند و ۲هفته از زمان واکسیناسیون آنها گذشته است، نیز باید استفاده از ماسک و سایر شیوه‌نامه‌های بهداشتی را مدنظر داشته باشند. وی ابراز امیدواری می‌کند با واکسیناسیون گسترده میزان مرگ‌ومیر درصورت بروز پیک ششم کاهش داشته باشد درحالی که آمار جانباختگان اردبیل از بیماری کرونا تاکنون بیش از ۲۵۰۰نفر بوده است.

ضرورت تداوم جدیت

در همه ماه‌هایی که از شروع بیماری کرونا گذشته است، کارشناسان همواره نقش مردم در کاهش بیماری را گوشزد کرده‌اند با این حال همیشه کاهش رعایت پروتکل‌ها از سوی شهروندان نگران کننده است.
مدیر سلامت محیط و کار مرکز بهداشت استان نیز می‌گوید: رعایت اصول بهداشتی و واکسیناسیون عامل اصلی مقابله با ویروس کروناست و اگر به فکر ریشه‌کن شدن این بیماری و سلامت عزیزان خود هستیم حتما باید این موارد را رعایت کنیم، زیرا کرونا فرصت جبران باقی نمی‌گذارد. صامت صالحیان درباره شرایط ایمنی جامعه می‌گوید: پیشگیری بسیار کم‌هزینه و مؤثرتر از درمان است و به همین دلیل، امیدواریم در کنار توجه جدی مردم به واکسیناسیون ۸۰درصدی، ایمنی جمعی از نظر اپیدمی کرونا به‌دست آید.
صالحیان با بیان اینکه سهل‌انگاری و عادی‌انگاری احتمال بروز پیک ششم را افزایش می‌دهد، می‌افزاید: غلبه بر هر بیماری واگیرداری زمان مشخصی دارد و ما با رعایت اصول بهداشتی و واکسیناسیون از خود و عزیزان‌مان محافظت می‌کنیم تا خسارت کمتری تجربه کنیم.

■■■

به جز اردبیل وضعیت بستری کرونایی در ایلام، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، کردستان، مازندران و یزد در حال صعودی شدن است. با وجود این، با سرد شدن هوا در فصل پاییز و زمستان و کم‌شدن تهویه فضاهای سربسته، احتمال بروز موج ششم کرونا را تجربه خواهیم کرد. وضعیت کرونایی شهرها همچنان در حال قرمزتر شدن است و هم‌اکنون ۲۲شهر با وضعیت قرمز، ۱۱۴شهر با وضعیت نارنجی و ۲۰۱شهر با وضعیت زرد کرونا هستند و تعداد شهرهای آبی به ۱۱۱شهر رسیده است.

خبرهای کوتاه

صدور سند مالکیت برای ۲ تالاب بین‌المللی گلستان

سند مالکیت تالاب‌های بین‌المللی آلماگل و آلاگل در شهرستان گنبدکاووس به مساحت ۲هزار هکتار صادر شد. ۳تالاب بین‌المللی ناحیه شمالی و مرزی گنبدکاووس شامل آلاگل، آلماگل و آجی گل در مجموع حدود ۳هزار هکتار مساحت دارند. به‌گزارش ایسنا حیدر آسیابی، رئیس کل دادگستری گلستان گفت: با پیگیری شورای حفظ حقوق بیت‌المال استان و تلاش اداره ثبت اسناد و املاک استان، برای حفظ حریم این تالاب‌ها و جلوگیری از زمین‌خواری، سند مالکیت این زمین‌ها به نام سازمان جنگل‌ها و مراتع صادر شده و سازمان حفاظت محیط‌زیست می‌تواند با انجام مراحل قانونی این اسناد را به نام خود انتقال دهد. وی افزود: سند تالاب بین‌المللی آجی گل گنبدکاووس هم پیش‌تر در دل اراضی منابع طبیعی، حدنگاری و سند آن صادر شده است. رئیس کل دادگستری گلستان بیان کرد: تعیین حد و مرز اراضی ملی و منابع طبیعی و صدور سند مالکیت یکی از اولویت‌هایی است که در شورای حفظ حقوق بیت‌المال گلستان دنبال می‌کنیم و با تلاش شبانه‌روزی همکاران ما در اداره کل ثبت اسناد و مالکیت استان تاکنون حدنگاری حدود ۹۶درصد اراضی ملی و منابع طبیعی استان انجام شده و اسناد آنها به‌تدریج در حال صدور است.

ورود پرندگان مهاجر به تالاب پیرسلمان اسدآباد

تالاب پیرسلمان شهرستان اسدآباد طی روزهای اخیر میزبان شمار زیادی از پرندگان مهاجر آبزی و کنار آبزی شده است. رضا اسکندری رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست شهرستان اسدآباد گفت: اینک شمار زیادی از گونه‌های مختلف ازجمله «حواصیل سفید» و «حواصیل خاکستری»، «چنگر»، «اُردک سرسبز» و «چشیم» در تالاب پیرسلمان به‌سر می‌برند که علاوه بر این سد «نعمت آباد» اسدآباد نیز پذیرای پرندگان مهاجر است. وی گفت: کاهش بارندگی و خشکسالی موجب افت سطح آب تالاب پیرسلمان شده که با وجود این، این تالاب به‌علت پوشش گیاهی مناسب به محلی امن برای حضور پرندگان مهاجر تبدیل شده است.

بازگشت ۲۲۴۵هکتار از اراضی قله دماوند به بیت المال

با پیگیری‌های انجام شده، سند یک پلاک دیگر از قله دماوند به مساحت ۲۲۴۵هکتار به‌نام سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور صادر شد. به گزارش همشهری مسعود منصور، رئیس سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور گفت: با پیگیری‌های انجام شده، سند یک پلاک دیگر از قله دماوند به مساحت ۲۲۴۵هکتار به‌نام سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور صادر شد. وی گفت: مجموع آن چیزی که به‌عنوان کوه دماوند می‌شناختیم ۱۰ پلاک ثبتی با مساحت ۱۸هزارو ۲۰۰ هکتار بود که با تلاش سازمان جنگل‌ها و مراتع و کمک سازمان ثبت و اسناد املاک کشور، سند ۸پلاک به مساحت ۱۴هزار و ۲۰۰هکتار به نام این سازمان صادر شد. وی افزود: تنها یک پلاک دیگر از قله دماوند باقی مانده که مساحت آن هزار و ۶۰۰ هکتار است و در تلاش هستیم و امیدواریم با تعاملی که با سازمان ثبت و سازمان اوقاف داریم سند آن هم به‌نام سازمان جنگل‌ها و مراتع صادر شود.

عکس: همشهری/ فرشاد عباسی

هشدار به ۷ کلانشهر

پرونده مازوت‌سوزی روی میز است

■ سازمان هواشناسی نسبت به انباشت آلاینده‌ها تا روز چهارشنبه در شهرهای تهران، اصفهان، تبریز، شیراز، اهواز، کرج و اراک هشدار داد

■ مدیر عامل برق حرارتی: در یک‌سال اخیر نیروگاه‌ها ۱۴هزار میلیارد لیتر مازوت و گازوئیل مصرف کرده‌اند

سیدمحمد فخار
خبرنگار

آلودگی هوا

در حالی که آسمان ۷کلانشهر کشور موج جدیدی از آلودگی هوا را تجربه کرده و دود، میدان‌دید شهروندان را به وضوح کاهش داده است، خبرها نشان می‌دهد همچنان برنامه سوزاندن مازوت در دستور کار نیروگاه‌های کشور قرار دارد. هوا از دیروز در کلانشهرهای تهران، اصفهان، تبریز، شیراز، اهواز، کرج و اراک آلوده شد و به احتمال زیاد این شرایط تا ورود سامانه جدید بر اساس اعلام سازمان هواشناسی،در روز چهارشنبه ادامه خواهد داشت.این البته نخستین موج آلودگی هوای همه‌گیر در کشور است و اگر روند پیش‌رو ادامه یابد، قطعا موج‌های گسترده‌تر نیز در پیش است.

پرونده مازوت هنوز روی میز است

«در یک‌سال اخیر نیروگاه‌ها ۱۴هزار میلیارد لیتر مازوت و گازوئیل مصرف کرده‌اند.» این خبر را دیروز محسن طرزطلب، مدیرعامل برق حرارتی در نشست خبری نمایشگاه صنعت برق اعلام کرد و گفت: «در حال حاضر بیشترین مشکل ما سوخت‌رسانی به نیروگاه‌هاست و نگرانی از قطع برق در زمستان ۱۴۰۰ وجود دارد.»

سال گذشته نیز نگرانی‌هایی از این‌دست در تامین برق بود که به سوختن ۱۴هزار میلیارد لیتر مازوت و گازوئیل در نیروگاه‌ها انجامید و آلودگی هوای گسترده‌ای را در اطراف شهرها پدید آورد. بر اثر سوختن مازوت و گازوئیل، اکسیدهای گوگرد، آلاینده‌های خطرناک کربن‌پایه و ذرات معلق کمتر از ۲,۵ میکرون به آسمان شهرها سرازیر شدند و موج‌های مستمر آلودگی هوا را در کلانشهرها پدید آوردند. اکسیدهای گوگرد و ترکیبات کربن نظیر کربن‌سیاه(BC) بزرگ‌ترین دشمن تنفسی برای انسان‌ها هستند و مقالات منتشر شده درباره اثر سرطان‌زا و مرگ‌آور بودن آن خارج از شمارش است.

هشدار هواشناسی

سازمان هواشناسی حالا همین دیروز نسبت به انباشت آلاینده‌ها و برقراری هوای آلوده تا چهارشنبه در شهرهای تهران، اصفهان، تبریز، شیراز، اهواز، کرج و اراک هشدار داد. دیروز این شهرها با شاخص کیفیت هوای ناسالم برای گروه‌های حساس روبه‌رو شدند. در هشدار هواشناسی آمده است: «تا صبح چهارشنبه ۱۲آبان، افزایش غلظت آلاینده‌ها به‌ویژه ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون در این شهرهای پرتردد و صنعتی پیش‌بینی می‌شود. بر اثر حاکمیت این شرایط جوی، افزایش شاخص آلودگی هوا در حد ناسالم برای گروه‌های حساس و درصورت افزایش ترددهای درون‌شهری و عدم‌مهار فعالیت‌های صنعتی آلاینده هوا در برخی مناطق در حد ناسالم برای تمام گروه‌ها دور از انتظار نیست. بنابراین پرهیز از تردد غیرضروری به‌ویژه برای سالمندان، کودکان و افراد با سابقه بیماری قلبی و ریوی، مدیریت در زمینه کاهش تردد خودروها و کنترل فعالیت واحدهای صنعتی آلاینده هوا و اجتناب از فعالیت فیزیکی طولانی و ورزش در فضای باز توصیه می‌شود.»

مازوت را کنار نگذاشتند

پیشنهادهایی که سازمان حفاظت محیط زیست برای درج در بودجه سال ۱۴۰۱ داد، از سال ۹۳ بارها در قوانین و مصوبات کشوری تکرار شد اما از آنجا که نهادهای مسئول عزمی برای اجرا نداشتند، حاکمیت هوای آلوده در پاییز و زمستان هر سال، تضمین شده است.

سیدمحمدمهدی میرزایی‌قمی، رئیس مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم سازمان حفاظت محیط زیست دراین‌باره به همشهری می‌گوید: سال گذشته در پی تشدید آلودگی هوا، انتقادهایی در مورد استفاده از سوخت نفت‌کوره (مازوت) در نیروگاه‌ها مطرح شد که وزیر وقت نفت گفته بود مایل به استفاده از این سوخت نیست اما چاره دیگری نمانده است. البته سازمان حفاظت محیط زیست مخالفت خود را با مصرف سوخت نفت کوره در نیروگاه‌های برق حرارتی اعلام کرده بود و امسال نیز بر همین موضع استوار است.

میرزایی‌قمی تصریح کرد: در این مسیر با دستگاه‌های نظارتی از جمله دادستانی‌ها و سازمان بازرسی در خصوص برخورد قانونی با آلاینده‌ها مکاتبه داشته‌ایم اما متاسفانه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط هنوز به‌دنبال استفاده از مازوت و سوخت‌های آلاینده در کشور هستند.

ارسال سناریوهای کاهش آلودگی هوا به دولت

سناریوهای کاهش آلودگی هوای کلانشهرها به دولت و مجلس تدوین و ارسال شده است. معاون کیفیت هوای مرکز هوا و تغییر اقلیم سازمان حفاظت محیط زیست با اعلام این خبر گفت: سناریوها و راهکارهای مختلفی برای کاهش آلودگی هوای کلانشهرها برای درج در بودجه سال ۱۴۰۱ و برنامه هفتم توسعه به دولت و مجلس ارائه شد. به گزارش همشهری، داریوش گل‌علیزاده گفت: با همکاری کنسرسیوم دانشگاه‌های برتر کشور با محوریت دانشگاه تهران در اجرای ماده ۲۴ آیین‌نامه فنی قانون هوای پاک، سیاهه انتشار آلاینده‌های هوای ۹کلانشهر کشور تهیه شده که سناریوهای کاهش آلودگی هوا بر اساس نتایج این مطالعات مبتنی بر ارزیابی فنی-اقتصادی و اثربخشی به تفکیک هر کلانشهر احصاء شد.

معاون کیفیت هوای مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم با اشاره به نقش پررنگ منابع آلاینده متحرک در ایجاد و افزایش آلودگی هوای کلانشهرها گفت: ناوگان حمل‌ونقل عمومی فرسوده که از سوخت گازوئیل استفاده می‌کنند، سهم بیشتری از منابع متحرک را در انتشار ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون و دی‌اکسیدگوگرد به عهده دارند که با نصب فیلتر جاذب دوده(DPF) روی این قبیل خودروهای در حال تردد می‌توان میزان انتشار آلاینده‌های گازی و ذرات را کاهش داد.

وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود یادآور شد: این نکته را نباید فراموش کرد که خودروهای شخصی، تاکسی، موتورسیکلت و منابع ساکن شامل موتورخانه‌ها و سامانه‌های احتراقی ساختمان‌های اداری و تجاری، همچنین صنایع در کلانشهرها در تولید آلاینده‌ها سهم قابل‌توجهی دارند.

این مقام مسئول همچنین به فرسودگی ۶۰درصد اتوبوس‌های تهران، سهم ۷۰درصدی منابع متحرک در آلودگی هوای شهرهای بزرگ و نقش فزاینده خودروهای گرفتار در ترافیک اشاره کرد و از لزوم شناسایی و رفع موانع اجرای قانون هوای پاک گفت.

آسمان خاکستری تهران

آسمان تهران از ساعت ۲۱ روز شنبه هفته جاری آلودگی هوا را تجربه کرد و تاکنون هوا به طور مستمر آلوده بوده است. این شرایط به اعلام سازمان هواشناسی تا روز چهارشنبه که سامانه جدید بارشی وارد آسمان تهران می‌شود ادامه خواهد داشت.

شهر تهران در سال‌جاری تا امروز ۴۲روز آلوده را پشت سر گذاشته و شمار این روزها به سرعت طی هفته‌های پیش‌رو افزایش خواهد یافت. تحلیل داده‌های شرکت کنترل کیفیت هوای شهر تهران نشان می‌دهد وزش باد مؤثر صبح امروز دوشنبه ۱۰آبان تا حدودی از تجمع آلاینده‌ها جلوگیری خواهد کرد اما افزایش تردد خودروها سبب افزایش غلظت ذرات معلق خواهد شد که کاهش کیفیت هوا در برخی مناطق پرتردد را به‌دنبال خواهد داشت. همچنین حاکمیت جو نسبتاً آرام در طول روز پراکندگی آلاینده‌ها را محدود خواهد کرد.

بدین ترتیب با تداوم این شرایط جوی و عدم وزش باد مؤثر تا اواخر وقت امروز، بر غلظت ذرات معلق افزوده خواهد شد و برقراری وضعیت ناسالم برای گروه‌های حساس در مناطق پرتردد پیش‌بینی می‌شود. بدین‌ترتیب بر اساس سرعت باد پیش‌بینی شده و دمای هوا که تا عصر سه‌شنبه روند صعودی دارد، هواشناسی درخصوص افزایش آلودگی هوا در کلانشهرهای کشور و تهران تا روز سه‌شنبه هشدار داد.

حاشیه‌های موزه ملی فرش ایران ادامه دارد

رئیس جدید موزه ملی فرش ۷حوض آب موزه ملی فرش را باغچه کرد

محمدباریکانی
دبیر گروه زیست‌بوم

موزه

«آفتاب آمد دلیل آفتاب»، این همان مثل معروف ایرانی است که حالا با هشدارهای پیشین کارشناسان میراث‌فرهنگی و موزه‌داری به عزت‌الله ضرغامی درخصوص انتصاب یک مدیر غیرمتخصص به ریاست یکی از مهم‌ترین موزه‌های کشور تحقق یافت. وزیر میراث فرهنگی چندی پیش سجاد نوروزیان، طراح پارک کودک و البته عضو انجمن پیپ ایران را به ریاست موزه ملی فرش ایران منصوب کرد. این انتصاب البته با اعتراض کارشناسان میراث‌فرهنگی و البته موزه‌دارها و رسانه‌ها مواجه شد که چنین انتخابی می‌تواند برای مهم‌ترین موزه فرش ایران خسارت‌بار باشد.

از حاشیه‌های این انتصاب چندی نگذشته که حالا خبر رسیده، رئیس جدید ۷ حوض آب در حیاط بیرونی موزه ملی فرش ایران را که در فهرست آثار ملی ثبت شده است، تبدیل به باغچه کرد و در آن گل و گیاه کاشت. انتشار تصاویر تبدیل ۷ حوض موزه ملی فرش ایران به باغچه با اعتراض فعالان میراث‌فرهنگی و موزه‌دارها روبه‌رو شد و سیداحمد محیط طباطبایی، رئیس کمیته ملی موزه‌های ایران وابسته به شورای جهانی موزه‌ها بلافاصله واکنش نشان داد و درخواست بازگرداندن حوض‌های موزه ملی ایران به وضعیت پیشین را مطرح کرد.

نکته جالب آنکه موزه ملی فرش ایران دیوار به دیوار یکی از سرسبزترین بوستان‌های قدیمی شهر یعنی پارک لاله تهران با برخورداری از فضای سبز غنی و درختان کهنسال قرار دارد و حالا مشخص نیست هدف از تبدیل حوض‌های موزه ملی فرش ایران به باغچه و فضای گلکاری چه اندازه با اهداف و برنامه‌های مهم‌ترین و ارزشمندترین گنجینه‌های فرش در جهان همخوان است.

دستکاری در ۷حوض موزه ملی فرش ایران منجر به برهم زدن سیستم آبیاری موزه ملی فرش ایران نیز شده است. به اعتقاد برخی کارشناسان فرش، موزه ملی فرش ایران نیازمند مدیر توانمند و بسیار متخصصی است که در میان کارشناسان فرش در ایران و جهان اعتبار داشته باشد و حتی بتواند این موزه را به مرکز ثقل مدیریت صنعت فرش ایران و مرکز پژوهش و تحقیقات ملی و جهانی هنر صنعت فرش تبدیل کند. سید محمد بهشتی، کارشناس فرهنگی و رئیس پیشین پژوهشگاه میراث‌فرهنگی و گردشگری در گفت‌وگو با همشهری می‌گوید: بسیاری از کشورها در جهان هستند که فرش می‌بافند. ولی فرش در جهان به نام ایران شناخته می‌شود و ممتازترین فرش‌های جهان را نیز در طول تاریخ ایرانی‌ها بافته‌اند. او معتقد است موزه ملی فرش ایران تنها مختص به شهر تهران نیست و یک موزه ملی است و نمی‌توان با این موزه مهم رفتارهای عجیب داشت.

به‌گفته سیدمحمد بهشتی، بهترین نمونه‌های یک اثر ممتاز ایرانی که اشتهار جهانی دارد(فرش ایرانی) در موزه ملی فرش نگهداری می‌شوند و از آنجا که این موزه دارای یک جایگاه ممتاز ملی نسبت به موضوع فرش ایرانی که ارزش جهانی هم دارد، است، پس اقتضا می‌کند به شکل کاملا تخصصی اداره شود و کسانی در این موزه فعال باشند که شناخت عمیق نسبت به فرش و امر موزه‌داری داشته باشند.

رئیس پیشین پژوهشگاه میراث‌فرهنگی و گردشگری با اعلام اینکه از ابتدای تشکیل موزه فرش تا این اواخر، مدیران موزه فرش کسانی بودند که از تخصص لازم برای این مسئولیت برخوردار بودند درخصوص تبدیل ۷حوض موزه ملی فرش ایران به باغچه و پر کردن حوض‌ها با خاک و کود می‌گوید: این اتفاق با انتخاب یک مدیر غیرمتخصص برای این موزه کاملا طبیعی است. چون برای نخستین بار در طول تاریخ فعالیت موزه ملی فرش ایران یک اتفاق نادر افتاده است و مدیر این موزه نه آشنایی با موزه دارد و نه با فرش. بنابراین هر اندازه که فرش ایران در جهان جایگاه ممتازی دارد، به همان اندازه کیفیت مدیریت جدید موزه ملی فرش ایران نیز شگفت‌انگیز است. پس طبیعی است که نباید از چنین مدیریتی بیش از این توقع داشت.

سیدمحمد بهشتی با اشاره به برخی مخالفت‌ها با انتصاب مدیر جدید موزه ملی فرش ایران گفت: اگر پیش‌تر کسی در شگفت‌انگیز بودن انتصاب چنین فردی به ریاست موزه ملی فرش ایران تردید می‌کرد، حالا «آفتاب آمد دلیل آفتاب.»

رئیس سابق پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری در تشریح اهمیت موزه ملی فرش ایران تصریح کرد: تعداد موزه‌های فرش در جهان بسیار اندک است. مثلا در جمهوری آذربایجان یک موزه فرش وجود دارد. اما موزه ملی فرش ایران شاخص‌ترین فرش‌های موجود در کشور و همچنین مجموعه فرش‌هایی که در اختیار نهادهای دولتی است را در خود جای داده است و کلکسیون فرش‌های این موزه در جهان بی‌نظیر است. سیدمحمد بهشتی ابراز امیدواری کرد که اتفاقی شبیه به تبدیل حوض‌های موزه ملی فرش ایران به باغچه در نگهداری گنجینه ارزشمند فرش‌های موجود در این موزه تکرار نشود که اقدامی خسارت‌بار است.

اداره میراث‌فرهنگی استان تهران: تبدیل حوض‌های موزه به باغچه موقتی است

مکث

پس از انتقادها نسبت به تبدیل حوضچه‌های موزه فرش به باغچه، اداره‌کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان تهران اطلاعیه‌ای منتشر و اعلام کرد که این تغییر کاربری موقتی است. این اداره کل با صدور اطلاعیه‌ای نسبت به اعتراضات واکنش نشان داد که متن کامل آن بدین شرح است: «طی ماه گذشته بررسی کارشناسی دقیقی روی حوض‌های ورودی موزه فرش انجام شد و مشخص شد که سیستم انتقال آب و مخزن حوض‌ها طی سال‌های گذشته تخریب شده و نیاز به بازسازی اساسی دارد. از این‌رو برای بهسازی محیطی موزه فرش و احیای حوض‌های هفتگانه ورودی موزه و اصلاح فضای سبز درخواست اعتبار شد. با توجه به اینکه حوض‌های هفتگانه به واسطه عقب‌نشینی سردر و طراحی جدید حصار، در خارج از عرصه موزه‌فرش قرار گرفته و به محلی برای تجمع زباله و زیست شبانه کارتن‌خواب‌ها تبدیل شده و همچنین تخلیه زباله و فضولات انسانی سبب ایجاد فضای نامطبوع در ورودی موزه شده بود، از سوی شهرداری منطقه به‌طور موقت فضای داخلی حوض‌ها پس از پاکسازی، گلکاری شد. بر این اساس به اطلاع مخاطبان این موزه ارزشمند می‌رساند، تدبیر فوق موقتی بوده و به‌محض ابلاغ اعتبار، حوض‌ها به حالت اولیه ترمیم خواهند شد. از نظر فنی ایجاد باغچه موقت در بازه زمانی کوتاه آسیبی متوجه حوض‌ها نخواهد کرد و این کار صرفا برای زیباسازی منظری بخش ورودی موزه به‌صورت موقت انجام شده است.»

روی خط خبر

درخواست از سرکنسول ایران برای گسترش فعالیت‌ها فراتر از گردشگری زیارتی در عراق

معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی در دیدار با سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در کربلا بر گسترش همکاری‌های گردشگری ایران و عراق فراتر از سفرهای مذهبی و درمانی تأکید کرد.

به گزارش معاونت گردشگری، علی‌اصغر شالبافیان در دیدار با مجتبی شصتی کریمی، سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در کربلا که در محل معاونت گردشگری برگزار شد، ظرفیت‌های مغفول‌مانده میان ۲ کشور را برشمرد و احصای اقدامات اجرایی به‌منظور تحقق بهره‌مندی بیشتر فعالان گردشگری کشور از بستر فعال گردشگری مذهبی به‌ویژه در کربلا را در برنامه همکاری مشترک وزارت گردشگری و امور خارجه قرار داد.

وی گفت: بر بستر فعال گردشگری مذهبی میان ۲ کشور ایران و عراق، می‌توان سایر شاخه‌های گردشگری ازجمله گردشگری سلامت، فرهنگی و طبیعت‌گردی را نیز فعال کرد و با مخاطب‌شناسی و شناخت دقیق ذائقه‌های مختلف در یکی از مهم‌ترین بازارهای هدف گردشگری کشور، امکان تعاملات و ارتباطات بیشتری را در بخش گردشگری فراهم آورد.

شالبافیان با اشاره به اینکه مدار ارتباطی کربلای معلی هم‌اکنون از طریق گردشگری مذهبی، زیارت و سلامت برقرار است، تأکید کرد: می‌توان با ساماندهی و هدفمندسازی دقیق از جریان موجود به نفع فعالان گردشگری کشور و کسب‌وکارهای آسیب‌دیده از بحران کرونا بهره بیشتر برد. مجتبی شصتی کریمی، سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در کربلا نیز برای هرگونه همکاری به‌منظور شکوفایی بستر همکاری‌های دوسویه گردشگری ایران و عراق اعلام آمادگی کرد.

نگهداری بدون مجوز گونه‌های حیات‌وحش جرم است

فرمانده یگان حفاظت محیط‌زیست سیستان و بلوچستان گفت: نگهداری بدون مجوز گونه‌های حیات وحش جرم و تخلف محسوب و با متخلف برخورد قانونی می‌شود.

حمید ریگی به ایرنا گفت: در پی گزارش‌های مردمی مبنی بر نگهداری غیرمجاز یک رأس بره آهو، یگان حفاظت محیط‌زیست استان پس از اخذ مجوزهای لازم به محل اعزام و گونه مورد نظر را در منزل شخصی شناسایی و کشف کرد.

وی گفت: در این خصوص یک نفر متخلف دستگیر و به‌منظور پیگیری موضوع به مقام قضایی استان تحویل شد.

فرمانده یگان حفاظت محیط‌زیست سیستان و بلوچستان افزود: بره آهوی کشف شده پس از انجام معاینات اولیه و بیومتری به یکی از مراکز مجاز نگهداری منتقل شد تا در زمان مناسب در یکی از زیستگاه‌های استان رهاسازی شود.

عرضه صنایع‌دستی ایرانی در بازارچه خیریه سازمان ملل

صنایع‌دستی ایران در مراسم سالانه بازار خیریه سازمان ملل متحد عرضه شد. این بازار همه‌ساله به همت انجمن همسران سفرا و دیپلمات‌های مقیم ژنو برگزار می‌شود.

به‌گزارش وزارت میراث فرهنگی، این رویداد با هدف ترغیب کشورها به مشارکت در برنامه‌های خیریه سازمان ملل متحد، با حضور ده‌ها کشور ازجمله جمهوری اسلامی ایران در محل کاخ ملل برگزار و در بخشی از این بازار خیریه، آثاری از هنرمندان صنایع‌دستی ایران نمایش داده شد.

در این رویداد، نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در ژنو، مجموعه متنوع و ارزشمندی از آثار صنایع‌دستی و محصولات فرهنگی استان‌های مختلف ایران را به نمایش گذاشت که جزو پربازدیدترین غرفه‌های مراسم امسال بود.

در این رویداد بین‌المللی مدیرکل دفتر سازمان ملل متحد در ژنو به همراه جمعی از مقامات سازمان ملل به‌صورت اختصاصی از غرفه ایران بازدید و سفیر و نماینده دائم کشورمان در ژنو نیز هدیه‌ای نفیس از صنایع‌دستی کشورمان به او هدیه کرد.

انجمن زنان ملل متحد در ژنو، یک سازمان خیریه بین‌المللی با عضویت بیش از ۱۰۰ کشور جهان است که یکی از اهداف آن کمک به زنان و دختران نیازمند است.

این انجمن همچنین به‌عنوان محفلی برای ایجاد دوستی و همدلی میان همسران دیپلمات‌های مستقر در ژنو و تشویق کارهای داوطلبانه خیریه و جمع‌آوری کمک از این طریق برای نیازمندان فعالیت دارد.

هفته گذشته نیز در نخستین جشنواره عرضه محصولات فرهنگی و هنری کشورهای آسیایی که به ابتکار انجمن همسران سفرای کشورها در ژنو در محل سازمان جهانی مالکیت معنوی (وایپو) برگزار شد، تعدادی از آثار صنایع‌دستی هنرمندان ایرانی به نمایش گذاشته شد.

در این جشنواره ۲۰ کشور آسیایی ازجمله ایران حضور داشتند و محصولات متنوع صنایع‌دستی ایرانی شامل ترمه، قلم‌کاری، منبت، گلیم، قالیچه و... به نمایش درآمد.

حمله به آلودگی هوا با ۱۰ هزار موتورسیکلت برقی

بیش از ۴ میلیون موتورسیکلت در تهران وجود دارد که با تبدیل آنها به موتورسیکلت‌های جدید برقی، هم مصرف سوخت پایین می‌آید و هم از آلودگی هوا کاسته می‌شود

زهرا کریمی
خبرنگار

۱۰هزار دستگاه موتورسیکلت برقی با تامین مالی مورد نیاز توسط شهرداری تهران و سازمان برنامه و بودجه در آینده نه‌چندان دور وارد خیابان‌های پایتخت می‌شوند؛ اقدامی که طراحش شهرداری بوده و هدف اصلی آن صرفه‌جویی در مصرف سوخت و کاهش آلایندگی‌های تهران شلوغ عنوان شده است. چنانچه برنامه‌ریزی برای جایگزینی موتورسیکلت‌های برقی با موتورسیکلت کار (پیک) اجرایی شود، سالانه بیش از ۳۰۰میلیون لیتر در مصرف بنزین صرفه‌جویی خواهد شد؛ آن هم در شهری که ۴ میلیون موتورسیکلت در آن حضور دارند و بنزین قابل توجهی مصرف می‌کنند. بر همین اساس شهرداری تهران با سازمان برنامه و بودجه کشور تفاهمنامه‌ای را به امضا رسانده تا مقدمات ورود ۱۰ هزار دستگاه موتورسیکلت برقی در شهر (به موازات فاز نخست تولید و ورود ۵۰ دستگاه موتورسیکلت برقی طی چندسال) فراهم شود. در همین رابطه علیرضا زاکانی، شهردار تهران در جلسه‌ای که با شورای عالی ترافیک شهر تهران داشت، یادآور شد ارائه تسهیلات برای برقی‌شدن موتورسیکلت‌ها و کاهش تهدیدها ضروری است و اگر چارچوب مشخص و پیشنهاد مدونی مبتنی بر قوانین مطرح شود و بسته‌ای مناسب داشته باشند که در آن کاهش تهدیدات موتور و ارائه خدمات به موتورسواران دیده شده باشد، ساماندهی موتورسیکلت‌ها را امکان‌پذیر می‌کند. حال اینطور که مشخص است، بسته‌های مناسب تسهیلاتی و تشویقی در راه است و می‌توان گفت تا پایان سال ۱۰هزار دستگاه موتورسیکلت (یعنی ۱۰درصد میزان هدف‌گذاری شده اولیه) وارد معابر تهران می‌شود.

قیمت موتورسیکلت‌های برقی
حداقل قیمت: ۳۰میلیون تومان
حداکثر قیمت: ۱۳۰میلیون تومان

قیمت فروش اقساط یک موتورسیکلت معمولی: ۳۹,۹۷۲,۶۴۰ تومان با اقساط ۱۴ ماهه
- قدرت: ۲۱۹۰وات
- حداکثر سرعت: ۵۲کیلومتر بر ساعت
- ظرفیت باتری اسیدی: ۷۲ولت، ۲۰آمپرساعت

موتورسیکلت ارزان برقی: ۲۷میلیون تومان
- حداکثر سرعت: ۴۰کیلومتر بر ساعت
- قدرت: ۱۵۴۰وات
- نوع باتری: سربی اسیدی

موتورسیکلت ۳ چرخ باری: ۵۰میلیون تومان
- قدرت: ۱۶۰۰وات
- توان حداکثر بار: ۱۴۰کیلوگرم
- میزان پیمایش با هر بار شارژ: ۱۵کیلومتر
- حداکثر سرعت: ۴۰کیلومتر بر ساعت
- زمان شارژ: ۸-۵ساعت

موتورسیکلت گران‌قیمت شهری: ۱۳۰میلیون تومان
- قدرت: ۵۰۰۰وات
- حداکثر سرعت: ۹۵کیلومتر بر ساعت
- نوع باتری: لیتیوم یونی
- پیمایش با هر بار شارژ: ۱۱۰کیلومتر

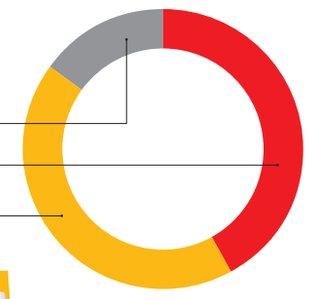

گرافیک: مهدی سلامی

راه حل ارزان قیمت

براساس تفاهمنامه میان شهرداری و دولت و مطالعات صورت گرفته در خصوص نوع موتورسیکلت‌های برقی که به کار تهران می‌آیند، این احتمال وجود دارد تا خریداران بتوانند موتوربرقی را بدون باتری با مبلغ تعدیل شده در بازار به قیمت روز حدود ۶۰ میلیون خریداری کنند. به همین منظور چنانچه سرمایه‌گذاران یا شرکت های خصوصی یا دولتی، ساخت باتری را تقبل کنند، موتورسوار می‌تواند باتری شارژ شده را با قیمت مصوب از ایستگاه‌های شارژ برای استفاده در روز کرایه بگیرد. چنین طرحی این امکان را به مصرف کننده می دهد که دیگر در هر گوشه از شهر دغدغه اتمام شارژ را نداشته باشد و در نزدیک‌ترین محل، باتری پر از شارژ را عاریه بگیرد.

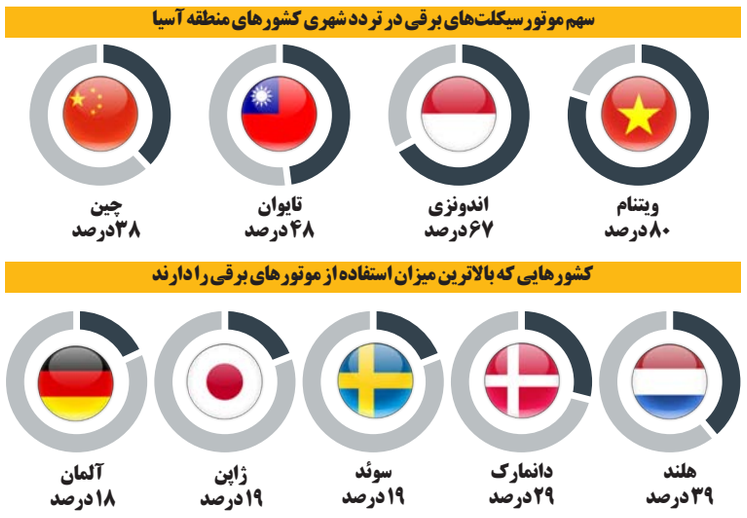

سهم ۱۰درصدی موتورسیکلت‌ها در تولید ذرات معلق پایتخت

حسین شهیدزاده
مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران

شهرداری تهران درباره موضوعات مختلف ازجمله آلودگی هوای پایتخت و کاهش آن طرح‌های متعددی در شهر اجرا کرده تا در پاکی آن ایفای نقش کند. در همین راستا با دغدغه‌ای که درباره این موضوع کلان دیده شده، به‌عنوان تسهیلگر در اجرای سایر طرح‌ها نسبت به جایگزینی موتورهای برقی با موتورهای کار(پیک) اقدام کرده است.

کل سهم موتورسیکلت‌ها از تولید ذرات معلق در تهران ۱۰درصد است و همه‌ساله مسئله آلایندگی ذرات در فصول سرد سال بر حسب شرایط حادتر می‌شود. اگر از ۲میلیون موتورسیکلت فعال در شهر ۱۰۰هزار دستگاه موتورسیکلت برقی وارداتی را در قالب تسهیلات کم کنیم، توانسته‌ایم نیم‌درصد از آلایندگی‌های موجود در هوای شهر بکاهیم. بنابراین به‌طور خوش‌بینانه تهران با اجرای این طرح بعد از ۵ یا ۶سال و افزایش تولید و به‌کارگیری موتور برقی، می‌تواند از آلایندگی هوا توسط موتورسیکلت‌ها بکاهد. در واقع در این طرح اولویت با موتورسیکلت‌های پرتردد در شهراست.

در این بین شهرداری تهران با نقش تسهیلگری در این طرح می‌تواند معضل آلودگی هوا را کاهش دهد. وقتی می‌توان آلودگی هوا را با تسهیلگری کاهش داد، پس می‌توان حمل‌ونقل در تهران را به سمت برقی‌شدن هدایت کرد و تا زمانی که بسترها بنا به دلایل مختلف فراهم نشود، نباید انتظار داشته باشیم آلودگی هوا به محدوده سالم برسد. به همین منظور برای آنکه بستر مهیا شود، آماده ارائه تسهیلات به موتورسیکلت‌های کار (پیک) هستیم، چون دغدغه ما رفع آلودگی هواست.

کسانی که کسب‌وکارشان با موتور در شهر است، باید موتور مناسب شهر تهران را خریداری کنند. موتوری که قیمت آن مناسب و کارایی لازم را داشته باشد. مشخصات این موتورها با مطالعات دانشگاه صنعتی شریف دانشکده مکانیک مشخص شده است و قیمت آن باید به‌گونه‌ای تعدیل شود که قدرت خرید با ارائه تسهیلات امکان‌پذیر باشد.

معاونت فناوری ریاست‌جمهوری برای تعدیل قیمت، مطالعاتی انجام داد و قرار بر این شد تا باتری از موتور جداگانه به بازار عرضه شود. در این طرح موتورسوار می‌تواند باتری موردنظر را برای مصرف از شرکت‌ها کرایه بگیرد. برای اجرایی‌شدن این طرح نیاز است سایر سازمان‌ها و ارگان‌ها نیز اقداماتی را انجام دهند تا امکانات مورد نیاز کاربران به‌راحتی در شهر در دسترسشان قرار بگیرد.

واحدهای اداری و تجاری شهر شیراز
مناسب برای اطباء مرکز پزشکی و درمانی آموزشی، اداری
مدیریت فروش : ۰۹۱۲۷۲۲۳۸۶۹

آگهی مزایده فروش اقلام مازاد آهنی
یک کارخانه تولید کننده خصوصی تجهیزات حرارتی (پکیج، مشعل و هیتر) واقع در اصفهان در نظر دارد حدود ۵۰ تن اقلام تولیدی متعلق به خود و ضایعات درجه یک آهنی، گالوانیزه، آلومینیومی و ... طی فرایند مزایده بصورت نقدی به فروش رساند؛ جهت هماهنگی بازدید و دریافت فرم پیشنهاد قیمت حداکثر تا سه شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۱ با شماره ۰۹۱۷۷۸۸۲۶۴۱ تماس حاصل نمایید.
این شرکت در رد یا قبول یک یا تمام پیشنهادات کاملا مختار می‌باشد.

آگهی مزایده فروش ضایعات
IBBC
شرکت یاتاقان بوش ایران در نظر دارد ضایعات موجود در کارخانه مشتمل بر **دم پرس آلومینیومی، دم پرس لیدبرنزی، دم‌قیچی‌آلومینیومی، دم‌قیچی‌لیدبرنزی، براده‌آهن، ضایعات آهن‌آلات(ابزار)، ته مانده کویل آلومینیومی، ته مانده کویل لیدبرنزی، صفحات نیکل آبکاری، تسمه دور کویلها، ضایعات آهن قراضه، گالن پلاستیکی، ضایعات چوب و غیره** را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. لذا متقاضیان می‌توانند حداکثر ظرف مدت یك هفته از تاریخ درج آگهی، جهت دریافت فرم شرایط شرکت در مزایده، به واحد" امور مالی" کارخانه واقع در تاکستان - کیلومتر ۳ جاده قزوین مراجعه نمایند.
شرکت یاتاقان بوش ایران

آگهی شناسایی تأمین کننده سکوبندی آزمایشگاه تشخیص پزشکی
شرکت سلامت پرکت
این شرکت جهت طراحی و اجرای سکوبندی فضای آزمایشگاه تشخیص پزشکی همراه با ملزومات مربوطه نیاز به شناسایی تأمین کننده واجد صلاحیت دارد.
بدینوسیله از شرکت هایی که مایل به همکاری می‌باشند دعوت می‌گردد حداکثر تا یک هفته از تاریخ درج این آگهی مدارک شامل کاتالوگ فنی، رزومه کاری مرتبط، استانداردهای اخذ شده و کلیه اسنادی که در این راستا موثر می‌باشد را به آدرس زیر ارسال نمایند.
آدرس: اتوبان تهران–کرج، شهرک گلستان– چیتگر، خیابان کوهک (شهید علیمرادی)، کوچه نسیم دهم، پلاک ۳
تلفن: ۴۶۰۸۹۷۰۰ – فکس: ۴۶۰۸۹۴۹۸

آگهی مزایده فروش ملک (سوله)
شرکت تولیدی نوشین فرد (سهامی خاص) **به شماره ثبت ۱۷۱** در نظر دارد در اجرای مصوبه هیات مدیره خود، تمام شش دانگ یک ملک به پلاک ثبتی۱۹۲۷ فرعی از ۱۳ اصلی به متراژ ۱۷۶۷ متر عرصه و ۲۲۰۰ متر اعیان، به آدرس آمل، میدان هزار سنگر - صد متری جاده آمل به تهران را از طریق مزایده واگذار نماید. متقاضیان جهت بازدید و اطلاع از سایر شرایط و دریافت اسناد مزایده می‌توانند تا تاریخ ۱۰ آذر به آدرس لاهیجان - شهرک صنعتی توستان - خیابان یاس ۱ مراجعه یا با تلفن‌های زیر تماس حاصل نمایند.
Auction.noosheen@gmail.com
۰۹۱۱۲۴۳۸۷۴۴ و ۰۹۱۱۹۴۲۱۳۴۲
(این شرکت در قبول یا رد کلیه پیشنهادات مختار است)

تمدید مناقصه عمومی
شرکت ساختمانی آ.س.پ
شرکت آ.س.پ (سهامی عام) به عنوان مدیریت پیمان پروژه بیمه کوثر در نظر دارد **ساخت و نصب درب های چوبی طبقات** را به پیمانکار دارای صلاحیت و برخوردار از توانمندی اجرایی، مالی و تجهیزاتی واگذار نماید. بدین منظور از پیمانکاران واجد شرایط دعوت می‌شود به نشانی تهران – خیابان ولیعصر - خیابان شهید عباسپور پلاک ۱۶ مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند. تاریخ تحویل پیشنهادات تا ۷ روز پس از تاریخ نشر آگهی می‌باشد.
هزینه خرید اسناد یک میلیون ریال و هزینه نشر آگهی به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

اصلاحیه
پیرو آگهی شماره ۱۴۰۰/۲۲(کد آگهی ط۱۹۷م) مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۹ با موضوع خدمات شهری و محیط زیست منطقه ۲۰، بدینوسیله **مبلغ برآورد اولیه ۱۱۹/۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال** صحیح می‌باشد.
روابط عمومی شهرداری منطقه ۲۰

اصلاحیه
آگهی مناقصه عمومی (۹-۱۴۰۰)
آگهی مناقصه عمومی (۹-۱۴۰۰) به شماره روزنامه ۸۳۴۵ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۴ صفحه ۸ بشرح ذیل اصلاح می‌گردد.
*میزان سپرده/ ضمانتنامه شرکت در مناقصه برای ردیف ۴ آگهی مذکور مبلغ ۳۴۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می باشد.
روابط عمومی شهرداری منطقه ۲۱

آگهی مناقصه عمومی
شرکت سرمایه گذاری صنایع عمومی تامین (سهامی عام)در نظر دارد ترمیم دیوار پیرامونی زمین بلوار الغدیر شهر ملارد را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد صلاحیت واگذار نماید. بدینوسیله از کلیه متقاضیان دعوت بعمل می آید جهت دریافت اسناد مناقصه به شرکت سرمایه گذاری صنایع عمومی تامین به مراجعه نمایند.www.tgi.co.ir آدرس ذیل و یا سایت شرکت به آدرس و اسناد تکمیل شده را حداکثر ۱۰ روز پس از تاریخ درج آگهی به واحد حراست این شرکت تحویل نمایند.
پس از شرکت در مناقصه و ارائه تضامین تا ۵ روز بعد از تحویل اسناد امکان بازدید از محل پروژه وجود دارد.
آدرس:تهران–سعادت آباد،خیابان علامه طباطبایی جنوبی،خیابان شهید حق طلب غربی،پلاک ۴۷ با کدپستی ۱۹۹۷۹۶۸۹۸۷ ارسال فرمایید
تلفن: ۸۸۵۳۳۱۵۸-۰۲۱

آگهی مزایده عمومی
(نوبت اول)
شهرداری شیرود در نظر دارد با ستناد ماده ۱۳ آئین نامه مالی شهرداریها و مجوز شماره ۵ مورخه ۱۴۰۰/۰۷/۰۴ شورای اسلامی شهر نسبت به استفاده از فضای تبلیغاتی شامل ۱۰ عدد تابلو با ابعاد ۱۲×۶ در فضای شهری واقع در رفیوژ میانی بلوار شهید شیرودی با مشخصات تعیین شده که در اسناد مزایده که در تاریخ چاپ آگهی نوبت دوم طبق زمان بندی، به امور مالی شهرداری مراجعه نمائید اقدام نماید .ضمنا شرکت کنندگان می بایست مجوز کانون تبلیغاتی داشته باشند.
* شهرداری در رد یا قبول کلیه پیشنهادات مختار است.
* هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مزایده میباشد.

آگهی مناقصه
واگذاری امور اجرایی سقف انبار
شرکت طراحی و مهندسی و تأمین قطعات ایران خودرو (ساپکو)
شرکت ساپکو، امور اجرایی مربوط به جمع آوری سقف فعلی انبار و نصب سقف جدید با استفاده از ورق گالوانیزه (طبق مشخصات مندرج در اسناد مناقصه) را از طریق مناقصه عام به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید، لذا از کلیه شرکت‌هایی که در این زمینه دارای سابقه فعالیت می‌باشند دعوت به عمل می‌آید جهت رؤیت و دریافت اسناد مناقصه به سایت اینترنتی WWW.SAPCO.COM مراجعه نمایند.
ضمناً ضمانت‌نامه بانکی شرکت در مناقصه عام به مبلغ ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (معادل یک‌صد میلیون تومان) در وجه شرکت طراحی مهندسی و تأمین قطعات ایران خودرو (ساپکو) می‌باشد (دقیقاً بنام موضوع مناقصه بوده) که بایستی حداقل دارای سه ماه اعتبار و برای سه ماه دیگر قابل تمدید باشد. لازم به ذکر است مناقصه‌گر در زمان تسلیم پاکت‌ها، اصل ضمانت‌نامه را در داخل پاکت « الف » قرار داده و به همراه پاکت‌های «ب و ج» به نماینده مناقصه‌گذار تحویل نموده و رسید دریافت نماید.
* هزینه برگزاری مناقصه (شامل هزینه دو بار آگهی در جراید) و هرگونه مالیات، عوارض و حقوق دولتی مربوطه طبق مقررات و قوانین به عهده برنده مناقصه می‌باشد.*
شرکت در مناقصه به‌منزله قبول مفاد قرارداد مناقصه می‌باشد.
محل اجرای پروژه تهران بوده و کلیه مناقصه‌گران می‌توانند جهت هماهنگی بازدید از محل پروژه با شماره تلفن ۴۸۹۲۲۲۳۷ و یا ۴۸۹۲۲۳۵۸ تماس حاصل فرمایند.

آگهی شناسایی تامین کننده
شرکت محورسازان ایران خودرو از تامین‌کنندگان آچارهای زیر دعوت به عمل می‌آورد تا نسبت به ارسال پیشنهاد فنی، حداکثر در مدت دو هفته از تاریخ درج آگهی به آدرس، تهران، کیلومتر ۱۰ جاده مخصوص کرج، صندوق پستی ۱۳۴۴۵/۶۵۶ (بازرگانی خارجی) اقدام و یا با شماره تلفن۴۴۵۰۱۱۱۴ داخلی۳۳۶ تماس حاصل نمایید.
۱- آچار برقی با گشتاور ترک ۲۰ نیوتن
۲- آچار برقی با گشتاور ترک ۱۵۰ نیوتن
* هر دو آچار باید قابلیت اندازه‌گیری زاویه، اتصال به شبکه پروفیباس را داشته و با PLC سری ۴۰۰ زیمنس نیز سازگار باشد.

No	Description	Part Number	Qty
1	EAD20-1300 Angle Head tool	6151656060	1
2	EAD160- 430 Angle Head tool	6151656810	1
3	CVI3 FunctionTightening Controller	6159326900	2
4	Tool cable EAD/EID 2.5 meter	6159176010	2
5	Power cord CVI3	6159170610	2

هزینه آگهی به عهده تامین‌کننده می‌باشد.
روابط عمومی

تازه‌های نشر

سفر به دور اتاقم

«سفر به دور اتاقم» نوشته «اگزویه دو مستر» را احمد پرهیزی به فارسی برگردانده و از سوی نشر ماهی منتشر شده است. اگزویه دومستر این اثر کلاسیک را سال ۱۷۹۴ نوشت و در ۱۷۹۵ در لوزان منتشر کرد. او پس از دوئل با افسری ایتالیایی، که با پیروزی نویسنده فرانسوی خاتمه یافت، محکوم به ۴۲ روز اقامت اجباری در اتاق خود شد. این اثر در قالب زندگی‌نامه خودنوشت درباره افسری جوان است که مجبور می‌شود ۴۲ روز در اتاق خود محبوس بماند. انتخاب گونه سفرنامه به این اثر بُعدی پارودیک می‌بخشد. درعین حال، این کتاب از آغاز جنبش رمانتیسم خبر می‌دهد، به‌خصوص که «من» در آن بسیار پررنگ است. سفر به دور اتاقم را اُدیسه‌ای کمدی می‌دانند به سبک و سیاق آثار لارنس استرن. این کتاب شهرت فراوانی برای نویسنده به ارمغان آورد و بلافاصله نیز به اکثر زبان‌های اروپایی ترجمه شد. این کتاب ۱۲۸ صفحه‌ای به بهای ۱۴ هزار تومان منتشر شده است.

ارباب‌ها

کتاب «ارباب‌ها» نوشته «ماریانو آزوئلا» داستان نویس مکزیکی است که اکثر آثار او مضمون سیاسی دارد. سروش حبیبی، مترجم زبردست ایرانی این کتاب را ترجمه کرده است. داستان کتاب درباره خانواده تاجر و بانکداری است که در شهر کوچک و دور افتاده‌ای در غرب مکزیک ارباب هستند و مردم شهر را بسیار اذیت می‌کنند تا روزبه‌روز قدرت و ثروت خود را افزایش دهند و زالو وار شیره جان مردم را می‌مکند. این خانواده توسط دولت فاسد پورفیریو به قدرت رسیده است و البته که از هیچ کار زشت و خشونتی در راه رسیدن به هدف خود دریغ نمی‌کنند. رمان در زمان حکومت فرانسیسکو مادرو (۱۹۱۳-۱۸۷۳) رئیس جمهور انقلابی که رئیس جمهور قبلی را کنار زده، نوشته شده است. نشر ماهی این کتاب ۱۴۴ صفحه‌ای را به بهای ۱۶ هزار تومان منتشر کرده است.

دوست بازیافته

این کتاب داستانی بسیار خواندنی از «فرد اولمن»، نویسنده و نقاش آلمانی درباره رابطه پرفراز و نشیب دو دوست به نام‌های هانس و کنراد در زمان حکومت نازی‌هاست؛ دو دوست هم مدرسه‌ای که یکی یهودی و دیگری از یک خانواده اشرافی آلمان است. آنها ابتدا زندگی به ظاهر آرام و بی‌دغدغه‌ای را می‌گذرانند و دوستان خوبی هستند؛ اما این دوستی دوام چندانی ندارد. کشمکش‌های سیاسی و اجتماعی هانس و کنراد را کم کم از هم جدا می‌کند. سرنوشت یکی تبعید و مهاجرت ناخواسته می‌شود و دیگری رو به ترقی و پیشرفت می‌رود. اما رویدادهای تکان‌دهنده‌ای همه آنچه را خواننده حدس می‌زند نقش برآب می‌کند. نشر ماهی این کتاب را با ترجمه روان و خواندنی زنده‌یاد مهدی سحابی در ۱۱۲ صفحه به بهای ۱۵ هزار تومان منتشر کرده است.

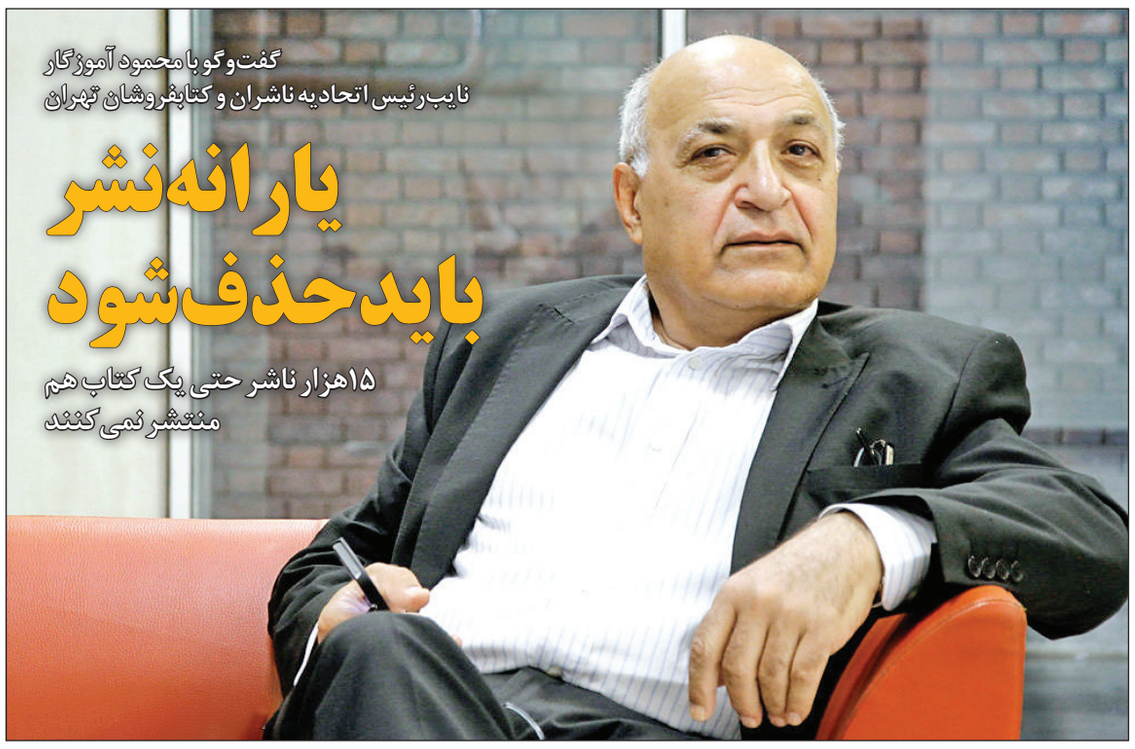

گفت‌وگو با محمود آموزگار
نایب‌رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران

یارانه‌نشر باید حذف شود

۱۵ هزار ناشر حتی یک کتاب هم منتشر نمی‌کنند

سعیده مرادی
خبرنگار

در اوضاعی که بسیاری از ناشران و فعالان عرصه نشر و کتاب از لزوم کمک و حمایت دولتی می‌گویند و روی پرداخت یارانه تأکید دارند، محمود آموزگار، نایب‌رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران نظر و دیدگاهی کاملاً متفاوت به این مقوله دارد؛ نگاه و استدلالی که به جای راه‌حل‌های مقطعی و زودگذر، شاید به‌خودکفایی و توانمند شدن صنعت نشر و کتاب منجر شود. البته آموزگار با قطع یکباره و ناگهانی کمک و یارانه‌های دولتی مخالف است و تأکید دارد که باید آرام و حساب شده در این مسیر گام برداشت.

بسیاری از ناشران معتقدند که صنعت نشر کشور برای رهایی از اوضاع بد اقتصادی که در آن گرفتار شده نیاز مبرم به کمک و دریافت حمایت‌های دولتی در قالب یارانه دارد. شما اختصاص یارانه به صنعت نشر را چگونه ارزیابی می‌کنید و یارانه چقدر می‌تواند در رفع مشکلات این حوزه تأثیرگذار باشد؟

تجربه نشان داده است که رفع و رجوع اساسی مشکلات مالی با تزریق پول از بالا حل نخواهد شد، بلکه باید مشکلات اقتصادی ریشه‌ای حل شود و زیرساخت‌ها به‌درستی توسعه پیدا کند. همچنین باید زمینه را برای فعالیت حرفه‌ای دست‌اندرکاران این حوزه فراهم و با برطرف کردن موانع، مسیر حرکت صنعت نشر را هموار کرد. این رویکرد به رونق اقتصادی این صنعت منجر خواهد شد. درواقع به‌طور کلی لازم است تا با سیاستگذاری‌ها و فعالیت‌هایی در زمینه رونق اقتصادی، ترویج کتابخوانی و افزایش سرانه مطالعه مشکلات صنعت نشر برطرف شود. به اعتقاد من، یکی از آسیب‌های تزریق یارانه به صنعت نشر، شکل‌گیری خیل عظیم دارندگان پروانه نشر بوده است. از بین حدود ۲۰ هزار دارنده پروانه نشر، تقریبا ۵ هزار انتشاراتی در سال حداقل یک عنوان کتاب منتشر می‌کنند، اما ۱۵ هزار ناشر، حتی یک عنوان کتاب هم در سال منتشر نمی‌کنند، ولی در ادوار گذشته، هیچ اقدامی از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای ساقط شدن اعتبار این پروانه‌ها انجام نشده است.

فکر می‌کنم وجود این تعداد ناشر بسیار مصیبت‌زاست؛ چراکه همه امتیازهای پیدا و پنهان پروانه نشر را برای دارندگان آنها ایجاد می‌کند. به‌عنوان مثال اینکه در ملک مسکونی اجازه فعالیت نشر داشته باشند؛ به‌خصوص اینکه آیین‌نامه اجرایی بند «ج» ماده ۹۲ قانون ۵ ساله ششم توسعه نیز تدوین و تصویب شده و شهرداری‌ها و دولت اوضاع را برای ذی‌نفعان شامل ناشران، کتابفروشان و مطبوعات فراهم کرده‌اند. اگر معیار فقط داشتن پروانه نشر باشد، ۲۰ هزار ناشر می‌توانند از این امکان استفاده کنند. بهره‌مندی از این فرصت برای همه دارندگان پروانه نشر به‌معنای در تنگنا قرار گرفتن آن عده‌ای است که واقعاً در حال تولید کتاب هستند؛ چراکه بار مالی بیشتری به دولت وارد می‌شود و شاید دولت در مقطعی، به‌طور کلی دیگر از صرف منابع به این شکل خسته شود.

در مجموع تاکنون بحث اختصاص یارانه به صنعت نشر موفقیت‌آمیز بوده و دولت توانسته به اهداف مدنظرش در این حوزه دست یابد؟

با نگاهی به اوضاع و احوال کنونی صنعت نشر به‌خوبی متوجه خواهیم شد که طرح اختصاص یارانه یک طرح کاملاً شکست‌خورده است. اگر معیار را فقط پول‌های پرداختی بدانیم، نتیجه‌ای جز این نخواهد داشت که مسئولان دولتی همواره اقدامات خود را با آمارهای کمی توجیه کنند. به‌عنوان مثال چند نفر از نمایشگاه کتاب تهران کتاب خریده‌اند یا میزان خرید دانشگاه‌ها که همه خریدهایشان را به نمایشگاه موکول می‌کردند، چقدر بوده است. در مجموع این نوع یارانه‌ها به مثابه ماده مخدر عمل می‌کند و باید آن را حذف کنیم.

این روزها بسیاری از ناشران به لحاظ اقتصادی وضعیت مناسبی ندارند و برای اینکه بتوانند به فعالیت خود ادامه دهند به یارانه وابستگی کامل دارند. در چنین اوضاعی به‌نظر شما حذف یارانه باید به مرور و در مراحل مختلف صورت بگیرد یا یکباره باشد؟

قطع یکباره یارانه صنعت نشر می‌تواند آسیب‌زا باشد. برای قطع وابستگی‌های حوزه صنعت نشر به یارانه‌ها، ریل‌گذاری باید آرام‌آرام به سمت تقویت زیرساخت‌های حوزه نشر از جمله افزایش کتابخانه‌های عمومی، افزایش شمارگان کتاب یا حمایت از کتابفروشی‌ها باشد.

در چنین وضعیتی اگر یارانه‌ها حذف شود، دولت برای تحول در صنعت نشر چگونه می‌تواند کمک‌رسان صنعت نشر باشد و این یارانه‌ها باید در کجا سرمایه‌گذاری شود؟

اینکه یارانه‌ها به‌طور مستقیم به ناشران داده شود درست نیست و بی‌عدالتی‌هایی را به همراه دارد و همه فعالان این حوزه نمی‌توانند از این یارانه‌ها بهره‌مند شوند. به اعتقاد من، این یارانه‌ها باید در توسعه زیرساخت‌ها سرمایه‌گذاری شود؛ به‌عنوان مثال باید کتابخانه در مناطق مختلف به‌ویژه در مناطق محروم ایجاد شود که این نمونه‌ای از توسعه زیرساخت‌هاست.

با ایجاد کتابخانه افراد بیشتری به کتاب دسترسی خواهند داشت؛ بنابراین طبق قانون‌بند «ج» ماده ۹۲ قانون ۵ ساله ششم توسعه، یارانه زیرساختی را امری بسیار مؤثر و مهم می‌دانم. این قانون به دولت و شهرداری‌ها در سراسر کشور تکلیف می‌کند که وضعیتی را برای فعالیت حرفه‌ای و فرهنگی ۳ گروه ناشران، کتابفروشان و مطبوعات در مکان مسکونی فراهم کنند، به این ترتیب می‌شود در مناطق مختلف کشور به‌ویژه مناطق محروم با سرمایه‌گذاری بسیار اندکی درمقایسه با خرید یا اجاره مغازه کتابفروشی تأسیس کرد. همچنین اگر کتابفروشی‌ها بتوانند در طبقه سوم یک ساختمان با کاربری عمومی فعالیت کنند، قاعدتاً هزینه‌های کمتری به کتابفروش تحمیل می‌شود؛ به‌ویژه اینکه درآمد کتابفروشی‌ها بسیار اندک است و می‌دانیم که آنها با مسائل و مشکلات دیگری نیز مواجه هستند. رفع برخی از این مشکلات به تلاش خودشان برای تجهیز و استفاده از فناوری‌های نوین مربوط می‌شود.

در حوزه صنفی نیز باید فرایند عرضه کتاب درست و صحیح باشد؛ یعنی کتاب‌هایی که در مسیر قانونی تولید شده‌اند، براساس قوانین حمایت شوند. درباره یارانه کاغذ هم معتقدم باید در سیاست اقتصادی نشر به نقطه تعادلی برسیم؛ به‌عبارت دیگر ناشر از مجموعه درآمدهایی که از محل انتشار و فروش آثارش کسب می‌کند بتواند از عهده هزینه‌های خود اعم از خرید کاغذ و سایر ملزومات بربیاید. می‌دانیم یارانه برای کاهش ناتوانی بخشی از جامعه است، اما جامعه نشر از ابتدا ناتوان نبوده؛ بنابراین باید موقعیتی را فراهم کنیم تا این صنعت، دوباره توانمند شود و روی پای خودش بایستد و بتواند تمام ملزومات تولید کتاب را خودش تهیه و خریداری کند.

دریچه

زیبایی شناسی زندگی روزمره

نشست هفتگی شهر کتاب، سه‌شنبه یازدهم آبان ساعت ۱۱ صبح به نقد و بررسی کتاب «زیبایی شناسی زندگی روزمره» اختصاص دارد که با حضور نادر شایگان‌فر، کاوه بهبهانی وشیما بحرینی به صورت مجازی برگزار می‌شود.

به تازگی کتاب زیبایی شناسی زندگی روزمره نوشته اندرولایت وجاناتان اسمیت باترجمه شیما بحرینی وبه همت نشر کرگدن منتشر شده است. در مقالات این کتاب، نویسندگان در حوزه نوپای زیبایی‌شناسی زندگی روزمره به تأمل فلسفی درباره زیبایی نهفته در ساختمان‌ها، غذاها، ورزش‌ها، بوها، طعم‌ها، چشم‌اندازها، آب‌وهوا و ... می‌پردازند. آنان علاوه بر به دست دادن چارچوب‌هایی نظری برای تحلیل و تعمیق این تجارب زیبایی‌شناسانه، دغدغه نسبت آنها را با نظریه‌های عام‌تر زیبایی‌شناسی نیز دارند. موضوع بررسی زیبایی‌شناسی روزمره تجربه‌های زیبایی‌شناسانه در زندگی هرروزه است، تجربه‌هایی که در شاخه‌های تثبیت‌شده نظریه زیبایی‌شناسی، از زیبایی‌شناسی هنر و طبیعت تا زیبایی‌شناسی ریاضی، به رسمیت شناخته نمی‌شوند. در اینجا با تمام تجربیات زیبایی‌شناسانه غیرقابل‌انکاری سروکار داریم که وقتی درباره اشیا یا اعمال روزمره تأمل می‌کنیم روی می‌دهند، اشیا و اعمالی که به‌طور سنتی آنها را هنری قلمداد نمی‌کنیم.

علاقه‌مندان می‌توانند این نشست را از اینستاگرام مرکز فرهنگی شهر کتاب به نشانی ketabofarhang، کانال تلگرام bookcitycc و صفحه این مرکز در سایت آپارات پیگیری کنند.

آگهی فراخوان عمومی جهت شناسایی پیمانکار به شماره ۱۴۵-۱۴۰۰
موضوع: انجام پروژه واحد استحصال بنزن
مشاهده آگهی در وب‌سایت شرکت به آدرس اینترنتی: www.arpc.ir
روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت پتروشیمی شازند

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۵۰/۱۴۰۰/ع
شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد «راهبری و اجرای عملیات نقشه‌برداری هوایی در محدوده پیت معدن و دیوهای اطراف و تعمیر، نگهداری و تأمین قطعات یدکی ۲ فروند پهپاد ملکی» خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا پیمانکاران می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۸/۲۲ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۵ مقرر شده است و الزامی می باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.
کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی
شرکت خدمات دریایی و مهندسی کشتیرانی قشم
در نظر دارد برای تکمیل پروژه ساختمان خود در جزیره قشم نسبت به شناسایی اشخاص حقوقی واجد شرایط جهت خرید، نصب و راه اندازی دو دستگاه آسانسور از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شماره 00/TN/33 اقدام نماید.
لذا از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌شود از تاریخ انتشار آگهی ضمن هماهنگی قبلی با آقای بینوایان به شماره تماس ۰۹۱۷۳۶۳۳۸۰۷ برای بازدید پروژه اقدام و با مراجعه به درگاه اینترنتی به آدرس www.irisl.net ضمن دریافت و تکمیل اسناد و مدارک، مهر و امضاء و الصاق مستندات در پاکت لاک و مهر شده به دفتر حراست شرکت خدمات دریایی و مهندسی کشتیرانی قشم واقع در تهران ـ شیان ـ میدان شهید طجرلو ـ خیابان شهید طجرلوشرقی ـ شماره ۶۳ ـ شرکت خدمات دریایی و مهندسی کشتیرانی قشم تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۳۰ ارسال نمایند.

GLASS WOOL
شرکت پشم شیشه ایران
(سهامی عام)
آگهی فراخوان عمومی مجدد
شناسایی پیمانکاران
شرکت پشم شیشه ایران در نظر دارد جهت پروژه ساخت و نصب و راه‌اندازی تونل حرارتی پخت پشم شیشه جهت کارخانه جدید خود در منطقه ویژه اقتصادی شیراز نسبت به شناسایی شرکت‌های واجد شرایط اقدام نماید.
موضوع پروژه:
ساخت و نصب و راه‌اندازی یک دستگاه تونل حرارتی پخت رزین پشم شیشه به ظرفیت ۱۵۰۰۰ تن عملیاتی در سال، کلیه نقشه‌ها و تکنولوژی ساخت این دستگاه از طرف شرکت پشم شیشه ایران در اختیار شرکت سازنده قرار خواهد گرفت. شرکت سازنده پس از دریافت نقشه ها نسبت به انجام عملیات شاپ و ساخت بخش فلزی با وزن تقریبی ۱۷۰ تن که در حیطه ابلاغی به ایشان می‌باشد اقدام خواهد نمود و تجهیزات کلیدی مانند سیستم‌های ابزار دقیق و محورهای محرک و متحرک و تابلوهای کنترل از طرف شرکت پشم شیشه ایران در اختیار شرکت سازنده قرار خواهد گرفت و وظیفه سوار کردن و تطبیق و راه‌اندازی و تحویل کامل دستگاه به عهده پیمانکار می‌باشد.
شرایط شرکت در فرآیند شناسایی:
۱ـ سابقه قبلی و رزومه موفق جهت ساخت تونل‌های حرارتی و پخت در صنایع مختلف کشور
۲ـ توان فنی و مهندسی و مالی لازم
۳ـ دارا بودن رتبه سازمان برنامه و بودجه موجب ایجاد امتیاز برای شرکت مناقصه‌گر می‌باشد.
متقاضیان واجد شرایط از تاریخ درج آگهی به مدت ۱۰ روز کاری فرصت دارند پس از دریافت اسناد ارزیابی فنی و کیفی از آدرس اینترنتی www.iranglasswool.com بخش اخبار و یا محل کارخانه پشم شیشه و تکمیل آنها نسبت به ارسال مدارک در پاکات درب بسته به آدرس شیراز ـ بلوار امیرکبیر ـ بلوار یاوران ـ میدان احمدآباد کارخانه پشم شیشه ایران کد پستی : ۷۱۷۶۹۴۶۴۳۳ اقدام نمایند.

۱۰ فرمان پیشگیری از کرونا
دست‌هایتان را چندین بار در روز با آب و صابون بشویید.
از تماس با افرادی که علائم بیماری شبیه سرماخوردگی و آنفلوآنزا دارند، دوری کنید.
از روبوسی و دست دادن با افراد خودداری کنید.
در فضاهای شلوغ و عمومی حتما از ماسک استفاده و هر چندساعت ماسک خود را تعویض کنید.
هنگام بیماری در خانه بمانید و در زمان عطسه و سرفه از دستمال استفاده کنید و آن را در سطل زباله بیندازید.
در محیط کار سطوحی را که لمس می‌کنید، ضدعفونی کنید.
هنگام عطسه اگر دستمال نداشتید یکی از دست‌های خود را جلوی دهانتان تا کرده و وسط آرنجتان عطسه کنید.
در فضای عمومی از فردی که عطسه و سرفه می‌کند فاصله بگیرید.
سالمندان، زنان باردار و افرادی که بیماری‌های ریوی دارند بهتر است در خانه بمانند و از حضور در مکان‌های شلوغ خودداری کنند.
در وسائط حمل و نقل عمومی و مکان‌های شلوغ از لمس کردن سطوح تا جای ممکن خودداری کنید.

متولد سال کرونا

گزارش همشهری از نوزادانی که ناخواسته با کرونا به دنیا می‌آیند و دچار چالش‌های فراوانی در بدو تولد می‌شوند

مرضیه موسوی
خبرنگار

گزارش

چشم‌شان را با «کرونای مثبت» به این دنیا باز می‌کنند و هنوز از درد جدایی از بند ناف خلاص نشده، گرفتار آزمایش و کشت خون می‌شوند که مشخص کند کرونا تا کجای جسم کوچک‌شان رسوخ کرده. حتی در ورود به دنیا از آغوش محرومند، از آغوش پدر، پدربزرگ، مادربزرگ، خاله، عمه، عمو و.... همه از او فاصله می‌گیرند، حتی پرستارانی که مسئول شست‌وشو و مراقبت از نوزادان هستند. اوضاع وقتی بدتر می‌شود که حال مادر کرونایی‌شان هم وخیم باشد، آن وقت حتی شاید آغوش گرم و پرمهر او را هم از دست بدهند. تنها از راهی دور به درازای ۹ماه آمده‌اند و ناخواسته باید ۲ هفته اول را تنها زندگی کنند.

آن طرف داستان نومادری است در بستر بیماری، جای اینکه روز زایمانش از آمدن فرزندش خوشحال باشد، از یک طرف در رنج و اضطراب ابتلای او به کرونا می‌سوزد و از طرف دیگر در تب کرونای خود. تصویر آن روز بیش از هر کس دیگر برای او تیره و تار است. کسی که حاصل زحمت ۹ماهه‌اش نیامده بیمار خواهد بود. بیماری سخت و ناشناخته که برای نوزاد درمان خاصی ندارد. سال‌ها بعد هرجا تاریخ تولدشان را اعلام کنند، بلافاصله می‌گویند: «آن سال‌های کرونا آمدی آن هم با کرونا» و داستان آمدنشان با رنج و اندوه گره می‌خورد؛ نوزادانی که بعد از اسفند ۹۸، درست در سرگیجه‌های جهان مبتلا به کووید-۱۹ پا به این دنیا گذاشتند. اینجا بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان شهید اکبرآبادی تهران است که نخستین سانتر کرونای نوزادان در آن راه اندازی شد. در این بخش از ماه‌های نخست بعد از پاندمی تا امروز، از نوزادانی که با کرونای مثبت به دنیا می‌آیند مراقبت می‌کنند. حالا گرچه بعد از آغاز واکسیناسیون تعداد نوزادان مبتلا به کرونا در این بخش کمتر از قبل شده، اما این آمار با اوج گرفتن ابتلا و مرگ‌ومیر در هر پیک بیشتر می‌شود و به‌خاطر همین باید آماده بود. نوزادان را اینجا به دستگاه‌های تنفسی وصل می‌کنند و بعد پرستاران باید دائم حواسشان به تعداد نفس‌هایشان در دقیقه باشد و آمار دمای بدن و اکسیژن خونشان را بگیرند. مادران این نوزادان هم در بخش کرونای همین بیمارستان بستری هستند. آنها اجازه دارند به نوزادان‌شان سر بزنند و اگر حال وخیمی نداشته باشند، به نوزادان خود شیر بدهند. این تنها ساعاتی در روز است که نوزادان آغوش مادر را تجربه می‌کنند و بعد، دوباره به تخت آی.سی.یو و دستگاه‌های وصل شده به آن برمی‌گردند. ممکن است مادران مبتلایی که حال و روزشان خوب باشد و بی‌نیاز به مراقبت‌های ویژه، ترخیص شوند و دوره نقاهت را در خانه بگذرانند. هرچند بی‌تاب و بی‌قرار، دوباره به بیمارستان برمی‌گردند تا فرزند تازه به دنیا آمده خود را از پشت شیشه‌های بخش تماشا کنند؛ فرصتی که دیگر اعضای خانواده به‌دلیل شیوع کرونا از آن محرومند.

ابتلای خفیف، دردسر بزرگ

دکتر مجید کلانی، مسئول بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان بیمارستان شهید اکبرآبادی می‌گوید: «اینجا بیمارستانی تک تخصصی است و اغلب مادرانی که مشکوک به کرونا هستند و یا کرونای اثبات شده دارند برای زایمان به این بیمارستان منتقل می‌شوند. بعد از زایمان این مادران، بررسی‌های لازم برای شرایط جسمی مادر و نوزاد انجام می‌شود. اگر مادر شرایط جسمی پایدار و خوبی داشته باشد ترخیص می‌شود. نوزادانی که از مادران مبتلا به کرونا به دنیا می‌آیند بعد از آزمایش و کشت خون، درصورت داشتن شرایط جسمی عادی مرخص می‌شوند.»

گرچه احتمال ابتلای جنین به کرونا از مادر زیاد است، اما لزوما همه این نوزادان با کرونای مثبت به دنیا نمی‌آیند. کلانی می‌گوید: «کرونای نوزادان معمولا علائم خفیف‌تری نسبت به بزرگسالان دارد. تب، اسهال و مشکلات خفیف تنفسی از جمله این علائم است که تا زمان برطرف شدن آن، نوزاد در بخش مراقبت‌های ویژه می‌ماند.»

هراس از پاره تن

مشکل نوزادانی که از مادران مبتلا به کرونا به دنیا می‌آیند تنها احتمال داشتن مشکلات تنفسی، تولد زودهنگام و محروم بودن یک‌ماهه از آغوش خانواده نیست؛ ترس از انتقال ویروس به نوزاد باعث شده تا اغلب آنها از شیر مادر محروم شوند؛ موضوعی که باعث ضعیف شدن نوزاد در ماه‌های اول تولد می‌شود و شاید هم ابتلا به انواع و اقسام بیماری را در آینده به همراه داشته باشد.

مسئول بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان بیمارستان اکبرآبادی می‌گوید: «مادران زیادی را می‌بینیم که از شیر دادن به نوزادان هراس دارند و فکر می‌کنند این موضوع ممکن است باعث ابتلای بیشتر نوزاد به کرونا شود. درحالی که با رعایت پروتکل‌های لازم، شیر دادن مادر مبتلا به کووید-۱۹ می‌تواند به بالا بردن ایمنی نوزادان هم کمک کند. آنتی‌بادی موجود در شیر مادر، برای نوزادان مفید است؛ شیر مادر بهترین دارویی است که نوزاد کرونایی می‌تواند از آن بهره‌مند شود.» وی همچنین از ترس مادران مبتلا برای نفس کشیدن کنار نوزادشان می‌گوید که روزهای نخست بعد از زایمان را برای آنها بسیار سخت‌تر از دیگر مادران می‌کند: «نگرانی‌های مادران قابل درک است. اما لازم است آنها بدانند فقط با استفاده از ۲ماسک حین شیر دادن و شست‌وشوی اصولی دست‌ها قبل از آن از انتقال بیماری به نوزاد جلوگیری می‌شود.»

ابتلای کادر درمان بخش زایمان

روزهای نخست کرونا، بخش‌های نوزادان و زایمان بیمارستان شهید اکبرآبادی بیشترین آمار ابتلای پرستاران و کادر پزشکی به کرونا در این بیمارستان را به‌خود اختصاص داده بود؛ روزهایی که هنوز اطلاعی از تأثیر ماسک و فاصله‌گذاری در انتقال بیماری در دست نبود و از طرف دیگر نوزادانی که با کرونای مثبت به دنیا می‌آمدند، برای مراقبت‌های مختلف در آغوش کادر درمان و پرستاران قرار می‌گرفتند. این ترس گرچه این روزها جای خود را به آگاهی داده، اما چیزی را برای نوزادان مبتلا یا مشکوک به کرونا عوض نکرده است؛ آنها از آغوش و محبت محروم می‌مانند.

آرش بردبار، رئیس بیمارستان شهید اکبرآبادی می‌گوید: «یکی از کشورهایی که بعد از چین، خیلی زود کرونا در آن شیوع پیدا کرد کشور ما بود. تا ماه‌های نخست شیوع این بیماری در چین هیچ اطلاعاتی از انتقال ویروس از مادران باردار به نوزاد نبود. بعد از مدتی چین گزارش کرد که این بیماری از مادر به جنین و نوزاد منتقل نمی‌شود. اما همان ماه‌های نخست شیوع ویروس در کشور، ما مادرانی داشتیم که با کرونای مثبت برای زایمان مراجعه می‌کردند و خیلی زود متوجه شدیم برخی از این نوزادان با کرونای مثبت به دنیا می‌آیند. همان روزها مقاله‌های بین‌المللی‌ای در این زمینه منتشر کردیم چراکه همکاران ما در همه دنیا با این مشکل دست و پنجه نرم می‌کردند. همه‌چیز به‌صورت تجربی پیش می‌رفت چون اطلاعاتی از این بیماری و تأثیرش روی نوزادان در دسترس نبود. همین موضوع کار را برای ما خیلی سخت می‌کرد.»

سانتر نوزادان کرونایی بیمارستان اکبرآبادی این روزها خلوت است، پرستاران مراقب نوزادان تنها در بین دستگاه‌ها هستند و دعا می‌کنند تخت‌های کوچک این بخش هیچ‌وقت میزبان نوزاد دیگری نشود.

عکس: همشهری/ مناعادل

نوزادان و واکسیناسیون مادران

مکث

این روزها ماجرای تولد نوزادان و کرونا شکل و شمایل دیگری به‌خود گرفته؛ حالا واکسن کرونا به اندازه کافی در همه کشور هست اما ترس تزریق آن در مادران باردار تمامی ندارد و همین باعث شده بسیاری از آنها برای واکسن اقدام نکنند و اینگونه بشود که در بدو زایمان مبتلا شوند. دکتر بردبار می‌گوید: «واکسن‌های زیادی برای مادران باردار تأیید شدند که تزریق آن هیچ مشکلی را ایجاد نمی‌کند. فراموش نکنیم امروز با واکسینه کردن مادران باردار، درواقع داریم ۲نفر را واکسینه می‌کنیم. آنتی‌بادی موجود در خون مادر به جنین هم منتقل می‌شود و نوزادانی که مادران‌شان در دوره بارداری این واکسن‌ها را دریافت کرده باشند در برابر این بیماری مقاوم‌تر خواهند بود. همچنین این آنتی‌بادی از طریق شیر مادر هم به نوزادان منتقل می‌شود. ترس مادران باردار و خانواده‌ها از تولد نوزاد با کرونای مثبت طبیعی است اما اطلاع‌رسانی در این مورد می‌تواند نگرانی‌های مادران را کمتر کند.»

مناقشه بر سر آیین‌نامه جدید تأسیس داروخانه

عکس: تسنیم

گزارش خبری

آیین‌نامه جدید تاسیس داروخانه که خردادماه امسال ابلاغ شده، اگرچه با حذف برخی شروط محدودساز، امیدهایی را در میان داروسازان جوان برانگیخته بود، اما حالا زمزمه‌هایی در مخالفت با آن شنیده می‌شود.

در آیین‌نامه جدید ۲شرط «حدنصاب جمعیت» و «فاصله از داروخانه‌های دیگر» حذف و به این وسیله، عملا تاسیس داروخانه تسهیل شده است. این دو شرط به‌گفته برخی متقاضیان تاسیس داروخانه، سبب انحصار و نجومی شدن مجوز داروخانه شده بود و حالا با حذف آنها دسترسی مردم به خدمات دارویی بهتر می‌شود. آنها می‌گویند علاوه بر سرانه پایین داروساز در ایران که شامل ۳داروساز به ازای هر ۱۰هزار نفر جمعیت و نصف میانگین جهانی است، انحصار ایجاد شده در ضوابط پیشین، عامل مهم دیگری در کاهش دسترسی مردم خصوصا در مناطق کم‌برخوردار به خدمات دارویی بوده است.

داروسازان در صنعت دارو هضم می‌شوند؟

با وجود اینکه عمدتا آیین‌نامه جدید مترادف با پایان انحصار در داروخانه‌داری قلمداد می‌شود، اما هستند داروسازانی که آیین‌نامه جدید تاسیس داروخانه را پایانی بر فعالیت بخش خصوصی مستقل در داروخانه‌داری می‌بینند. محمود هادی‌پور، داروساز و فعال صنعت دارو که از منتقدان آیین‌نامه جدید تاسیس داروخانه‌هاست، در گفت‌وگو با همشهری می‌گوید: «بین جوانان داروساز و دانشجویان داروسازی افرادی را دیده‌ام که مخالف آیین‌نامه فعلی هستند و معتقدند که داروسازان را که معمولا دارای امکانات مالی ضعیفی هستند بدون حمایت در رقابت با سرمایه‌داران حرفه‌ای و نهادهای متمول قرار می‌دهد که نتیجه در درازمدت مشخص است؛ به‌عبارت دیگر به جز آن اندک داروسازانی که از رانت برخوردار هستند، هیچ داروسازی قادر به اداره داروخانه مستقل خود نخواهد بود و داروخانه‌ها به بنگاه‌های تجاری و فروشگاه‌های زنجیره‌ای فروش دارو مبدل خواهند شد.»

هادی‌پور می‌افزاید: «از طرف دیگر سرمایه‌گذاری‌های هنگفت مگادراگ‌استورها نیازمند بازاریابی فعال است و هیچ قانون محدودکننده‌ای درخصوص بازاریابی دارویی در کشور جاری نیست؛ از این‌رو بازاریابی غیراخلاقی و ارتباط مگادراگ‌استورها با درمانگران و منشی‌های مطب می‌تواند هم سلامت مردم را به خطر اندازد و هم سهم دارو در سبد خانواده‌ها را افزایش دهد.»

این داروساز معتقد است: «در نگارش قوانین و آیین‌نامه‌ها باید به ظرفیت‌های اقتصادی و اجتماعی جامعه توجه کرد. مادامی که به‌منظور حمایت از تولید داخل، رقابت در بازار کلان دارویی محدود و با دخالت دولت از رشد بازار دارو به تناسب شاخص‌های اقتصادی و بازارهای موازی جلوگیری می‌شود، شعار ایجاد رقابت نامحدود در تجارت‌های کوچک و خدماتی مانند داروخانه‌ها تنها پلی برای ایجاد بازار مونوپل برای سرمایه‌داران حرفه‌ای است. در همه جای دنیا به‌منظور اشتغال‌زایی از تجارت‌های کوچک حمایت و میان تجارت‌های بزرگ رقابت ایجاد می‌شود؛ حال آنکه در داروسازی ایران این رویه دقیقا برعکس شده است.»

هادی‌پور می‌افزاید: «نتیجه کار تبعات زیادی خواهد داشت؛ اول اینکه برخلاف تصور، افزایش تعداد داروخانه‌ها به افزایش دسترسی مردم منجر نخواهد شد؛ زیرا یک مگادراگ‌استور می‌تواند ده‌ها داروخانه کوچک و متوسط را ببلعد و ورشکسته کند؛ از این‌رو تعداد داروخانه‌ها در هر منطقه به چند مگادراگ‌استور کاهش خواهد یافت. از آنجایی که هیچ قانونی برای استخدام بیشتر مسئول فنی در داروخانه جاری نیست، خیلی زود فرصت‌های شغلی داروسازان در داروسازی بالینی و خدمات دارویی محدود خواهد شد.»

استدلال وزارت بهداشت برای اجرای آیین‌نامه جدید

با وجود انتقاد برخی داروسازان به آیین‌نامه جدید تاسیس داروخانه، اما علیرضا رستمی، رئیس اداره داروخانه‌های سازمان غذا و دارو می‌گوید: «حذف مقررات فاصله و جمعیت در تاسیس داروخانه‌ها براساس رأی دیوان عدالت اداری لازم‌الاجراست. طی سال‌های گذشته چندین شکایت از طرف داروسازان درخصوص حذف شرط فاصله و حد نصاب جمعیت برای تاسیس داروخانه‌ها به دیوان عدالت اداری صورت گرفته بود و دیوان هر چند در سالیان دور با ابقای این دو شرط موافقت کرده بود، اما در سال ۹۸ آرای قطعی توسط مجمع عمومی دیوان صادر شد که برای وزارت بهداشت نیز لازم‌الاجرا بود.» او با بیان اینکه وزارت بهداشت در حدود یک‌سال و نیم گذشته تمام تلاش خود را به‌کار بست تا بتواند این دو رأی وحدت رویه را به‌نحوی تغییر دهد، گفت: «برای ابقای فاصله بین داروخانه و هم حدنصاب جمعیت در تاسیس داروخانه‌ها تلاش‌های بسیاری انجام شد، اما چون آرای وحدت رویه لازم‌الاجرا بود و تلاش‌ها نیز به نتیجه مطلوب نرسید، بنابراین ۲شرط به‌نحوی در آیین‌نامه جدید حذف شد و موضوع سطح‌بندی خدمات و دسترسی هموطنان ساکن در مناطق محروم و پراکندگی داروخانه‌ها با روش‌های علمی دیگری حفظ شده؛ البته این بند در بخشنامه الزامی نیست، اما به‌معنای واقعی در عمل حذف نمی‌شود و فاصله به‌نحوی منطقی و قانونی تا حد زیادی رعایت می‌شود.»

رستمی تصریح می‌کند: «رویکرد اصلی ما در تدوین آیین‌نامه تاسیس داروخانه‌ها علاوه بر اجرای قانون، آن است که با توجه به افزایش تعداد دانشکده‌های داروسازی و فارغ‌التحصیلان داروسازی، تعداد داروخانه‌های کشور برای تسهیل دسترسی مردم افزایش پیدا کند. علاوه بر این، داروخانه‌ها از حالت فروش دارو به فروش خدمات تغییر رویه داده و با ایجاد سازوکارهایی مانند اتاق مشاوره دارویی و مشاوره داروساز، به سمت ارائه خدمات دارویی سوق پیدا کنند و صرفاً فروشنده دارو نباشند و این راهکار مناسبی برای مصرف منطقی دارو و جلوگیری از عرضه و فروش بی‌رویه دارو خواهد بود.» حامیان آیین‌نامه جدید می‌گویند، حتی اگر بخش‌هایی از این آیین‌نامه محل مناقشه باشد، بخش‌های دیگر آن ازجمله ایجاد اتاق مشاوره داروساز آشکارا به نفع مردم و مصرف‌کننده است. آنها معتقدند این آیین‌نامه می‌تواند نقطه عطفی در توسعه خدمات دارویی در کشور و پیشگیری از سوءمصرف و عوارض مصرف دارو در کشور باشد و با تقویت جایگاه علمی داروساز، پرداخت حق فنی را که هم‌اکنون از نظر مردم وجاهت ندارد، به یک سازوکار منصفانه و مورد رضایت مردم تبدیل کند.

«ناباروری» فقط مسئله زنان نیست

ناباروری از جمله چالش‌هایی است که طبق آمارهای کشوری، حدود ۲۰درصد از زوج‌ها با آن مواجه می‌شوند. ناباروری اگرچه در نگاه نخست یک مسئله پزشکی به‌نظر می‌رسد اما ابعاد فرهنگی و اجتماعی گسترده‌ای دارد.

به گزارش ایسنا، بهرنگ آبادپور ، جراح و متخصص اورولوژی و ناباروری مردان در این خصوص، گفت: طبق آمارهای جهانی، حدود ۱۵درصد از زوج‌ها دچار مشکل ناباروری‌اند و البته طبق مطالعه کشوری که از سوی پژوهشگاه ابن‌سینا انجام شد، آمار ناباروری در ایران بالاتر از متوسط جهانی و حدود ۲۰درصد است. البته درصورت درمان مناسب و به‌موقع، اغلب موارد ناباروری قابل درمان است. وی افزود: به‌طور تاریخی و سنتی این باور در عامه مردم وجود دارد که ناباروری یک مشکل زنانه است. به‌نظر می‌رسد که ۲دلیل برای شکل‌گیری این باور وجود دارد؛ نخست، از آنجا که بارداری و زایمان امری زنانه است، این ذهنیت ایجاد شده که ناباروری یا اختلالات باروری هم فقط مربوط به زنان است و اصطلاح «نازایی» نیز نشان‌دهنده همین رویکرد است. دوم، پذیرش ناباروری برای مردان دشوار بوده، زیرا در فرهنگ عامه ناباروری مرد به‌معنای ضعف و نقصان او، نقض‌کننده مردانگی و عامل ننگ و شرمساری قلمداد می‌شده است. این دلایل باعث می‌شد که زنان عامل یا مقصر ناباروری انگاشته و مجبور شوند به‌تنهایی به‌دنبال علاج و درمان باشند.

عضو تیم تخصصی مرکز درمان ناباروری ابن‌سینا با اشاره به مطالعات انجام‌شده در این زمینه گفت: در یک مطالعه آماری نشان داده شد که در ۱۷ تا ۲۸درصد از زوج‌های ناباروری که مدت‌ها هم تحت درمان قرار داشتند، بررسی‌ها و مداخلات درمانی فقط روی خانم‌ها انجام شده و آقایان اصلا بررسی و درمان نشده بودند. او با تأکید بر اینکه واقعیات زیست‌شناسی تولیدمثل به‌خوبی نشان‌دهنده نقش برابر زن و مرد در لقاح و تولیدمثل است، افزود: امروزه همه ما می‌دانیم که جنین حاصل لقاح یک سلول تولید مثلی آقا یعنی اسپرماتوزوئید و یک سلول تولید مثلی خانم، یعنی تخمک است. یعنی از منظر جنین‌شناسی، سهم مرد و زن در تشکیل جنین و تداوم نسل برابر است. از منظر علم ژنتیک نیز نیمی از مواد ژنتیک لازم برای تشکیل جنین از آقا و نیمی از خانم است. یعنی از نظر ژنتیک نیز سهم مرد و زن در شکل‌گیری ژنتیک جنین و فرزند حاصل برابر است.

این متخصص اورولوژی در ادامه یادآور شد: براساس مطالعات انجام‌شده روی زوج‌های ناباروری که علت ناباروری‌شان تشخیص داده شده است، حدود ۴۰درصد از موارد ناباروری ناشی از علل زنانه، حدود ۴۰درصد ناشی از علل مردانه و حدود ۲۰درصد ناشی از علل مشترک، یعنی ترکیبی از علل زنانه و مردانه است. بنابراین تمام مستندات علمی و مطالعات آماری بر سهم یکسان زن و مرد در باروری و ناباروری دلالت دارند. اما متأسفانه هنوز هم می‌بینیم که همچنان برخی از آقایان این واقعیت‌ها را نمی‌پذیرند و حتی وقتی به مرکز ما مراجعه می‌کنند، می‌گویند «خانم را برای درمان آورده‌ایم». بنابراین اگرچه این باور نادرست تا حد زیادی در جامعه کم‌رنگ شده است، اما همچنان وجود دارد و اصلاح آن نیازمند فرهنگسازی و افزایش آگاهی عمومی است.

آبادپور در پایان تأکید کرد: در پزشکی نوین و در مراکز مدرن درمان ناباروری، وقتی زوجی برای درمان ناباروری یا کاهش توان باروری مراجعه می‌کنند، حتما باید هردو باهم و همزمان مراجعه کنند و تیم درمان نیز باید هم خانم و هم آقا را به موازات هم بررسی کنند تا بتوانند با تشخیص علت یا علل ناباروری، درمان مناسبی را به زوج پیشنهاد کنند. در مرکز درمان ناباروری ابن‌سینا نیز از ابتدا زن و شوهر باهم و همزمان پذیرش می‌شوند و به موازات هم در کلینیک‌های تخصصی زنان و مردان بررسی می‌شوند. پس از انجام بررسی‌های تشخیصی نیز متخصصان زنان و مردان با به اشتراک گذاشتن نتایج بررسی‌های تشخیصی خود، با همفکری هم درباره مداخلات درمانی مناسب برای آن زوج تصمیم می‌گیرند. بنابراین یکی از اهداف اصلی ما در برگزاری این پویش، نهادینه کردن این باور در فرهنگ عمومی است که «ناباروری فقط مسئله زنان نیست.»

دیگه چه خبر؟

۲۵۰۰ کیلو پانسمان بیماران پروانه‌ای گم شد

خبر اول اینکه مدیرعامل خانه ای‌بی از مفقود شدن ۲۵۰۰کیلو از پانسمان بیماران ای‌بی (پروانه‌ای) خبر داده و از مسئولان قضایی و بهداشتی درخواست کرده که ضمن پیگیری این موضوع، برای ادامه تامین پانسمان‌های این بیماران نیز فکری صورت گیرد. حجت‌الاسلام سیدحمیدرضا هاشمی گلپایگانی در نشستی خبری که به مناسبت هفته جهانی بیماران پروانه‌ای در خانه ای‌بی برگزار شد، به تشریح مشکلات تامین پانسمان بیماران ای‌بی پرداخت و با ابراز نگرانی نسبت به رو به اتمام بودن پانسمان‌های بیماران پروانه‌ای، گفت: «امروز تقریبا ۲۵۰۰کیلو از این پانسمان مفقود شده است و متأسفانه کسی پاسخگو نیست. اگر پانسمان وارد بازار آزاد شده، با عوامل آن برخورد کنند.» ایسنا گزارش کرده که هاشمی گلپایگانی از بهزیستی هم گلایه کرد و گفت: «بهزیستی می‌گوید ما ماهانه یک‌میلیون و ۵۰۰هزار تومان به بیماران پروانه‌ای پرداخت می‌کنیم اما اینطور نیست و بیمار ای‌بی امروز تنها حدود ۳۲۰هزار تومان آن هم به شرط اینکه عضو بهزیستی باشد و معلولیتش تأیید شده باشد، دریافت می‌کند.» مدیرعامل خانه ای‌بی می‌گوید: «یکی از مشکلات مهم ما این است که وقتی یک بیمار از شهرستان با مشکلات خاصی به تهران مراجعه می‌کند و باید در تهران موردجراحی و مراقبت قرار گیرد، ممکن است این جراحی‌ها هفته‌ها طول بکشد و نمی‌تواند هر بار برود شهرستان و دوباره به تهران بیاید. برخی بیماران به‌دلیل توده‌های سرطانی، دست یا پایشان قطع می‌شود. در این شرایط اینها نیاز به اسکان دارند. به این معنا که وقتی بیمار مراجعه می‌کند، بتواند در آسایشگاه اسکان داشته باشد و ما کار پزشکی‌اش را دنبال کنیم. برخی خانواده‌ها برای مقطعی نمی‌توانند از فرزندشان مراقبت کنند و نیاز دارند که برای مدتی به‌صورت پانسیون از خانه ای‌بی کمک بگیرند. ما به زمینی نیاز داریم که آسایشگاه و کلینیک در آن ایجاد شود.»

هر دقیقه یک تصادف در تهران رخ می‌دهد

خبر بعد هم اینکه سرهنگ محمد رزاقی، معاون عملیات پلیس راهور تهران بزرگ اعلام کرده روزانه ۱۷۰۰ تصادف اعم از جرحی و خسارتی در تهران رخ می‌دهد. رازقی که در همایش مهندسی و ایمنی ترافیک سخن می‌گفت، عنوان کرد: شهر تهران جمعیتی حدود ۹میلیون نفر دارد. در این شهر روزانه حدود ۱۷۰۰ تصادف رخ می‌دهد و به‌عبارتی دیگر می‌توان گفت که هر یک‌دقیقه یک‌تصادف در معابر پایتخت رخ می‌دهد.

براساس گزارش ایسنا، او شمار موتورسیکلت‌ها در تهران را ۴میلیون و ۲۰۰هزار دستگاه اعلام کرد و گفت: معادل همین تعداد نیز خودرو در تهران شماره‌گذاری شده و علاوه بر آن تعداد قابل‌توجهی خودرو نیز در حال تردد در معابر است که دارای پلاک شهرهای دیگر است. رزاقی با بیان اینکه حدود ۶۶۰تقاطع هوشمند در تهران داریم، گفت: مشکل اصلی ما فوتی‌های موتورسیکلت‌سواران است که باید این موضوع و مشکل حل شود. معاون عملیات پلیس راهور تهران بزرگ گفت: تعاملات مناسب و سازنده‌ای با کمیسیون‌های فنی به میزان ۳۳۶جلسه و کمیته فنی ۲۵جلسه و ۱۴جلسه با موضوع ساماندهی موتورسواران برگزار شده است و جلسات تخصصی و نشست‌های مشترک با مجموعه شهرداری و معاونین آن داشته‌ایم. طرح موتوریار در این مدت بسیار اثرگذار بوده و توانسته است آمار تخلفات موتورسواران را تا حدود زیادی کاهش دهد.

۴۵ روز تا نهایی‌شدن لایحه رتبه‌بندی معلمان

مجلس شورای اسلامی روز یکشنبه ۹آبان‌ماه ۱۴۰۰ در نشست علنی خود گزارش کمیسیون آموزش و تحقیقات در مورد لایحه نظام رتبه‌بندی معلمان و رسیدگی به تقاضای فوریت طرح اصلاح قانون شوراهای اسلامی کار را در دستور کار داشت. براساس گزارش فارس، نخستین دستورجلسه علنی مجلس، بررسی لایحه نظام رتبه‌بندی معلمان بود که نمایندگان پیش از این ۳ماده آن را در جلسات علنی پیشین به تصویب رسانده بودند و در نشست دیروز به‌دلیل مبهم‌بودن ماده۴ این لایحه، با ارجاع آن به کمیسیون آموزش موافقت کردند. پس از ارجاع لایحه رتبه‌بندی به کمیسیون، رئیس مجلس تأکید کرد که کمیسیون حداقل طی ۱۰روز ابهامات را رفع کند تا لایحه دوباره به صحن بازگردد. در جریان بررسی لایحه رتبه‌بندی معلمان، سیدمحمد حسینی، معاون حقوقی و امور مجلس رئیس‌جمهور، طی نامه‌ای میثم لطیفی، رئیس سازمان امور استخدامی کشور را به‌عنوان نماینده دولت برای بررسی این لایحه جهت حضور در جلسات صحن و کمیسیون‌ها به مجلس معرفی کرد. در حاشیه نشست علنی هم علیرضا منادی، رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس از موافقت دولت با تخصیص ۲۵هزار میلیارد تومان جهت رتبه‌بندی معلمان خبر داد و گفت: لایحه رتبه‌بندی معلمان در ۴۵روز آینده نهایی می‌شود.

به سوی آینده

تأخیر پرواز اژدها

شـــرایط بالقوه باد در طول مسیر پرواز، ناســـا را بر آن داشت که برنامه فضایی کپسول کرو دراگون استارت‌آپ اسپیس‌ایکس را به تعویق بیندازد. به گزارش وب‌سایت سی‌نت، کرو دراگون جدید قرار است دسته‌ای از فضانوردان را برای چهارمین بار (که یکی از این ماموریت‌ها نمایشی بوده است) به ایستگاه فضایی بین‌المللی (ISS) منتقل کند. این کپسول را یک فروند موشک فالکون ۹ به فضا خواهد برد.

این پرتاب ابتدا قرار بود در اوایل صبح روز هالووین به وقت شرق آمریکا انجام شـــود، اما اکنون برنامه جدیدتری را برای آغاز این ماموریت اعلام و آن را برای ساعت ۱:۱۰ چهارشنبه به وقت شرق آمریکا (۸:۴۰ چهارشنبه به وقت تهران) برنامه‌ریزی کرده‌اند. علت این تأخیر در شروع ماموریت، پیش‌بینی شرایط نامساعد جوی در طول مسیر پرواز، از جمله بادهای شـــدید عنوان شده است. پیش‌بینی کنندگان در ایســـتگاه نیروی فضایـــی کیپ کاناورال اکنون ۸۰ درصد احتمال آب‌وهوای مطلوب را برای پرتاب پیش از سپیده‌دم چهارشـــنبه پیش‌بینی می‌کنند. فضانوردان ناسا در فهرست مســـافران این دراگون، کایلا بارون، افسر سابق جنگ زیردریایی نیروی دریایی آمریکا، راجا چاری، خلبان آزمایشـــی و فضانورد کهنه‌کار و پزشـــک اورژانس تام مارشبرن، به همراه فضانورد اروپایی ماتیاس مورر، دانشمند مواد آلمانی که در آژانس فضایی اروپا بوده، هستند. فضانوردان کرو-۳ در طول ۶ ماه حضور خود در ایستگاه فضایی بین‌المللی، قرار است چندین پیاده‌روی فضایی را برای نگهداری این ایســـتگاه انجام دهند و همچنین به انجام تحقیقات علمی در مدار شـــامل فیبر نوری، رشد گیاهان بدون خاک و چگونگی تغییر چشـــم‌های فضانـــوردان به‌دلیل قرارگرفتن در معرض فضا کمـــک کنند. درحالی که کرو دراگون یک فضاپیمای قابل استفاده مجدد است، این یکی اما وسیله نقلیه خاص‌تر و کاملا جدید اســـت که آن را Endurance به معنای سرســـختی نامیده‌اند. البته موشـــک فالکون ۹ و مخروط بینی، پیش‌تر نیز پرواز کرده بودند.

پس از بلند شـــدن در تاریکی پیش از سپیده‌دم، فالکون ۹ برای فرود روی یک کشـــتی بـــدون سرنشـــین در اقیانوس اطلس بازمی‌گردد و دراگون در مسیر خود با سرعتی بیش از ۲۷ هزار و ۳۶۰ کیلومتر در ساعت برای رهگیری ایستگاه فضایی بین‌المللی پیش خواهد رفت و حدود ۲۲ ســـاعت بعد به مقصدش خواهد رسید.

این ۴ فضانورد و سایر فضانوردان، به‌زودی از ۲ مسافر خصوصی دیگر در ایستگاه فضایی در ماه‌های آینده استقبال خواهند کرد؛ زیرا دوره جدید گردشگری فضایی شتاب بیشتری خواهد گرفت. گروهی از گردشگران ژاپنی در اواخر سال ۲۰۲۱ با کپسول روسی ســـایوز به مدار خواهند رفت و این درحالی اســـت که «اکسیم اسپیس» (Axiom Space) نیز نخســـتین پرواز سرنشین‌دار خصوصی خود را به مقصد ایستگاه فضایی بین‌المللی در اوایل سال ۲۰۲۲ به انجام خواهد رساند. دراگون برای نخستین‌بار در ماه مه سال ۲۰۲۰ توانست انســـان را با خود به فضا ببرد. در آن زمان فضانوردان داگ هرلی و باب بنکن ســـوار آن به ایستگاه فضایی بین‌المللی رفتند؛ اتفاقی که حکایت از بازگشـــت پرواز فضایی انســـان از خاک آمریکا پس از ۹ ســـال وقفه و به‌دنبال پایان برنامه شاتل فضایی در سال ۲۰۱۱ داشت. دراگون یکی از ۲ وسیله نقلیه‌ای محسوب می‌شود که ناسا برای توسعه برنامه خدمه تجاری خود، آن را مورد تأیید قرار داده است. فضاپیمای «استارلاینر» بوئینگ پس از ناکامی در رسیدن به مدار در پرواز آزمایشی در ماه دسامبر ۲۰۱۹، هنوز در مرحله آزمایش بدون خدمه قرار دارد و هنوز هم تاریخ دقیقی از سوی سازندگان برای سرنشین‌دارشدن برنامه‌های فضایی آن اعلام نشده است.

ایران در جنگ سایبری

ترس آمریکا و رژیم‌صهیونیستی از قدرت نظامی ایران باعث شده تا حملات سایبری به زیرساخت‌های حیاتی کشور طی ماه‌های اخیر شدت بگیرد

عمادالدین قاسمی پناه
خبرنگار

فناوری

«جنگ سایبری زیرساختی شروع شده است»؛ این، جمله سردار جلالی، رئیس سازمان پدافند غیرعامل پس از حمله به سامانه سوخت کشور و چند روز دردسر برای مردم به صراحت نشان می‌دهد حملات به زیرساخت‌های حیاتی کشـــور که در ماه‌های اخیر شدت یافته بود اکنون به اوج خود رسیده است.

به‌گفته مقام‌های ایران شباهت این حمله به حملات سایبری به راه‌آهن و بندر شهید رجایی نشان‌دهنده آن اســـت که به‌طور قطع حمله توســـط آمریکا و رژیم صهیونیســـتی انجام شده اســـت. ایران برای نخستین‌بار نیست که گرفتار حملات سایبری این چنینی می‌شود، اما همزمان، صحبت های مقام‌های رژیم صهیونیستی نشـــان می‌دهد که جنگ سرد این‌بار از نوع ســـایبری به اوج خود رســـیده است. حملات ســـایبری این روزها جایگزین جنگ‌های فیزیکی شده است. هدف قراردادن زیرساخت‌های یک کشور به‌وسیله بدافزارها می‌تواند فاجعه‌آمیز باشد و حتی تلفات و خسارت‌های سنگینی را نیز به بار آورد. در این میان، ایران نیز طی سال‌های اخیر، بارها مورد حملات سایبری از سوی دشمنان قرار گرفته است.

نبرد واقعی در فضای مجازی

شاید وقتی اصطلاح حمله سایبری به گوش گروهی می‌رسد، هنوز برخی تصور ذهنی و شاید تخیلی از آن داشته باشـــند. واقعیت اما این است که نبردها و حملات سایبری حتی اگر بدون اثر و نشانه بیرونی باشند به مسئله هر روز کشورها تبدیل شده‌اند.

برخلاف جنگ‌های ســـنتی که با ســـروصدا همراه است، نبردهای ســـایبری به‌صورت مداوم و پنهانی ادامه دارد. به همین خاطـــر در دنیایی که اطلاعات، ارزشمندترین دارایی کشـــورها شده است، علاوه بر این دنیای جدید، حملات به سیستم‌های زیرساختی می‌تواند به خسارات و تخریب فیزیکی هم منجر شود و حتی زندگی مردم یک کشور را تحت‌الشعاع قرار دهد. حمله با استاکس‌نت به تاسیسات غنی‌سازی اورانیوم در نطنز نخســـتین حمله سایبری درجهان به‌حساب می‌آمد که با خسارات فیزیکی همراه بود. این ماجرا به‌قدری مهم بود که بســـیاری این پروژه مشـــترک آمریکا و رژیم صهیونیســـتی را به‌عنوان تحولی در روابط بین‌الملل به بزرگی استفاده از بمب اتم توسط آمریکا می‌دانستند.

در این حمله هم که ۱۱ سال پیش انجام شد، در ابتدا همه‌چیز از سوی کشورهای متخاصم مورد تکذیب قرار گرفت، امـــا بالاخره انجام ایـــن حمله در پروژه مشترک آمریکا و رژیم صهیونیستی مشخص شد.

سال ۲۰۱۳، ادوارد اسنودن در مصاحبه‌ای با اشپیگل اعلام کرد این بدافزار با همکاری مشـــترک آژانس امنیت ملی آمریکا و اســـرائیل طی عملیاتی به نام عملیات بازی‌های المپیک ساخته شده‌است.

نبرد آنلاین

پوریا آسترکی، تحلیلگر شـــبکه‌های اجتماعی در گفت‌وگو با همشـــهری باز شدن بســـترهای جدید برای ارتباطات، توسعه و کســـب‌وکارها را زمینه‌ای برای قدرت‌نمایی قدرت‌های مختلف در این حوزه‌ها می‌داند. آســـترکی وجوه این قـــدرت نمایی را در حوزه‌هایی چون میزان پهنـــای باند مصرفی، میزان تولید محتوا، توانایی اپلیکیشن‌ها در جذب مخاطب، رشـــد کســـب‌وکارهای مبتنی بر اینترنت، توسعه استارت‌آپ‌ها یا تعداد یونیکورن‌ها (استارت‌آپ‌های با ارزش بیش از یک میلیارد دلار) می‌بیند.

با این حال، این کارشـــناس می‌گوید: «در جایی که دامنه قدرت شـــکل می‌گیرد، دامنه نبـــرد، تعارض و درگیری‌ها هم خودبه‌خود شکل می‌گیرد. اما مسئله این است که چگونه درگیری‌های ژئوپلیتیکی و تضاد منافع دشمنانی که در دنیای واقعی، مناطق واقعی و در جغرافیای واقعی با هم درگیری دارند، به یک بستر نوین (فضای مجازی یا یک بستر غیرجغرافیایی) منتقل شده است. به‌گفته آسترکی «اگر استاکس‌نت را یک نقطه شروع و آشکار شدن جنگ‌های جدی سایبری علیه ایران درنظر بگیریم، می‌توانیم بگوییم که از ۱۰ تا ۱۲ سال پیش ما درگیر چنین جنگ‌هایی شده‌ایم و ضرورت دارد که به همان نسبت، توانایی‌های ما در آفند و پدافند تقویت شود تا شاهد اتفاقی شبیه اتفاقات اخیر نباشیم.» مسئله مشخص در دنیای کنونی این است که فضای مجازی یک عرصه جدید جنگ است که به زمین، دریا، هوا و فضا اضافه شـــده است. همانطوری که هر کشوری سربازان خود را برای دفاع از مرزهای زمینی، دریایی و هوایی خویش آماده‌باش نگه می‌دارد، اکنون دولت‌های مختلف در تـــلاش برای دفاع از این حوزه جدید درگیری هســـتند. در دنیای امروز کشف حملات ســـایبری پس از به نتیجه رسیدن آنها عملا دیگر ارزش چندانی ندارد و بیشـــتر می‌توان آن را در زمره محدود کردن ضرر و زیان تلقی کرد. در حملات جدید کاشت بدافزارها از مدت‌ها قبل شروع می‌شود. به همین‌خاطر ممکن است بدافزاری مدت ها به‌صورت ساکت و پنهان رخنه خود را شـــروع کرده باشد و در زمان ضروری به‌صورت ریموت فعال شود.

همیشه اینترنت، مقصر نیست

به گفته این تحلیلگر شـــبکه‌های اجتماعی، فضای ســـایبری فقط اینترنت و وب نیســـت؛ با این حال، اینترنت و فضای وب را گسترده‌ترین و ملموس‌ترین شبکه برای مردم می‌داند. همچنین آسترکی تصریح می‌کند که «اغلب ضربات شدیدی که به ایران وارد شده، در شـــبکه‌هایی رخ داده که به اینترنت متصل نبوده‌انـــد و نمونه‌های آن اســـتاکس‌نت و حمله به شبکه سوخت اســـت که شـــبکه‌های اختصاصی و بسته هستند.» این کارشناس همچنین اشاره‌ای به درگیری‌های ایران و اسرائیل می‌کند و می‌گوید: «در فضای فیزیکی اگر یکی از این دو کشور می‌توانست حمله‌ای را ترتیب دهد، حتما این کار را می‌کرد، اما آنچه باعث می‌شـــود این نوع از درگیری رخ ندهد، بازدارندگی‌هایی اســـت که هر دو کشـــور در برابر هم دارند.» او با ذکر یک مثـــال توضیح می‌دهد که «اسرائیل می‌داند که اگر تاسیسات هسته‌ای ایران را بمباران کند، ایران هم این رژیم را موشـــکباران می‌کند یا گروه‌های طرفدار ایران فعال می‌شوند و به این ترتیب هزینه ثانویه چنین اقدامی برای اسرائیل غیرقابل جبران و غیرقابل تحمل خواهد بود.»

به همین‌خاطر آســـترکی معتقد است: «در حملات سایبری، هرچند ممکن اســـت رد پاهایی از عامل حمله وجود داشته باشد، اما به‌نظر می‌رسد، انسان امروز و قدرت‌های کنونی هنوز حملات ســـایبری را نوع دیگـــری از جنگ می‌داننـــد؛ به‌عنوان مثال، وقتی شبکه سوخت کشور مورد حمله سایبری قرار می‌گیرد، ایران دست به حمله موشکی نمی‌زند. اما اگر پالایشگاه بمباران شود، ایران هم حمله موشکی می‌کند.»

آمادگی ایران

هرچند ایران طی ماه‌هـــای اخیر قربانی چند حمله سایبری شده است، اما شاید هزاران حمله دیگر بوده است که مهندسان و نیروهای ایران در مقابل آن دژ دفاعی کشور را حفظ کرده‌اند. باید در مورد قدرتمند بودن ایران، نفوذ ســـایبری به پهپادهای پیشرفته آمریکا را به یاد آورد که تا مدت‌ها تیتر اول رسانه‌های

جهان بود. آسترکی ابعاد دیگر این ضربات را هم بسیار مهم می‌داند و می‌گوید: «وقتی که شبکه سوخت یک کشور مورد حمله قرار می‌گیرد، کشور آسیب‌دیده اگر نتواند در مدتی کوتاه این آسیب را مدیریت کند، شاهد تبعات مختلف در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی خواهد بود که خوشبختانه در مورد کشور ما به خوبی مدیریت شد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که جنگ سایبری برای مهاجم کم‌هزینه‌تر است. این هزینه، هم در انجام عملیات، هم هزینه‌های ثانویه و هم پاسخگویی کمتر است.» به‌گفته او از آنجا که تعیین مهاجم قابل اثبات نیست و در ذهن انسان امروز هنوز جا نیفتاده که یک ضربه سایبری هم مثل یک ضربه نظامی حق دفاع مشروع ایجاد می‌کند، هزینه پاسخگویی به افکار عمومی و سازمان‌های بین‌المللی کمتر اســـت. درس‌های حملات اخیر نشان داده که به هیچ عنوان نبرد ســـایبری شوخی بردار نیست و نمی‌توان آن را دست‌کم گرفت. تجربه‌های اخیر نشان می‌دهد که ما پیش از هر چیز دیگری به مرکز امنیت سایبری چابک، متخصص و هوشمند نیاز داریم که بتواند ارتباطات سریع و گسترده با مراکز داده و نقاط حساس ارتباطی کشور را شکل دهد تا علاج واقعه را پیش از وقوع در اختیار داشته باشد.

واکسن‌های بدون سوزن، راه جدید پایان کرونا

محققان در حال توسعه و کارآزمایی واکسن‌هایی هستند که از طریق بینی یا چسب‌های پوستی وارد بدن شده و سیستم ایمنی را برای مصونیت در برابر کووید-۱۹ تحریک کنند

زهرا خلجی
خبرنگار

دانش

از زمانی کـــه پاندمی کووید-۱۹ آغـــاز شـــده اســـت، محققان تلاش‌های خود را بـــرای تولید واکســـن‌های غیرســـوزنی که نیاز به تزریق عضلانی نداشته باشـــند، دوچندان کرده‌اند. وجود چنین واکسن‌هایی علاوه بر سهولت در دســـترس‌بودن، کودکان و افرادی که فوبیای سرنگ و ســـوزن دارند را نیز به واکسینه‌شدن ترغیب می‌کند.

در کنار تحقیق روی واکســـن‌های استنشاقی که مدت‌هاست در دست توسعه است، تلاش دانشـــمندان برای تولید پچ‌های پوستی که از طریق پوست، داروهای نجات‌دهنده را بدون درد به بدن می‌رســـاند، دوبرابر شـــده است؛ تحقیقی که می‌توانـــد در صنعت دارویی یک انقلاب ایجاد کند.

فراتر از این، پچ‌های پوستی مزیت بزرگ‌تری دارد کـــه آن توزیع راحت و بدون دردســـر به نسبت ویال‌های واکســـن است، چراکه نیاز به زنجیره ســـرد ندارد و ممکن است اثربخشی واکسن را هم افزایش دهد. یک مطالعه جدید روی موش که در مجله پیشـــرفت‌های دانش منتشر شده اســـت، نتایج امیدوارکننده‌ای از تزریق واکسن از طریق پچ‌های پوستی داشته است.

دیوید مولـــر، ویروس‌شـــناس در دانشـــگاه کوئینزلند و یکـــی از نویســـندگان مقاله، در این‌بـــاره به خبرگـــزاری فرانســـه گفت: تیم اســـترالیایی-آمریکایی از پچ‌هایـــی به اندازه یک سانتی‌مترمربع استفاده کردند که با بیش از ۵ هزار سنبله میکروسکوپی بسیار ریز که با چشم غیرمسلح دیده نمی‌شوند، پوشانده شده و نقطه‌گذاری شده بود. این نقاط با یک واکسن آزمایشی پوشانده شده‌اند و پچ با یک اپلیکاتور که شبیه به توپ هاکی اســـت، فعال می‌شود. مولر توضیح داد: نحوه کار مثل این است که یک ضربه کوچک روی پوست می‌زنید. محققان در این آزمایش از یک واکسن به‌اصطلاح زیرواحد استفاده کردند که ســـنبله‌ای که روی سطح کرونا ویروس نقطه‌گذاری شـــده اســـت را باز تولید می‌کند.

موش‌ها در یـــک دوره ۲ دقیقه‌ای یـــا با پچ یا با سرنگ واکســـن را گرفتند. سیستم ایمنی آنهایی که واکسن را از طریق پچ گرفته بودند بعد از ۲ دوز، ســـطح بالایی از آنتی‌بادی تولید کرد که در کمال تعجب ایـــن آنتی‌بادی‌ها در ریه، جایی که برای متوقف‌کردن کووید بسیار حیاتی اســـت، ایجاد شـــد. این یعنی پچ‌ها از سرنگ‌ها عملکرد بهتری داشتند. در طول این تحقیق، محققان همچنیـــن دریافتند که یک گروه فرعی از موش‌ها که تنها یک دوز واکسن حاوی ماده اضافی برای تحریک پاسخ ایمنی به آنها داده شد، اصلا مریض نشدند.

استفاده آسان

چه چیـــزی این پچ‌ها را مؤثـــر می‌کند؟ دکتر مولر می‌گوید: واکســـن‌ها به‌طـــور معمول به عضله ما تزریق می‌شوند اما بافت عضله چندان ســـلول‌های ایمنی که برای واکنـــش به دارو لازم است، ندارد. به علاوه ســـنبله‌های نازک می‌تواند باعث مرگ موضعی پوســـت شود که به بدن هشدار مشکل می‌دهد و پاسخ بزرگ‌تر ایمنی را تحریک می‌کند. برای دانشـــمندان مزایای لجستیکی یک واکسن از این واضح‌تر نمی‌تواند باشد.

اولا، زمانی که واکســـن روی یک پچ پوشانده شـــود، حداقـــل ۳۰ روز در دمـــای ۲۵ درجه ســـانتی‌گراد (۷۷ درجه فارنهایت) و یک هفته در دمای ۴۰ درجه سانتی‌گراد (۱۰۴ فارنهایت) پایدار است، این را مقایسه کنید با دمای مورد نیاز برای نگهداری واکسن‌های فایزر و مدرنا. این یک مزیت بزرگ به‌ویژه برای کشـــورهای در حال توسعه است. مولر ادامه داد: دوم اینکه اســـتفاده از آن بسیار آسان اســـت. لزوما نیاز نیســـت برای دریافت آن به یـــک متخصص حرفه‌ای مراجعه کنید.

بـــوراک اوزدوگانلار، پروفســـور مهندســـی در دانشـــگاه کارنگی ملـــون در پیتزبورگ از ســـال ۲۰۰۷ روی این فناوری مشغول به‌کار اســـت. مزیت بزرگ دیگری که برای این نوع واکسن عیان می‌کند، این است: مقدار کمی از واکسن که مشخصا به پوست می‌رسد می‌تواند به اندازه تزریق عضلانی پاســـخ ایمنی را فعال کند. این از لحاظ اینکه شهرهای در حال توسعه در تولید کووید-۱۹ با مشکل روبه‌رو شده‌اند، یک فاکتور مهـــم اســـت. اوزدوگانلار مدعی است که می‌تواند در آزمایشـــگاهش ۳۰۰ تا ۴۰۰ پچ را روزانه تولید کند اما نمی‌تواند آن را با واکسن‌های مبتنی بر پلتفرم mRNA امتحان کند؛ چراکه از طرف شرکت‌های فایزر و مدرنا اجازه این کار را ندارد.

واکسن تنفسی

اما واکسن‌های استنشاقی نیز محصولاتی هستند که محققان معتقدند با آنها، می‌توانند به پاندمی پایان بدهند. واکسن‌های تأییدشده فعلی نمی‌توانند آنچه در مجرای بینی فرد اتفاق می‌افتد را کنترل کند. اگر این اتفاق می‌افتاد از سرایت ویروس از طریق حرف‌زدن، خواندن، خندیدن، نفس‌کشیدن و عطسه‌کردن جلوگیری می‌کرد. اما واکسن‌های استنشاقی که هنوز در مراحل کارآزمایی بالینی هستند، درصورت موفقیت، تبدیل می‌شوند به نوع جدیدی از واکسن که بدون استفاده از سوزن مثل قطره، در بینی وارد می‌شود. در ایران هم رئیس مؤسسه تحقیقات واکسن سرم‌سازی رازی چندی پیش از ساخت نخستین واکسن تزریقی-استنشاقی خبر داده بود. به‌گفته محققان دوز استنشاقی واکسن رازی کووپارس موجب به حداقل رساندن زنجیره انتقال ویروس شده و دستگاه تنفسی فوقانی را همزمان با قسمت تحتانی آن ایمن می‌کند. متخصصان می‌گویند واکسن استنشاقی همه این کارها را با ارائه نوع خاصی از مصونیت در برابر ویروس کرونا که افراد برای توقف انتقال این ویروس به آن نیاز دارند، انجام می‌دهد. مارتی مور، مدیرعامل واکسن میسا گفت: یک واکسن استنشاقی از طریق بینی می‌تواند با محدودکردن عفونت و کنترل انتقال SARS-CoV-2 به پایان پاندمی کمک کند. میسا یکی از معدود شرکت‌های کوچکی است که واکسن‌های بینی کووید-۱۹ را در آزمایش‌های انسانی در مراحل اولیه دنبال می‌کند. Codagenix یکی دیگر از شرکت‌های آمریکایی، نتایج آزمایش اولیه امیدوارکننده‌اش را نیز اعلام کرده است.

واتساپ هم متایی می‌شود

نرم‌افزار

پس از اینکـــه مارک زاکربرگ اعلام کرد که برند فیسبوک خود را به «متـــا» تغییر خواهـــد داد، این شـــرکت اکنون در حـــال تغییر در برنامه‌هـــای زیرمجموعه خود برای منعکس‌کردن این کار اســـت. حالا قرار شـــده در نســـخه‌های جدید اپلیکیشن، به‌جای عبارت واتساپ از فیسبوک، نوشته شود: «واتساپ از متا».

یک‌سالی می‌شود که واتساپ عبارت from Facebook را بـــه صفحـــه اول اپلیکیشـــن خـــود اضافه کرده است، اما حالا تغییراتی در آن قرار است شـــکل بگیرد تا نشان دهد که فیسبوک به یک شـــرکت متاورس مبدل شده اســـت. این تغییرات در نسخه بتای واتســـاپ شکل گرفته، ضمن اینکه قابلیت جدیدی نیز به آن اضافه شده است که در نوع خود بســـیار جالب به‌نظر می‌رسد. این قابلیت در اصـــل توانایی کاربران به امتیازدهی بـــه پیام‌های دریافتی از اکانت‌های تجاری است. واتساپ این ویژگی را طراحی کرده تا مشتریان بتوانند به نحوه پاسخ‌دهی شرکت‌ها امتیاز بدهند که این موضوع فضا را رقابتی‌تر خواهد کرد. بدین‌ترتیب با این ویژگی، شرکت‌ها این توانایی را خواهند داشت تا عملکرد کارمندان خود را مـــورد ارزیابی قـــرار داده و مشاهده کنند که هریک از کارمندان چه امتیازی را دریافت کرده‌اند، اما نمی‌تـــوان فهمید که چه‌کســـی به آنهـــا امتیاز داده و واتســـاپ هم در عین حال قادر نخواهد بود محتوای پیام‌ها را ببیند. آنها به همه اطمینان و تعهد داده‌اند کـــه امنیت پیام‌ها را حفظ خواهند کرد.

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت و گاز پارس

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی
نوبت دوم
مناقصه شماره ۳۵-۹۹-۱۱۲۱
شناسه: ۱۲۱۲۱۴۱

شرکت نفت و گاز پارس (کارفرما) در نظر دارد انجام خدمات ذیل را از طریق برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای با شرایط زیر به پیمانکار ذیصلاح واگذار نماید:

شرح پروژه : ایمن‌سازی و متروکه کردن ۷ حلقه چاه و جمع‌آوری یک سازه دریایی میدان گازی پارس شمالی

شرایط مناقصه‌گر: ۱ـ داشتن سابقه / تجربه فعالیت مرتبط با موضوع مناقصه ۲ـ دارا بودن صورتهای مالی حسابرسی شده و کد اقتصادی و شناسه ملی ۳ـ توانایی ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ **۲۴۵،۴۸۵ یورو** به علاوه **۸،۸۶۷،۲۱۸،۴۴۴ ریال** به صورت وجه نقد و یا ضمانت‌نامه معتبر بانکی از بانک‌های معتبر و مورد تایید کارفرما با اعتبار ۹۰ روزه و قابل تمدید با نظر کارفرما، مطابق با آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی مصوب سال ۱۳۹۴ ۴ـ ارائه اساسنامه شرکت برای شرکت‌های ایرانی و یا مجوز فعالیت برای شرکت‌های خارجی در زمینه موضوع مناقصه ۵ـ **برآورد کارفرما :** به مبلغ **۱۹،۸ میلیون یورو** و **۷۱۵،۲۰ میلیون ریال** برای مدت ۱۲ ماه ۶ـ دارا بودن گواهی صلاحیت معتبر رشته نفت و گاز پایه ۱ از سازمان برنامه و بودجه

نحوه دریافت اسناد استعلام : از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد حداکثر سه روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم جهت دریافت اسناد و مدارک ارزیابی کیفی به نشانی اینترنتی setadiran.ir سامانه تدارکات الکترونیکی دولت مراجعه و اسناد استعلام ارزیابی کیفی را دریافت نمایید. لازم به توضیح است که پس از انجام فرآیند ارزیابی کیفی، اسناد مناقصه میان متقاضیان واجد شرایط توزیع خواهد شد. بدیهی است ارائه مدارک هیچ‌گونه حقی را جهت متقاضیان برای شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

تاریخ تحویل پیشنهاد استعلام ارزیابی‌کیفی : چهارده روز پس از آخرین مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی

تاریخ تحویل مدارک مناقصه : تاریخ دریافت مدارک مناقصه و محل آن متعاقباً به اطلاع واجدین شرایط خواهد رسید.

آخرین مهلت تحویل پیشنهاد و تاریخ گشایش پیشنهاد : تاریخ دریافت مدارک مناقصه و محل آن متعاقباً به اطلاع واجدین شرایط خواهد رسید.

لازم به ذکر است پیشنهادات ارائه شده توسط مناقصه‌گران تا ۶ ماه معتبر می‌باشد.

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن ۵ و ۸۳۷۶۲۶۰۴-۰۲۱ (خدمات مناقصات) تماس حاصل نمایند.

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه : مرکز تماس : ۴۱۹۳۴-۰۲۱ و **دفتر ثبت‌نام :** ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

شرکت نفت و گاز پارس
روابط عمومی

نوبت دوم
شرکت راه‌آهن شهری تهران و حومه (مترو)

فراخوان ارزیابی کیفی مشاوران

شرکت راه‌آهن شهری تهران و حومه (مترو) در نظر دارد تا فراخوان ارزیابی کیفی خدمات مشاور جهت مطالعات تامین مالی پایدار برای توسعه متروی شهر تهران را به روش QBS و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir و با شماره فراخوان ۲۰۰۰۰۵۰۳۸۵۰۰۰۰۲۵ برگزار نماید. مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی در سامانه مذکور لازم است مراحل ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

- **تاریخ انتشار فراخوان در سامانه : روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۸ ساعت ۸:۳۰**
- **مهلت دریافت اسناد مناقصه : تا روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۵ ساعت ۱۸:۰۰**
- **آخرین مهلت ارائه پیشنهاد : تا روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۹ ساعت ۱۲:۰۰**

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار : آدرس : تهران، بزرگراه شهید قاسم سلیمانی (رسالت)، نرسیده به اتوبان شهید باقری، جنب ایستگاه متروی شهید باقری، ساختمان شماره ۲۳۲، شرکت راه‌آهن شهری تهران و حومه (مترو)

شرکت راه‌آهن شهری تهران و حومه (مترو)

COVID-19

آمار مبتلایان دیروز	واکسن‌های تزریق شده(دوز)	آمار جان‌باختگان دیروز	کل آمار جان‌باختگان
۸۴۲۷	۸۷۱۸۶۶۲۳	۱۷۷	۱۲۶۳۰۳

همشهری از اما و اگرهای تزریق واکسن فصل سرما در کنار واکسن کرونا گزارش می‌دهد

واکسن آنفلوآنزا؛ فعلا نیاز نیست

فعالان حوزه دارو می گویند تقاضا برای واکسن آنفلوآنزا، امسال نسبت به سال گذشته، بالا رفته است. مردم تصور می کنند تزریق دو واکسن آنفلوآنزا و کرونا، منجر به افزایش ایمنی آنها می‌شود. اما این موضوع استناد علمی ندارد و به گفته متخصصان ۷۰ درصد از متقاضیان واکسن آنفلوآنزا، نیازی به آن ندارند

مریم سرخوش
خبرنگار

[عکس: همشهری/امیر رستمی]

«واکسن آنفلوآنزا نداریم.» این پاسخی است که این روزها از سوی داروخانه‌داران بسیار شنیده می‌شود. ماجرای کمبود واکسن آنفلوآنزا، اما تنها مربوط به امسال نمی‌شود، سال گذشته هم با بالا گرفتن میزان مرگ‌ها و ابتلای کرونا، کشورها در تلاش برای مهار دامنه شیوع و جلوگیری از اضافه شدن ویروس دیگری به دایره همه‌گیری، محموله‌های بسیاری از واکسن آنفلوآنزا را سفارش دادند؛ وضعیتی که در ایران هم مشاهده شد و مسئولان سازمان غذا و دارو در تقلا برای واردات واکسن آنفلوآنزا، در نهایت به‌دلیل تحریم‌ها و سفارش زیاد کشورها، کمتر از یک میلیون دوز واکسن آنفلوآنزا وارد شد. با این حال اما سال گذشته، آنفلوآنزا، به‌دلیل رعایت پروتکل‌های بهداشتی و استفاده از ماسک، شایع نشد و سهم بالایی در مرگ‌ها و ابتلاها را به‌خود اختصاص نداد. با این همه بار دیگر با شروع فصل سرما، خیلی‌ها با تصور اینکه تزریق واکسن آنفلوآنزا منجر به افزایش ایمنی بیشتری در برابر کرونا می‌شود، مراجعه‌های مکرری به داروخانه‌ها دارند و هر بار با پاسخ منفی روبه‌رو می‌شوند؛ این همان موضوعی است که از سوی داروخانه‌داران و کارشناسان دارو مطرح می‌شود. به‌گفته آنها، تزریق همزمان ۲ واکسن کرونا و آنفلوآنزا منجر به افزایش ایمنی بدن نمی‌شود و این در حالی است که بیش از ۷۰درصد کسانی که اقدام به تزریق واکسن آنفلوآنزا می‌کنند، اصلا نیازی به آن ندارند. افزایش تقاضا برای واکسن آنفلوآنزا در شرایطی رخ داده که امسال تنها یک میلیون دوز واکسن وارد کشور شده است؛ هر چند که به‌نظر می‌رسد با توزیع نخستین واکسن ایرانی آنفلوآنزا در روزهای آینده، کمبودها تا حدودی برطرف شود. قرار است ۵۰۰هزار دوز از واکسن در داروخانه‌های دولتی توزیع شود اما با وجود اینکه گفته می‌شد قیمت هر دوز حدود ۷۰هزار تومان تعیین شده اما حالا شنیده‌ها حکایت از این دارد که این واکسن‌ها حدود ۲۱۳هزار تومان نزدیک به قیمت واکسن خارجی فروخته می‌شود که نشان‌دهنده جهش ۴برابری قیمت نسبت به سال گذشته است؛ سال گذشته قیمت هر دوز واکسن خارجی، حدود ۴۰هزار تومان بود. مطالعات جهانی نشان می‌دهد موارد ابتلا به آنفلوآنزا در همه‌گیری کرونا کاهش پیدا کرده اما افزایش واکسیناسیون کرونا هم‌اکنون بازگشت به زندگی عادی را تسریع کرده و متخصصان بهداشت و درمان معتقدند که این وضعیت می‌تواند منجر به بازگشت شیوع آنفلوآنزا شود. با این حال براساس اعلام متخصصان، با استناد به پروتکل‌های درمانی وزارت بهداشت، تنها زنان باردار، بیماران صعب‌العلاج و قلبی و ریوی، کودکان و کادر درمان در اولویت دریافت واکسن آنفلوآنزا قرار دارند.

نیازی به تزریق عمومی نیست

سعید بوربور، فعال حوزه داروست و به کمبود این واکسن در داروخانه‌ها اشاره می‌کند و به همشهری می‌گوید: «امسال واردات واکسن آنفلوآنزا کمتر از سال‌های قبل بود و به حدود یک میلیون دوز می‌رسد. ۵۰۰ هزار دوز آن در شبکه‌های بهداشت توزیع و باقیمانده‌ها هم سهم داروخانه‌ها شد. البته سهم داروخانه‌های دولتی بیشتر بود اما هم‌اکنون با وجود تقاضای زیاد این واکسن در اغلب داروخانه‌ها در دسترس نیست.» بوربور درباره تفاوت قیمت واکسن در داروخانه‌های دولتی و خصوصی می‌گوید: «هیچ تفاوتی وجود ندارد، برند سوئیسی و هلندی واکسن آنفلوآنزای تک‌دوز چهار ظرفیتی از ۲۰۶ تا ۲۳۰هزار تومان به فروش می‌رسد. همچنین قرار است واکسن ایرانی آنفلوآنزا هم در روزهای آینده توزیع شود که البته توزیع آن احتمالا در ابتدا به‌صورت سراسری در تمام داروخانه‌ها نخواهد بود و باید در ابتدا نیازسنجی بازار صورت بگیرد.» اما محمود هادی‌پور، پژوهشگر و کارشناس حوزه دارو، تزریق واکسن برای عموم مردم را ضروری نمی‌داند و معتقد است که اگر مانند سال گذشته پروتکل‌های درمانی کرونا رعایت شود، بیماری در کشور شایع نمی‌شود. هادی‌پور با بیان اینکه بیش از ۷۰درصد افرادی که واکسن آنفلوآنزا می‌زنند اصلا ضرورتی برای تزریق ندارند، می‌گوید: «مردم باید بدانند که کرونا پاندمی است و برای تمام جمعیت هدف باید تزریق شود، اما آنفلوآنزا این شرایط را ندارد. امسال تقاضا برای تزریق واکسن آنفلوآنزا بالا رفته و این ارتباطی به میزان محدود واکسن‌های وارداتی ندارد.» به‌گفته او، وضعیت موجود تقاضای القایی در بازار است، به همین دلیل هر قدر هم واکسن توزیع شود، جوابگوی نیاز بازار نخواهد بود.

تزریق واکسن برای گروه‌های خاص

علی فاطمی، نایب‌رئیس انجمن داروسازان ایران هم تزریق واکسن آنفلوآنزا را برای سالمندان، بیماران خاص و کودکان ضروری می‌داند و به همشهری می‌گوید: «تزریق واکسن برای عموم مردم الزامی نیست. البته منابعی علمی در دنیا و CDC به‌عنوان مرکز پیشگیری و درمان بیماری‌ها تاکنون توصیه‌ای به استفاده نکردن از واکسن آنفلوآنزا نداشته‌اند. اما با توجه به کمبود واکسن در کشور، افراد در معرض خطر همچنین کادر درمان در اولویت دریافت واکسن هستند. ۷۰ تا ۸۵درصد مرگ‌ومیرهای آنفلوآنزا در سنین بالای ۶۵سال رخ می‌دهد و سالمندان و کودکان گروه‌های سنی پرخطری‌اند که باید برای آنها تزریق انجام شود. با وجود این نمی‌توانیم بگوییم که سایر افراد از این واکسن‌ها استفاده نکنند.» به‌گفته او کارکرد واکسن‌های کرونا و آنفلوآنزا متفاوت است اما با توجه به اینکه فرد ممکن است به یکی از این دو ویروس مبتلا و سیستم ایمنی بدن او دچار ضعف شود، بهتر است برای پیشگیری به‌صورت جداگانه هر کدام از این واکسن‌ها را دریافت کنند. فاطمی درباره افزایش تقاضا درباره واکسن‌های آنفلوآنزا همزمان با تزریق واکسن کرونا هم توضیح می‌دهد: «امسال میزان تقاضا برای تزریق واکسن آنفلوآنزا در مقایسه با سال گذشته کمتر است، چرا که آن زمان هیچ واکسنی وجود نداشت و مردم برای فرار از بیماری تنها همین واکسن را در اختیار داشتند. البته ۲دلیل دیگر هم وجود دارد که کاهش تقاضا در سال جاری را رقم زده، اول اینکه واکسیناسیون کرونا در حال انجام است و منجر به کاهش نگرانی مردم شده و دلیل دیگر گران شدن واکسن آنفلوآنزا است که نسبت به قیمت گذشته تقریبا ۵برابر افزایش دارد.» نایب‌رئیس انجمن داروسازان ایران همچنین در پاسخ به این سؤال که چرا ایران همیشه از قافله خرید واکسن عقب است و این مسئله درباره کرونا هم وجود داشته است، عنوان می‌کند: «ما درباره تامین کل داروها مشکلاتی داریم. چندوقت پیش که بیماری قارچ سیاه مانند بسیاری از کشورهای جهان در ایران هم شایع شد، منجر به افزایش مصرف کورتون‌های تزریقی شد، در حالی که ما باید زودتر چنین وضعیتی را پیش‌بینی می‌کردیم و داروهای مورد نیاز آن تامین می‌شد. حتی درباره سرم‌ها هم این مشکل به‌وجود آمد. در پیک پنجم کرونا با افزایش مصرف رمدسیویر نیاز به سرم چندین برابر شد که کمبود جدی برای بیماران ایجاد کرد. بر این اساس نیاز است تا در بحث مدیریت و برنامه‌ریزی امور دارو که براساس قانون از سوی دولت انجام می‌شود، وزارت بهداشت نظارت و برنامه‌ریزی جدی داشته باشد تا چنین مشکلاتی مرتفع شود.»

> رئیس اداره بیولوژیک سازمان غذا و دارو: تاکنون عمده واردات واکسن‌های آنفلوآنزا از کشورهای اروپایی از جمله هلند و سوئیس صورت می‌گرفت اما اولین واکسن ایرانی بالاخره مجوز مصرف گرفت و به زودی در داروخانه‌های کشور توزیع خواهد شد

همچنان به واردات وابسته‌ایم

فاطمی همچنین درباره تولید نخستین واکسن ایرانی آنفلوآنزا در ایران هم توضیح می‌دهد: «این یکی از خبرهای خوب در حوزه دارویی کشور است که شاید رقمی بیش از ۱۰۰میلیون دلار صرفه‌جویی قابل توجه ارزی در کشور را رقم بزند. از سوی دیگر ما با جهش‌های ویروسی متعدد مواجه هستیم و قطعا تفاوت‌هایی در واکسن آنفلوآنزایی که امسال تولید می‌شود با سال قبل و سال آینده وجود خواهد داشت. این وضعیت احتمالا درباره کرونا هم وجود دارد و با توجه به گستردگی بیماری‌های همه‌گیر و ویروسی، کشورها به بهره‌مندی از ظرفیت خط تولید واکسن‌ها نیاز خواهند داشت.» این فعال حوزه دارو درباره بی‌نیازی کشور از واردات واکسن‌های آنفلوآنزا و رفع مشکلی که مردم در کمبود این واکسن‌ها هر سال با آن مواجه می‌شوند، هم توضیح می‌دهد: «هم‌اکنون نمی‌توان در این‌باره اظهارنظر کرد و نیاز به برنامه‌ریزی دارد، چرا که هنوز میزان تولید این واکسن در کشور مشخص نیست. با توجه به تجربه‌ای که درباره واکسن‌های کرونا وجود دارد، نمی‌توان چنین ریسکی کرد و درهای واردات واکسن آنفلوآنزا را بست. از سال گذشته، وعده‌هایی درباره خودکفا شدن تولید داخلی واکسن کرونا داده می‌شد اما هنوز هم این مسئله محقق نشده و همچنان وابستگی به واکسن‌های خارجی وجود دارد. درباره واکسن‌های آنفلوآنزا هم همین مسئله مطرح است.»

واکسن ایرانی آنفلوآنزا در راه است

مسئولان نظام سلامت، روی واکسن آنفلوآنزای ایرانی سرمایه‌گذاری کرده‌اند و از سال گذشته وعده ورود آن به بازار را می‌دهند. واکسن نوترکیب فلوگارد آنفلوآنزا از سوی یک شرکت دانش‌بنیان داخلی تولید شده و نمونه واکسن بلوبلاک آمریکایی است که تاکنون واردات آن به کشور وجود نداشته است. به‌گفته سعیده فخرزاده، رئیس اداره بیولوژیک سازمان غذا و دارو تاکنون عمده واردات واکسن‌های آنفلوآنزا از کشورهای اروپایی از جمله هلند و سوئیس صورت می‌گرفت اما نخستین واکسن ایرانی بالاخره مجوز مصرف گرفت و به‌زودی در داروخانه‌های کشور توزیع خواهد شد. او در توضیح بیشتر به همشهری می‌گوید: «مطالعات بالینی فلوگارد و ارزیابی اثربخشی و ایمنی آن به پایان رسیده است. مطالعات کیفی این واکسن هم در حدی که بتواند مجوز کمیسیون قانونی سازمان غذا و دارو واکسن را دریافت کند، انجام شده است. البته نمونه این واکسن در دنیا وجود دارد اما تکنولوژی تولید فلوگارد صفر تا ۱۰۰در کشور خودمان رقم خورده است.» فخرزاده درباره تفاوت این واکسن با پلتفرم نوترکیب نسبت به واکسن‌هایی که تاکنون تزریق می‌شد، هم می‌گوید: «در مطالعات انجام شده برابری اثر این واکسن‌ها با پلتفرم قبلی به اثبات رسیده و ما انتظار نداریم تفاوتی در این‌باره وجود داشته باشد. هر دوی این واکسن‌ها اثرات مشابهی در پیشگیری از آنفلوآنزا دارند. درباره سویه‌های جدیدی هم که هر سال از سوی سازمان بهداشت جهانی منتشر می‌شود این واکسن‌ها با پلتفرم‌های مختلف در یک رده قرار دارند.» این مسئول در پاسخ به این سؤال که آیا تولید واکسن ایرانی می‌تواند نیاز کامل کشور را برطرف کند و دیگر ضرورتی بر واردات واکسن با پلتفرم‌های مختلف را نخواهیم داشت، می‌گوید: «امیدواریم این واکسن به میزانی از تولید برسد که نیاز کشور را پاسخگو باشد، اما امسال تمام نیازمان را پوشش نخواهد داد و واردات خواهیم داشت. اما با افزایش تولید، همین واکسن در کنترل بیماری مؤثر خواهد بود. البته در دنیا تولید آنفلوآنزا به‌گونه‌ای نیست که پاسخگوی نیاز همه کشورها باشد. تاریخ انقضای یکساله آن باعث می‌شود که روند تولید هر سال تکرار شود. به همین دلیل سازمان بهداشت جهانی کشورها را به راه‌اندازی خط تولید واکسن‌های آنفلوآنزا تشویق می‌کنند.»

رئیس کمیته کشوری اپیدمیولوژی کووید-۱۹ جزئیات جدیدترین نظرسنجی از افراد درباره تزریق واکسن به گروه سنی زیر ۱۸سال را اعلام کرد

مخالفت ۵۷درصدی با واکسیناسیون کودکان

[عکس: همشهری/ مناعادل]

با گذشت بیش از ۸ماه از آغاز واکسیناسیون در کشور و تزریق بیش از ۸۷میلیون دوز واکسن به افراد بالای ۱۲سال، هنوز تکلیف کودکان زیر ۱۲سال برای ایمن شدن در برابر کرونا، مشخص نیست. روز گذشته یکی از معاونان وزارت بهداشت تأکید کرد که فعلا برای تزریق واکسن به کودکان زیر ۱۲سال، برنامه‌ای ندارند. دبیر کمیته علمی کشوری مقابله با کرونا هم اعلام کرد که برای تزریق واکسن به این گروه سنی نیاز به مطالعات بیشتری است؛ بنابراین واکسیناسیون این کودکان، در دست بررسی است و فعلا توصیه نمی‌شود. بلاتکلیفی در واکسیناسیون کودکان زیر ۱۲سال برای والدین، در شرایطی است که براساس اعلام وزارت آموزش و پرورش، برای این گروه سنی، مدارس با زیر ۳۰۰دانش‌آموز بازگشایی شده و دانش‌آموزان چند روز در هفته باید به مدرسه بروند.

در این میان دانش‌آموزان متوسطه اول هم باید از اول آذر و متوسطه دوم از ۱۵آبان‌ماه سر کلاس‌های درس حاضر شوند. واکسیناسیون کودکان ۱۲ تا ۱۸سال از نیمه اول مهر آغاز شد و تا پانزدهمین روز این ماه، بنا بر اعلام فرمانده ستاد مقابله با کرونای تهران، ۳۰درصد از این گروه سنی در تهران، واکسن دریافت کردند. با اینکه هنوز واکسیناسیون برای گروه سنی زیر ۱۲سال در ایران تأیید نشده، حمید سوری، رئیس کمیته کشوری اپیدمیولوژی کووید-۱۹وزارت بهداشت در یک نظرسنجی، میزان تمایل و موافقت افراد برای تزریق واکسن به کودکان را مورد بررسی قرار داده است.

سوری که نتیجه این نظرسنجی انجام شده را در اختیار همشهری قرار داد، می‌گوید: «مطالعه‌ای که روی والدین کودکان ۵تا ۱۷ساله انجام شده نشان می‌دهد، ۲۷درصد از والدین تمایل دارند بلافاصله برای واکسیناسیون کودکانشان اقدام کنند، ۷۱درصد نگران عوارض طولانی واکسن برای کودکانشان بوده‌اند و ۳۳درصد هم منتظرند تا نتیجه واکسیناسیون مشخص شود.» او با اعلام اینکه تزریق واکسن فایزر به کودکان ۵ تا ۱۱ساله از سوی سازمان غذا و داروی آمریکا تأیید شده است، ادامه می‌دهد: «بررسی‌های انجام شده در ایران نشان می‌دهد که تنها ۸،۳درصد از افراد با تزریق واکسن‌های موجود در کشور برای تمام کودکان و ۱۲،۵درصد با تزریق واکسن‌های موجود، به کودکان ۳ تا ۱۸ساله موافق هستند؛ در این میان ۵۷درصد به هیچ وجه حاضر به واکسینه کردن کودکشان با واکسن‌های موجود در کشور نیستند یا اطمینان کافی برای انجام واکسیناسیون ندارند. ۱۸درصد بررسی شده‌ها هم تنها موافق واکسینه کردن ۱۳ تا ۱۸ساله‌ها هستند.» او با استناد به نتیجه این نظرسنجی و تلاش برخی خانواده‌ها برای واکسیناسیون کودکانشان، توصیه می‌کند افراد برای واکسیناسیون کودکانشان عجله نکنند.

با اینکه در ایران درصد قابل توجهی از افراد مخالف واکسیناسیون با واکسن‌های موجود در کشورند، اما براساس اعلام دبیر کمیته علمی کشوری مقابله با کرونا، در کشورهای چین و امارات مطالعاتی درباره تزریق واکسن سینوفارم به کودکان ۳سال به بالا، انجام و منتشر شده است. کشورهای آمریکای جنوبی هم افراد بالای ۳سال را مورد مطالعه قرار داده اند که این مطالعات نشان می‌دهد واکسن روی آنها خیلی عارضه‌ای ندارد و می‌تواند مؤثر باشد.

نوبت دوم

وزارت نیرو
شرکت مدیریت شبکه برق ایران

فراخوان شرکت در مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (شماره ۱۴۰۰/۲۴)

شرکت مدیریت شبکه برق ایران در نظر دارد موضوع مناقصه را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت بشماره ثبت ستاد ۲۰۰۰۰۰۱۰۷۰۰۰۰۰۲۵ به پیمانکار ذیصلاح واگذار نماید:

الف ـ شرح مختصر موضوع مناقصه : خرید تجهیزات، نصب و راه‌اندازی همراه با تعویض کندانسورهای سیستم سرمایش ساختمان مدیریت شرکت مدیریت شبکه برق ایران

ب ـ دستگاه مناقصه‌گزار : شرکت مدیریت شبکه برق ایران به نشانی: تهران ـ خیابان ولیعصر ـ بالاتر از میدان ونک ـ خیابان یاسمی ـ شرکت مدیریت شبکه برق ایران

ج ـ مدت انجام : ۷ ماه از تاریخ مبادله قرارداد

د ـ کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و گشایش پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند به پیشنهادهای واصله خارج از درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت ترتیب اثر داده نخواهد شد.

هـ ـ متقاضیانی که آمادگی شرکت در مناقصه را دارند و همچنین دارای **گواهی تایید صلاحیت پیمانکاری معتبر از سازمان برنامه و بودجه کشور در رشته ساختمان و ابنیه و یا رشته تاسیسات و تجهیزات با رتبه حداقل ۵ و گواهی تایید صلاحیت معتبر ایمنی از وزارت کار و امور اجتماعی** می‌باشند، می‌توانند اسناد مناقصه را از ساعت ۰۸:۰۰ صبح تاریخ درج آگهی نوبت اول لغایت ساعت ۱۶:۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۷ از طریق سامانه ستاد به آدرس: WWW.SETADIRAN.IR دریافت و با توجه به مندرجات اسناد مناقصه مدارک لازم را شامل پاکت «ارزیابی کیفی» و همچنین پاکت‌های «الف»، «ب» و «ج» را تهیه و به صورت فایل‌های PDF تا ساعت ۱۰:۵۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۱ در سامانه فوق درج نمایند.

و ـ پیشنهادهای واصله راس ساعت ۱۱:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۱ در کمیسیون مناقصه به نشانی : تهران ـ خیابان ولیعصر ـ بالاتر از میدان ونک ـ خیابان رشید یاسمی ـ جنب بیمارستان خاتم الانبیاء ـ شرکت مدیریت شبکه برق ایران گشایش خواهد شد. حضور ۱ نفر نماینده معرفی شده وفق شرایط اسناد مناقصه از سوی مناقصه‌گر در کمیسیون مناقصه به صورت ویدئو کنفرانس بلامانع است.

ز ـ واریز مبلغ ۲۱۸،۰۰۰ریال (۲۰۰،۰۰۰ ریال خرید اسناد و ۱۸،۰۰۰ریال مالیات بر ارزش افزوده) به حساب شماره ۴۰۰۱۰۵۲۲۰۴۰۰۸۹۳۴ بشماره شبا IR۱۰۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۵۲۲۰۴۰۰۸۹۳۴ به نام شرکت مدیریت شبکه برق ایران بابت فروش اسناد مناقصه، از طریق درگاه پرداخت الکترونیکی مربوط به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) و در موعد مقرر در بند «هـ» می‌بایست انجام شود.

ح ـ سپرده تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار مطابق اسناد مناقصه معادل ۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (هفتصد میلیون) ریال می‌باشد و پیشنهاددهنده موظف به تحویل اصل سند تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار تا ساعت ۱۰:۵۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۱ در قالب پاکت لاک و مهر شده به نشانی : تهران ـ خیابان ولیعصر ـ بالاتر از میدان ونک ـ خیابان رشید یاسمی ـ جنب بیمارستان خاتم الانبیاء ـ شرکت مدیریت شبکه برق ایران ـ اتاق ۲۲۷ می‌باشند. لازم به تاکید است به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی، چک تضمین بانکی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.

ط ـ به پیشنهادهای فاقد امضاء، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که خارج از سامانه فوق واصل شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

ی ـ کلیه پیشنهادات ارائه شده می‌بایست دارای ۳ ماه اعتبار باشند.

ک ـ سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه موجود می‌باشد.

ل ـ جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۸۵۱۶۲۳۷۰ یا ۸۵۱۶۲۳۷۸ - ۰۲۱ تماس و یا به وب سایت‌های (۱ـ http://igmc.ir، ۲ـ http://iets.mporg.ir و ۳ـ www.tavanir.org.ir) مراجعه فرمایید. ضمنا تلفکس شماره ۸۸۶۴۴۷۸۶-۰۲۱ جهت ارائه نظرات و پیشنهادات می‌باشد.

بدیهی است کلیه فرایند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام می‌پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچ‌گونه ترتیب اثر داده نخواهد شد.

م الف/ ۲۶۱۶
۱۲۱۴۰۱۴

همشهری
درنگ
این شماره
گرسنگی پنهان
دوشنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۰ ● ۲۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ ● شماره ۸۳۵۰

بلامی‌خوریم

نقش عادت‌های غذایی در بروز گرسنگی پنهان چیست؟

عادت‌ها از نوع بد و غلط‌شان همیشه دردسرسازند و موجب می‌شوند فیزیولوژی بدن دچار اختلال شود و به‌اصطلاح عامیانه و کوچه‌بازاری خودمان، بدن آب و روغن قاطی کند و به روغن‌سوزی بیفتد. یکی از عاداتی که هر انسانی در زندگی دنبال می‌کند، مربوط به تغذیه است که درصورت نامناسب‌بودن می‌تواند سلامت انسان را به مخاطره بیندازد و در درازمدت آثار مخرب خود را نشان دهد که یکی از آنها گرسنگی پنهان است. نکته‌ای که وجود دارد این است که بسیاری از مردم به این موضوع آگاه نیستند که نوع تغذیه‌شان براساس عادت تبدیل به یک نوع سبک زندگی شده و آنها را از دریافت بسیاری از مواد مغذی محروم کرده است؛ در واقع سبد غذایی‌ای را طراحی کرده‌اند که متفاوت با نیاز بدن است.

۱۴

شمارش پنهان گرسنگی

مثلث مخرب تحریم، خشکسالی و کرونا خطر فقر مواد مغذی در بدن ایرانی‌ها را جدی‌تر کرده است

گرسنگی پنهان و پیدا از فقر متولد می‌شود. منشا گرسنگی پیدا فقر مالی و منشا گرسنگی پنهان فقر فرهنگی و گاهی فقر مالی است. اصلی‌ترین منشأ پدیده گرسنگی پنهان، نه در ایران که در همه کشورها، سبد غذایی نامناسب خانوار است که این نامناسب بودن سبد غذایی ریشه در عامل‌های مختلفی دارد؛ از علاقه‌مند شدن به مصرف غذاهای آماده و سریع (فست‌فودها) گرفته تا تغییر شرایط اقلیمی، شیوع کرونا و تشدید فقر به واسطه نابسامانی اوضاع اقتصادی کشور. مثلا در سال‌های اخیر (به‌ویژه دو سال اخیر) شرایط اقلیمی و آب و هوایی کشور و وضعیت بارش‌های آسمانی به گونه‌ای بوده است که باعث نوسانات قابل توجهی در تولید محصولات کشاورزی شده؛ روندی که در نهایت به تلاطم قیمت محصولات خوراکی در بازار ختم شده و آثار منفی آن در سفره‌های مردم به جای مانده است.

۱۶

عکس: همشهری / امیر رستمی

خطرات جسمی و روانی گرسنگی پنهان چیست؟

مشکوک به‌سیری

درباره کنترل گرسنگی پنهان و ابعاد جسمی و روانی آن با متخصص تغذیه و رژیم درمانی و روانشناس سلامت صحبت کرده‌ایم و به ابهاماتی در این‌باره پاسخ داده‌ایم

نگار حسینخانی
روزنامه‌نگار

وقتی در میدان تیر می‌ایستید، گاهی لازم است خودتان را چک کنید، نکند تیری به شما برخورد کرده باشد و نفهمیده باشید. البته انگار این چیز عجیبی نیست، گاهی گرمای تیر و بدن شما اجازه نمی‌دهد بلافاصله مغزتان بفهمد که چه اتفاقی رخ داده است. معمولا بیماری‌های تازه نیز چنین احساسی را در آدم زنده می‌کنند. از این‌روست که گاهی در نشانه بیماری‌ها، دنبال دردهای خودمان می‌گردیم و به نوسان‌های مختلف در بدن‌مان مشکوک می‌شویم. حالا مدتی است که بحث درباره گرسنگی پنهان داغ شده، رسانه‌ها به آن توجه ویژه می‌کنند و رئیس مؤسسه علوم و صنایع غذایی، اصلی‌ترین منشأ آن را در کشور، سبد غذایی نامناسب خانوار دانسته. قدیر رجب‌زاده، گفته: همه دهک‌های درآمدی جامعه از کمبود کلسیم رنج می‌برند. اما واقعا گرسنگی پنهان چیست؟ چه خطراتی دارد؟ و چه بیماری‌های جسمی و روانی در فرد ایجاد می‌کند؟ برای پاسخ به این پرسش‌ها با صدف کوه‌کن، متخصص تغذیه و رژیم درمانی و ساناز فلاح‌زاده، دکتری روانشناسی سلامت صحبت کرده‌ایم.

هزار روز اول حیات و نقش ما

گرسنگی پنهان، ناشی از کمبود ریزمغذی‌هاست و تعریف معمولی از احساس گرسنگی را در افراد ایجاد نمی‌کند؛ یعنی ممکن است شما در ناحیه معده احساس گرسنگی نکنید اما بد نیست بدانید که این به‌تنهایی برای رفع گرسنگی بدن‌تان کافی نیست. گرسنگی پنهان یعنی سلامت شما در خطر است. گفته شده که اثرات فیزیولوژیک گرسنگی پنهان مستقیما در کارکردهای مغزی فرد و کاهش بهره‌وری و عملکرد، کاهش انرژی و... اثر می‌گذارد. صدف کوه‌کن که متخصص تغذیه است معتقد است: «این روزها هیچ‌کس به مفهوم درست کلمه سیر نیست؛ چه آن کسی که غذایی برای خوردن دارد، چه آن‌که ندارد.» او می‌گوید که در دسترس‌نبودن غذا در کشورهای فقیر و توسعه‌نیافته، اصلی‌ترین شکل سوءتغذیه در سال‌های گذشته به‌خصوص در آفریقا و آسیای جنوب شرق بوده است؛ «فقر آگاهی، زندگی در مناطق محروم، شرایط اقتصادی نامناسب، زود گرفتن شیرخواران از شیر، مشکلات خانوادگی، بیماری‌ها، انتخاب‌های غذایی اشتباه و زیاده‌روی در خوردن یا کم‌خوری همگی در نهایت می‌توانند باعث مشکلی شوند که از آن با عنوان گرسنگی سلولی یا گرسنگی پنهان یاد می‌شود؛ بیماری گریبانگیر همه کشورها و همه افراد.»

کوه‌کن می‌گوید که سوءتغذیه پروتئین انرژی یکی از متداول‌ترین و مخرب‌ترین انواع گرسنگی سلولی است که در کودکان به شکل کواشیورکور و ماراسموس خود را نشان می‌دهد؛ «کواشیورکور فقر شدید پروتئین و ماراسموس فقر شدید پروتئین و کالری است که اولی معمولا پس از یک‌سال‌ونیم و دومی از حوالی شش‌ماهگی خود را نشان می‌دهد.» وقفه‌های رشدی شامل وزن و قد نامناسب نسبت به سن و وزن نامناسب نسبت به قد از اشکالات رشدی هستند که سوءتغذیه مسبب آن است.

> سوءتغذیه پروتئین انرژی یکی از متداول‌ترین و مخرب‌ترین انواع گرسنگی سلولی است که در کودکان به شکل کواشیورکور و ماراسموس خود را نشان می‌دهد
> کواشیورکور فقر شدید پروتئین و ماراسموس فقر شدید پروتئین و کالری است که اولی معمولا پس از یک‌سال‌ونیم و دومی از حوالی شش‌ماهگی خود را نشان می‌دهد. وقفه‌های رشدی شامل وزن و قد نامناسب نسبت به سن و وزن نامناسب نسبت به قد از اشکالات رشدی هستند که سوءتغذیه مسبب آن است

این متخصص رژیم درمانی دانشگاه آلبرت لودویگز فرایبورگ درباره راه‌های پیشگیری از سوءتغذیه می‌گوید: «هزار روز اول وجود، از شکل‌گیری تخمک لقاح‌یافته تا پایان ۲سالگی، زمانی است که تغذیه مناسب، زیادترین تأثیرگذاری را در رشد و سلامت سال‌های بعد از زندگی ایفا می‌کند. زیادکردن زمان شیردهی، مکمل‌یاری، ارائه غذای رایگان در مدارس، مکمل یاری زنان باردار، غنی‌کردن مواد غذایی در دسترس با آهن، اسید فولیک، کلسیم و ویتامین‌های گروه ب از راهکارهای مؤثر در درمان و پیشگیری از این نوع سوءتغذیه است». کوه‌کن همچنین معتقد است که زنان باردار، شیرده و سالمندان از دیگر گروه‌های در معرض خطرند که فقر مواد مغذی و ویتامین‌ها به‌خصوص کم‌خونی، فقر آهن یا آنمی، کمبود ویتامین د، کمبود ویتامین آ و روی در آنها نمود گسترده‌تری دارد؛ «بیماری‌های قلبی، مشکلات چشمی، دیر خوب‌شدن زخم‌ها، ضعف ماهیچه‌ها و حساسیت‌های مختلف، اشکالی از نمود سوءتغذیه در بزرگسالان هستند که تنها با بالابردن آگاهی و انتخاب‌های درست تغذیه‌ای قابل کنترل خواهد بود.»

ابعاد روانی گرسنگی پنهان‌شده

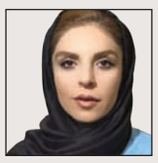

از آنجا که گرسنگی پنهان همواره بر اثر عوامل اقتصادی و سوءتغذیه، یعنی نبود منابع مالی برای تامین مواد غذایی سالم و مفید برای بدن نیست، در این قسمت به عوامل روانشناختی‌ای که می‌توانند در تغییر عادات غذایی افراد کمک کنند از ساناز فلاح‌زاده، دکتری روانشناسی سلامت، کمک گرفته‌ایم. او می‌گوید که خلاف تصور پیشین ما از سوءتغذیه، امروزه گرسنگی پنهان در افراد فربه نیز به فراوانی قابل مشاهده است. این یعنی اگر شما نیز در دسته افرادی با اضافه وزن زیاد و بیماری‌های مزمن و مختلف هستید که احساس خستگی و بی‌حوصلگی دارید، بی‌شک به گرسنگی پنهان، ناشی از سبک زندگی خود، مبتلا شده‌اید. از این‌رو فلاح‌زاده پیشنهاد می‌کند که چگونه با ترجیحات غذایی ناسالم خود مبارزه کنیم؟ او می‌گوید: «در ابتدا به‌خاطر داشته باشیم که ترجیحات غذایی تا حدودی فطری هستند! علاقه به طعم و مزه خاص یا یک نوع ماده غذایی با وجود ذاتی‌بودن، بیشتر بر تجربه فرد متکی است. پس می‌توان با تکرار، تجربه جدید و شرطی‌کردن خود عادات غذایی را تغییر داد». از این‌رو می‌توان فرضی را مطرح کرد: اگر از شما بخواهند برای مهمانی تولد یک کودک منوی غذایی را آماده کنید، در آن فهرست چه خوراکی‌هایی می‌گنجانید؟ به‌احتمال زیاد ماکارانی، سالاد اولویه، پیتزا، ساندویچ‌های سرد، کارامل و خوراکی‌هایی از قبیل چیپس و پفک در منو دیده خواهد شد، زیرا بیشتر ما جشن تولد و شادی آن را با غذاهایی اینچنینی تجربه و تداعی می‌کنیم، درحالی‌که برای مبارزه با عادات غذایی ناسالم، باید عادات غذایی سالم را جایگزین کرد. اما چگونه؟

گام به گام تا سلامت روان

این روانشناس سلامت راهی را مقابل ما قرار می‌دهد. او می‌گوید: «در ابتدا باید از منابع معتبر مانند دکتر تغذیه یا دیگر تحصیل کرده‌های شبکه سلامت، متون علمی معتبر یا سایت‌های معتبر دارای منابع علمی کمک گرفت تا سالم‌خوردن را آموخت و منابع غذایی مفید را شناخت. در مرحله بعد اجازه نداد که منابع غذایی ناسالم در سبد خرید جا باز کنند.

این یعنی باید قبل از خرید، فهرستی از مواد خوراکی مورد نظر تهیه کرد و در فروشگاه نسبت به خرید خوراکی‌هایی که می‌دانیم برای ما نه‌تنها مفید نیستند بلکه به سلامت‌مان ضرر می‌رسانند، مقاومت کنیم. اما در گام بعدی باید پیش از گرسنگی شدید، برای تهیه غذا اقدام کنیم زیرا وقتی گرسنه شویم و غذایی در دسترس نباشد، مجبوریم غذاهایی بخوریم که فقط احساس گرسنگی را برطرف می‌کنند. درحالی‌که احتیاج اساسی بدن به ویتامین‌ها و مواد معدنی جدی است. به‌خاطر داشته باشید که برای شرطی‌کردن خودتان نسبت به غذاهای سالم نباید غذاهای ناسالم را به‌عنوان جایزه برای حفظ رژیم غذایی درنظر بگیرید زیرا این کار ارزش تقویتی برای تغذیه غلط است. مثل این است که بگوییم بعد از ورزش کردن به‌عنوان جایزه یک نخ سیگار بکشیم!» این روش کمک می‌کند که اگر در هر مرحله از تعدیل و اصلاح برنامه غذایی خود هستید و در اثر هر نوع اتفاقی مجبور به خوردن غذایی شدید که از آن پرهیز می‌کردید، به‌خود یادآور شوید که این یک اشتباه یا اتفاق بود و خود را شکست خورده ندانید بلکه برنامه خود را پیگیری کنید و بدانید اینگونه احساس شکست و ناتوانی را همه افرادی که سعی در پرورش یک عادت خوب یا ترک عادت بد دارند، تجربه می‌کنند و شما تنها نیستید. فلاح‌زاده معتقد است که «اصلاح تغذیه، بی‌شک منجر به بازگشت نشاط روانشناختی می‌شود و اگر کمی تحرک و ورزش نیز به آن اضافه کنیم، بیماری‌های مزمن را تحت کنترل خود درآورده‌ایم. همچنین می‌توانیم از ایجاد آن جلوگیری کنیم. این به‌معنای آن است که افسردگی و اضطراب را از خود، خانواده و عزیزان‌مان دور خواهیم کرد. اینچنین است که عقل سالم در بدن سالم را به عینیت خواهیم دید. به یاد داشته باشیم که اصلاح حال یک فرد منجر به اصلاح حال جامعه می‌شود. مراقبت از خود در واقع مراقبت از جامعه است.»

یادداشت یک

ناامنی غذایی و گرسنگی پنهان

افشین اسماعیلی‌فر
رئیس دبیرخانه کنسرسیوم غذا و امنیت غذایی دانشگاه آزاد اسلامی

بانک جهانی، امنیت غذایی (Food Security) را «دسترسی همه مردم در تمام اوقات به غذای کافی برای داشتن یک زندگی سالم» تعریف کرد که در کنفرانس رم مورد تأکید قرار گرفت. این تعریف بر سه عنصر «موجودبودن غذا»، «دسترسی به غذا» و «پایداری در دریافت غذا» استوار است. عنصر موجودبودن غذا تنها به میزان مواد غذایی در مرزهای ملی که در گذشته عنصر اصلی امنیت غذایی بود، تکیه ندارد و امروزه شامل تولید (عرضه داخلی) و واردات مواد غذایی است. مفهوم «دسترسی به غذا» نیز دسترسی فیزیکی و اقتصادی به منابع جهت تامین اقلام غذایی مورد نیاز جامعه بوده و معنای «پایداری در دریافت غذا»، ثبات و پایداری دریافت ارزش‌های غذایی مورد نیاز جامعه است.

دویچه‌بانک آلمان در تحقیقی که انجام داده به این نتیجه رسیده است که «توسعه پایدار» در بخش کشاورزی نقش مؤثری در حفظ امنیت غذایی جهان خواهد داشت. براساس پیش‌بینی‌های صورت‌گرفته، افزایش جمعیت و همچنین افزایش رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه در دهه‌های آتی به رشد تقاضای غذا منجر خواهد شد. علاوه بر این، تقاضای جهانی غذا نه‌تنها افزایش می‌یابد، بلکه از لحاظ ماهیتی نیز دچار تغییرات عمده خواهد شد. گسترش شهرسازی و تغییر ترجیحات غذایی موجب شده است تقاضا برای تولیدات گران‌قیمت غذایی در کشورهای در حال توسعه افزایش یابد. تخریب محیط‌زیست از دو جنبه با غذا در ارتباط است. این مسئله با محدودکردن محصولات غذایی، تولید مواد غذایی را کاهش می‌دهد. از سوی دیگر، این مسئله حاصل فعالیت‌های ناصحیح کشاورزی است. از طرف دیگر عرضه غذا تحت‌تأثیر عوامل متعددی قرار دارد. فائو اعلام کرده است که برای تامین غذای مورد نیاز جمعیت ۹میلیارد نفری جهان در سال ۲۰۵۰، باید تولید کنونی را دوبرابر کرد. تحقق این هدف مستلزم رفع موانعی از قبیل محدودیت زمین‌های کشاورزی، کمبود آب، قیمت بالای انرژی، افت سرمایه‌گذاری در زمینه تحقیقات کشاورزی و افزایش ضایعات غذایی است. این گزارش همچنین با پرداختن به چشم‌انداز امنیت غذایی در قرن ۲۱ اعلام کرده است که مسائل مربوط به کمبود مواد غذایی، تولید را در این قرن با مشکل اساسی مواجه خواهد کرد. رقابت بر سر زمین‌های کشاورزی و منابع آب، قیمت بالای انرژی و تغییرات آب‌وهوایی همگی بدان معناست که جهان باید با منابع کمتر، غذای بیشتری تولید کند. توسعه پایدار در بخش کشاورزی، عاملی حیاتی برای تغذیه جهان در دهه‌های آتی است.

دویچه‌بانک همچنین گفته است که جهان هم‌اکنون سه چالش غذایی عمده پیش رو دارد: چالش اول این است که گرسنگی در جهان در حال افزایش است. اوایل دهه ۱۹۹۰، افزایش تعداد افراد گرسنه در جهان بعد از طی دودهه سیر نزولی دچار تغییر فاحشی شد و از آن پس به‌دلیل افزایش قیمت غذا در اثر بحران مالی، رو به افزایش گذاشت. بحران مالی نیز به نوبه‌خود موجب شد قیمت محصولات کشاورزی تا حدودی افت کند و تجارت محصولات کشاورزی و مبادلات مرتبط با آن کاهش یابد. امروزه اقشار کثیری از مردم گرسنه جهان به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم برای بقای خود به کشاورزی وابسته‌اند. براساس آخرین ارزیابی به‌عمل آمده از سوی سازمان فائو (FAO)، امروزه بالغ بر ۹۶۹میلیون نفر در جهان با هزینه‌ای کمتر از یک دلار در روز زندگی می‌کنند و حدود سه‌چهارم از آنها برای بقای خود به کشاورزی وابسته‌اند. درواقع، فقر و تنگدستی شدید این افراد خروج از این وضعیت را برای آنها غیرممکن ساخته است. چالش دوم، نبود تعادل در رژیم غذایی روزانه افراد است. اگرچه سوءتغذیه ناشی از فقر همچنان یکی از دلایل عمده مرگ در سراسر جهان است، سایر بیماری‌های مرتبط با رژیم غذایی ازجمله چاقی، بیماری‌های قلبی، سکته و دیابت نیز در حال گسترش است. اتحادیه اروپا اخیرا هشدار داده است که پرخوری و تحرک‌نداشتن ناشی از زندگی مدرن باعث شده چاقی به چالش اول بهداشت عمومی انسان‌ها در قرن ۲۱ تبدیل شود و این مسئله نگرانی جهانیان درباره رشد روزافزون چاقی میان کودکان را به‌شدت افزایش داده است.

چالش سوم تولید غذا، نابودی محیط‌زیست و طبیعت است. تخریب محیط‌زیست از دو جنبه با غذا در ارتباط است. این مسئله با محدودکردن محصولات غذایی، تولید مواد غذایی را کاهش می‌دهد. از سوی دیگر، این مسئله حاصل فعالیت‌های نادرست کشاورزی است. مشکلاتی مانند فرسایش خاک، آلودگی آب، انتشار گازهای گلخانه‌ای وازبین‌رفتن تنوع زیست‌محیطی، تهدیدی جدی علیه تولید جهانی غذا به‌شمار می‌رود. نیل به امنیت غذایی بیش از هر چیز دیگری توجه ما را به اصلاح الگوی مصرف جلب می‌کند، حجم زیاد ضایعات نان، اتلاف زیاد منابع آبی به‌دلیل استفاده از روش‌های نادرست آبیاری کشاورزی و از جهت دیگر توجه‌نکردن به نگهداری مناسب از محصولات زراعی و باغی، از مصادیق نگران‌کننده در این زمینه است.

باید پذیرفت که گذر از بحران غذا و نیل به توسعه منابع طبیعی و انسانی تنها از مسیر توجه شایسته به کشاورزی، به‌عنوان موتور توسعه پایدار امکان‌پذیر است. برای این منظور، باید توانمندی‌ها و قابلیت‌های بخش کشاورزی را شناخت و برای برطرف‌کردن موانع و عوامل بازدارنده توسعه تلاش کرد. بخش کشاورزی از چنان قابلیت‌هایی برخوردار است که باید در مراکز تصمیم‌گیری کلان کشور به‌عنوان موتور به حرکت درآورنده توسعه اقتصادی -اجتماعی کشور مدنظر قرار گیرد و تدوین طرح جامع امنیت غذایی کشور باید از اولویت‌های دولت سیزدهم در بخش کشاورزی باشد و با همکاری دستگاه‌های اجرایی، متخصصان مراکز علمی -تحقیقاتی و دانشگاهی داخلی و بین‌المللی، به‌ویژه فائو به این امر اهتمام ورزند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که تقریبا تمام دهک‌های درآمدی جامعه ایران کمبود کلسیم دارند. مصرف کم شیر و لبنیات مهم‌ترین عامل بروز این پدیده است و «سرانه مصرف شیر در ایران حدود ۷۰لیتر و در کشورهای توسعه‌یافته بالغ بر ۳۰۰ تا ۳۵۰لیتر است.» در ایران، سرانه مصرف آبزیان هم بااستانداردهای جهانی فاصله زیادی دارد و برای هر فرد به‌طور میانگین هشت کیلوگرم است؛ درحالی‌که در کشورهای توسعه‌یافته و اروپایی، این رقم از مرز ۲۲کیلوگرم عبور می‌کند. گزارش اخیر مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که قیمت انواع لبنیات در شهریور ۱۴۰۰ نسبت به زمان مشابه سال قبل، بین ۶۱ تا ۱۰۷درصد گران‌تر شده است، به‌طوری که در مدت یک سال، قیمت شیر بیش از ۶۹درصد، قیمت پنیر بیش از ۶۸درصد، بهای ماست حدود ۷۵درصد و قیمت کره نزدیک به ۱۰۸درصد افزایش یافته است. قیمت ماهی نیز در کمتر از یک ماه، بیش از ۵۰درصد بیشتر شده و از کیلویی ۸۰ تا ۹۰ هزار تومان در شهریور ۱۴۰۰، به ۱۲۵هزار تومان در مهر همین سال رسیده و این سیر صعودی قیمت‌ها توان خانوار برای تامین موادغذایی مورد نیاز را کاهش داده است. «شرایط نابسامان اقتصادی» و «عادت‌های نامناسب غذایی» نیز ازجمله عواملی است که به بروز مشکل گرسنگی پنهان در جامعه ایران دامن زده است. با تأکید بر اینکه شرایط اقتصادی خانوار باید «به‌فوریت» اصلاح شود، استمرار شرایط کنونی می‌تواند در بلندمدت، سلامت جامعه را به‌شدت تحت‌الشعاع قرار دهد؛ به‌گونه‌ای که براساس اعلام مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۸، حدود ۲۵درصد از درآمد خانوارها برای تهیه موادغذایی هزینه شده و این مصداق بارز ناامنی غذایی است.

نقش عادت‌های غذایی در بروز گرسنگی پنهان چیست؟

بلا می‌خوریم

دکتر شهاب اولیایی، متخصص تغذیه و رژیم درمانی:
وضع اقتصادی خانوار و عادات غلط غذایی فردی و اجتماعی از مهم‌ترین دلایل بروز گرسنگی پنهان است

خدیجه نوروزی
روزنامه‌نگار

عادت‌ها از نوع بد و غلط‌شان همیشه دردسرساز ند و موجب می‌شوند فیزیولوژی بدن دچار اختلال شود و به‌اصطلاح عامیانه و کوچه‌بازاری خودمان، بدن آب و روغن قاطی کند و به روغن‌سوزی بیفتد. یکی از عاداتی که هر انسانی در زندگی دنبال می‌کند، مربوط به تغذیه است که درصورت نامناسب‌بودن می‌تواند سلامت انسان را به مخاطره بیندازد و در درازمدت آثار مخرب خود را نشان دهد که یکی از آنها گرسنگی پنهان است.

نکته‌ای که وجود دارد این است که بسیاری از مردم به این موضوع آگاه نیستند که نوع تغذیه‌شان براساس عادت تبدیل به یک نوع سبک زندگی شده و آنها را از دریافت بسیاری از مواد مغذی محروم کرده است؛ در واقع سبد غذایی‌ای را طراحی کرده‌اند که متفاوت با نیاز بدن است. دکتر شهاب اولیایی، متخصص تغذیه و رژیم درمانی درخصوص اینکه اساسا عادات غذایی چیست و چه نقشی در گرسنگی پنهان دارد با همشهری گفت‌وگو می‌کند.

عادات غذایی چیست؟

مجموعه‌ای از آداب، رسوم، افکار، عقاید و رفتارهایی که در نحوه استفاده از منابع غذایی می‌توانند تأثیرگذار باشند. تفاوت‌ها در زمینه استفاده از مواد غذایی می‌تواند مختلف باشد؛ همچنین انتخاب و توزیع غذاها، نحوه پخت‌وپز در گروه‌های سنی مختلف. معمولا افراد با توجه به اینکه عرف جامعه چیست و براساس شرایط اجتماعی، محیطی، سطح فرهنگ، علم و عقاید مذهبی‌شان عادات غذایی مختلفی دارند. اما یکی از عواملی که در ایجاد عادات غذایی می‌تواند مؤثر باشد، بحث ژنتیک است. وضعیت تغذیه مادر در دوران بارداری می‌تواند در شکل‌گیری عادات غذایی، بسیار تعیین‌کننده باشد. عوامل فیزیولوژیک هم بسیار مهم است. گاهی اوقات یکسری نیازهای فیزیولوژیک در سنین خاص و در شرایط ویژه‌ای می‌توانند تمایلات خاص برای بدن ایجاد کنند؛ مثلا در دوران سالمندی ممکن است فرد به‌خاطر مشکلات دهان و دندان بیشتر تمایل داشته باشد غذای نرم و آبدار میل کند. عوامل محیطی و اکتسابی نیز در عادات غذایی نقش تعیین‌کننده‌ای دارند. گاهی اوقات یکسری عادات در کودکان شکل می‌گیرد فقط به این خاطر که آن را از والدین الگوبرداری کرده‌اند. شرایط اقتصادی در هر جامعه‌ای نیز می‌تواند مسیر شکل‌گیری عادات را مشخص کند. ممکن است کسانی که درآمد بهتری دارند، عادات غذایی بهتری داشته باشند. البته این همیشگی نیست و گاهی اوقات افرادی درآمد خیلی بالایی دارند اما به دوعلت انتخاب‌های غذایی خوبی ندارند؛ یا آگاهی ندارند یا همان عادات باعث شده نتوانند انتخاب‌های خوبی داشته باشند. شرایط جغرافیایی هم تأثیرگذار است؛ مثلا در شمال کشور مردم بیشتر برنج استفاده می‌کنند و در جنوب کشور خرما یا غذاهای تند بیشتر استفاده می‌شود.

چه عاداتی خوب هستند و چه عاداتی بد؟

باید ببینیم عادات چه تأثیری در سلامتی ما می‌گذارند. مثلا افراط در خوردن قهوه به‌علت کافئین زیاد می‌تواند باعث دفع آب از بدن و دهیدراته‌شدن آن یا تحریک سیستم عصبی شود و اختلال در خواب ایجاد کند. مصرف افراطی نوشابه‌ها موجب چاقی، دیابت، پوکی استخوان و جذب‌نشدن کلسیم می‌شود. عادت به مصرف غذاهای چرب می‌تواند منجر به چاقی و افزایش چربی خون شود که قطعا خوب نیست. عادت به تندغذاخوردن که منجر به مشکلات چاقی و مشکلات گوارشی می‌شود یا دیرهنگام خوردن شام که در خواب و هضم غذا اختلال ایجاد می‌کند هم از عادت‌های بد هستند که به بدن آسیب می‌رسانند. حذف وعده‌های غذایی مانند صبحانه به‌ویژه از سوی کودکان می‌تواند موجب افت بهره هوشی شود و اختلال در یادگیری ایجاد کند. عادت به خوردن میان‌وعده‌های ناسالم مانند چیپس و پفک و اعتیاد به خوردن شیرینی از جمله عادات بدی هستند که در بسیاری افراد نهادینه شده‌اند. اما عادات خوبی هم وجود دارد مانند منظم غذاخوردن، از همه گروه‌های غذایی استفاده‌کردن عادت و به خوردن سبزیجات و میوه‌جات که به سلامتی بدن و داشتن حال خوب روحی و روانی کمک می‌کنند.

آیا می‌توان عادات غذایی را تغییر داد؟

قطعا. سخت است اما نیاز به اراده، آموزش و انگیزه دارد و اینکه بخواهیم جای عادات بد غذایی را با عادات خوب پر کنیم و در نهایت آن را انجام دهیم.

عادت‌های غذایی که در موردش صحبت کردید، چگونه می‌تواند موجب ایجاد گرسنگی پنهان شود؟

قبل از پاسخ به این سؤال باید بگویم که به‌طور کلی دو نوع گرسنگی وجود دارد؛ گرسنگی آشکار (شکمی) و گرسنگی سلولی (پنهان). در نوع اول گرسنگی، ما در دریافت انرژی مشکل داریم؛ یعنی غذای کافی وجود ندارد و سوءتغذیه به‌طور آشکار وجود دارد. معمولا اینگونه افراد دچار وزن‌های بسیار پایینی هستند و ممکن است کمبود پروتئین هم داشته باشند. اما گرسنگی پنهان زمانی اتفاق می‌افتد که ما از نظر ریزمغذی‌ها دچار کمبود هستیم. در نوع اول درشت مغذی‌هایی نظیر کربوهیدرات‌ها، چربی‌ها و پروتئین‌ها در بدن دچار کمبود می‌شوند اما در نوع دوم ریزمغذی‌هایی مانند ویتامین‌ها و مواد معدنی دچار کمبود هستند که معمولا این کمبودها خود را در کوتاه‌مدت نشان نمی‌دهد تا زمانی که به حدی برسد که بدن را دچار اختلال و بیماری کند.

چه عللی ممکن است باعث ایجاد گرسنگی سلولی یا همان پنهان شود؟

یکی از مهم‌ترین علت‌ها وضع اقتصادی خانوار است. کسانی که درآمد کافی برای مصرف انواع مختلف مواد غذایی ندارند، قطعا از خوردن بسیار از ریزمغذی‌ها (ویتامین‌ها و مواد معدنی) محرومند. علت دیگر عادات غذایی فردی و اجتماعی است که می‌تواند منجر به گرسنگی سلولی شود.

مثالی درخصوص عادات فردی می‌زنید؟

کسانی که عادت دارند شیر نخورند یا عادت دارند بلافاصله بعد از صرف غذا، چای بخورند دچار کمبودهایی می‌شوند. در گروه اول کمبود کلسیم خواهیم داشت که فرد به مرور استخوان‌هایی بدون استحکام خواهد داشت و در نتیجه مبتلا به پوکی استخوان خواهد شد. در عادت نوع دوم یعنی خوردن چای بعد از غذا هم ممکن است کم‌خونی اتفاق بیفتد. جذب آهن دچار اختلال خواهد شد و فرد دچار آنمی یا فقر ناشی از کمبود آهن می‌شود که در خانم‌ها به وفور شاهد آن هستیم.

> عادات غذایی خوبی هم وجود دارد مانند منظم غذاخوردن، از همه گروه‌های غذایی استفاده‌کردن و عادت به خوردن سبزیجات و میوه‌جات که به سلامتی بدن و داشتن حال خوب روحی و روانی کمک می‌کند

منظور از عادات غلط اجتماعی در تغذیه چیست؟

به‌عنوان مثال اضافه‌کردن جوش‌شیرین به نان از سوی نانواها می‌تواند موجب ایجاد مشکلات گوارشی یا کم‌خونی ناشی از فقر آهن در مصرف‌کنندگان شود. عرضه غذاهای فریزشده، بسته‌بندی و کنسروشده در بازار، گسترش فست فودها و عرضه مواد تاریخ مصرف گذشته موجب می‌شود بدن در دریافت بسیاری از ریزمغذی‌ها دچار مشکل شود و نتواند آنها را دریافت کند. به‌عنوان مثال بسیاری از گیاهان خشک‌شده معطر که خاصیت دارویی دارند، باید در کوتاه‌مدت مصرف شوند اما بسیاری از عطاری‌ها گیاهان دارویی‌ای را که بیش از ۲سال از تاریخ مصرف‌شان گذشته عرضه می‌کنند که مصرف این گیاهان دارویی به‌ویژه برای کسانی که عادت به مصرف مدام دارند نه‌تنها خاصیتی ندارد بلکه مضر نیز هست؛ در واقع بخشی از گرسنگی پنهان از سوی جامعه به فرد به‌خاطر کم‌فروشی، سوءاستفاده و تقلب در عرضه محصولات غذایی که فرد حتی درصورت هزینه‌کرد نیز متضرر است، تحمیل می‌شود. البته گاهی فرهنگ‌ها و سنت‌ها نیز ممکن است ما را به سمت یک سبک غذایی غلط سوق دهند و عادات غذایی خاصی را ایجاد کنند که منجر به گرسنگی پنهان شود.

به دلایل دیگر عادات غذایی که منجر به گرسنگی پنهان می‌شود هم اشاره می‌کنید؟

فقدان اطلاعات تغذیه‌ای و آموزش کافی هم منجر می‌شود تا یک سبک غذایی تکراری یا غیرمفید را در برنامه غذایی خودمان بگنجانیم. کسانی که نمی‌دانند باید چه نوع مواد غذایی‌ای را چگونه و چه زمان مصرف کنند، به مرور زمان دچار گرسنگی سلولی می‌شوند.

علت دیگر هم برنامه‌ریزی‌های غذایی در سطح کلان است، در کشور ما برنامه غذایی کلانی برای تغذیه جامعه وجود ندارد و همین امر باعث می‌شود طیف وسیعی از جامعه دچار مشکلات سوءتغذیه‌ای شوند. مثلا وقتی قیمت لبنیات تا حدی بالا می‌رود که از دسترس افراد خارج می‌شود، نمونه‌ای از مشکلات در برنامه‌ریزی‌های سطح کلان است و می‌تواند در آینده نسلی را دچار کمبودهای تغذیه‌ای کند. اگر کمی به عقب برگردیم که کوپن توزیع می‌شد، می‌بینیم که یارانه به مواد غذایی مانند روغن و قندوشکر تعلق می‌گرفت که تامین‌کننده انرژی هستند و منجر به جلوگیری از گرسنگی‌های شکمی می‌شوند اما به ریزمغذی‌ها در تخصیص سبدهای غذایی توجهی نمی‌شد؛ غذاهایی مانند میوه‌ها، پروتئین و گوشت همیشه کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و همین امر می‌تواند جامعه را به سمت گرسنگی پنهان ببرد.

جایگزین‌های متورم

در پی رشد ۷۰ تا ۱۰۰درصدی قیمت حبوبات و سایر پروتئین‌های گیاهی همپای گوشت و مرغ، خطر فراگیرترشدن سوءتغذیه در میان اقشار ضعیف و متوسط جامعه وجود دارد

مرضیه ثمره‌حسینی
روزنامه‌نگار

زمان زیادی از روزگاری که تُن ماهی و کنسرو لوبیا غذای کارگری بود و ماکارونی و املت غذاهای دانشجویی، نمی‌گذرد؛ همان زمانی که فرودستان و طبقات پایین جامعه دست‌کم به‌اندازه بخور و نمیری پول برای تهیه مواد غذایی داشتند و در بدترین حالت، قادر بودند حداقل شکم‌شان را با تخم‌مرغ یا ماکارونی که ارزش غذایی چندانی نیز ندارد پر کنند. امروزه اما با وجود تورم بالای ۶۵درصد در بعضی از شهرها و گرانی بی‌سابقه، به‌ویژه درخصوص مواد غذایی، خوردن حتی یک املت ساده برای خانواده‌ای پنج‌نفره بدون احتساب قیمت روغن و ادویه، نزدیک به ۴۰هزار تومان هزینه دارد. این کاهش قدرت خرید دهک‌های پایین درخصوص ساده‌ترین خوراکی‌ها، به غذاهایی چون آش و سوپ و حتی نان و ماست نیز قابل تعمیم است. سوءتغذیه و بیماری‌های ناشی از آن محصول گرانی مواد غذایی حاوی پروتئین و سایر ویتامین‌های مورد نیاز بدن است. در همین رابطه، مدیرکل دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت گفته: «افزایش قیمت مواد غذایی باعث رشد ۸ تا ۱۲درصدی سوءتغذیه در استان‌های محرومی چون سیستان‌وبلوچستان و خراسان جنوبی شده است». برای مشاهده پیامدهای گرانی مواد غذایی البته لازم نیست تا سیستان و بلوچستان بروید، اگر نگاهی به تفاوت دستمزد ۴میلیون تومانی یک کارگر و خط فقر ۱۰میلیون تومانی و زندگی فرودستان در مشاهدات میدانی بیندازید، به‌خوبی متوجه می‌شوید که یک خانواده کارگری پس از پرداخت هزینه اجاره‌خانه، چه مقدار نقدینگی برای خرید مواد غذایی خواهد داشت.

همسر مرد کارگری که دور میدان راه‌آهن زندگی می‌کند با اشاره به بچه‌های بسیار نحیف و لاغرش می‌گوید: «باورتان می‌شود که این دوتا بچه ۱۰ساله و ۱۴ساله‌اند؟!» زن با اشاره به حصیر رنگ‌ورورفته‌ای که به‌جای پنجره استفاده شده است، ادامه می‌دهد: «کل خانه و زندگی ما در همین یک اتاق است که ماهانه یک میلیون تومان اجاره‌اش را می‌دهیم. شوهرم اغلب اوقات بیکار است و درآمد ما با دستفروشی گهگاه خودم به‌سختی به ۳میلیون تومان می‌رسد، برای سیرکردن شکم‌مان تقریبا چیزی نداریم، یک سال است که مطلقا گوشت نخورده‌ایم مگر در غذاهای نذری. حبوبات هم که الان قیمت‌شان تفاوت چندانی با گوشت ندارد. بیشتر غذای ما گوجه سرخ‌شده یا سیب‌زمینی آب‌پز و تخم‌مرغ است که با برنج نیم‌دانه می‌خوریم که البته برنج را هفته‌ای دوبار بیشتر نمی‌توانیم مصرف کنیم، تخم‌مرغ هم که به شانه‌ای ۵۰هزار تومان رسیده!»

نگاهی به قیمت مواد غذایی نشان می‌دهد که یک خانواده چهارنفره درصورتی که از خرید گوشت قرمز صرف‌نظر کرده و تنها به ضروریات سبد غذایی توجه کند، ناچار است ماهانه بیش از ۲میلیون تومان صرف زنده‌ماندن خود کند؛ حال سؤال اینجاست که با درنظرگرفتن هزینه مسکن، این خانواده اگر متعلق به دهک‌های پایین باشد، هزینه‌های بهداشت و درمان، آموزش، حمل‌ونقل، پوشاک، مواد شوینده، حامل‌های انرژی و... را از کجا تامین می‌کند؟ با تورم ۵۸درصدی در تابستان ۱۴۰۰ که به‌گفته بانک مرکزی بالاترین نرخ تورم در ۴۰ سال گذشته محسوب می‌شود، یک کارگر، یک حاشیه‌نشین، یک فرودست -تازه درصورتی که بیکار نباشد- مجبور است بیش از ۷۰درصد درآمد خود را صرف خرید مواد غذایی کند.

> یک خانواده چهارنفره درصورتی که از خرید گوشت قرمز صرف‌نظر و تنها به ضروریات سبد غذایی توجه کند، ناچار است ماهانه بیش از ۲میلیون تومان صرف زنده‌ماندن خود کند!

در همین رابطه گزارش تازه انتشاریافته وزارت تعاون به‌عنوان «پایش فقر» نشان می‌دهد که از هر ۳ ایرانی، یک نفر فقیر است و خط فقر در سال ۹۹ نسبت به سال قبلش ۳۸درصد رشد داشته اشت. براساس این گزارش دست‌کم ۲۶میلیون ایرانی در فقر مطلق مالی زندگی می‌کنند.

به‌جای گوشت، پروتئین گیاهی بخورید

پروتئین‌ها از مهم‌ترین بخش‌های هرم غذایی به‌شمار می‌روند که چند کارکرد اصلی ساختن آنزیم‌ها، جذب کربوهیدرات‌ها و تامین بخشی از کالری مورد نیاز بدن را برعهده دارند. پروتئین‌ها به دودسته گیاهی (حبوبات، مغزها، قارچ و سویا) و حیوانی تقسیم می‌شوند.

پروتئین‌های حیوانی از این حیث که هر ۹آمینواسید موجود در گروه ویتامین‌هایی که مورد نیاز بدن است را دارند، از نظر غذایی ارزشمندند؛ درخصوص پروتئین‌های گیاهی اما هرکدام از آنها تنها یک یا چند نوع از این آمینواسیدها را داشته و همچنین در مقایسه با پروتئین‌های حیوانی جذب کمتری دارند، بنابراین برای داشتن یک برنامه غذایی سالم که نیاز بدن به پروتئین را تامین کند، لازم است فرد در برنامه غذایی خود همه پروتئین‌های گیاهی اعم از مغزها را قرار دهد. سطح مصرف پروتئین در هر جامعه یکی از معیارهای رفاه و پیشرفت در هر کشور است.

در کشورهای توسعه یافته که شهروندان از رفاه اقتصادی برخوردارند، مردم با مسائل ناشی از افزایش مصرف پروتئین مواجهند و برعکس آنها، در کشورهایی که وضعیت معیشت نابسامان است، سطح مصرف پروتئین بسیار پایین است.

قیمت حبوبات همپای گوشت و مرغ

با افزایش قیمت گوشت و مرغ، به‌ویژه از سال ۹۷ به این سو، استفاده از حبوبات به‌عنوان یکی از پروتئین‌های جایگزین از طرف متخصصان تغذیه و البته مسئولان توصیه شده و مصرف آن نیز به همین دلیل افزایش یافته است. اما این پروتئین‌های گیاهی جایگزین گوشت و مرغ هم مانند پروتئین‌های حیوانی، افزایش قیمت چندبرابری را تجربه کرده و مصرف آن از دسترس بسیاری از افراد، خاصه طبقات فرودست خارج شده است. نرخ حبوبات به‌صورت هفتگی و حتی گاهی‌اوقات به شکل روزانه در حال افزایش است.

قیمت این دسته از پروتئین‌های گیاهی در مقایسه با سال گذشته، بیش از ۷۰درصد افزایش داشته و این افزایش قیمت درخصوص عدس ۱۰۰درصد است؛ قیمت عدس فله‌ای از ۱۸هزار تومان در سال گذشته به مرز ۴۰هزار تومان در مهر ۱۴۰۰ رسیده است. این افزایش قیمت درخصوص حبوبات بسته‌بندی بیشتر از حبوبات فله‌ای است و کنترلی هم بر قیمت آنها وجود ندارد.

طبق نرخنامه سازمان میادین میوه و تره‌بار شهرداری تهران، قیمت حبوبات فله‌ای در واحد کیلو به قرار زیر است: لپه: ۴۴هزار تومان، لوبیا قرمز جگری: ۳۴هزار تومان، لوبیا چیتی: ۴۵هزار تومان، لوبیا سفید: ۲۶هزار و ۵۰۰تومان، عدس: ۳۶هزار تومان و نخود ۳۳هزار تومان.

به‌گفته کارشناسان، کاهش تولید به‌دلیل شرایط جوی و افزایش هزینه‌های مراحل مختلف از کاشت تا بهره‌برداری در کنار کاهش سطح واردات و افزایش مصرف، از جمله دلایل گران‌شدن فزاینده قیمت حبوبات است.

خواب شیرین مغزها و پروتئین‌های دریایی

مغزها و غذاهای دریایی مانند ماهی، از دیگر منابع غنی پروتئین و سایر ویتامین‌های مورد نیاز بدن هستند که مصرف آنها همواره مورد تأکید متخصصان حوزه تغذیه و سلامت است.

قیمت مغزها هم مانند سایر اقلام غذایی در چند سال اخیر افزایش چندبرابری داشته، این طیف از مواد خوردنی که اساسا در سبد غذایی طبقه فرودست قرار نداشته، در چند سال اخیر از دسترس طبقه متوسط نیز خارج شده است.

قیمت یک کیلو پسته هم‌اکنون ۲۶۰هزار تومان، گردو ۱۱۰هزار تومان، بادام هندی ۲۸۰هزار تومان، مغز بادام زمینی ۷۵هزار تومان، مغز بادام درختی ۲۲۵هزار تومان و تخمه کدو ۱۴۸-۹۵ هزار تومان است.

وضعیت درخصوص غذاهای دریایی نیز بهتر از گوشت و مرغ نیست. به‌عنوان مثال، ماهی قزل‌آلا در طول ۳سال گذشته افزایش شدید قیمت داشته و از کیلویی ۱۲هزار تومان در سال ۹۷ به کیلویی ۸۰هزار تومان در سال ۱۴۰۰ رسیده است.

میگو از دیگر منابع مفید امگا۳ و پروتئین است که افزایش قیمت چندبرابری را در طول چندسال اخیر تجربه کرده است، قیمت انواع میگو از کیلویی ۱۳۸هزار تا ۲۰۰هزار تومان متغیر است. البته میگو از دسته غذاهای اعیانی است که شانس خوردنش حتی برای طبقه متوسط نیز به‌ندرت پیش می‌آید.

بدن‌های فقیر

بررسی وضعیت گرسنگی پنهان در ایران و جهان

سمیرا مصطفی‌نژاد
روزنامه‌نگار

تامین غذا برای جمعیت رو به رشد زمین مدت‌هاست که به یکی از مهم‌ترین چالش‌های بزرگ جهان تبدیل شده است. گرسنگی به معنی محدود بودن دسترسی به منابع غذایی، امروز بخش بزرگی از جمعیت جهان را تهدید می کند اما فراتر از آن پدیده‌ای به‌نام گرسنگی پنهان است که جمعیت جهان را در معرض خطر قرار داده است؛ به این معنی که افراد به غذا دسترسی دارند اما این غذا حاوی ریزمغذی‌هایی که بدن برای بقا و سلامت ماندن به آنها نیاز دارد نیست. به این ترتیب افراد تنها سیر می‌شوند، یعنی در آمار گرسنگان قرار نمی‌گیرند اما آنچه برای رشد و تکامل به آن نیاز دارند را به بدن خود نمی‌رسانند. گرسنگی پنهان نوعی فقر موادمعدنی، ویتامین‌ها و پروتئین‌هاست که به دلایل مختلفی از جمله عادات غذایی نادرست، تغییرات اقلیمی و فقر گریبان مردم در کشورهای مختلف جهان را گرفته است. به تازگی نیز رئیس مؤسسه علوم و صنایع غذایی نسبت به افزایش گرسنگی پنهان در کشور هشدار داده است. براساس این گزارش، نامناسب بودن سبد غذایی خانوارهای ایرانی باعث بروز گرسنگی پنهان در کشور شده است.

درواقع نادرست بودن عادات غذایی در کنار نامساعد بودن وضعیت اقتصادی در کشور باعث شده تا عده‌ای به‌دلیل ناتوانی مالی و عده‌ای از سر عادت، موادغذایی موردنیاز بدن خود را مصرف نکنند. به این ترتیب است که تمامی دهک‌های درآمدی جامعه دچار فقر کلسیم هستند. به بیانی دیگر، کلسیم مصرفی ایرانی‌ها تنها ۶۰درصد از میزان کلسیم موردنیاز بدن آنها را تامین می‌کند. همچنین به‌گفته معاون آموزشی وزیر بهداشت در سال ۹۸ حدود ۸۰ الی ۹۰درصد جمعیت کشور دچار کمبود ویتامین D هستند. علاوه بر این، رئیس مؤسسه علوم و صنایع غذایی می‌گوید غیر از کمبود آهن و کلسیم در دهک‌های اول تا پنجم جامعه کمبود ویتامین A و ویتامین B2 هم قابل‌ملاحظه است.

تمامی این آمارها حاکی از پاگرفتن پدیده گرسنگی پنهان در ایران است و فقر و ناامنی غذایی می‌تواند این پدیده را در کشور تشدید کند. به‌گفته مدیر دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت، استان‌های ناامن غذایی در کشور شامل سیستان‌وبلوچستان، کهگیلویه‌وبویراحمد، خوزستان، هرمزگان، ایلام، کرمان، خراسان‌جنوبی و بوشهر هستند. بدن برای بقا به مجموعه‌ای از ریزمغذی‌ها، پروتئین‌ها، مواد معدنی و چربی‌ها نیاز دارد. برای مصرف این مواد استانداردهای جهانی تعریف شده است و منابع و گروه‌های غذایی شناخته‌شده‌ای برای تامین نیاز بدن از این ترکیبات معرفی شده و وجود دارد. معمولا تامین انواع ویتامین‌ها را به مصرف میوه‌ها و سبزیجات نسبت می‌دهند و تامین موادمعدنی و پروتئین را به مصرف انواع گوشت، لبنیات و حبوبات. با مقایسه سرانه مصرف این گروه‌های غذایی در کشورهای مختلف می‌توان تا حدودی به‌احتمال فقر انواع ویتامین‌ها یا مواد معدنی در میان جمعیتی خاص پی‌برد. همانطور که کم‌بودن سرانه مصرف گوشت، ماهی و لبنیات در ایران منجر به کاهش تامین گروه‌هایی از ویتامین‌ها، موادمعدنی و پروتئین موردنیاز بدن شهروندان شده است. از سوی دیگر اما سرانه مصرف آجیل، میوه و برنج در ایران نسبت به دیگر کشورهای جهان قابل‌قبول و گاه چندبرابر است؛ برای مثال در سال ۹۸ سرانه مصرف آجیل در ایران ۴برابر سرانه جهانی است. کشورهای زیادی در جهان وجود دارند که گرسنگی پنهان در آنها به معضلی بزرگ تبدیل شده است. اگرچه ایران هنوز در فهرست این کشورها جایگاهی ندارد اما از هشدارهای کارشناسان تغذیه و بهداشت کشور اینگونه برمی آید که عادات غذایی و وضعیت سبد خانوارهای ایرانی باید بیشتر از هر زمان دیگر موردتوجه قرارگیرد؛ آماری که در این نوشتار مورداستفاده قرارگرفته برگرفته از داده‌های فائو، سازمان جهانی بهداشت و پایگاه آماری our world in data وابسته به دانشگاه هاروارد است. آمارهای متعلق به ایران برگرفته از اظهارنظر مقامات بهداشتی و تغذیه‌ای کشور است که در دوره‌های مختلف درباره وضعیت تغذیه خانوارهای ایرانی بیان شده است.

گرسنگی پنهان در ایران و جهان

حقایقی درباره گرسنگی پنهان در جهان

▪گرسنگی پنهان بیش از ۲میلیارد نفر از جمعیت زمین را تحت‌تأثیر خود قرار داده است (فائو، ۲۰۱۳).

▪فقر ریزمغذی‌ها بار اصلی ۷درصد از بیماری‌های جهان را به دوش می کشد.

▪عوارض گرسنگی پنهان بر بدن شامل اختلالات مغزی، بروز انواع بیماری‌ها از جمله کم‌خونی، کاهش بهره‌وری و مرگ است. به‌گفته فائو تنها با تامین چند نوع موادمعدنی و ویتامین در رژیم غذایی کشورهایی که دچار فقر مواد مغذی هستند می‌توان جان هزاران نفر را از مرگ نجات داد.

▪کودکان اصلی‌ترین قربانیان گرسنگی پنهان به‌شمار می‌روند و این پدیده در هزار روز اول زندگی کودک می‌تواند صدماتی جبران ناپذیر به سلامت او وارد کند. سالانه ۱,۱میلیون تا ۳,۱میلیون کودک در اثر فقر موادمغذی در جهان جان خود را از دست می‌دهند.

▪رایج‌ترین شکل فقر ماده‌مغذی در میان تمامی سنین در جهان، فقر ید، آهن و زینک است.

▪در بیش از ۲۰کشور جهان که شاخص گرسنگی پنهان تا سال ۲۰۱۰ (آمار جدیدتری در دست نیست) در آنها بسیار بالاست، ۴۰درصد از کودکان پیش از سن دبستان دچار معلولیت هستند، ۳۰درصد آنها کم‌خونی داشته و بیش از نیمی از آنها دچار فقر ویتامین A هستند.

▪کشورهای نیجر، کنیا، بنین، آفریقای مرکزی، موزامبیک، سیرالئون، مالاوی، هندوستان، بورکینافاسو و غنا ۱۰کشوری هستند که شاخص گرسنگی پنهان در آنها بسیار بالا بوده است.

مقایسه

سرانه مصرف تامین‌کننده‌های موادمغذی بدن در چند کشور جهان با ایران

سرانه مصرف گوشت قرمز

پرتغال ۶۳,۷۶کیلوگرم
▲ آمریکا ۱۰۴,۵۶کیلوگرم
آرژانتین ۶۷,۲۶کیلوگرم
برزیل ۵۲,۱۱کیلوگرم
چین ۴۷,۷۱کیلوگرم
ژاپن ۳۰,۴۵کیلوگرم
هندوستان ۱,۵۶کیلوگرم
▼ ایران ۶کیلوگرم

سرانه مصرف گوشت مرغ

پرتغال ۳۱کیلوگرم
▲ آمریکا ۵۶کیلوگرم
آرژانتین ۴۲کیلوگرم
برزیل ۴۸کیلوگرم
چین ۱۳کیلوگرم
ژاپن ۱۹کیلوگرم
هندوستان ۲,۲۲کیلوگرم
▼ ایران ۳۲کیلوگرم

سرانه مصرف ماهی

▲ پرتغال ۵۷کیلوگرم
آمریکا ۲۲کیلوگرم
آرژانتین ۷,۹کیلوگرم
برزیل ۹,۰۹کیلوگرم
چین ۳۸کیلوگرم
ژاپن ۴۵کیلوگرم
▼ هندوستان ۶,۹۰کیلوگرم
ایران ۸کیلوگرم

سرانه مصرف لبنیات (شیر)

پرتغال ۲۰۵کیلوگرم
آمریکا ۲۵۴کیلوگرم
▲ آرژانتین ۱۹۵کیلوگرم
برزیل ۱۴۹,۲۸کیلوگرم
▼ چین ۳۲,۶۶کیلوگرم
ژاپن ۷۲,۶کیلوگرم
هندوستان ۸۴,۵۰کیلوگرم
ایران ۷۰کیلوگرم

سرانه مصرف میوه

▲ پرتغال ۱۲۵,۲۵کیلوگرم
آمریکا ۱۰۴,۵۳کیلوگرم
آرژانتین ۷۶,۴۲کیلوگرم
برزیل ۹۳,۱۹کیلوگرم
چین ۹۳,۹۲کیلوگرم
ژاپن ۵۲,۸۵کیلوگرم
هندوستان ۵۶,۳۵کیلوگرم
▼ ایران ۱۰۰کیلوگرم

سرانه مصرف برنج

پرتغال ۱۷کیلوگرم
آمریکا ۹,۵کیلوگرم
آرژانتین ۲۱,۲کیلوگرم
برزیل ۵۰کیلوگرم
▲ چین ۱۲۶کیلوگرم
ژاپن ۸۲کیلوگرم
هندوستان ۲۰۱کیلوگرم
ایران ۳۶کیلوگرم

سرانه مصرف گندم

▼ پرتغال ۱۷کیلوگرم
آمریکا ۵۹,۴۲کیلوگرم
آرژانتین ۱۸کیلوگرم
برزیل ۵۵,۴۷کیلوگرم
▲ چین ۸۹,۹۰کیلوگرم
ژاپن ۸۶کیلوگرم
هندوستان ۶۴,۹۷کیلوگرم
ایران ۱۶۰کیلوگرم

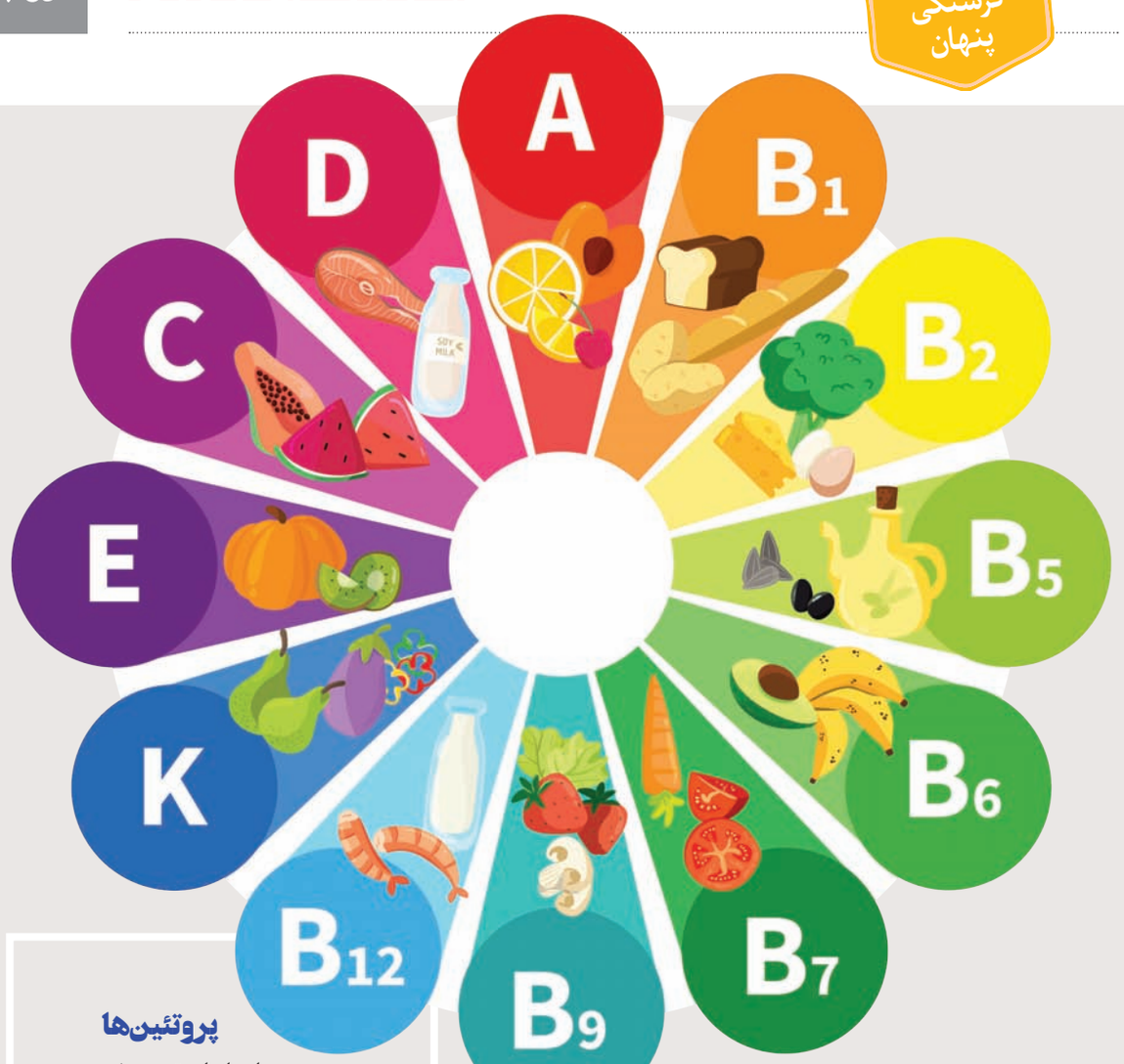

همه موادمغذی ضروری برای بدن انسان

ویتامین‌ها

▪ویتامین‌های حلال در چربی، ویتامین‌های A، D، E و K

▪ویتامین‌های حلال در آب، ویتامین C و خانواده ویتامین‌های گروه B

▪منابع تامین ویتامین‌ها: سبزیجات، میوه‌ها و پروتئین‌های بدون چربی

▪نقش ویتامین‌ها در بدن: تقویت سیستم ایمنی بدن، به تأخیرانداختن ابتلا به بیماری‌هایی مانند سرطان، تقویت استخوان‌ها و دندان‌ها، کمک به جذب کلسیم، حفظ سلامت پوست، کمک به سوخت‌وساز پروتئین و کربوهیدرات، حفظ سلامت خون وکمک به عملکرد مغز و سیستم عصبی

استاندارد توصیه شده برای مصرف روزانه ویتامین‌ها

ویتامین‌های خانواده B (بی کمپلکس)

مردان: ۵۵۰میلی‌گرم در روز
زنان: ۴۲۵میلی‌گرم در روز

▪ویتامین A
مردان: ۹۰۰میکروگرم در روز
زنان: ۷۰۰میکروگرم در روز

▪ویتامین C
مردان: ۹۰میلی‌گرم در روز
زنان: ۷۵میلی‌گرم در روز

▪ویتامین D
۱ تا ۷۰ ساله‌ها
۱۵میکروگرم در روز
۷۰ساله به بالا
۲۰میکروگرم در روز

▪ویتامین E
مردان: ۱۱میلی‌گرم در روز
زنان: ۸میلی‌گرم در روز

موادمعدنی

▪مواد معدنی: منیزیم، کلسیم، فسفر، سولفور، سدیم، پتاسیم، کلرید، آهن، سلنیوم، زینک، منگنز، کروم، مس، ید، فلوراید.

استاندارد توصیه شده برای مصرف روزانه مواد معدنی

کلسیم
۱۵تا ۵۰ساله‌ها: ۱۰۰۰میلی‌گرم
زنان بالای ۵۱سال: ۱۲۰۰میلی‌گرم
مردان بالای ۷۱سال: ۱۲۰۰میلی‌گرم

کلراید
۱۹تا ۵۰ساله‌ها: ۲۳۰۰میلی‌گرم
۵۰تا ۷۰ساله‌ها: ۲۰۰۰میلی‌گرم
۷۰سال به بالا: ۱۸۰۰میلی‌گرم

مس
مردان و زنان: ۹۰۰میکروگرم

ید
مردان و زنان: ۱۵۰میکروگرم

آهن
مردان: ۸میلی‌گرم
زنان ۱۹تا ۵۰سال: ۱۸میلی‌گرم
زنان بالای ۵۱سال: ۸میلی‌گرم

منیزیم
مردان ۱۹تا ۳۰سال: ۴۰۰میلی‌گرم
مردان ۳۱سال به بالا: ۴۲۰میلی‌گرم
زنان ۱۹تا ۳۰ساله: ۳۱۰میلی‌گرم
زنان ۳۰سال به بالا: ۳۲۰میلی‌گرم

منگنز
مردان: ۲,۳میلی‌گرم
زنان: ۱,۸میلی‌گرم

فسفر
مردان و زنان: ۷۰۰میلی‌گرم

سلنیوم
مردان و زنان: ۵۵میکروگرم

زینک
مردان: ۱۱میلی‌گرم
زنان: ۸میلی‌گرم

نقش مواد معدنی در بدن

حفظ میزان آب بدن، حفظ سلامت پوست، مو، استخوان‌ها و ناخن‌ها، بهبود سلامت استخوان‌ها، کمک به حفظ اکسیژن خون، تقویت سیستم ایمنی بدن و حفظ فشار خون.

منابع موادمعدنی

گوشت‌قرمز، غذای دریایی، نمک یددار، لبنیات، مغزها و دانه‌های مغذی، سبزیجات، میوه‌ها، مرغ، نان و غلات غنی‌شده، زرده تخم‌مرغ، غلات کامل و حبوبات.

پروتئین‌ها

استاندارد توصیه شده برای مصرف روزانه پروتئین‌ها

▪یک فرد کم‌تحرک در ازای هر کیلوگرم از وزن بدن خود باید ۰,۸گرم پروتئین مصرف کند. با احتساب متوسط وزن، یک مرد کم‌تحرک روزانه باید ۵۶گرم و یک زن کم‌تحرک باید روزانه ۴۶گرم پروتئین مصرف کند.

▪نقش پروتئین‌ها در بدن: کمک به رشد ماهیچه‌ها، استخوان‌ها، مو و پوست، ایجاد آنتی‌بادی‌ها، هورمون‌ها و دیگر ترکیبات ضروری بدن و عمل کردن به‌عنوان سوخت بافت‌ها و سلول‌های بدن در شرایط ضروری

منابع پروتئین

گوشت قرمز، گوشت مرغ و بوقلمون، ماهی و غذاهای دریایی، حبوبات، تخم‌مرغ، لبنیات، سویا، مغزهای آجیلی و دانه‌هایی مانند کینوآ

چربی‌ها

▪نقش چربی‌ها در بدن: تامین انرژی، کمک به رشد سلول‌ها، کمک به انعقاد خون، ساخت سلول‌های جدید، کاهش خطر بیماری‌های قلبی و دیابت نوع دوم، کمک به حرکت ماهیچه‌ای، تنظیم فشار خون، کمک به عملکرد مغز، کمک به جذب مواد معدنی و ویتامین‌ها، کمک به تولید هورمون‌ها و بهبود عملکرد ایمنی بدن

▪استاندارد توصیه شده برای مصرف روزانه: بر اساس استانداردهای جهانی، برای رژیم غذایی ۲۰۰۰کالری در روز هر فرد باید در حدود ۴۴تا ۷۷گرم چربی سالم مصرف کند.

▪**منابع چربی مفید**

آجیل‌ها، ماهی‌هایی مانند تن یا سالمون، روغن‌های گیاهی، روغن نارگیل و دانه‌های مغذی

کربوهیدرات‌ها

▪کربوهیدرات‌ها هم اگرچه جزو موادغذایی هستند که باید با احتیاط مصرف شوند اما سوخت‌وساز بدن انسان به آنها به‌ویژه به کربوهیدرات‌های پیچیده وابسته است.

▪نقش کربوهیدرات‌های پیچیده در بدن: بهبود سیستم ایمنی بدن، بهبود عملکرد مغز و سیستم عصبی، تامین انرژی بدن و کمک به سیستم هاضمه

▪استاندارد توصیه شده برای مصرف روزانه: براساس استانداردهای جهانی برای رژیم غذایی ۲۰۰۰کالری در روز باید ۲۲۵تا ۳۲۵گرم کربوهیدرات مصرف شود.

منابع کربوهیدرات‌ها

کینوآ، برنج قهوه‌ای، سبزیجات، غلات کامل، میوه‌ها و جو

شمارش پنهان گرسنگی

مثلث مخرب تحریم، خشکسالی و کرونا خطر فقر مواد مغذی در بدن ایرانی‌ها را جدی‌تر کرده است

مائده امینی
روزنامه‌نگار

گرسنگی پنهان و پیدا از فقر متولد می‌شود. منشا گرسنگی پیدا فقر مالی و منشا گرسنگی پنهان فقر فرهنگی و گاهی فقر مالی است. اصلی‌ترین منشأ پدیده گرسنگی پنهان، نه در ایران که در همه کشورها، سبد غذایی نامناسب خانوار است، که این نامناسب بودن سبد غذایی ریشه در عامل‌های مختلفی دارد؛ از علاقه‌مند شدن به مصرف غذاهای آماده و سریع (فست‌فودها) گرفته تا تغییر شرایط اقلیمی، شیوع کرونا و تشدید فقر به واسطه نابسامانی اوضاع اقتصادی کشور؛ مثلا در سال‌های اخیر (به‌ویژه دو سال اخیر) شرایط اقلیمی و آب و هوایی کشور و وضعیت بارش‌های آسمانی به‌گونه‌ای بوده است که باعث نوسانات قابل توجهی در تولید محصولات کشاورزی شده؛ روندی که در نهایت به تلاطم قیمت محصولات خوراکی در بازار ختم شده و آثار منفی آن در سفره‌های مردم به جای مانده است. از سوی دیگر شرایط اقلیمی و برخی عادات غذایی ممکن است گروهی از جمعیت یک منطقه را به کمبود مواد مغذی و عوارض ناشی از آن دچار و شیوع آن نیز مشکلاتی در زندگی روزمره افراد جامعه ایجاد کند. برای مثال، در استان سیستان و بلوچستان به واسطه شرایط اقلیمی و بارشی که با آن مواجه است، زنگ خطر گرسنگی پنهان به صدا درآمده است. از سوی دیگر، تورم ادامه‌دار دورقمی در ایران دهک‌های کم‌درآمدی جامعه را به سمت صرفا سیر شدن سوق داده و آنها را از تغذیه کامل و سالم محروم کرده. در شرایطی که نرخ تورم سالانه کشور بیش از دو سال است که در محدوده ۴۰درصد و نرخ تورم خوراکی‌ها در محدوده ۶۰درصد حرکت می‌کند، گرانی منابع اصلی غذایی پروتئینی و ریزمغذی‌ها، مردم و اقشار کم‌درآمد را به مصرف بیشتر نان و برنج و نشاسته‌ای که ارزان‌تر و فاقد ارزش غذایی کافی است، مجبور کرده تا فقط احساس گرسنگی پیدا در این افراد از بین برود در حالی که سیری سلولی را تجربه نکرده‌اند.

در میان این تلاطم اقتصادی، کرونا نیز زمینه‌ساز دیگری برای گسترش گرسنگی پیدا در ابتدا و پنهان در ادامه شده که اگرچه پایشی دقیق بر نتایج حاصل از شیوع این ویروس بر فقر تشدیدشده و محصول آن، گرسنگی، انجام نشده اما انکار آثار سوء آن بر این موارد، ممکن نیست. در واقع نه فقط در حوزه کرونا بلکه درباره گرسنگی پنهان در هیچ مقطع زمانی‌ای در ایران پایش قابل اعتنایی صورت نگرفته و تنها اتکا به آمارهای جسته‌گریخته و غیرهدفمند است که می‌تواند ما را به لمس خطر موجود برای این نسل و نسل بعدی، نزدیک‌تر کند.

سهم خوراکی‌ها از درآمد ایرانیان

▪تهیه غذای کافی در جامعه ایرانی، کار آسانی نیست. افزایش نرخ تورم منجر شده که ۲۶درصد از کل هزینه خانوار شهری در سال ۹۹ مربوط به اقلام خوراکی باشد.

▪بررسی هزینه‌های سالانه یک خانوار شهری در سال ۹۹ نشان می‌دهد که آرد، رشته، نان و فراورده‌های آن ۲۱درصد، گوشت ۲۱درصد، شیر و فراورده‌های آن و تخم پرندگان ۱۱درصد درآمد یک خانواده را به خود اختصاص داده‌اند.

▪نوشابه‌ها، غذاهای آماده و دخانی‌ها ۶ درصد، ادویه‌ها، چاشنی‌ها و سایر ترکیب‌های خوراکی ۴درصد، قند، شکر، شیرینی‌ها، چای، قهوه و کاکائو ۸درصد، خشکبار و حبوب ۷درصد، میوه‌ها و سبزی‌ها ۱۹درصد و روغن‌ها و چربی‌ها ۳درصد از سبد هزینه‌های خوراکی و دخانی خانوارها را تشکیل می‌دهند.

در سال ۱۳۹۸
٪۲۵
از درآمد خانوار هزینه تهیه مواد غذایی شده است

▪براساس اعلام مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۸ حدود ۲۵درصد از درآمد خانوار هزینه تهیه مواد غذایی شده است؛ در کشورهای توسعه یافته این نسبت بین ۹ تا ۱۴درصد است.

▪در سال ۹۸ دهک اول حدود ۳۳درصد هزینه‌های خود را به تامین اقلام خوراکی و آشامیدنی اختصاص می‌دهد؛ این در حالی است که دهک دهم تنها ۲۶درصد هزینه‌های خود را صرف اقلام خوراکی و آشامیدنی کرده است. خطر گرسنگی پنهان به دهک‌های کم‌درآمد نزدیک‌تر است.

▪برای مثال دهک اول درآمدی در استان سیستان‌وبلوچستان با ۵۰,۶درصد، بیشترین نسبت هزینه‌های خوراکی به کل هزینه‌ها را دارد. در مقابل دهک اول درآمدی در استان گیلان با ۲۵,۹درصد، کمترین نسبت هزینه‌های خوراکی به کل هزینه‌ها را بین دهک‌های اول درآمدی در استان‌های مختلف به‌خود اختصاص داده است.

کمبود مواد مغذی در سفره‌ها

▪تقریبا تمام دهک‌های درآمدی جامعه از کمبود کلسیم رنج می‌برند که دلیل عمده آن مصرف کم شیر و لبنیات در جامعه در مقایسه با استانداردهاست؛ سرانه مصرف شیر در ایران حدود ۷۰لیتر و در کشورهای توسعه‌یافته بالغ بر ۳۰۰تا ۳۵۰لیتر است.

▪مصرف سرانه ماهی و آبزیان در ایران سالانه کمتر از ۸کیلوگرم و در کشورهای توسعه یافته و اروپایی بیش از ۲۲کیلوگرم در سال است.

▪براساس اعلام انجمن پسته ایران، تا پیش از سال ۹۸، هر شهروند ایرانی سالانه به‌طور میانگین ۳۰۰گرم پسته مصرف می‌کرد اما گزارش‌ها حاکی از آن است که در سال ۹۹، مصرف داخلی پسته بین ۵۰تا ۷۰درصد کاهش داشته است.

▪علاوه بر تورم، خشکسالی نیز باعث کاهش مصرف پسته شده است. تولید پسته در بهار سال‌جاری، ۸۰هزارتن نسبت به سال گذشته کاهش پیدا کرده است.

▪تغییرات اقلیمی، خشکسالی، عوامل جوی شامل سرمازدگی بهاره، کاهش بارندگی و افزایش بی‌سابقه دمای هوا در زمان تلقیح گل پسته علل کاهش تولید پسته‌اند.

▪همچنین تنها اس‌ای دهک بالای جامعه به اندازه کافی و استاندارد آهن جذب می‌کنند. در دهک‌های اول تا پنجم جامعه غیراز کمبود آهن و کلسیم کمبود ویتامین آ و ویتامین ب‌دو نیز قابل ملاحظه است.

▪آخرین بررسی‌ها هم نشان می‌دهد در سال ۹۷، شرایط اقتصادی به‌گونه‌ای بوده که هفت دهک جامعه نتوانسته‌اند کالری مورد نیاز خود را تامین کنند.

▪میانگین حداقل کالری موردنیاز روزانه بر مبنای گزارش وزارت بهداشت ۲۳۶۷ کالری در روز است اما براساس گزارشی که مرکز پژوهش‌های مجلس منتشر کرده، در سال ۹۷ فقط سه دهک بالایی جامعه توانسته‌اند کالری موردنیاز روزانه خود را دریافت کنند.

▪وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هم گزارشی منتشر کرده که نشان می‌دهد مصرف گوشت در تمام دهک‌ها به یک‌دوم رسیده و در سال ۹۸ نسبت به سال ۹۰ مردم کمتر برنج، گوشت و لبنیات می‌خوردند.

▪گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس می‌گوید: تا پیش از سال ۹۷ سوءتغذیه برای کشور حاد و قابل بررسی نبود. حتی در سال ۹۸ برخی از گروه‌های پایین جامعه، کمبود کالری خود را با قندوشکر جبران می‌کردند. اما در سال ۹۹ قیمت قندوشکر هم افزایش داشته و برخی خانواده‌ها توان خرید آن را هم ندارند. این گزارش بدون اشاره مستقیم به گرسنگی پنهان، نسبت به شیوع آن اعلام خطر کرده است.

▪براساس اعلام وزارت کشاورزی، سرانه مصرف میوه ایرانی‌ها در دهه ۹۰ کاهش پیدا کرده و از حدود ۱۴۰کیلوگرم به ۱۰۰کیلوگرم رسیده است.

▪وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گزارشی گفته است بررسی رشد حقیقی هزینه خانوار در دهک‌های هزینه‌ای در سال ۹۸ نشانگر آن است که تمام دهک‌های هزینه‌ای با رشد حقیقی منفی روبه‌رو بوده‌اند که به‌معنای آن است که سبد مصرفی خانوارهای ایرانی کوچک‌تر شده است.

▪با دقیق‌ترشدن در تورم غذایی دهک‌های هزینه‌ای، می‌بینیم که دهک اول شهری و روستایی به‌ترتیب با رشد منفی ۱۶و منفی ۱۷,۲درصدی و دهک دهم شهری و روستایی به‌ترتیب با رشد حقیقی منفی ۶,۴درصد و منفی ۱۳,۵درصدی مواجه بوده‌اند. این اعداد گویای آن است که دهک‌های پایین درآمدی از تورم آسیب بیشتری دیده‌اند و سفره آنها کوچک‌تر شده است.

۲۳۶۷ کالری مورد نیاز در روز
سال ۹۷
هفت دهک جامعه نتوانسته‌اند کالری مورد نیاز خود را تامین کنند

در سال ۱۳۹۷
٪۷۰
مصرف داخلی پسته کاهش داشته است

در سال ۱۳۹۸
رشد منفی
به‌معنای آن است که سبد مصرفی خانوارهای ایرانی کوچک‌تر شده است

تیر آخر کرونایی

▪فقر در سال ۹۹ (سالی که در تمام روزهای آن اقتصاد با کرونا درگیر بود) نسبت به سال قبل از آن، رشدی ۳۶درصدی داشته که مهم‌ترین عامل افزایش خط فقر در سال ۹۹تورم بالا در دو بخش خوراکی‌ها و مسکن بوده است.

▪براساس اعلام مدیرکل دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت، استان‌های ناامن غذایی شامل سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان، هرمزگان، ایلام، کرمان، خراسان جنوبی و بوشهر هستند.

▪در این استان‌ها، به‌دلیل افزایش بی‌رویه قیمت موادغذایی ناشی از تحریم، خشکسالی و کرونا، مصرف برخی اقلام غذایی مانند گوشت و مرغ، لبنیات و حتی میوه‌ها به‌دنبال افزایش قیمت تا حدود ۴۰درصد کاهش یافته است و مردم این استان‌ها دچار فقر مواد پروتئینی شده‌اند.

در فاصله میان دو سفره

مقایسه سبد غذایی خانواده در ایران و جهان چه واقعیت‌هایی را درباره تامین مواد غذایی نشان می‌دهد؟

هدا عربشاهی
روزنامه‌نگار

مقایسه نسبت درآمد و هزینه‌ها به‌ویژه هزینه‌های سبد غذایی خانوارها در کشورهای مختلف به عوامل مختلفی از جمله تولید ناخالص داخلی، ارزش پول و جمعیت کشورها بستگی دارد. مهم‌ترین دلیل بررسی این‌دست مقایسه‌ها درک بهتر این نکته است که چه‌میزان از درآمد صرف هزینه‌های سبد خانوار و چه‌میزان از آن صرف پس‌انداز برای برنامه‌های آتی می‌شود. در سال‌های اخیر به‌دلیل کاهش ارزش پول ملی نسبت به دلار و افزایش افسارگسیخته تورم، نسبت درآمد به هزینه‌های بسیاری از خانواده‌های ایرانی به‌ویژه خانوارهای طبقه متوسط شهری از توازن خارج شده و در نتیجه سبد غذایی آنها کوچک‌تر و پس‌انداز برای آنها دشوارتر شده است.

مؤسسات و مراکز آمار کشورها همه‌ساله گزارشی از وضعیت درآمد و هزینه‌های مردم کشورشان منتشر می‌کنند. با نگاهی به آمار و ارقام سالانه کشورهای مختلف می‌توان به درکی عمیق از سطح رفاه شهروندان نقاط مختلف دنیا رسید. مقایسه ۳کشور ایران، عمان به‌عنوان کشوری همسایه با واحد پولی ریال و ایتالیا به‌عنوان یک کشور اروپایی عضو منطقه یورو نشان می‌دهد که خانواده‌های ایرانی و ایتالیایی در ۲ سال اخیر به‌دلیل شیوع جهانی بیماری کووید-۱۹ با مشکلات مالی بسیار بیشتری نسبت به عمان مواجه شده‌اند. عواملی چون افزایش بی‌رویه تورم، کاهش ارزش واحد پولی، تحریم‌ها و هزینه‌های پزشکی تحمیلی ناشی از عالم‌گیری دست به‌دست هم داده‌اند تا سبد غذایی خانوارهای ایرانی بیش‌از همیشه کوچک شود.

افزایش هزینه‌های درمانی و بهداشتی، افزایش نرخ بیکاری و رکود صنعت گردشگری هم از علل کاهش قدرت خرید و قدرت پس‌انداز خانوارهای ایتالیایی است. اما کشوری چون عمان که اقتصادش از راه تولیدات کشاورزی و فروش بالای نفت تامین می‌شود و جمعیت اندک با ارزش پولی بسیار بالاتر از دلار سبب شده است که این کشور همسایه چندان تحت‌تأثیر آسیب‌های اقتصادی جهانی ۲ سال اخیر قرار نگیرد.

ایران کشوری با جمعیتی حدود ۸۴میلیون نفر است که مجموع تولید ناخالص داخلی آن- براساس برابری قدرت خرید- در سال ۲۰۲۰برابر با ۱,۰۰۷تریلیون دلار و سرانه تولید ناخالص داخلی‌اش ۱۱هزارو۹۶۳دلار بود. براساس گزارش مرکز ملی آمار ایران در سال ۱۳۹۹(۲۰۲۰) که تیر سال ۱۴۰۰منتشر شد هزینه کل خالص سالانه یک خانوار شهری به‌طور متوسط در سطح کشوری ۶۲۱، ۳۹۲هزار ریال برابر با ۵۳میلیون و ۷۸۳هزار ریال بود و از کل هزینه سالانه خانوار شهری ۱۶۱،۰۹۴ هزار ریال با سهم ۲۶درصد مربوط به هزینه‌های خوراکی و دخانی و ۴۶۰، ۲۹۸هزار ریال با سهم ۷۴درصد مربوط به هزینه‌های غیرخوراکی بوده است. بین هزینه‌های خوراکی و دخانی، بیشترین سهم مربوط به هزینه آرد، رشته، غلات، نان و فراورده‌های آن و گوشت هریک با سهم ۲۱درصد و بین هزینه‌های غیرخوراکی بیشترین سهم با ۵۰درصد مربوط به هزینه مسکن، سوخت و روشنایی بود. همچنین متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری ۷۴۶،۷۶۴هزار ریال برابر با حدود ۶۳میلیون و ۷۲۹هزار ریال در ماه بود.

براساس این گزارش، متوسط کل هزینه خالص سالانه یک خانوار روستایی در سال ۱۳۹۹برابر با ۶۷۹،۳۴۰هزار ریال بود که از این رقم ۴۴۲،۱۳۶هزار ریال با سهم ۴۰درصد مربوط به هزینه‌های خوراکی و دخانی و ۲۳۷،۲۰۴هزار ریال با سهم ۶۰درصد مربوط به هزینه‌های غیرخوراکی بود. بین هزینه‌های خوراکی و دخانی، بیشترین سهم مربوط به هزینه آرد، رشته، غلات، نان و فراورده‌های آن با ۲۵درصد و بین هزینه‌های غیرخوراکی، بیشترین سهم با ۳۲درصد مربوط به مسکن، سوخت و روشنایی و متوسط درآمد سالانه یک خانوار روستایی ۴۷۰،۴۲۰هزار ریال بود. بنابراین، یک خانوار شهری در سال ۱۳۹۹به‌طور متوسط قادر بود فقط ۹میلیون و ۹۴۶هزار ریال معادل ۹۹۴هزارو۶۰۰تومان درماه پس‌انداز داشته باشد.

افزایش هزینه‌های درمانی و بهداشتی، افزایش نرخ بیکاری و رکود صنعت گردشگری از علل کاهش قدرت خرید و قدرت پس‌انداز خانوارهای ایتالیایی است. اما کشوری چون عمان که اقتصادش از راه تولیدات کشاورزی و فروش بالای نفت تامین می‌شود و جمعیت اندک با ارزش پولی بسیار بالاتر از دلار سبب شده است که این کشور همسایه چندان تحت‌تأثیر آسیب‌های اقتصادی جهانی ۲ سال اخیر قرار نگیرد

عمان

عمان کهن‌ترین کشور مستقل در جهان عرب است که در گوشه جنوب‌شرقی شبه‌جزیره عربستان و در نقطه تلاقی خلیج‌فارس و دریای عرب قرار گرفته و با کشورهای امارات‌متحده‌عربی، عربستان سعودی، یمن، ایران و پاکستان مرز مشترک دارد. مجموع تولید ناخالص داخلی این کشور ۴میلیون و ۸۳۰هزار نفری در سال ۲۰۲۰– براساس برابری قدرت خرید- برابر با ۲۰۴میلیارد دلار و سرانه تولید ناخالص داخلی ۴۷هزارو۳۶۶دلار بود. مرکز ملی آمار و اطلاعات سلطان‌نشین عمان در سال ۲۰۲۰گزارشی را باعنوان «نتایج اصلی بررسی هزینه‌ها و درآمد خانوارها» منتشر کرد و در آن نسبت درآمد خانواده‌های عمانی را با هزینه‌ها مقایسه کرد. این گزارش که دوره زمانی ۲۰اکتبر ۲۰۱۸تا ۱۹اکتبر ۲۰۱۹را رصد کرده است نشان می‌دهد اندازه هر خانواده عمانی به‌طور متوسط ۶,۸نفر در سطح کشور است که این رقم در مناطق شهری برابر با ۶,۷نفر و در مناطق روستایی برابر با ۶,۹نفر است. ۷۷,۴درصد خانواده‌های عمانی در مناطق شهری و ۲۱,۶درصد در روستاها زندگی می‌کنند.

نتایج این آمایش نشان می‌دهد که هزینه ماهانه خانوارهای عمانی به‌طور متوسط برابر با ۷۵۷ریال عمان است که این رقم در خانواده‌های شهری ۷۸۴ریال عمان و در مناطق روستانی ماهانه ۶۹۵ریال عمان است که به‌طور متوسط ۲۸درصد از کل این هزینه‌ها برابر با ۲۱۱ریال صرف تهیه مواد غذایی می‌شود. سهم حمل‌ونقل و ارتباطات ۲۱,۱درصد برابر با ۱۶۰ریال یعنی بیش‌از یک‌پنجم بودجه ماهانه هر خانواده عمانی است و هزینه خانوارهای عمانی برای مراقبت‌های پزشکی و آموزش به‌دلیل رایگان‌بودن این خدمات در این کشور به‌ترتیب برابر ۹و ۱۰ریال بود.

برپایه این بررسی‌ها، ارزش سبد غذایی شامل حبوبات و غلات، گوشت و مرغ و ماهی، شیر و تخم‌مرغ، روغن، میوه و سبزیجات، شکر و عسل، نوشیدنی‌های غیرالکلی، رستوران و وعده‌های غذایی خارج از خانه و چای و ادویه‌ها در سطح کشور به حدود ۱۵۹ریال درماه می‌رسد که این رقم برای شهروندان عمانی برابر با ۲۱۷ریال و برای مهاجران برابر با ۸۰,۱ریال است. درآمد خانواده‌های عمانی از تمام منابع درآمدی به‌طورمتوسط هزارو۵۵۳ریال است که با احتساب اجاره‌بها به هزارو۳۸۶ریال می‌رسد. این درحالی‌است که درآمد خانواده‌های مهاجر به‌طورمتوسط ۶۶۹ریال درماه است که با احتساب اجاره‌بها به ۶۶۷ریال می‌رسد. بنابراین، باتوجه به درآمد متوسط نسبت به هزینه‌های ماهانه و اجاره مسکن می‌توان نتیجه گرفت که هر خانواده عمانی ساکن شهرهای بزرگ قادر است حدود ۶۰۲ریال عمان برابر با ۴۳۱میلیون و ۹۹۵هزارو ۲۰۰ریال ایران درماه پس‌انداز کند (هر ریال عمان برابر با ۷۱۷هزارو ۶۰۰ریال ایران است).

ایتالیا

شبه‌جزیره ایتالیا کشوری در میانه جنوب اروپاست که از یک‌سو به رشته‌کوه آلپ، از دو سو به آب‌های دریای مدیترانه و از یک‌سو به آب‌های دریای آدریاتیک منتهی می‌شود. تولید ناخالص داخلی این کشور ۶۰میلیون و ۳۱۸میلیون نفری در سال ۲۰۲۱- براساس برابری قدرت خرید- برابر با ۲,۱۰۶تریلیون دلار و سرانه تولید ناخالص داخلی آن ۳۴هزارو۹۹۷دلار است.

گزارش مؤسسه ملی آمار ایتالیا (ایستات) نشان می‌دهد که برآورد متوسط هزینه ماهانه خانوارهای ساکن ایتالیا در سال ۲۰۲۰برابر با دوهزارو۳۲۸یورو درماه بود. از آنجاکه توزیع مصرف نامتقارن است و در سطوح متوسط و پایین متمرکز است، اکثر خانوارها کمتر از مقدار متوسط هزینه می‌کنند. به‌طوری که با درنظرگرفتن ارزش متوسط (سطح هزینه‌های مصرف‌کننده که تعداد خانوارها را به دو قسمت مساوی تقسیم می‌کند) مشاهده می‌شود که ۵۰درصد از خانوارهای ساکن ایتالیا حدود هزارو۹۶۲یورو درماه هزینه کرده‌اند که این هزینه‌ها اجاره‌بهای مسکن را هم شامل می‌شود.

براساس این گزارش، ۳۸,۴درصد از کل هزینه‌های خانوار سهم هزینه‌های مسکن، آب، برق و سایر سوخت‌ها شده و مواد غذایی و نوشیدنی‌های غیرالکلی ۲۰,۱درصد و کالاها و خدمات غیرغذایی ۸۱,۹درصد از هزینه‌ها را شامل شده است و ۲,۳درصد از کل هزینه‌ها معادل ۵۴یورو درماه سهم ارتباطات بوده است.

باتوجه به‌اینکه متوسط درآمد خانواده‌های ایتالیایی حدود ۳۱هزارو۶۴۱یورو در سال معادل ۲هزارو۶۳۷یورو درماه است می‌توان نتیجه گرفت که یک خانواده شهری قادر است حدود ۳۰۹یورو درماه پس‌انداز کند. باوجوداین، آمارها نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۱به‌دلیل افزایش هزینه‌های بهداشتی و درمانی و افزایش نرخ بیکاری به‌دلیل عالم‌گیری کووید-۱۹نرخ فقر در این کشور به بیش‌از ۲میلیون خانواده رسیده است و به‌طورمتوسط درآمد خانواده‌ها ۲,۸درصد و قدرت خرید خانواده‌ها ۲,۶درصد کاهش یافته است. همچنین، میزان پس‌انداز هم ۱۵,۸درصد نسبت به سال ۲۰۱۹در سطح خانوارها با کاهش مواجه بوده است.

این بار هم جَستید

هواداران استقلال و پرسپولیس ۲۴ ساعت پراسترس و پرخبر را پشت سر گذاشتند اما در نهایت فدراسیون طبق روال سال‌های قبل مجوز حرفه‌ای این دو باشگاه را صادر کرد تا در ظاهر خطر حذف از آسیا از بیخ گوش سرخابی‌ها گذشته باشد. باید دید این وضعیت تا کی می‌تواند ادامه داشته باشد

۱۹

لشکرکشی یحیی برای انتقام

در ۱۴ ماه اخیر فقط یک تیم ایرانی توانسته پرسپولیس را ببرد و قرمزها امروز برای انتقام همان یک باخت در اراک هستند

آلومینیوم اراک | 16:00 | پرسپولیس

دوشنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۰ ■ ۲۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ ■ سال بیست‌ونهم ■ شماره ۸۳۵۰ ■ ۴ صفحه

همشهری ورزشی

عکس | ابوالفضل امان‌الله/AFC

قبولی کیا در ثلث اول

تیم ملی امید ایران با هدایت مهدوی کیا از ۳ بازی ۹ امتیاز گرفت و با اقتدار راهی مرحله نهایی جام ملت‌های آسیا شد

حالا امید برای المپیکی شدن این تیم از قبل بیشتر شده است

تیم ملی امید ایران با اقتدار به جام‌ملت‌های زیر ۲۳ساله‌های آسیا صعود کرد. شاگردان مهدوی کیا که در ۲بازی ابتدایی، نپال را با نتیجه ۴بر صفر و لبنان را با نتیجه ۲بر صفر شکست داده بودند، در بازی سوم تاجیکستان میزبان را هم شکست دادند تا با ۹امتیاز به‌عنوان تیم اول گروه جواز حضور در دور نهایی جام‌ملت‌های آسیا در سال ۲۰۲۲ را کسب کنند؛ تورنمنتی که قرار است به میزبانی ازبکستان برگزار شـــود. امیدهای ایران در بازی دیروز، خیلی زود از حریف خود عقب افتادند؛ حریفی که در بازی‌های قبلی، لبنان را یک بر صفر شکست داده بود و با ۶تایی کردن نپال، حریف قدرتمندی روی کاغذ به‌حساب می‌آمد. تاجیک‌ها در دقیقه دهم با ضربه اسلام زئیروف به گل اول رسیدند؛ گلی که تنها پس از ۳دقیقه جواب داده شد. یاسین سلمانی که ستاره تیم ملی ایران در بازی دیروز بود، پس از به ثمر رساندن گل اول در دقیقه ۱۳، در دقیقه هجدهم گل دوم را زد تا امیدها برای اولین‌بار از حریف پیش بیفتند. این‌بار تاجیک‌ها با پنالتی احسان پنجشنبه در دقیقه ۲۲، خیلی زود به بازی برگشتند اما در آخرین دقیقه بازی در نیمه اول سلمانی هت‌تریک کرد تا شاگردان مهدوی کیا با پیروزی به رختکن بروند. در نیمه دوم تاجیک‌ها تیم برتر میدان بودند اما نتوانستند از برتری خود استفاده کنند. امیدهای ایران در ۱۰دقیقه پایانی با یک بازیکن کمتر هم دفاع خوبی داشتند و با بسته نگه‌داشتن دروازه پیروز میدان شدند. حالا مهدوی کیا در گام اول توانسته با رکورد صددرصد پیروزی تیمش را به جام ملت‌ها برساند و امیدها را برای رسیدن این تیم به المپیک زنده کند. فراموش نکنیم مهدی مهدوی کیا در مصاحبه‌های اخیرش تأکید کرده صعود تیم ملی امید به مرحله نهایی اهمیت چندانی برای او و کادرش ندارد، چون آنها بیشتر روی اهداف بلندمدت خود یعنی صعود به المپیک ۲۰۲۴ تمرکز کرده‌اند.

عکس | رضا سعیدی‌پور

استقلال فکری با نتایج مجیدی

آبی‌ها فصل را عالی شروع کرده‌اند، اما هنوز فوتبال مورد انتظار را بازی نمی‌کنند

بهروز رسایلی | با کسب سومین پیروزی در سومین مسابقه، استقلال لیگ بیست‌ویکم را در قامت یک مدعی تمام‌عیار آغاز کرد. حالا آنها در کنار سپاهان ۹امتیازی هستند و اشکال همیشگی‌شان یعنی از دست دادن امتیازات شروع فصل را برطرف کرده‌اند. تیم فرهاد مجیدی بعد از برتری برابر هوادار و ذوب‌آهن، این بار تراکتور را با تک گل ارسلان مطهری شکست داد تا کام هوادارانش را شیرین کند. چند نکته در مورد این بازی بخوانید.

۱ چند بازیکن استقلال در میکس‌زون ورزشگاه آزادی نسبت به تکرار این سؤال که «چرا تیم شما زیبا بازی نمی‌کند؟» موضع تند و منفی گرفته‌اند. مهدی مهدی‌پور گفته این حرف‌ها آرامش استقلال را به هم می‌ریزد و روزبه چشمی هم مدعی شده هم‌اکنون هیچ تیمی خوب و چشم‌نواز بازی نمی‌کند. این دفاعیات اما تغییری در اصل ماجرا ایجاد نمی‌کند. حقیقت آن است که استقلال با وجود کسب ۳ پیروزی پیاپی و رقم زدن بهترین شروع ممکن در لیگ بیست‌ویکم، هنوز آن تیم دلخواه منتقدان نشده است. البته اوایل فصل است و شاید باید صبور بود تا بازیکنان جدید با هم اخت شوند. با این حال شاید اگر محبوبیت خاص فرهاد مجیدی نبود، هواداران بیش از اینها از استقلال انتقاد می‌کردند. نمایش آبی‌ها در ۳ بازی نخست چیزی شبیه تیم فصل گذشته محمود فکری بوده است. استقلال در هر ۳ دیدارش برابر هوادار، ذوب‌آهن و تراکتور در دقایقی بی‌برنامه و پر اشتباه بازی کرد و حتی تحت فشار شدید رقیب قرار گرفت. با این حال استقلالی‌ها امیدوارند مجیدی رفته رفته شرایط بهتری را در تیم حاکم کند.

۲ ۳ کلین‌شیت در ۳ بازی اول رؤیایی است؛ مخصوصا برای استقلال که در فصول اخیر به‌خاطر مشکلات ساختار دفاعی‌اش متحمل ضرر و زیان‌های زیادی شده بود. با این حال نباید فقط به آمار نگاه کرد. نکته اینجاست که خط دفاعی استقلال همچنان به شکلی سخاوتمندانه به رقبا موقعیت گل می‌دهد. در همین دیدار اخیر با آنکه تراکتور رمقی برای حمله و کسب پیروزی نداشت، سامان نریمان جهان به شکل عجیبی پشت مدافعان استقلال صاحب موقعیت ممتاز گلزنی شد و اگر این توپ را به ثمر می‌نشاند شاید خیلی چیزها تغییر می‌کرد. توپ‌هایی که امروز گل نمی‌شوند، شاید فردا گل شوند. بنابراین کادرفنی استقلال نباید فریب کلین‌شیت‌ها را بخورد. لازم است که آنها روی رفع این مشکل تمرکز کنند. پرسپولیس هم امسال با همین معضل مواجه است و خیلی بیشتر از قبل موقعیت گل می‌دهد.

۳ یک کانون بحران بالقوه در استقلال هم داستان دروازه‌بان‌های این تیم است. آبی‌ها حسین حسینی را دارند و رشید مظاهری را هم حفظ کردند. خود این رقابت به تنهایی می‌تواند حاشیه‌ساز باشد؛ چنان که فصل گذشته چنین اتفاقی رخ داد. با این حال استقلال در تابستان علیرضا رضایی را هم به‌عنوان یک دروازه‌بان دیگر در اختیار گرفت. در پایان بازی با تراکتور وقتی از فرهاد مجیدی در مورد این ترافیک عجیب سؤال شد، او بار دیگر تأکید کرد: «به هیچ عنوان اجازه جدایی به علیرضا رضایی نخواهیم داد. او می‌تواند ۱۰ سال دروازه استقلال و تیم ملی را بیمه کند.» خب آیا نیمکت‌نشینی محض چنین گلری در استقلال به او کمک خواهد کرد؟ جز این است که این شرایط تنها می‌تواند باعث افت کیفی رضایی و افزایش حواشی تیم شود؟ چه ایرادی دارد که این دروازه‌بان یک فصل به تیمی دیگر قرض داده شود؟ پافشاری مجیدی در این مورد کمی عجیب به‌نظر می‌رسد.

۴ درنهایت اما باید به پیشرفت چند بازیکن در استقلال اشاره کرد. سیاوش یزدانی جزو خوب‌های تیم در این فصل بوده است. او پیش از مصدومیت و تعویضش در بازی با تراکتور هم نمایش خوبی داشت. وریا غفوری، کاپیتان استقلال هم که اخیرا انتقادات زیادی را در مورد نزول سطح کیفی‌اش تحمل می‌کند نمایش خوبی برابر تراکتور داشت؛ هرچند عملکرد او تحت‌تأثیر خراب کردن پنالتی قرار گرفت. همچنین جعفر سلمانی که نکوهش شده‌ترین خرید این فصل استقلال بوده، هر از گاهی رگه‌هایی از توانایی و مهارتش را بروز می‌دهد؛ مثل صحنه‌ای که با یک پاس رو به بیرون بسیار هوشمندانه امیرحسین حسین‌زاده را صاحب موقعیت عالی گلزنی کرد.

رشید می‌تواند برود؟!

به‌نظر می‌رسد مجیدی در کنفرانس مطبوعاتی پس از بازی پیغام مهمی برای مظاهری فرستاده است

رشید مظاهری بعد از اختلاف‌های متعددی که با مدیریت سابق باشگاه استقلال داشت، با فسخ یکطرفه قراردادش در آستانه جدایی از این تیم قرار گرفته بود ولی حضور مصطفی آجورلو در راس باشگاه باعث شد تا این دروازه‌بان با تمدید قراردادش به جمع آبی‌پوشان برگردد. البته قابل پیش‌بینی بود که با شروع لیگ برتر، مظاهری در استقلال تبدیل به بازیکن نیمکت‌نشین شود و این اتفاق در هفته اول و دوم هم رخ داد. با وجود این مصدومیت حسینی در جریان بازی با ذوب‌آهن، مظاهری را به دروازه استقلال برگرداند. با بسته ماندن دروازه استقلال در مصاف با ذوب، خیلی‌ها پیش‌بینی می‌کردند مظاهری در مصاف با تراکتور، فیکس باشد اما مجیدی روی نام او قلم قرمز کشید و بار دیگر به حسینی بازی داد تا او دومین کلین‌شیتش در لیگ برتر را به ثبت برساند. در این شرایط مظاهری پس از بازی با این صحبت‌ها به نیمکت‌نشینی‌اش واکنش نشان داد و گفت: «اگر مجیدی صلاح ببیند، بازی می‌کنم. او سرمربی تیم است و احترامش واجب. باز هم می‌گویم اگر صلاح بود بازی می‌کنم و اگر هم صلاح نبود، به سایر بازیکنان انرژی مثبت می‌دهم.»

اتفاق جالب اما در کنفرانس مطبوعاتی رقم خورد، جایی که خبرنگاران از مجیدی خواستند تا درخصوص شایعه انتقال مظاهری یا رضایی به فولاد صحبت کند. مجیدی بدون اینکه اسمی از مظاهری بیاورد، گفت: «من به باشگاه هم اعلام کردم، به هیچ عنوان اجازه جدایی به علیرضا رضایی نمی‌دهم. او جوان است و می‌تواند ۱۰ سال گلر تیم ملی باشد. در مورد سایر بازیکنان می‌توانیم با باشگاه مذاکره کنیم.»

به هر حال همین صحبت کوتاه و مختصر مجیدی تا حدودی نشان می‌دهد سرمربی آبی‌ها مخالفتی با جدایی مظاهری ندارد و حالا این پیغام را به‌صورت غیرمستقیم به او رسانده است. فراموش نکنیم خود مظاهری به خوبی می‌داند که هم‌اکنون جایگاه فصل گذشته را در استقلال ندارد و از روز گذشته هم زمزمه‌هایی درخصوص جدایی این بازیکن از جمع آبی‌پوشان مطرح شده، هر چند که رشید به نزدیکانش گفته فعلا قصد جدایی ندارد. ولی در آینده‌ای نزدیک ممکن است اتفاقاتی رقم بخورد که او در نهایت تصمیم به جدایی بگیرد. به این نکته هم باید اشاره داشت که استقلالی‌ها در حال‌حاضر با مشکل پر بودن لیست بزرگسالان خود هم روبه‌رو هستند و جدایی مظاهری می‌تواند جا را برای ژستد باز کند. البته استقلالی‌ها سخت در تلاش هستند تا هرچه زودتر نام احمد موسوی را از فهرست خارج کنند تا مهاجم فرانسوی به بازی هفته آینده برسد. موسوی که در موعد قانونی توسط باشگاه از لیست تیم کنار گذاشته نشده، هنوز با باشگاه برای فسخ قرارداد به‌صورت توافقی به نتیجه نرسیده است. استقلال روز جمعه هفته جاری به مصاف فجرسپاسی شیراز می‌رود و مسئولان این باشگاه درصدد هستند در فاصله ۴روز تا این مسابقه با موسوی برای فسخ قرارداد به توافق برسند و با ثبت قرارداد ژستد، مجوز بازی این مهاجم فرانسوی را دریافت کنند. صبح دیروز اما بیژن طاهری، سرپرست استقلال اعلام کرد که تا ۲روز دیگر توافق با موسوی برای خروج نام او از فهرست استقلال انجام خواهد شد ولی در اتفاقی جالب، موسوی در تمرین عصر استقلال حاضر شد و به تنهایی تمرین کرد تا نشان دهد برخلاف صحبت مدیران باشگاه برنامه‌ای برای جدایی ندارد.

معایب شناخته شدن

یامگا از حالا به بعد کار سخت‌تری در استقلال خواهد داشت

ستاره غیرمنتظره استقلال در فولادشهر، شب کم‌فروغی در ورزشگاه آزادی داشت. کوین آرتور یامگا که در بازی با ذوب‌آهن ۲ گل زد و با چند حرکت خوب دیگر همه را به وجد آورد، در دومین بازی‌اش برای استقلال برابر تراکتور نتوانست حتی سایه‌ای از آن ستاره خطرناک هفته قبل باشد. او در اغلب دقایق مسابقه از سوی مدافعان تراکتور مهار شد و به ندرت فرصت بازی با توپ و خطرسازی روی دروازه این تیم را پیدا کرد. حقیقت آن است که نه آن نمایش جانانه در فولادشهر باید باعث ایجاد چنان جو اغراق‌آمیزی می‌شد و نه این عملکرد نسبتا ضعیف در آزادی باید موجب ناامیدی زودرس شود. به‌طور کلی مشخص است که یامگا بازیکن بدی نیست و فوتبال را می‌فهمد، اما او از حالا به بعد در استقلال کار سخت‌تری خواهد داشت، چرا که تیم‌های حریف با حساسیت بیشتری با این بازیکن مواجه خواهند شد. یامگا در فولادشهر از مزیت بزرگ «گمنامی» برخوردار بود. کسی او را نمی‌شناخت، فوتبالش آنالیز نشده بود و انتظار چندانی هم از این بازیکن نمی‌رفت. او اما با دبل ناگهانی‌اش همه‌چیز را عوض کرد. طبیعتا از اینجا به بعد داستان فرق خواهد کرد. بازیکن فرانسوی برای نشان دادن خودش باید زحمت بیشتری بکشد و از موانع سخت‌تری بگذرد.

لیگ برتر ایران (جام خلیج فارس) - فصل بیست‌ویکم

رتبه	تیم	بازی‌ها	برد	مساوی	باخت	گل‌زده	گل‌خورده	تفاضل گل	امتیاز
۱	سپاهان	۳	۳	–	–	۶	۰	۶	۹
۲	استقلال	۳	۳	–	–	۴	–	۴	۹
۳	گل‌گهر سیرجان	۲	۲	–	–	۵	۱	۴	۶
۴	پرسپولیس	۲	۲	–	–	۵	۲	۳	۶
۵	آلومینیوم اراک	۲	۱	۱	–	۳	–	۳	۴
۶	پیکان	۲	۱	۱	–	۲	–	۲	۴
۷	نفت مسجدسلیمان	۳	۱	۱	۱	۱	۳	-۲	۴
۸	فجر سپاسی	۳	۱	–	۲	۲	۲	–	۳
۹	نساجی مازندران	۲	۱	–	۱	۲	۲	–	۳
۱۰	تراکتور	۳	۱	–	۲	۴	۵	-۱	۳
۱۱	ذوب آهن	۲	۱	–	۱	۱	۲	-۱	۳
۱۲	پدیده مشهد	۲	۰	۱	۱	–	۱	-۱	۱
۱۳	مس رفسنجان	۱	–	–	۱	–	۲	-۲	–
۱۴	هوادار	۳	–	–	۳	–	۴	-۴	–
۱۵	فولاد	۲	–	–	۲	۱	۶	-۵	–
۱۶	صنعت نفت آبادان	۳	–	–	۳	–	۶	-۶	–

برنامه بازی‌ها

لیگ برتر خلیج فارس
Persian Gulf Pro League

لیگ برتر - هفته سوم

دوشنبه ۱۰ آبان

آلومینیوم - پرسپولیس
16:00

فولاد - مس رفسنجان

گل گهر - نساجی
18:00

لیگ برتر - هفته چهارم

جمعه ۱۴ آبان

هوادار - پدیده

تراکتور - پیکان

فجر سپاسی - استقلال
16:00

ذوب آهن - سپاهان
18:00

شنبه ۱۵ آبان

مس رفسنجان - آلومینیوم

نساجی - صنعت نفت
16:00

پرسپولیس - گل گهر

نفت مسجدسلیمان - فولاد
18:00

AFC ASIAN QUALIFIERS

مقدماتی جام جهانی - مرحله نهایی

پنجشنبه ۲۰ آبان ۱۴۰۰

لبنان - ایران
15:30

سه‌شنبه ۲۵ آبان ۱۴۰۰

سوریه - ایران
19:30

پنجشنبه ۷ بهمن ۱۴۰۰

ایران - عراق

سه‌شنبه ۱۲ بهمن ۱۴۰۰

ایران - امارات

پنجشنبه ۴ فروردین ۱۴۰۱

کره جنوبی - ایران

سه‌شنبه ۹ فروردین ۱۴۰۱

ایران - لبنان

نکته بازی

این اسمش بدشانسی نیست‌ها!

وریا غفوری در بازی با تراکتور یک پنالتی از دست داد. او این فرصت گلزنی را در شرایطی از دست داد که استقلال یک بر صفر جلو بود و نهایتا هم با همان یک گل پیروز شد. اگر فشار دقایق پایانی تیم میهمان نتیجه می‌داد و استقلال گل می‌خورد، شاید الان فضا برای غفوری خیلی متفاوت می‌بود. او شانس آورد که پنالتی خراب کردنش منجر به چنین اتفاقی نشد. در هر صورت وریا که هفته اول هم پنالتی‌اش را برابر هوادار از دست داده بود، کلا از ۱۱ پنالتی لیگ برتری در استقلال ۵ ضربه را از دست داده! بعد دوستان در مورد این خبر از تیترهایی مثل طلسم و بدشانسی استفاده کرده‌اند. این اسمش اقبال بد نیست‌ها؛ احیانا تصور نمی‌کنید کاپیتان خوب استقلال مهارت کافی در پنالتی زدن ندارد؟

بقیه چی؟

به‌نظر می‌رسد خود فراز کمالوند هم نسبت به استعفاهای پی در پی‌اش حساس شده و مثل آحاد ملت متعجب ایران به این موضوع واکنش نشان داده است! بعد از پیروزی یک بر صفر نفت مسجدسلیمان در خانه پدیده، نطق آقافراز باز شده و او با اشاره به انبوه مشکلات باشگاه گفته: «با این شرایط به من می‌گویند چرا استعفا می‌دهی؟» گیریم که در این مورد حق با شما باشد و شرایط نفت مسجدسلیمان طوری باشد که نتوان با آن ادامه داد. استاد کمالوند در مورد بقیه استعفاها چه می‌گویند؟ تراکتور چی؟ سایپا چی؟ استقلال چی؟ شاهین بوشهر چی؟ یعنی همه اینها مشکلاتی داشتند که نمی‌شد در آنها دوام آورد؟ شاید هم باشگاه‌های استاندارد مورد نظر برای آقافراز در بوندس‌لیگا و لالیگا است و ایشان باید آنجا مربیگری کند!

خسته نباشید به مدافعان تیم ملی

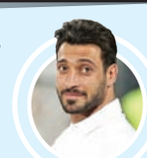

مدت‌هاست که مدافعان تیم ملی ایران در رده باشگاهی شرایط ناگواری دارند و گویا قرار هم نیست این وضعیت بهتر شود. این هفته در لیگ قطر تیم‌های محمدحسین کنعانی‌زادگان و شجاع خلیل‌زاده باز هم برابر رقبا تن به شکست دادند. الریان با شجاع ۲ بر یک به العربی باخت و مدافع سابق پرسپولیس به ثمر رسیدن یکی از گل‌ها توسط فرشید اسماعیلی را تماشا کرد. الاهلی هم با کنعانی ۴ گل از السد خورد. هم‌اکنون الریان با ۹امتیاز روی پله ششم جدول ۱۲تیمی قطر قرار دارد. این تیم در ۸بازی ۱۶گل خورده و تفاضل گلش منفی ۳است. الاهلی هم با ۵امتیاز در رده دهم ایستاده و کاندیدای سقوط است. این تیم ۱۰گل خورده دارد و تفاضل گلش منفی ۵است. چه می‌کنید رفقا؟

آماربازی

متریکا

00

تیم تراکتور در بازی با استقلال حتی یک‌بار هم نتوانست چارچوب دروازه آبی‌پوشان را تهدید کند! تعداد شوت‌های داخل چارچوب تیم میهمان در بازی با استقلال از عدد صفر فراتر نرفت و این اتفاق عجیبی برای تیم سرخپوش تبریزی بود. استقلال در این مسابقه ۱۲شوت زد که ۴تا از آنها داخل چارچوب بودند و یکی تبدیل به گل شد. اما از ۸شوتی که تراکتور روانه دروازه استقلال کرد حتی یک ضربه هم داخل چارچوب نبود. استقلال ۴۹۶پاس ردوبدل کرد و تراکتور ۴۴۸پاس؛ یعنی ۲ تیم در این بخش اختلاف چندانی نداشتند. دقت پاس هر دو تیم هم ۸۵درصد بود. اما امید گل استقلال به ۱/۸۱رسید و امید گل تراکتور از ۰/۳۶فراتر نرفت.

01

ارسلان مطهری با تک‌گلی که به تراکتور زد بهترین بازیکن میدان شد. دقت پاس ارسلان ۹۳درصد بود و در این زمینه از خوب‌های تیمش محسوب می‌شد. او ۳نبرد هوایی موفق هم داشت و ۲شوت زد که یکی از آنها تبدیل به تک‌گل بازی شد. این مهاجم با اینکه فقط ۴۵دقیقه بازی کرد با نمره فنی ۷/۸۱از سایت متریکا بهترین بازیکن میدان لقب گرفت. بعد از او سیاوش یزدانی با نمره ۷/۵۷دومین بازیکن برتر میدان بود. سیاوش پاس گل مطهری را به زیبایی برای او فرستاد. بهترین بازیکن تراکتور هم دروازه‌بان این تیم محمدرضا اخباری بود که از متریکا نمره ۷/۳۲گرفت. کوین یامگا که هفته گذشته شروعی باشکوه در استقلال داشت این هفته با نمره ۶/۵۳ضعیف‌ترین بازیکن تیمش بود.

02

فجرسپاسی این هفته با ۲گل صنعت‌نفت را در آبادان برد اما برای رسیدن به این دوگل فقط ۰/۴۸امید گل ایجاد کرده بود. شیرازی‌ها در حالی میزبان خود را شکست دادند که امید گل بسیار کمتری نسبت به این تیم داشتند. امید گل نفت آبادان در این بازی ۱/۵۱و امید گل فجرسپاسی ۰/۴۸بود اما فجر ۲گل زد و نفت به هیچ گلی نرسید. شاگردان منصوریان ۵۷درصد هم مالکیت توپ داشتند و در تعداد پاس (۵۲۰به ۳۶۱) و دقت پاس (۸۰به ۷۶) هم برتر از حریف بودند. نفت آبادان در این بازی ۱۳شوت زد که ۶شوتش در چارچوب بود اما فجرسپاسی به آمار ۷شوت زده و ۲شوت داخل چارچوب رسید. یعنی هر ضربه‌ای که فجری‌ها به چارچوب دروازه فرزین گروسیان زدند تبدیل به گل شد!

این بار هم جَستید

هواداران استقلال و پرسپولیس ۲۴ ساعت پراسترس و پرخبر را پشت سر گذاشتند اما در نهایت فدراسیون طبق روال سال‌های قبل مجوز حرفه‌ای این دو باشگاه را صادر کرد تا در ظاهر خطر حذف از آسیا از بیخ گوش سرخابی‌ها گذشته باشد. باید دید این وضعیت تا کی می‌تواند ادامه داشته باشد

عکس| فرشاد عباسی

دیروز صبح هواداران پرسپولیس و استقلال در حالی از خواب برخاستند که خبر حذف تیم‌های محبوب‌شان از لیگ قهرمانان آسیا را در رسانه‌ها خواندند و شنیدند. پیگیری‌های لحظه به لحظه، اضطراب هواداران را بیشتر کرده بود. اضطراب زمانی بیشتر شد که خبر رسید عربستان ۳باشگاه بزرگ خود یعنی الاتحاد، النصر و الاهلی را و همچنین امارات ۲باشگاه العین و الوحده را به‌دلیل برخوردار نبودن از استانداردهای حرفه‌ای کنفدراسیون فوتبال آسیا و بدهی‌ها از این مسابقات حذف کرده‌اند. عربستان پیش‌تر هم دست به اقدام مشابهی زده بود؛ همان سالی که الاتفاق و التعاون گمنام به‌عنوان نماینده‌های این کشور به تور استقلال و پرسپولیس خورده بودند. همان زمان که سعودی‌ها باشگاه‌های خودشان را به‌دلیل رعایت نکردن استانداردها از حضور در آسیا محروم می‌کردند، این‌جا مشکلات با ریش‌سفیدی موقتا برطرف و جواز حضور باشگاه‌های غیرحرفه‌ای فوتبال ما در رقابت‌های آسیایی صادر می‌شد. دیروز برخی رسانه‌ها از جمله سایت طرفداری گزارش دادند که کنفدراسیون تصمیم‌گیری بر سر اعطای مجوز را به فدراسیون‌های داخلی داده است. برای همین شبهاتی مطرح شد که هیأت‌رئیسه فدراسیون فوتبال ایران به‌خاطر جلب رضایت و حمایت باشگاه‌های صنعتی تصمیم گرفته از این فرصت استفاده کند و با حذف استقلال، پرسپولیس و تراکتور که می‌توانست نماینده علی‌البدل فوتبال ایران در آسیا باشد، ۲باشگاه صنعتی گل‌گهر و پیکان یا مس رفسنجان را به‌عنوان جایگزین به AFC معرفی کند. گویا پیکان اصلا برای کسب مجوز حرفه‌ای اقدامی نکرده بود. به همین دلیل گل‌گهر و مس رفسنجان قرار بود مدل التعاون و الاتفاق فوتبال ایران در لیگ قهرمانان فصل بعد باشند. اما فشارها از جمله دستور غیررسمی وزیر ورزش باعث شد در این روند خلل به‌وجود بیاید. ظهر دیروز کانال‌های هواداری از صدور مجوز حرفه‌ای برای ۲باشگاه محبوب ایرانی خبر دادند و سپس سایت‌ها و خبرگزاری‌ها هم آن را تأیید کردند. این در حالی است که رسانه‌های ورزشی اماراتی و عربستانی با خوشحالی خبر حذف استقلال و پرسپولیس را منتشر کرده بودند.

طبق روال سال‌های گذشته معمولا این مشکلات در دقیقه ۹۰ حل می‌شد. حتی سال قبل ۲باشگاه ایرانی با پرداخت ۱۲۰هزار دلار جریمه مربوط به قصور در تطبیق خود با استانداردهای تعیین‌شده توانستند در لحظه آخر مجوز حضور در لیگ قهرمانان را به‌دست آورند. استانداردهایی که کنفدراسیون فوتبال آسیا روی آنها به‌ظاهر حساس است اما همیشه از این استانداردها چشم‌پوشی می‌کند عبارتند از دارا بودن ورزشگاه، نداشتن بدهی به بازیکنان و مربیان، دولتی نبودن مالکیت باشگاه‌ها و مشترک نبودن مالکیت باشگاه‌ها، نداشتن شاکی خصوصی و... انگار سال قبل سلطانی‌فر که در سال آخر دوره وزارت خود در وزارت ورزش به‌سر می‌برد به کنفدراسیون فوتبال آسیا قول داده بود موضوع مالکیت مشترک ۲باشگاه استقلال و پرسپولیس را حل کند اما نکرد و رفت.

از طرفی انتشار خبر صدور مجوز به این دو باشگاه در ظهر دیروز یک شک دیگر را هم برانگیخت. اینکه کنفدراسیون فوتبال آسیا در روزهای شنبه و یکشنبه تعطیل است و چطور در روز تعطیلی AFC با درخواست فدراسیون موافقت کرده است. این نشان می‌دهد که از ابتدا هم تصمیم به‌عهده فدراسیون فوتبال ایران بوده و به‌گفته برخی از رسانه‌ها تلاشی برای فرستادن ۲باشگاه کرمانی متمول به رقابت‌های آسیایی صورت گرفته بود اما با فشار هواداران و رسانه‌ها و همینطور وزارت ورزش، فدراسیون از این موضع کوتاه آمده و مجبور به تسلیم شده است. برای همین باور اظهارنظر مدیر روابط‌عمومی فدراسیون که گفته بود فدراسیون هیچ نقشی در مجوز حرفه‌ای باشگاه‌ها نداشته و آرا محرمانه بوده، قابل تشکیک است.

به هر حال فدراسیون فوتبال باز هم مجوز این دو باشگاه را صادر کرد و به‌گفته داریوش مصطفوی مهلت ۳ماهه‌ای به آنها داد تا بدهی‌های خود را پرداخت و شرایط مدنظر AFC را احراز کنند. این تصمیم فدراسیون فوتبال ایران باید از سوی مسئولان کنفدراسیون فوتبال آسیا هم تأیید شود که البته بن‌سلمان و دارودسته‌اش در این سال‌ها نشان داده‌اند با مذاکره و لابی می‌توانند هر مشکلی را از میان بردارند. به این ترتیب به‌نظر می‌رسد مشکل پرسپولیس و استقلال برای لیگ قهرمانان ۲۰۲۲ هم حل شده و آنها از خطر حذف جسته‌اند. اما این وضعیت تا کی می‌تواند ادامه پیدا کند؟

من، سامان، مایه عذاب اسکوچیچ هستم!

درخشش قدوس در فوتبال انگلستان، حتما فشارها را روی کادرفنی تیم ملی بیشتر خواهد کرد

در روزی که برنلی پایین جدولی ظرف ۳۶دقیقه، ۳گل به برنتفورد زد، سامان قدوس تنها در نیم ساعت پایانی بخت حضور در میدان را پیدا کرد. هافبک ایرانی در همین مدت کوتاه هم توانایی‌هایش را به خوبی نشان داد و نبض بازی را در اختیار گرفت. نقطه اوج این درخشش اما، گل سرضرب و تماشایی قدوس بود. سامان نخستین گلش در لیگ برتر را به زیبایی هر چه تمام‌تر زد. ضربه او چیزی شبیه قیچی بود که توپ را مستقیم فرستاد گوشه دروازه برنلی. این گل برای فرار برنتفورد از شکست کافی نبود و مسابقه با همان نتیجه ۳ بر یک به پایان رسید، اما قدوس را بار دیگر تبدیل به یک سوژه داغ در محافل فوتبالی ایران و انگلستان کرد. هر دو جا هم مربیان تحت فشار هستند؛ آنجا به توماس فرانک انتقاد می‌شود که چرا قدوس را اغلب به‌عنوان بازیکن جانشین مورد استفاده قرار می‌دهد، اینجا هم دراگان اسکوچیچ تحت فشار است که چرا در برنامه‌هایش جایی برای سامان باز نمی‌کند.

مورد دراگان اما از یک جهت دیگر هم خاص است؛ اینکه قدوس در پی ۲ بازی نیمکت‌نشینی مقابل امارات و کره‌جنوبی واکنش منفی به این موضوع نشان داد. او که انتظار داشت بعد از سفر طولانی‌اش از انگلستان برای پیوستن به اردوی تیم ملی حداقل برای دقایقی مورد استفاده قرار بگیرد، اعتراض ضمنی خودش به سرمربی تیم ملی را با درج شکلک‌هایی در یک استوری اینستاگرام نشان داد. البته قدوس خیلی زود آن استوری را پاک کرد، اما همه فهمیدند طاقت او تمام‌شده و دلش می‌خواهد بیشتر برای تیم ملی بازی کند. به همین دلیل هم حالا هر درخشش قدوس در جزیره مایه عذاب اسکوچیچ است و فشارها را روی او بیشتر و بیشتر می‌کند. شاید سیستم انتخابی مربی کروات در تیم ملی طوری است که قدوس به راحتی در آن نمی‌گنجد، اما بعضی بازیکنان آنقدر کیفیت دارند که حتی بشود به خاطرشان سیستم را تغییر داد.

بازی نکردن سامان در تیم ملی به‌معنای واقعی کلمه فرصت‌سوزی است. به قول ظریفی، این بازیکن آنقدر باکیفیت است که اسکوچیچ اول باید او را در ترکیب اصلی قرار بدهد و بعد ۱۰ بازیکن دیگر را اطرافش بچیند! درنهایت اما تصمیم‌گیرنده شخص دراگان اسکوچیچ است و اصول حرفه‌ای می‌گوید باید حق را در این مورد به کادرفنی داد.

لشکرکشی یحیی برای انتقام

در ۱۴ماه اخیر فقط یک تیم ایرانی توانسته پرسپولیس را ببرد و قرمزها امروز برای انتقام همان یک باخت در اراک هستند

عکس| اکبر داداش‌زاده | فصل گذشته پرسپولیس فقط و فقط یک بار باخت که همان یک شکست را هم آلومینیوم به این تیم تحمیل کرد.

هفته سوم از رقابت‌های لیگ برتر فوتبال ایران امروز با برگزاری ۳بازی پیگیری می‌شود. در ۴بازی برگزارشده روز شنبه، استقلال و سپاهان خودشان را ۹امتیازی کردند و به صدر جدول رسیدند. امروز نوبت پرسپولیس و گل‌گهر است که در مصاف با آلومینیوم و نساجی به‌دنبال ۹امتیازی شدن باشند. بازی سوم امروز هم جدال فولاد با مس رفسنجان است که برای لشکر شکست‌خورده عبدالله ویسی از اهمیت بالایی برخوردار است. در نخستین بازی امروز و از ساعت ۱۶ پرسپولیس در اراک به مصاف آلومینیوم می‌رود. سرخپوشان در تاریخ لیگ برتر فقط یک‌بار در این شهر بازی کرده‌اند و همان یک‌بار هم شکست خورده‌اند. فصل گذشته پرسپولیس فقط و فقط یک‌بار باخت که همان یک شکست را آلومینیوم اراک در نخستین فصل ورودش به لیگ برتر به قرمزها تحمیل کرد. البته نسبت به آن مسابقه تغییرات زیادی در ترکیب ۲ تیم رخ داده و حتی یکی از گلزنان آلومینیوم در آن مسابقه یعنی حامد پاکدل حالا برای پرسپولیس بازی می‌کند. تیم یحیی که در هفته‌های ابتدایی به اجبار دیرتر از استقلال و سپاهان بازی می‌کند، امروز برای آنکه از این رقبای سرسخت عقب نیفتد نیاز مبرمی به پیروزی در اراک دارد. بردن آلومینیوم در اراک، در روزهایی که علیرضا منصوریان روی نیمکت این تیم می‌نشست کار سختی نبود اما این کار در هفته‌هایی که رسول خطیبی روی نیمکت اراکی‌ها می‌نشیند کار سختی است.

اما از ساعت ۱۸امروز گل‌گهر سیرجان هم میزبان نساجی است و برای رسیدن به جمع تیم‌های ۹امتیازی کار سختی در پیش دارد. نساجی هفته گذشته در تهران به پرسپولیس باخت و حالا دومین بازی متوالی‌اش را در خارج از خانه برگزار می‌کند. نساجی و گل‌گهر فصل گذشته در آخرین هفته به مصاف هم رفتند که ساکت الهامی با متوقف کردن حریف، فرصت چهارم شدن در لیگ را از قلعه‌نویی و گل‌گهر گرفت. سومین بازی امروز هم مصاف ۲ تیم صنعتی و تمام‌فلزی است. فولاد و مس در هفته اول به حکم قرعه مقابل پرسپولیس و سپاهان قرار گرفتند و مغلوب قهرمان و نایب‌قهرمان فصل گذشته شدند. فولاد در هفته دوم هم شکست سختی خورد اما مس رفسنجان با توجه به غیبت پدیده یک هفته استراحت کرد. حالا محمد ربیعی و ویسی به‌دنبال نخستین برد خود در فصل جدید می‌گردند.

همان همیشگی

رونالدو در هر بازی که موفق به گلزنی می‌شود سریالی از رکوردهای جدید بر جای می‌گذارد

برای چندمین‌بار کریستیانو رونالدو توانست سرمربی تیمش را نجات دهد. این‌بار هم اوله‌گونار سولسشائر از نبوغ او بهره برد و امیدوار شد دست‌کم چند بازی دیگر روی نیمکت من‌یونایتد دوام بیاورد. رونالدو یک گل زیبا و یک پاس‌گل عالی در برد ۳ بر صفر یونایتد در زمین تاتنهام ثبت کرد. او در ۶بازی اخیر مقابل این تیم لندنی با پیراهن منچستر و رئال تنها یک باخت ۳ بر یک به این تیم داده و بقیه را برده است. کریستیانو که ۳۹۷دقیقه در لیگ نتوانسته بود گل بزند، این طلسم را مقابل تیم محبوبش در انگلیس باطل کرد. یک گل زیبای دیگر هم زد که آفساید اعلام شد.

■ رونالدو با ۱۱گل زده به تاتنهام، بیش از هر تیم انگلیسی دیگری دروازه تاتنهام را باز کرده است. رونالدو مقابل تاتنهام ۶پاس‌گل هم داده است. البته تیم محبوب رونالدو سویای اسپانیاست که تاکنون ۲۷گل از این ستاره دریافت کرده است. در میان تیم‌های ایتالیایی هم آاس‌رم با ۱۰گل خورده و همچنین تیم سابقش یعنی یوونتوس با همین تعداد گل خورده محبوب‌ترین حریفان کریستیانو محسوب می‌شوند. بین آلمانی‌ها هم رونالدو به بایرن بیش از هر تیم دیگری گل زده؛ ۹گل.

■ از یک لحاظ دیگر؛ رونالدو با پیراهن منچستر بیش از هر حریف دیگری موفق شده دروازه استون‌ویلا را باز کند؛ با ۹گل. رونالدو با پیراهن یووه بیشترین گل را به کالیاری زده (۸گل) و با پیراهن تیم ملی پرتغال هم ۹گل به لوکزامبورگ زده که بیش از هر حریف دیگری است.

■ از فصل ۲۰۰۷ به بعد منچستر موفق نشده بود با چنین نتیجه‌ای تاتنهام را در خانه‌اش شکست دهد. جالب اینکه در آن بازی نیز کریستیانو موفق به گلزنی شده بود.

■ او برای یازدهمین سال متوالی موفق شد ۴۰گل یا بیشتر به ثمر برساند؛ ۲۰۲۱ (۴۰گل)، ۲۰۲۰ (۴۴گل)، ۲۰۱۸ (۴۹گل)، ۲۰۱۷ (۵۳گل)، ۲۰۱۶ (۵۵گل)، ۲۰۱۵ (۵۷گل)، ۲۰۱۴ (۶۱گل)، ۲۰۱۳ (۶۹گل)، ۲۰۱۲ (۶۳گل)، ۲۰۱۱ (۶۰گل) و ۲۰۱۰ (۴۸گل).

■ کریستیانو مقابل تاتنهام؛ ۱۹بازی، ۱۱گل، ۶پاس‌گل.

■ هر ۷گل کریستیانو در این فصل برای منچستر زمانی به ثمر رسیده که بازی یا مساوی دنبال می‌شده یا منچستر عقب بوده. این چهارمین گل پیروزی‌بخش او برای منچستر در دهمین بازی‌اش بود.

■ او در خلق موقعیت هم موفق عمل کرده؛ کریس تا اینجای فصل در لیگ برتر ۷خلق موقعیت داشته و این در حالی است که مسی تا به اینجا در لیگ فرانسه ۶موقعیت ساخته است.

■ رونالدو با ۳۶سال و ۲۶۷روز مسن‌ترین بازیکن در کنار دروگبا (۳۶سال و ۲۶۷روز) لقب گرفت که توانسته در یک بازی لیگ برتر هم گل بزند و هم پاس گل بدهد.

■ این گل شماره ۷۹۶ رونالدو در همه رقابت‌ها و گل شماره ۱۲۵ او با پیراهن منچستریونایتد بود.

■ کریستیانو با ۶۸۱گل در گل‌های باشگاهی هم از پله پیشی گرفت و سوم شد. بازیکنانی که بیشترین گل باشگاهی را در تاریخ به ثمر رسانده‌اند؛ بیکان (۷۳۰گل)، روماریو (۶۹۳گل)، کریستیانو (۶۸۱گل)، پله (۶۸۰گل)، مسی (۶۷۵گل) و پوشکاش (۶۲۰گل).

■ او همچنین با پشت سر گذاشتن دنیس برکمپ به رده چهل‌ودوم لیست بهترین گلزنان تاریخ لیگ برتر (۸۸گل) رسید. شیرر (۲۶۰گل)، رونی (۲۰۸گل)، اندی کول (۱۸۷گل)، آگوئرو (۱۸۴گل)، کریستیانو (۸۸گل) و برکمپ (۸۷گل)، فهرست بهترین گلزنان تاریخ لیگ برتر را تشکیل داده‌اند.

■ رونالدو نخستین بازیکن تاریخ است که ۴۸۰گل در ۵ لیگ معتبر به ثمر رسانده؛ لالیگا (۳۱۱گل)، لیگ برتر انگلیس (۸۸گل) و سری‌آ (۸۱گل).

■ او در سال ۲۰۲۱ تا به امروز ۵۳بازی انجام داده و توانسته در آنها ۴۰گل بزند و ۵گل بسازد.

تپش قلب نامنظم بارسا

آگوئرو مثل بارسلونا با مشکل تنفسی و قلبی روبه‌رو شد

سرخیو آگوئرو حاضر نشد قراردادش با سیتی را تمدید کند تا بتواند به‌طور رایگان به بارسلونا برود و در کنار دوستش مسی به فوتبال ادامه دهد. او حاضر شد برای پیوستن به تیم بحران‌زده از نظر اقتصادی، دستمزدش را کاهش دهد. بدشانسی‌اش تنها این نبود که در بدو ورود دچار مصدومیتی شدید شد و ۳ماه از کار با توپ محروم ماند؛ بدشانسی این بود که به محض پیوستنش به بارسلونا، مسی پس از ۱۹سال بارسا را ترک کرد و به پاری‌سن‌ژرمن رفت. حتی در هفته‌های اخیر شنیده شده که مسی از مقامات باشگاه پاریسی خواسته ایکاردی را با آگوئرو معاوضه کنند. با این حال به‌نظر نمی‌رسد چنین کاری برای پی‌اس‌جی به‌صرفه باشد. آگوئرو که در بازگشت به فوتبال توانست در ال کلاسیکو گل بزند، باز هم نتوانست برای نخستین‌بار در عمرش رئال مادرید را ببرد. او در بازی با تیم ضعیف آلاوس در ترکیب ثابت بود اما بازهم دچار مشکل شد. آگوئرو که ۱۰بازی اول بارسا را از دست داده بود، در نخستین حضور خود در ترکیب ثابت بارسا در نوکمپ، تنها ۴۲دقیقه برابر آلاوس دوام آورد و در حالی که به‌نظر می‌رسید مشکل تنفسی دارد، زمین را ترک کرد. باشگاه بارسلونا اعلام کرده سرخیو آگوئرو به‌دلیل ناراحتی در قفسه سینه، برای معاینه قلبی و انجام آزمایش‌های لازم در بیمارستان بستری شده و مدت‌زمان دوری این بازیکن از میادین، پس از به پایان رسیدن مراحل آزمایش مشخص می‌شود.

سرخی بارخوان، سرمربی موقت بارسلونا بعد از بازی گفت: «سرخیو به من گفت که کمی سرگیجه دارد. متوجه شدم که شرایطش برای ادامه بازی مناسب نیست و تعویضش کردم. بعدا فهمیدم که او را به بیمارستان رسانده‌اند.» گویا مشکل او تپش قلب بوده که فعلا برطرف شده. شاید برای احتیاط فعلا به این بازیکن بازی نرسد. اتفاقی که در یورو برای اریکسن دانمارکی افتاد، همه را محتاط کرده است. اریکسن که اکنون شرایط بازی را دارد، قادر به حضور در ترکیب اینتر نیست چون قوانین سری‌آ اجازه نمی‌دهد او به فوتبال حرفه‌ای بپردازد. برای همین باشگاه اینترمیلان موافقت کرده قرارداد با این بازیکن فسخ شود و اریکسن بتواند در لیگی دیگر به فوتبالش ادامه دهد.

دوربین‌ها ثبت کردند که آگوئرو از ناراحتی در عضلات ران خود رنج می‌برد و قبل از تنگی نفس خواهان تعویض بود. یعنی اگر مشکل تپش قلب او هم برطرف شده باشد، مصدومیت و ناراحتی ران جدی به‌نظر می‌رسد.

از وضعیت آگوئرو که فاصله بگیریم، به آمار و ارقام منفی می‌رسیم که بارسا یکی پس از دیگری ثبت می‌کند. بارسا در ۴بازی اخیر فقط ۳گل زده است. ترشتگن هم دیگر دیوار برلین نیست و هم‌راستا با خط دفاعی مدام اشتباه می‌کند. او و مدافعان بارسا در ۱۴بازی، ۳کلین‌شیت داشته‌اند. بد نیست بدانید در ۵بازی اخیر، بارسا با نخستین ضربه در چارچوب حریف، گل دریافت کرده؛ مقابل بنفیکا، والنسیا، رئال مادرید، رایوواییکانو و آلاوس. از همه مهم‌تر اینکه بارسلونا در ۱۱بازی آخر خود فقط ۳پیروزی کسب کرده است. تعداد امتیازات بارسلونا تا هفته یازدهم در ۵ فصل اخیر؛ ۳۱امتیاز در فصل ۱۸-۲۰۱۷، ۲۴امتیاز در فصل ۱۹-۲۰۱۸، ۲۲امتیاز در فصل ۲۰-۲۰۱۹، ۱۷امتیاز در فصل ۲۱-۲۰۲۰ و ۱۶امتیاز در فصل جاری.

جنجال قهرمان المپیک در انتخابی

گنجزاده که در بازی‌های المپیک توکیو برای کاراته مدال طلا گرفته بود، در انتخابی تیم ملی شکست خورد

سجاد گنجزاده مسابقات قهرمانی جهان را از دست داد؟ این سؤالی است که دیروز بعد از شکست او در مسابقات انتخابی تیم ملی کاراته مطرح شد. بعضی‌ها با قاطعیت خبر دادند که سجاد در مسابقات قهرمانی جهان که در امارات برگزار می‌شود حاضر نخواهد بود. اما شهرام هروی، سرمربی تیم ملی به همشهری می‌گوید که هنوز تیمش را برای مسابقات جهانی نبسته است.

گنجزاده که در بازی‌های المپیک توکیو نخســتین مدال طلا را برای این رشته گرفت، در مسابقات انتخابی تیم‌ملی باید با صالح اباذری مسابقه می‌داد. قرار بر این بود که آنها ۵مسابقه بدهند و برنده ۳مبارزه، پیراهن تیم را بپوشد. او مســابقه اول را ۶بر ۳برد اما در ۲ دیدار بعدی ۳بر ۲باخت. بعد از این دو شکســت، گنجزاده حاضر به ادامه مسابقه نشد. حاضران در سالن می‌گویند او قصد ترک ســالن را داشت که با اصرار مربیان تیم آماده مسابقه شد اما درحالی که داوران منتظر بودند او روی تاتامی برود، دوباره از مبارزه منصرف شد و سالن مســابقه را ترک کرد. طبق خبری که ورزش ۳ منتشر کرده است گنجزاده که با قهر از سالن بیرون رفت، مسابقات جهانی را از دست داد. در این خبر اسامی کاراته‌کاهایی که قرار است در امارات مبارزه کنند، مشخص شده است؛ علی مسکینی در وزن ۶۰- کیلوگرم، علی کریمی در وزن ۶۷- کیلوگرم، علی اصغر آسیابری در وزن ۷۵- کیلوگرم، ذبیح‌الله پورشــیب در وزن ۸۴- کیلوگرم و صالــح اباذری در وزن ۸۴+ کیلوگرم. با این حال هروی می‌گوید هنوز ترکیب تیم مشــخص نیست: «من هنوز به جمع‌بندی نهایی نرسیده‌ام.»

سرمربی تیم‌ملی، قهر گنجزاده را هم تأیید نمی‌کند: «او قهر نکرد، فقط تصمیم گرفت به مسابقه ادامه ندهد. همه مسابقات انتخابی در همه رشته‌ها با تنش‌هایی همراه هستند. ما هم باید از بحران رد می‌شدیم. مسئله جدی نداشتیم.» با این دو شکست به‌نظر می‌رسد گنجزاده بعد از المپیک با یک افت مقطعی روبه‌رو شده است. هروی می‌گوید: «نه اینطور نبود. او وضعیت خوبی داشت. مسئله این اســت که صالح اباذری هم کاراته‌کای خوبی است و مثل خود گنجزاده از بهترین‌های این وزن و در سطح اول جهان است.» مسابقات قهرمانی جهان قرار بود سال ۲۰۲۰ برگزار شود اما به‌دلیل کرونا به امسال موکول شد. این مسابقات از ۲۵ تا ۳۰ آبان در ورزشگاه حمدان دوبی برگزار می‌شود.

سوریان قید هیأت‌رئیسه را زد

نایب‌رئیس فدراسیون کشتی به صربستان نرفت تا مشخص شود برنامه‌ای برای حضور در انتخابات اتحادیه جهانی ندارد

مسابقات کشــتی قهرمانی امیدهای جهان در رشته آزاد و فرنگی از ۱۰ تا ۱۶آبان‌ماه در بلگراد صربستان برگزار خواهد شد. فرنگی‌کاران روز گذشــته در حالی راهی این رقابت‌ها شدند که رئیس و نایب‌رئیس فدراسیون به صربستان نرفتند. پیش‌تر قرار بود حمید ســوریان به‌عنوان نماینده ایران در انتخابات هیأت‌رئیسه اتحادیه جهانی حضور داشته باشد که با توجه به عدم‌حضور سوریان در این سفر، انصراف نماینده ایران از حضور در انتخابات قطعی به‌نظر می‌رسد. فدراسیون کشتی از ۲ ســال پیش با معرفی حمید سوریان به‌عنوان نماینده ایران در انتخابات اتحادیه جهانی کشــتی به‌دنبال کسب کرســی در این مجمع بین‌المللی بود. حمید ســوریان و علیرضا دبیر برای جلب رضایت و کسب رأی در حاشیه مســابقات مختلف رایزنی‌هایی هم داشتند و در یک سفر به روسیه با مامیاشــویلی رئیس فدراسیون روسیه هم دیدار کردند. حالا در آستانه برگزاری انتخابات، عدم‌حضور سوریان خبر از انصراف او می‌دهد. ســوریان در گفت‌وگو با همشهری در تأیید انصرافش گفت: «با توجه به اینکه شرایط مهیا نبود، تصمیم به انصراف از این انتخابات گرفتم.» سوریان درباره دلایــل کناره‌گیری‌اش از انتخابــات اتحادیه جهانی کشتی گفت: «موفقیت در انتخابات، نیاز به رایزنی و حمایت بسیاری از دســتگاه‌های دیپلماســی دارد اما با لغو متعدد مسابقات و محدودیت‌های بسیاری که در رده‌های مختلف سنی در ۲سال گذشته وجود داشت، این امکان از ما گرفته شد که بتوانیم با مسئولان کشورهای دیگر رایزنی کنیم. به همین دلیل تصمیم بر این شــد که در این دوره از انتخابات هیأت‌رئیسه شرکت نکنم. البته سال ۲۰۲۲ انتخابات دیگری برگزار خواهد شد که ۷نفر می‌توانند به عضویت هیأت‌رئیسه اتحادیه جهانی درآیند. به‌نظرم در آن زمان فضا مناســب‌تر می‌شــود ولی باز هم مشخص نیســت و برای کسب کرسی بین‌المللی باید تلاش بسیاری توسط خیلی از دستگاه‌های اجرایی صورت بگیرد.»

رسول خادم، رئیس سابق فدراســیون کشتی آخرین عضو ایرانی هیأت‌رئیسه اتحادیه جهانی کشتی بود که از این سمت انصراف داد تا ایران کرسی‌اش را خیلی راحت از دست بدهد. در آن زمان فدراسیون با هزینه بسیار در کشورهای آفریقایی و آمریکای جنوبی که کار هوشــمندانه‌ای هم بود، توانست رأی مناسبی برای حضور در هیأت‌رئیســه اتحادیه جهانی کسب کند ولی هم‌اکنون با توجه به وضعیت ارز، این راه برای فدراسیون بسیار سخت به‌نظر می‌رسد.

زیر حلقه

افشین رضاپور
کارشناس بسکتبال

کرمانی‌ها

تیم‌های کرمانی در لیگ بســکتبال ایــران جولان می‌دهند. امسال ۳تیم مس رفسنجان، مس کرمان و نظم‌آوران سیرجان با آمادگی وارد بازی‌ها شده‌اند. مس و نظم‌آوران از مدت‌ها قبل از آغاز مسابقه‌ها تمرینات‌شــان را از سر گرفته بودند و هر یک با ۲بازیکن خارجی به میدان آمدنــد. تمرین‌های زودهنگام، اســتخدام خارجی‌ها و جذب بازیکنان مطرح داخلی، از عزم کرمانی‌ها برای این فصل خبر دارد. اوضاع ۲تیم مس و نظم‌آوران رو به بهبود است. تیم رفسنجانی به‌دلیل درگیری بازیکنان با کرونا هنوز به میدان نرفته اما پوینت‌گارد آمریکایی، چهره تیم را به‌نسبت فصل قبل متحول می‌کند. به‌لحاظ تعداد مسابقه‌ها، تیم‌های کرمانی بعد از تهرانی‌ها در رتبه دوم بازی‌ها جای دارند.

رونمایی

از پیراهن تیم ملی بســکتبال زنان رونمایی شد. این تیم برای شرکت در مسابقه‌های دســته ۲ آســیا روانه اردن می‌شود تا بخت خود را برای ایستادن روی ســکوی نخست و راهیابی به مسابقه‌های سطح Aآســیا آزمایش کند. پیراهن تیم ملی در مراســم رونمایی بدون هیچ تغییری با طرح پیشین به نمایش درآمد و همین نکته ســبب ابراز تعجب خیلی‌ها شد که دلیل رونمایی با البسه تکراری چیست؟ تجربه‌های تکراری در مراسم رونمایی از البسه برای المپیک گرفته تا تیم‌های ملی نشان داد استعدادی در طراحی یا ابتکار مدل خاص نداریم.

باتجربه‌ها

هر روز می‌شــنویم که جوانان خوبی در مسابقه‌های بسکتبال باشــگاه‌های ایران داریم. اما برخلاف این تعبیر، درخشــش بازیکنان باتجربه را بیشتر می‌بینیم. بازیکنانی که ۱۰سال پیش نیمکت‌نشین بودند، الان با سن و سال بالاتر به‌جای بازنشستگی در ترکیب ثابت تیم‌های خود جای دارند! یکســری هم مثل مهدی کامرانی و اصغر کاردوست در ۳۶و ۴۰سالگی همچنان می‌درخشند. هفته گذشته کامرانی رودرروی تعدادی جوان در تیم اکسون ایستاد و با درخشش خود مانع از باخت مهرام شد. کاردوست هم با مس کرمان مقابل سنترهای جوان‌تر که سابقه بازی ملی دارند، از سد شهرداری گرگان مدافع عنوان قهرمانی گذشت. بازیکنان جوان باید در عمل برتری خودشان را نشان دهند وگرنه با حرف کسی بازیکن نشده است.

عکس خبر

پهلوان، مثل حسن

حسن یزدانی یک‌بار دیگر پهلوانانه بر سر معلولان دست نوازش کشید و سوژه اول شبکه‌های اجتماعی در روز گذشته شد. قهرمان کشتی جهان و نایب‌قهرمان المپیک توکیو این روزها در حال استراحت است اما در محافل مختلف حاضر می‌شود و با هوادارانش دیدارهای جالبی دارد. او روز گذشته در آسایشگاه معلولان شهیدبهشتی مشهد حاضر شد و افراد حاضر در این مرکز از دیدن ستاره بزرگ و محبوب ورزش ایران حســابی به وجد آمدند. یزدانی که چندماه قبل به درخواست یک جوان معلول پاســخ مثبت داده و با او چند دقیقه‌ای به شــکل نمادین کشتی گرفته بود، یک‌بار دیگر این حرکت پهلوانانه را تکرار کرد و مقابل حریف مشهدی‌اش ضربه فنی شد. دارنده ۷مدال جهان و المپیک هر روز محبوب‌تر می‌شود و با ادامه این روند به جایگاهی دست‌نیافتنی در میان ورزشکاران و مدال‌آوران ایرانی خواهد رسید.

جدول اعداد | ۴۰۵۹

اعداد ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یک‌بار دیده شود. پاسخ‌ها در ادامه آمده است.

ساده

			۷			۴	۵	۹
۷	۲			۹		۶		
۳				۵	۱		۸	۲
		۱	۸	۳				
	۸	۷				۳	۴	
				۴	۶	۱		
۶	۴		۵	۸				۷
		۸		۶			۹	۳
۱	۵	۹			۲			

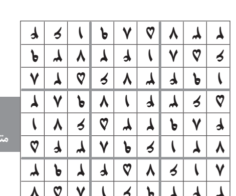

متوسط

سخت

۹					۵		۸	۶
	۶							
۵		۲	۳					
	۳				۶	۱		
				۹				
		۷	۸				۲	
					۴	۷		۳
							۵	
۱	۸		۵					۹

متوسط

۹			۸			۴	۱	
		۲		۶			۵	
۸	۱							۳
۷		۱	۶					
					۷	۹		۲
۱							۲	۸
	۵			۴		۷		
	۳	۷			۹			۴

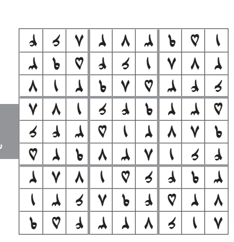

ساده

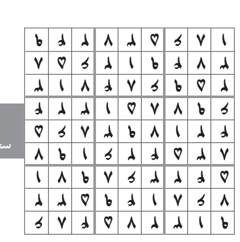

سخت

جدول ۸۳۵۰

افقی:

۱- میز پایه کوتاه- نخستین همسران تاریخ- فراوان‌ترین فلز معادن ایران
۲- طــلا- از نمادهــای فرهنگی اسپانیا- فلز
۳- از ملزومــات باغبانــی- همبازی هاردی- چیرگی
۴- نژاد مردم پرو- هر طبقه ساختمان را به دیگری وصل می‌کند
۵- گیاه بی‌آوند- محوکردن- غذایی فرانسوی
۶- لباس زنان ارمنی- نوعی کبک- شمشیر دفاعی ژاپنی
۷- در بیان علت به‌کار می‌رود- واحد پول عمان- سست
۸- چهره- فیلمی ســاخته دیوید فینچر با بــازی بن افلک- سیخونک
۹- گرامــی- در کبد تولید می‌شود- رهن‌دهنده
۱۰- بســتنی چوبی- ذره باردار- عایدی
۱۱- سراینده مثنوی معنوی- ستاره کم‌پیدا- احساس ترحم
۱۲- الماســی که نادرشاه از هند به ایــران آورد- پهلوان تورانــی که به‌دســت بیژن کشته شد
۱۳- نوعی زردآلو- افزونی- ناشی و بی‌تجربه
۱۴- کنــدن گُل- حیران و سرگردان- چاشنی غذایی
۱۵- نفس خسته- لجاجت- بوی خوش

عمودی:

۱- سوگواری- قلعه معروف در صدر اسلام -سازی ایرانی
۲- مهره‌ای در شطرنج- یار ژولیت- پایتخت موسیقی جهان
۳- مجســمه‌ای مشــهور ساخته میکل آنژ- نتیجه کار
۴- واحد نظامی- سندروم نقــص ایمنی اکتســابی- نویسنده کتاب فتح خون
۵- نمایان- حــوض بزرگ حمام‌های قدیمی
۶- ضمیر سوم- فرمانروایی- ظاهرسازی کردن
۷- خطایی در بســکتبال- پیش از تموز- وزنده
۸- پشت‌سر- فاضلاب- برتر از دیگران
۹- چنــد وزیــر- ناامید و افسرده- سگ انگلیسی
۱۰- مکار- هزینه استفاده از خدمات یک مؤسسه- ساز استاد حسن کسایی
۱۱- دوره تناوب- کوهی در جنوب همدان
۱۲- سنگینی معده- میله آهنی جابه‌جاکننده اجســام سنگین- توهین‌آمیز
۱۳- پشه ناقل بیماری خواب- فهم و شعور
۱۴- ثروت و دارایی- ســترون- از شناخته‌شــده‌ترین سلاح‌های تک‌تیراندازی در جهان
۱۵- ترکیب کباب برگ و کوبیده- معبد یهودیان- محکم و پابرجا

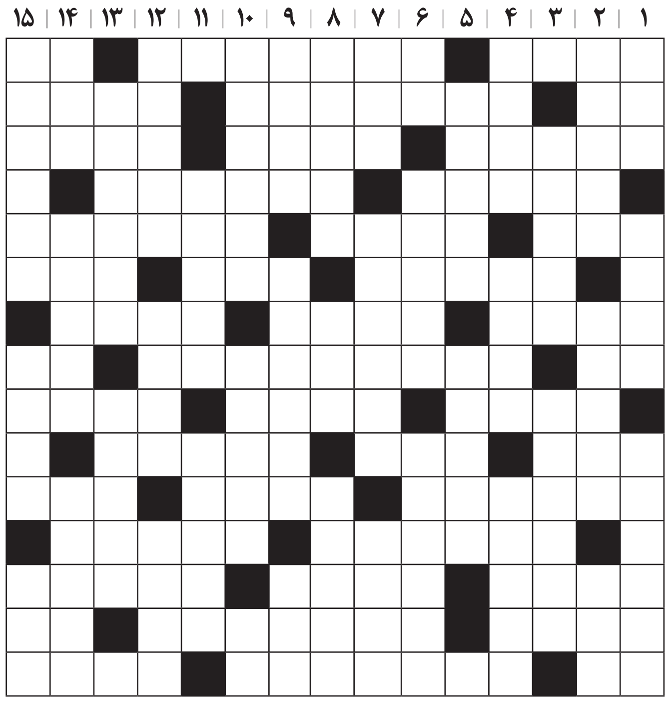

حل جدول شماره ۸۳۴۹

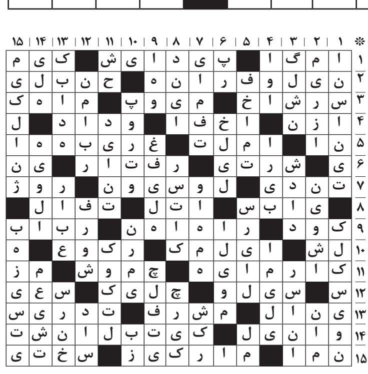

با مردم

شماره تلفن ارتباطی با خوانندگان ۰۲۱۲۳۰۲۳۳۳۷
ارسال پیام کوتاه خوانندگان ۰۲۱۲۳۰۲۳۹۱۶
تلگرام با مردم @bamardom_hamshahri

معضل گودبرداری‌های غیراستاندارد یک‌بار برای همیشه حل شود

بعید اســت با ابزارهایی که مســئولان در اختیار دارند حل معضل گودبرداری‌های غیراستاندارد کاری نشــدنی باشد. چقدر دیگر باید کشته و زخمی داد و تحمل خســارت کرد تا جلوی برخی تخلفات آشکار گرفته شــود. چرا یک‌بار برای همیشه مســئله گودبرداری ساختمان‌ها حل نمی‌شود. چه کسی پاسخگوی حادثه سقوط دیوار روی دانش‌آموزان است.

دشتی از تهران

آزادراه مراغه - هشترود همچنان نیمه‌کاره مانده است

طرح ســاخت آزادراه مراغه - هشــترود که به‌عنوان یک طرح ملی زیرساختی در حوزه حمل‌ونقل شمال‌غرب کشور سال‌هاست به کندی در حال اجراست، اکنون تقریبا به تعطیلی رسیده است، درحالی که جاده فعلی این مسیر به‌شدت حادثه‌خیز و حتی به جاده مرگ معروف است و براساس آماری که خود مسئولان اعلام کرده‌اند تنها در سال گذشته ۴۰نفر در آن به‌دلیل تصادفات رانندگی جان باخته‌اند. برای رضای خدا در یک کار جهادی این آزاد راه را به پایان برسانید.

جلالی از مراغه

تقسیم‌بندی آرد دولتی و آزاد چه توجیهی دارد

تقسیم‌بندی آرد به دو مدل دولتی و آزاد چه دلیلی دارد که قیمت هر عدد نان آزادپز ۶۵۰تومان باشد. نان با کیفیت و بدون مواد مضر حق همه مردم است و نان‌های بی‌کیفیت و قیمت بالا هم جفا در حق مردم است. به این نابســامانی پایان دهید که در سلامت و بیماری جامعه مستقیما مؤثر است.

بلغار از تهران

سنوات بازنشستگان علوم پزشکی اراک را پرداخت کنند

من از بازنشستگان دانشگاه علوم پزشــکی اراک در سال ۹۹ هستم که هنوز نتوانسته‌ام ســنوات خدمتم را دریافت کنم. لطفا مسئولان این فکر را بکنند که چقدر روی رقم این سنوات برای رفع مشکلات زندگی حساب کرده‌ایم. آیا رواســت بعد از ۳۰سال خدمت اینگونه بازنشسته شویم؟

درویشی از اراک

شرکت نفتی ایلام نیروهای بومی جذب کند

درحالی‌که اســتان ایلام فارغ‌التحصیلان بســیاری در رشــته‌های مختلف از زن و مرد دارد معدود صنایع و شــرکت‌هایی که در استان دایر می‌شوند اقدام به جذب نیروهای غیربومی می‌کنند که علاوه بر سرخوردگی جوانان تحصیلکرده باعث مهاجرت آنها از استان می‌شود. انتظار داریم اولویت استخدام در شرکت‌هایی مانند شرکت نفتی شهر چشمه شیرین در شهرستان بدره استان ایلام با بومی‌های استان باشد تا نیروهای متخصص وارد چرخه خدمت‌رسانی در استان خود شوند و از سرگردانی نجات یابند.

رمضانی از بدره ایلام

بخش سلول‌های بنیادی بیمارستان شریعتی پاسخگو نیست

با هدف انجام کمکی بــه هموطنان نیازمند ســلول‌های بنیادی با بیمارستان شریعتی قسمت سلول‌های بنیادی تماس گرفتم تا اگر می‌توانم به سهم خودم قدمی بردارم، ولی متأسفانه فردی که جوابگو بود با سردی و برخورد بد حاضر نشد هیچ راهنمایی‌ای انجام دهد. آیا این رفتار در مورد کســی که دلش می‌خواهد خدمت بی‌منتی انجام دهد درست است؟

رسولی از تهران

هیچ‌کس پاسخگوی مشکلات مسکن مهر هشتگرد نیست

در دفتری که به‌عنوان مسکن مهر هشتگرد دایر است هیچ کارمند و مسئولی پاسخگوی مراجعات و مشکلات مردمی در مورد قطعه ۸ که با هزار امید ســرمایه‌گذاری کرده‌اند، نیست. هر چه از آنها می‌پرسید اطلاعی ندارند.

دادخواه از هشتگرد

قلعه اسفندیاری فرخ‌شهر در حال نابودی است

قلعه اسفندیاری یا صمصام در فرخ‌شهر واقع در شهرکرد مرکز استان چهارمحال و بختیاری بدون هیچ رســیدگی به حال خود رها شده است، درحالی‌که این قلعه محل پرورش و استقرار مردان و زنان نامی ایران ازجمله بی‌بی مریم بوده است. این قلعه متعلق به اسفندیارخان صمصام فرزند ارشد حسین قلی‌خان ایلخانی است. حسین قلی‌خان پدر نجف‌قلی‌خان صمصام صدراعظم ایران، علی قلی‌خان سردار اسعد (دوم) و سردار بی‌بی مریم است. سردار بی‌بی مریم مادر شهید شیرعلی مردان‌خان بختیاری است. با این همه سبقه تاریخی اکنون چند سالی است درب آن را آجر و مسدود کرده‌اند و معلوم نیست داخل آن چه خبر است. از سازمان میراث فرهنگی استان چهارمحال و بختیاری، سازمان میراث فرهنگی کل کشور و شهرداری فرخ‌شهر تقاضا داریم به این قلعه تاریخی رسیدگی کنند و جلوی نابودی این میراث گرانبها را بگیرند.

موسویان از شهرکرد

داروخانه‌ها بیمه سلامت را قبول نمی‌کنند

متأسفانه بیمه سلامت، بسیاری از داروخانه‌ها را پوشش نمی‌دهد و این موضوع هزینه زیادی را به بیماران تحت پوشش این بیمه تحمیل می‌کند. مسئولان با این همه شعار رسیدگی به بیماران و بیمه‌ها و... به داد دارندگان بیمه سلامت برسند.

فدایی از تهران

پاسخ مسئولان

پاکسازی زمین‌های بایر منطقه ۴ چندین نوبت انجام شده است

روابط‌عمومی شــهرداری منطقه ۴ تهران پیرو انتشــار پیام مردمی با عنوان «ریختن زباله در زمین‌های خالی» در ســتون با مردم روز ۲۲مهرماه پاسخ داده است: به اطلاع می‌رساند به‌منظور ایجاد و حفظ زیبایی بصری شــهر و جلوگیری از تبدیل زمین‌ها و فضاهای بایر به مکان‌های ناایمن شهری، تاکنون طی چندین نوبت در قالب طرح‌های فوریتی نسبت به پاکســازی زمین‌های بایر محدوده منطقه ۴ اقدام شده است اما به‌دلیل تخلیه شبانه خاک و نخاله در این زمین‌ها امکان شناسایی افراد متخلف وجود ندارد.

نکات کلیدی برای جلوگیری از گازگرفتگی در فصل سرما

چطور به جنگ قاتل نامرئی برویم؟

داخلی

در روزهای اخیر و همزمان با سرد شدن هوا در اغلب نقاط کشور، حوادث مربوط به گازگرفتگی نیز به‌طور چشمگیری افزایش پیدا کرده است. فقط در جریان ۲ حادثه دلخراش در دورود و اردبیل ۹نفر جان خود را از دســت دادنــد. این آمار وقتی نگران‌کننده‌تر می‌شود که بدانید براساس گزارش پزشکی قانونی در سال گذشته ۹۲۶نفر شامل: ۲۳۵زن و ۶۹۱مرد به‌دلیل گازگرفتگی جان خود را از دســت دادند که بیشــترین قربانیان گازگرفتگی ساکن تهران بودند. ۱۸۹نفر که ۵۵نفرشان زن و ۱۳۴از آنها مرد بودند و کمترین آمار فوت بر اثر گازگرفتگی در استان بوشهر با عدد صفر ثبت شد. امسال نیز اوضاع تعریف چندانی ندارد و براساس آمارهای رسمی در ۵ماه اول سال ۱۴۰۰، ۱۶۴نفر شامل: ۴۶زن و ۱۱۸مرد بر اثر گازگرفتگی جان خود را از دســت داده‌اند که باز هم تهران با ۳۳قربانی در صدر قرار دارد و خوشبختانه در استان‌های خراسان شمالی، کهگیلویه و بویراحمد و هرمزگان هیچ موردی از گازگرفتگی مرگبار گزارش نشده است. این آمار تکان‌دهنده بار دیگر زنگ خطر را در خصوص حوادث مربوط به گازگرفتگی به صدا در آورده است. اما مهم‌ترین سؤال این است که برای در امان ماندن از قاتل خاموش چه باید کرد؟

هرگز بــه بخاری‌های بــدون دودکش اطمینــان نکنید. روشــن بودن مــداوم این بخاری‌ها اکسیژن اتاق را تخلیه کرده و باعث خفگی می‌شود.

قــرار دادن دودکــش در ســطل آب باور غلطی اســت که به‌هیچ‌وجه گاز ســمی منواکسیدکربن را تخلیه نمی‌کند. عاقلانه‌ترین راه استفاده از دودکش و کلاهک ایمن است.

تغییر سایز دهانه دودکش‌ها یکی از علل اصلی نشــت گاز به محیط خانه است. دقت کنید که برای وسایل گرمایشی باید از لوله‌ای استاندارد و هم اندازه دهانه دودکش استفاده کنید.

استفاده از اجاق گاز برای گرم کردن اتاق، تاکنون افراد زیادی را دچار گازگرفتگی کرده و جان‌شان را گرفته است. اجاق گاز به‌دلیل اینکه اکســیژن فضا را مصرف و گازمنواکسیدکربن تولید می‌کند بسیار خطرناک است.

اســتفاده از ســه راهی و دودکش‌های مشترک برای وسایل شعله‌دار بسیار خطرناک است؛ چرا که احتمال نشت گاز در محیط را به میزان بسیار زیادی افزایش می‌دهد.

کلاهکی که در انتهای دودکش وســایل گازسوز استفاده می‌شود حتما باید استاندارد و از نوع اچ باشــد. همچنین هنگام راه‌اندازی وسایل گازسوز حتما باید کلاهک‌ها کنترل و از باز بودن خروجی آنها مطمئن شوید.

اســتفاده از آبگرمکن و بخــاری بدون دودکش، نوعی خودکشــی اســت. برای این وسایل حتما از دودکش و کلاهک استاندارد استفاده کنید.

دودکش‌های آکاردئونی، استاندارد و قابل اطمینان نیســتند؛ چرا که هر لحظه ممکن است در آنها روزنه‌ای ایجاد شده یا از جای خود خارج شوند و گاز نشت کند.

طولانی بودن بیش از حد شیلنگ وسایل گازسوز یکی از خطراتی اســت که باید آن را جدی گرفت. گذشــته از اینکه طولانی بودن شیلنگ گاز هیچ ضرورتی ندارد، احتمال نشت گاز را هم بیشتر می‌کند. طبق نظر کارشناسان طول شیلنگ نباید از ۱۲۰سانتی‌متر بیشتر باشد.

اگر متوجه شدید بخاری باشعله زرد می‌سوزد به آن بی‌تفاوت نباشــید. ممکن است این نقص ناشی از نرسیدن هوای کافی به بخاری باشد. دقت کنید بخاری بایدهمیشه با شعله آبی بسوزد.

درست نصب کردن کلاهک دودکش‌ها یکی از نکات حیاتی هنگام نصب و راه‌اندازی وســایل گرمایشی است. بهترین کلاهک، از نوع اچ‌شکل است و علاوه بر آن همیشه باید مسیر دودکش را کنترل کنید تا اتصالات دودکش براثر تکان‌های احتمالی از جای خود خارج نشوند.

استفاده از بست‌های غیراستاندارد یا سیم‌های مفتولی برای اتصال شــیلنگ وســایل گازسوز اقدام خطرناکی است. برای این کار بهتر است از بست‌های استاندارد اســتفاده کنید تا از محکم بودن شیلنگ در جای خود مطمئن شوید.

در ساختمان‌های کوچک‌تر از ۵۰مترمربع به‌دلیل فضای محدود و درصورتی که دریچه‌های تهویه و امکان ورود هوای تازه پیش‌بینی نشده باشد، نصب آبگرمکن دیواری می‌تواند حادثه‌ساز باشد.

نصــب شــومینه در آپارتمان‌های کوچک می‌تواند خطرساز باشــد. در اینگونه مواقع بهتر است از بخاری گازی اســتفاده شود. با وجود این برای جلوگیری از خطر نشتی گاز، شومینه باید مجهز به ترموکوپل و شیر جداگانه قطع و وصل باشد.

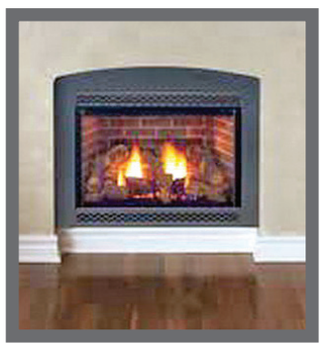

روشنایی گازی برای مواقعی است که جریان برق در ساختمان‌ها قطع می‌شود. بنابراین نصب چراغ روشنایی در قســمت‌های مختلف منازل، به‌دلیل خارج نشــدن گازهای حاصل از احتراق کاری خطرناک اســت که خطــر گازگرفتگی را افزایش می‌دهد.

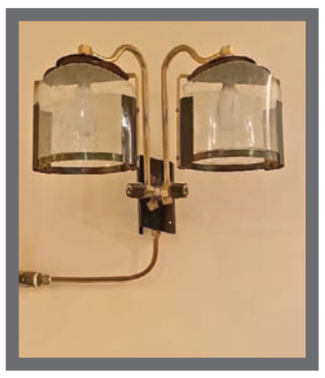

خروجی دودکش باید در نزدیک‌ترین فاصله ممکن قرار داشته باشــد. هرچه طول دودکش بیشتر شود، احتمال نشــت گاز از آن نیز بیشتر می‌شود. این نکته را جدی بگیرید.

مجرم سابقه‌دار یک ساعت بعد از آزادی از زندان، نقشه سرقت کشید

سرقت از راننده‌ها با تکه آجر

مرد شــیک‌پوش با جعبه‌ای در دست، ســوار تاکسی‌های اینترنتی می‌شــد و با شگردی عجیب گوشــی راننده‌ها را ســرقت می‌کرد. در این میان آنچه پس از ســرقت نصیب مالباخته‌ها می‌شد، همان جعبه‌ای بود که داخل آن یک تکه آجر قرار داشت.

به گــزارش همشــهری، از مدتی قبل مأمــوران پلیس در جریان سرقت عجیب گوشی از مســافرکش‌های اینترنتی قرار گرفتند.

یکی از شاکیان به مأموران گفت: ساعتی قبل مردی جوان که کت و شلوار به تن و جعبه لوکسی در دست داشت، به‌عنوان مسافر سوار ماشینم شد. او سر صحبت را باز کرد و مدعی شد که داخل جعبه یک گوشــی گران‌قیمت است که به‌عنوان هدیه برای همسرش خریده است. مقصد او خیابانی در حوالی مرکز تهران بود و می‌گفت که با دوستش قرار ملاقات دارد. اما وقتی به مقصد رسیدیم، با ناراحتی گفت که شارژ موبایلش تمام‌شده و از من خواســت موبایلم را برای چند دقیقه در اختیارش قرار بدهم تا به دوستش زنگ بزند.

شاکی ادامه داد: موبایلم را به او دادم و وی در ظاهر به دوستش زنگ زد و از او پرسید کجا ایستاده است. او در حال صحبت بود که جعبه را به‌دست من داد و از ماشین پیاده شد تا ببیند دوستش کجا ایستاده است. چون کادوی گران‌قیمتش در دستم بود، شک نکردم و در ادامه دیدم که وی وارد پاساژی شد و من به انتظارش نشستم، اما او غیبش زد و موبایلم را هم با خودش برد. یک ساعت بعد پیاده شدم و داخل پاساژ دنبال او گشتم اما اثری از مسافر نبود. بعد داخل ماشین برگشتم، جعبه کادو را باز کردم اما در کمــال تعجب با یک تکه آجر روبه‌رو شــدم و فهمیدم که همه این ماجرا، نقشه‌ای برای سرقت موبایلم بوده است.

دزد سابقه‌دار

تعداد شاکیان در این پرونده در حال افزایش بود و متهم سعی داشــت ردی از خودش به جا نگذارد. با این حال کارآگاهان در تحقیقات تخصصی به سرنخ‌هایی از وی دست یافتند و معلوم شد که او یک مجرم سابقه‌دار است. تا اینکه وی چند روز قبل در عملیاتی غافلگیرانه دستگیر شد و در بازجویی‌ها به سرقت‌های ســریالی اعتراف کرد. سردار علیرضا لطفی، رئیس پلیس آگاهــی تهران با بیان ایــن خبر گفت: متهم در بازجویی‌ها به ۷۰فقره ســرقت اقرار کرده و برای انجام تحقیقات بیشتر تحویل مقام قضایی شده است.

سرقت به محض آزادی

متهم ۴۰ساله اســت و پیش از این به اتهام کلاهبرداری، سرقت موبایل و حمل موادمخدر دستگیر شده و به زندان افتاده است. او با خونسردی از جزئیات سرقت‌های عجیب خود می‌گوید.

چه شد که پس از آزادی دوباره سراغ سرقت رفتی؟

من معتاد به شیشه‌ام. حالا تصور کنید یک معتاد به شیشه که سابقه سرقت و کلاهبرداری هم دارد، آیا کسی به او کار می‌دهد؟ مخصوصا این روزها که دکتر و مهندس‌های شــهر هم بی‌کارند. برای همین ناچار شدم باز هم سرقت کنم تا خرج مواد و زندگی‌ام را درآورم.

یعنی زندان برایت درس عبرت نشد؟

زندگی در زندان خیلی سخت است و دلم نمی‌خواست دوباره به آنجا برگردم، اما انگار معتاد به سرقت شده بودم.

آخرین بار به چه جرمی دستگیر شدی؟

با همین شگرد سرقت می‌کردم تا اینکه ۲/۵ سال قبل دستگیر شدم و به زندان افتادم. اما ۶ماه قبل بعــد از پایان دوران محکومیتم آزاد شدم و درست یک ساعت پس از آزادی سرقت هایم را با همان شگرد قبلی از سر گرفتم.

شگردت چه بود؟

در نقش مسافر سوار خودروهای دربستی و تاکسی‌های اینترنتی می‌شدم و راننده را فریب می‌دادم. البته آن موقع این لباس‌ها(لباس متهمان) تنم نبود. کت و شــلوار شــیک می‌پوشــیدم تا اعتماد طعمه‌هایم را جلب کنم. یک جعبه هم در دست می‌گرفتم و داخل آن یک آجر قرار می‌دادم و به دروغ به راننده‌ها می‌گفتم داخل جعبه گوشی موبایل، کریستال، عتیقه یا هر چیز دیگری است که ارزش بالایی دارد. بعد هم به بهانه زنگ زدن به دوســتم، گوشــی آنها را می‌گرفتم و سرقت می‌کردم.

هر گوشی را چند می‌فروختی؟

بستگی به مدلش داشت. از یک میلیون تا ۳-۲ میلیون تومان.

چند سرقت انجام دادی؟

با این شگرد حدود ۷۰مورد.

همه راننده‌ها فریبت را می‌خوردند؟

حتی یک مورد هم نبود که فریب نخورد. من خیلی خوب نقش بازی می‌کنم. این ترفند کار همه نیست.

چطور این ترفند به ذهنت رسید؟

چند سال قبل به جرم حمل مواد دستگیر شدم و به زندان افتادم. در آنجا با یک مجرم حرفه‌ای آشنا شدم، او این شگرد عجیب را به من آموزش داد و چون من استعداد خوبی در نقش بازی کردن دارم از پسش بر آمدم.

اجاره ۲۴ساعته مغازه برای کلاهبرداری

۲ مرد شیاد با استفاده از مدارک شناسایی سرقتی، انبار یا مغازه‌ای برای مدت ۲۴ساعت در تهران اجاره می‌کردند و با فریب کارخانه‌داران و عمده‌فروشــان مواد غذایی دست به کلاهبرداری از آنها می‌زدند. به گزارش همشهری، مدتی قبل مردی جوان به اداره آگاهی تهران رفت و خبر از سرقت ۲تن برنج داد. وی گفت: من عمده‌فروش مواد غذایی هستم و چند وقت قبل که آگهی فروش برنج منتشر کرده بودم، مردی به نام حسام به من زنگ زد. کار من در شهرستان است و حسام که نقش خریدار را بازی می‌کرد مدعی شد که ساکن تهران است و برنج را به بالاترین قیمت می‌خرد. سر قیمت به توافق رسیدیم و او ۲تن برنج خرید. وقتی به تهران رسیدم، حسام ۱,۵ تن از برنج‌ها را داخل مغازه‌ای تخلیه کرد و گفت قرار است مابقی را به یک انبار دیگر در همان محدوده منتقل کنیم. همراه او راهی انبار شدم اما او در بین راه در محلی شلوغ از ماشین پیاده و در میان جمعیت ناپدید شد. من به سرعت به مغازه‌اش برگشتم اما ناباورانه متوجه شــدم که مغازه را به همراه برنج‌ها تخلیه کرده و متواری شده‌اند. بعد متوجه شــدم که مغازه اجاره‌ای بوده و حسام با مدارک جعلی آن را به‌مدت ۲۴ساعت اجاره کرده بود. شاکی تنها کسی نبود که در دام کلاهبرداری‌های حسام و همدستانش گرفتار شده بود. چراکه در ادامه چند کارخانه‌دار یا عمده‌فروش دیگر هم با حضور در اداره پلیس، شکایت‌های مشابهی را مطرح کردند. همه آنها از طریق تبلیغات در فضای مجازی در دام کلاهبرداران افتاده بودند و به‌گفته سردار علیرضا لطفی، رئیس پلیس آگاهی تهران، کارآگاهان موفق شدند با بازبینی دوربین‌های مداربسته اطراف مغازه‌ها و انبارهایی که کلاهبرداران اجاره کرده بودند، آنها را شناسایی کرده و حسام را که مجرمی سابقه‌دار است دستگیر کنند. رئیس پلیس آگاهی تهران توضیح داد: تاکنون ۱۰شاکی در این پرونده شناسایی شده‌اند و تحقیقات برای شناسایی سایر مالباختگان احتمالی و همچنین بقیه اعضای این باند کلاهبردار ادامه دارد.

تجدید مناقصه عمومی دومرحله‌ای
شماره ۱۴۰۰/۲۶
سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران
tmicto.tehran.ir
سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران در نظر دارد نسبت به خرید تجهیزات سیسکو۹۵۰۰ از طریق مناقصه عمومی اقدام کند. جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت اسناد مناقصه می‌توانید به نشــانی الکترونیکی https://business.tehran.ir مراجعه نماییــد.

مریوان؛ خانه همیشگی تئاتر خیابانی

جشنواره بین‌المللی تئاتر مریوان، امروز با اجرای ۶۰ نمایش خیابانی به کار خود پایان می‌دهد

فهیمه پناه‌آذر
روزنامه‌نگار

مریوان با برگزاری پانزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی توانست میزبان دائمی این جشنواره باشد و همزمان با برگزاری مراسم اختتامیه این دوره از جشنواره، دبیرخانه دوره شانزدهم به طور رسمی فعالیت خود را آغاز خواهد کرد.

مراسم اختتامیه جشنواره امروز صبح در پارک بانوان «شانو» برگزار می‌شود. رحمان هوشیاری، دبیر اجرایی جشنواره درباره مراسم اختتامیه به همشهری می‌گوید: «در دبیرخانه کمپین حمایت از کادر درمان را اجرایی کردیم. قرار است در مراسم پایانی مراسم یادبودی به احترام شهید سلامت مریوان برگزار و از خانواده وی تقدیر کنیم.» در این دوره از جشنواره نزدیک به ۵۰ هزار نفر، به تماشای نمایش‌های خیابانی نشستند. ۵ روز گذشته مریوان میزبان ۶۰ اجرای خیابانی بود.

پانزدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی مریوان بعد از دو سال وقفه برگزار شد. در این دوره با هماهنگی‌های انجام شده چند نمایش خیابانی به شکل اختصاصی هم در بیمارستان و زندان مریوان اجرا شد. برگزاری ورک‌شاب‌های آنلاین و فیزیکی از دیگر برنامه‌های این دوره از جشنواره بود که کشورهای چون هلند و مکزیک این ورک‌ها را به شکل آنلاین برگزار کردند. همچنین انتشار دو نمایشنامه تئاتر خیابانی از دیگر برنامه‌های جنبی این جشنواره بود. در این فستیوال از نمایشنامه تئاتر خیابانی با عنوان «بازگشت» نوشته داریوش نصیری و مرتضی وکیلیان رونمایی شد.

در بخش بین‌الملل این دوره از جشنواره هم، نمایش‌هایی چون «رویا» از عراق، «درها» از روسیه، «سولکس» از ایتالیا، «دلقک» از برزیل، «قلب دلقک» از اکراین و «وای وای» از ارمنستان اجرا شدند. همچنین «ساعت ۹» کار مشترکی از ایران و کردستان عراق هم اجرا شد. «بهار میاد» از ایران کاری از محمد برومند، «خون عروسک» از ایران، کاری از یاسر میرحمیدی، «ایستگاه» از ایران به کارگردانی آلبرت بیگجانی از دیگر نمایش‌های اجرا شده در این بخش هستند. در این دوره جشنواره، بخش بین‌الملل به صورت رقابتی و با حضور گروه‌های خارجی و ۳ گروه از کشور ایران برگزار شد. البته دبیران جشنواره‌هایی از گرجستان، بغداد، عمان، اربیل و دربندیخان به عنوان دیگر میهمانان جشنواره چهاردهم، در این رویداد فرهنگی هنری حضور داشتند.

کوک دوباره سازها روی نت سلامت

اتفاقا آقای رئیس‌جمهور نیز فرموده‌اند مسائل فرهنگی جزو اولویت‌های ماست و آن را در کنار معیشت و اشتغال مردم جزو اولویت‌ها می‌دانیم

یاور یگانه
روزنامه‌نگار

گزارش

از زمان شیوع کرونا که کنسرت‌ها برای حفظ سلامت و پرهیز از ابتلا به بیماری از روی صحنه به روی صفحه موبایل‌ها و مانیتورها کوچ کرده‌اند، تجربه اتمسفر کنسرت‌ها به خاطره‌ای دور بدل شده است، اما حالا باز صحبت‌هایی به گوش می‌رسد که قرار است چراغ کنسرت‌ها بار دیگر روشن شود؛ هرچند کرونا هنوز متوقف نشده و همچنان روزی ده‌ها نفر قربانی کرونا می‌شوند. اما علت اینکه محمود شالویی، سرپرست معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در مصاحبه‌ای به از سر گرفته شدن کنسرت‌ها چراغ سبز نشان داده چه می‌تواند باشد؟ اول از همه احتمالا کنسرت‌های جزیره کیش در این زمینه مؤثر هستند. علیرضا طلیسچی، بهنام بانی، اشوان، علی زندوکیلی، محسن ابراهیم‌زاده و مسعود صادقلو در طول این هفته در کیش اجرای زنده دارند و وقتی در کیش می‌توان کنسرت برگزار کرد، این انتظار به‌وجود می‌آید که چرا در سایر شهرها نشود چنین کرد. با وجود اینکه همراه داشتن کارت واکسن و ماسک هنگام ورود به سالن اجرا در کیش الزامی است و همچنین بلیت‌های این کنسرت‌ها به‌صورت نصف ظرفیت سالن فروخته می‌شود، اما گویا سود حاصل از این کنسرت‌ها آنقدر هست که کنسرت‌گذاران را به اجرای برنامه در کیش راغب کند؛ خصوصا که قیمت کف و سقف بلیت این کنسرت‌ها از ۱۸۰ هزار تا ۴۵۰ هزار تومان است. از سوی دیگر، شاید اجرای برخی خوانندگان مجاز ایرانی در کشورهای دیگر نیز در راه‌اندازی کنسرت‌های داخلی مؤثر باشد. برای نمونه طبق اعلام سایت رضا صادقی، این خواننده پاپ در ۲۵ دسامبر (جشن کریسمس) در استانبول ترکیه روی صحنه می‌رود، اما چنانچه قرار باشد برگزاری کنسرت‌ها از سر گرفته شود، اولا باید دریافت مجوز کنسرت‌ها تسهیل شود. کسانی که دست‌اندرکار برگزاری کنسرت هستند می‌دانند که دریافت مجوز کنسرت چه کار شاقی است. ثانیا، فروش بلیت برای نصف ظرفیت به‌منظور رعایت پروتکل‌های بهداشتی مسئله‌ای است که در میل کنسرت‌گذاران به ترتیب دادن کنسرت بی‌اثر نیست. آیا هزینه اجاره سالن که رقم بالایی است یا دستمزد خوانندگان و نوازندگان و در نهایت سود کنسرت‌گذار با فروش نصف ظرفیت سالن تامین می‌شود؟ اگر چنین اتفاقی نیفتد، کنسرت‌گذاران خصوصی تمایلی به اجرای برنامه نشان نمی‌دهند. با این حال، شالویی با خوش‌بینی به ایسنا درباره موضوع برگزاری کنسرت‌ها گفت: «امیدواریم با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی برای ایجاد شرایط مطلوب سالن‌ها جهت میزبانی مخاطبان و واکسیناسیونی که به‌صورت عمومی و پرشتاب انجام می‌گیرد، به‌زودی شاهد برگزاری کنسرت‌های زنده باشیم. چهاردهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی در کرمان در هفته گذشته به پایان رسید که در این دوره شاهد حضور بیش از ۷۰ هنرمند موسیقی نواحی از نقاط مختلف کشور بودیم. این امر نشان می‌دهد که اکنون در دوران کرونا به مرور به مقطعی می‌رسیم که چراغ کنسرت‌های حضوری موسیقی روشن و امکان حضور مخاطبان فراهم می‌شود.»

محمود شالویی درباره ساخت سالن‌های مناسب برای برگزاری کنسرت نیز گفت: «تالار «حسین دهلوی» یکی از ابتکارات مهمی است که دولت برای تکمیل و انجام آن اصرار و اهتمام داشته است. سیاست دولت این است که بتواند توزیع مناسب و عادلانه امکانات فرهنگی و هنری را در سراسر کشور داشته باشد.» وی ابراز امیدواری کرد بتوانند متناسب با نیاز جامعه و به اندازه مقدورات بودجه‌ای و حمایت‌هایی که خوشبختانه در دستور کار دولت قرار گرفته، تجهیزات مؤثر و کافی را برای برگزاری کنسرت‌ها و تجهیز سالن‌ها فراهم کنند و افزود: «اتفاقا آقای رئیس‌جمهور نیز فرموده‌اند؛ مسائل فرهنگی جزو اولویت‌های ماست و آن را در کنار معیشت و اشتغال مردم جزو اولویت‌ها می‌دانیم.»

مسئولان برای آنکه برگزاری کنسرت‌ها در تهران و سایر شهرها از سر گرفته شود، باید یکی، دو نکته را مدنظر داشته باشند؛ نخست اینکه، سلامت مردم بر همه‌چیز اولویت دارد و به‌رغم اینکه سلامت روان و نشاط جامعه نیز موضوع بسیار مهمی است، اما تا زمانی که متخصصان بهداشتی به این تشخیص نرسیده‌اند که برگزاری تجمعاتی همچون کنسرت بی‌خطر است، نباید تن به چنین اقدامی داد. همچنین برگزاری کنسرت‌ها با قیمت بلیت‌هایی مشابه قیمت‌های بلیت کنسرت‌های کیش فقط در استطاعت قشر خاصی می‌گنجد و حتما لازم است که شرایط عادلانه‌ای فراهم شود تا شهروندان بیشتری بتوانند امکان حضور در کنسرت‌ها را داشته باشند.

روی خط خبر

معرفی هیأت‌علمی جایزه ادبی «جلال آل‌احمد»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی احکامی جداگانه، اعضای هیأت‌علمی چهاردهمین دوره جایزه ادبی «جلال آل‌احمد» را منصوب کرد. به گزارش همشهری به نقل از روابط‌عمومی خانه کتاب و ادبیات ایران، پس از پیشنهاد هیأت امنای جایزه ادبی «جلال آل‌احمد»، محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در احکامی جداگانه مرتضی سرهنگی، جواد کاموربخشایش، ابراهیم حسن‌بیگی، مریم بصیری، مریم برادران، کامران پارسی‌نژاد، حجت‌الاسلام والمسلمین سعید فخرزاده، محمدرضا شرفی‌خبوشان و محمود جوانبخت را به‌عنوان هیأت علمی چهاردهمین دوره این رویداد ادبی منصوب کرد. پیش‌تر نیز مریم بصیری از سوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به‌عنوان دبیر علمی چهاردهمین دوره جایزه ادبی «جلال آل‌احمد» منصوب شده بود. تصویب شیوه‌نامه اجرایی و انتخاب هیأت‌داوران ۴بخش «داستان بلند و رمان»، «داستان کوتاه»، «نقد ادبی» و «مستندنگاری» از عمده‌ترین وظایف هیأت‌علمی جایزه ادبی «جلال آل‌احمد» است. در متن حکم اعضای هیأت‌علمی چهاردهمین دوره جایزه ادبی «جلال آل‌احمد» آمده است: «نظر به پیشنهاد معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و خانه کتاب و ادبیات ایران و با توجه به سوابق و تجارب ارزنده شما در زمینه ادبیات داستانی، به موجب این حکم به‌عنوان «عضو هیأت علمی چهاردهمین دوره جایزه ادبی جلال آل‌احمد» منصوب می‌شوید. مقتضی است براساس وظایف مندرج در آیین‌نامه مصوب شورای‌عالی انقلاب فرهنگی درخصوص این جایزه اقدام لازم را معمول فرمایید.»

مرتضی سرهنگی، نویسنده، روزنامه‌نگار و پژوهشگر؛ جواد کاموربخشایش، مدرس، پژوهشگر ادبیات و دارای دکتری زبان و ادبیات فارسی؛ ابراهیم حسن‌بیگی، نویسنده، مدرس داستان‌نویسی و دبیر علمی سیزدهمین دوره جایزه جلال آل‌احمد؛ مریم بصیری، نویسنده، کارشناس ارشد ادبیات نمایشی و مدرس نویسندگی؛ مریم برادران، مستندنگار، پژوهشگر و مدرس دانشگاه امام صادق؛ کامران پارسی‌نژاد، نویسنده، پژوهشگر و روزنامه‌نگار؛ حجت‌الاسلام‌والمسلمین سعید فخرزاده، مستندنگار و پژوهشگر؛ محمدرضا شرفی‌خبوشان، شاعر، نویسنده و کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی و محمود جوانبخت، نویسنده، منتقد ادبی و روزنامه‌نگار، اعضای هیأت‌علمی چهاردهمین دوره جایزه ادبی «جلال آل‌احمد» هستند.

جایزه ادبی جلال آل‌احمد یک جایزه ادبی دولتی است که به‌منظور معرفی آثار برگزیده ادبیات داستانی در ایران پایه‌گذاری شده و با تصویب شورای‌عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۸۷ نخستین دوره خود را در سالروز تولد آل‌احمد آغاز کرد. این جایزه از آن سال بدون وقفه ادامه داشته و هر سال همزمان با سالروز تولد جلال آل‌احمد، با انتخاب کتاب‌های برگزیده به‌کار خود پایان می‌دهد.

امکانی تازه برای جامانده‌های تئاتر فجر

دبیرخانه چهلمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر طی اطلاعیه‌ای امکانی تازه برای حضور گروه‌های نمایشی در این رویداد فراهم کرد. به گزارش همشهری به نقل از روابط‌عمومی اداره کل هنرهای نمایشی، با توجه به محدودیت‌های ایجادشده در اجرای نمایش‌ها در سال منتهی به چهلمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر (آذرماه ۱۳۹۹ تا آبان‌ماه ۱۴۰۰) به‌دلیل تعطیلی‌های ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا و بازماندن گروه‌های نمایشی از اجرای عمومی آثار در سطح کشور، در پی تقاضای فعالان تئاتر و بنا به تصمیم دبیر جشنواره، این امکان ایجاد شده تا گروه‌های تئاتری که فرصت اجرای نمایش آنها فراهم نبوده است، بتوانند متقاضی حضور در جشنواره باشند. بدین‌منظور تمامی گروه‌هایی که آثار خود را آماده کرده و در نوبت اجرا بودند، این امکان را دارند حداکثر تا تاریخ ۱۵ آذرماه تقاضای خود را به‌منظور حضور در جشنواره ثبت کنند. این امکان صرفاً ویژه آن دسته از گروه‌هایی است که برای اجرا پیش از تعطیلی‌ها با تالارهای نمایشی توافق کرده باشند. از این‌رو ارائه تأییدیه تالارهای نمایشی مبنی بر توافق با گروه به‌منظور اجرا جزو الزامات این تقاضا خواهد بود.

فرایند ثبت تقاضا از طریق سایت جشنواره امکان‌پذیر خواهد بود و متقاضیان می‌توانند با مراجعه به سایت جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر به نشانی: http://fitf.ir نسبت به ارائه مدارک لازم و ثبت تقاضای خود در جشنواره اقدام کنند. فرصت تعیین شده (۱۵ آذرماه) به هیچ‌وجه تمدید نخواهد شد. چهلمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر بهمن‌ماه سال جاری به دبیری حسین مسافرآستانه برگزار خواهد شد.

شبیه نقشه گنج

سروناز علم‌بیگی از نمایشگاه نقاشی «یادداشت‌های روزانه» و تجربه همکاری با بهزاد حاتم می‌گوید

سروناز علم‌بیگی و بهزاد حاتم

«یادداشت‌های روزانه» مجموعه‌ای از نقاشی‌های سروناز علم‌بیگی است که این روزها در گالری اعتماد به نمایش در آمده. سروناز علم‌بیگی، نقاش و مستندسازی است که بیشتر در عرصه‌های بین‌المللی فعالیت می‌کند و جایزه‌هایی را در عرصه مستندسازی از آن خود کرده. مستند آشنای او برای مخاطبان ایرانی «نقطه و شیر» است که به زندگی پرویز تناولی، مجسمه‌ساز نامدار ایرانی می‌پردازد. یادداشت‌های روزانه یکی از مجموعه نمایشگاه‌هایی است که ذیل عنوان «دیدار هنرمند» برگزار می‌شود و بهزاد حاتم، نقاش و گرافیست نامدار ایرانی کیوریتوری آنها را به‌عهده دارد. سومین نمایشگاه دیدار هنرمند عکس‌های محمد احصایی از دیروز در گالری گلستان دایر شده است. نشر نظر، همزمان با ۲ نمایشگاه، کتاب نقاشی‌های سروناز علم‌بیگی و محمد احصایی را نیز منتشر کرده است. سروناز علم‌بیگی به همشهری از نمایشگاه تازه‌اش گفته است.

نمایشگاه تازه شما پس از وقفه‌ای طولانی برگزار شده است. دلیل این همه فاصله چیست؟

من از نقاشی هرگز دور نبودم، تنها آنچه را می‌کشیدم، نمایش نمی‌دادم چون همانطور که در کتاب یادداشت‌های روزانه گفته‌ام، تصور می‌کردم نقاشی باید چیز دیگری باشد. شناخت دنیای مستند به من خیلی کمک کرد که با خودم و دنیای درونم نزدیک و همسو بشوم. از این‌رو حالا بی‌هیچ ترس از قضاوت می‌دانم معنای واقعی نقاشی ناب چیست.

در این سال‌ها به مستندسازی پرداخته‌اید. تجربه داستان‌نویسی هم داشته‌اید. کدامیک از اینها را در بیان محتوایی که مورد نظرتان است تواناتر می‌بینید؟

وقتی الهه هنر تو را انتخاب می‌کند، تنها باید مجری‌ای باشی برایش و بی‌پرسش یا بازخواست که چرا اکنون رنگ به دست‌ات می‌دهد یا دوربین، تنها همراهی‌اش کنی. از بین این ۳ هنر، فیلم خوب ساختن برایم ایده‌آل است. شاید چون ترکیبی از ۲ هنر دیگر را در خود دارد. دوست دارم فیلم‌هایی بسازم که ترکیبی از ادبیات و نقاشی باشد.

روند رسیدن از ایده تا اجرا در کار شما چگونه اتفاق می‌افتد؟

معمولا با چند نوشته کوتاه پراکنده و بی‌معنی یا یک تصویر شروع می‌شود که بیشتر سرنخ‌هایی هستند مرموز و شبیه به نقشه گنج می‌مانند و من هیچ نمی‌دانم به چه کاری در آینده می‌آیند. تنها یادداشت‌شان می‌کنم. از آن لحظه به بعد نشانه‌هایی را که به‌نظر بی‌سروته می‌رسد، دنبال می‌کنم و سعی می‌کنم ارتباطی بین آنها پیدا کنم.

بستر بعضی از نقاشی‌ها بوم نیست و ماده‌ای شبیه به پاپیه‌ماشه است که بافت زمخت و حجیم‌تری ایجاد کرده است. انتخاب این سطح برای نقاشی چه دلیلی داشته و چه تأثیری در خود اثر گذاشته است؟

این پنل‌ها از مواد بازیافتی ساخته شده است و بسیار خوشحالم که این تجربه را داشته‌ام که بدانم می‌شود با مواد بازیافتی کارهای بسیار خلاقانه‌ای انجام داد و به‌جای آنکه آنها در زباله‌دان‌ها انباشته شوند تبدیل به یک اثر بشوند.

بهزاد حاتم - کیوریتور نمایشگاه - رویگردانی از آموزش و بازگشت به نقاشی کودکی را نقطه قوت آثار شما می‌بیند.

به‌نظرم آموزش چیز بدی نیست. این را می‌گویم تا اشتباه برداشت نشود. اینکه چطور آموزش داده بشود تا چشمه خلاقیت که بسیار حساس است خشک نشود یا شاگرد تبدیل نشود به یک کپی ضعیف از استاد، خیلی مهم است.

مهم تنها کودکانه نقاشی کردن نیست. آنچه اهمیت دارد این است که آن کودک چه می‌کشد، چه می‌بیند و چطور می‌خواهد پیرامونش را تفسیر کند. یا چه چیزی از فیلتر ذهن و روح او بیرون می‌آید. بیشتر شبیه به یک بزرگسال باتجربه است به‌نظر من، که می‌تواند با دنیای درون خود ارتباط برقرار کند و صادقانه یا به قول شما کودکانه خود را ابراز کند.

تجربه همکاری‌تان با بهزاد حاتم که از گرافیست‌های پیشکسوت ایران است و نمایشگاه بزرگی مثل «پرویز تناولی و شیرهای ایران» را در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار کرده چگونه بود؟ آیا این همکاری ادامه پیدا خواهد کرد؟

بهزاد حاتم ذهن بسیار جدید و تجربه‌گرایی دارد و از ایده‌های متفاوت استقبال می‌کند. همکاری با او بسیار زیبا و آموزنده است. من خیلی صمیمی ایده‌هایم را برای او بازگو می‌کنم و ما بارها درباره آن ایده صحبت می‌کنیم. به‌نظرم بهره‌مند بودن از هم‌صحبتی‌هایی که بشود راحت و بدون سانسور ایده‌های هنری را با آنها مطرح کرد خیلی به هنرمند کمک می‌کند.

و برنامه آینده‌تان چیست؟ به سراغ مستندسازی می‌روید یا نقاشی؟

نزدیک‌ترین برنامه‌ای که پیش‌رو دارم، مجموعه‌ای به نام «برف و لک‌لک» است. این کار نیز به کیوریتوری بهزاد حاتم برگزار می‌شود. فکر نمی‌کنم تا به امروز نمونه‌ای مشابهی داشته باشد؛ همکاری بسیار متفاوتی است بین من و هنرمندان بزرگ و بنام ایران. از کارهای دیگرم فیلم جدیدی است که شروع کرده‌ام که برنده بهترین پروژه در جشنواره لایپزیگ ۲۰۲۱ شده است. و اما نقاشی! در میان تمام این کارها می‌آید و یادداشتی برای من می‌گذارد! و می‌رود...

پیش به‌سوی توکیو

سینماگران ایرانی در جشنواره فیلم توکیو حضور چشمگیری دارند

سی‌وچهارمین جشنواره بین‌المللی فیلم توکیو از ۳۰ اکتبر تا ۸ نوامبر (۸ تا ۱۷ آبان) در کشور ژاپن برگزار می‌شود. کاشیدا فومیو، نخست‌وزیر جدید ژاپن نیز پیامی ویدئویی به مناسبت آغاز سی‌وچهارمین دوره جشنواره فیلم توکیو ارسال کرده است. او که برخلاف سایر نخست‌وزیران ژاپن که در روز افتتاحیه جشنواره بر فرش قرمز گام می‌گذاشتند، با رعایت کامل پروتکل‌های مربوط به دوران شیوع کرونا تنها به ارسال پیامی ویدئویی بسنده کرده، در سخنانی گفت: «می‌خواستم از همه شما به‌خاطر قوه ابتکار، هوشمندی و فداکاری‌تان در سازماندهی این جشنواره به شکلی جدید و به ۲ صورت واقعی و آنلاین سپاسگزاری کنم.»

هیأت داوران
هیأت داوران این دوره نیز به ریاست ایزابل هوپر، بازیگر مطرح فرانسوی، آیوما شینجی، کارگردان، منتقد و از برنامه‌ریزان این جشنواره، کریس فوجیوارا، آهنگساز و سبو هیروکو، نویسنده متن آهنگ و لورنا تی، تهیه‌کننده و از مدیران اجرایی سابق ورایتی تشکیل شده است.

آغازی همراه با فریاد ماچو

پس از مراسم ۴۵ دقیقه‌ای افتتاحیه، فیلم «فریاد ماچو» ساخته کلینت ایستوود نمایش داده شد. کلینت ایستوود ۹۱ ساله نیز پیش از نمایش فیلم با ارسال پیامی اعلام کرد: با ساخت این فیلم می‌خواستم تفسیر خودم را از قدرت واقعی ارائه بدهم. فیلم «فریاد ماچو» در زمان پاندمی کرونا ساخته شده و امیدوارم این فیلم بتواند شجاعت و قدرت کافی را به صنعت سینما عرضه کند. این فیلم در ماه ژانویه ۲۰۲۲ در سینماهای ژاپن اکران خواهد شد.

جشنواره‌ای همراه با تغییرات کرونایی

جشنواره توکیو که در این دوره نیز برای دومین‌بار با همکاری نزدیک جشنواره فیلمکس برپا می‌شود، با نمایش فیلم‌ها در سینماها کار خود را آغاز کرده و ادامه خواهد داد، اما در سال جاری با توجه به تداوم شیوع کرونا، تعداد تماشاگران حاضر در سالن‌های سینما محدود خواهد بود. در مجموع ۱۲۶ فیلم در این دوره در رشته‌های مختلف سینمایی حضور دارند. از این میان ۳۱ فیلم (برابر با ۲۴ درصد فیلم‌ها) برای نخستین‌بار در جشنواره فیلم توکیو نمایش داده خواهند شد. به‌منظور رعایت بیشتر برابری جنسیتی در این دوره، ۳۳ فیلم حاضر در جشنواره از میان فیلم‌های کارگردانی شده توسط زنان انتخاب شده‌اند.

حضور پررنگ فیلمسازان ایرانی

فیلم «وقت جیغ انار» محصول مشترک استرالیا و افغانستان به نویسندگی و کارگردانی گراناز موسوی، شاعر و فیلمساز ایرانی، روایتی ضدجنگ براساس وقایع حقیقی و جرایم جنگی است که منجر به کشته‌شدن شمار بسیاری از مردم غیرنظامی افغانستان طی یک دهه گذشته شده است. «جهان، نیمکره‌شمالی» ساخته حسین تهرانی، کارگردان و فیلمنامه‌نویس ایرانی با موضوعی اجتماعی در استان خوزستان است که در بخش آینده سینمای سی‌وچهارمین جشنواره بین‌المللی فیلم توکیو حضور خواهد داشت. فیلم «چهاردیوار» ساخته بهمن قبادی هم در بخش اصلی و رقابتی جشنواره توکیو حضور دارد.

فیلم‌های بخش رقابتی

به گزارش هالیوود ریپورتر، ۱۵۳۳ فیلم از ۱۱۳ کشور برای حضور در سی‌وچهارمین دوره جشنواره توکیو پیشنهاد شده بود که در نهایت برای بخش مسابقه اصلی ۲ فیلم از ژاپن و ۷ فیلم از آسیا و ۶ فیلم از دیگر نقاط جهان انتخاب شده‌اند. فیلم‌های «فریاد ماچو» به کارگردانی کلینت ایستوود و «ایوان هانسن عزیز» ساخته استیفن چبوسکی، ۲ نماینده آمریکا در بخش رقابتی این دوره از جشنواره توکیو هستند. «ایوان هانسن عزیز» فیلم اختتامیه این دوره از جشنواره خواهد بود. «بازپرداخت» ساخته بریانته مندوزا از کشور فیلیپین، «آریساکا» با موضوع انتقام، ساخته میخائیل رد، کارگردان ۲۹ ساله و «خوش‌شانسی برای سومین‌بار» ساخته تاداشی نوهارا نیز از جمله فیلم‌های این فهرست هستند که از شانس‌های اول دریافت جایزه برتر جایزه توکیو محسوب می‌شوند. فیلم «بزرگداشت» از کره‌جنوبی به کارگردانی شین سو وون، فیلم «شهروندی» ساخته رومانی به کارگردانی تئودورا انا که در بخش نوعی نگاه جشنواره کن نیز حضور داشت و برادران داردن تهیه‌کنندگان آن بودند، از جمله فیلم‌های مهم کارگردانان زن در بخش رقابتی این دوره از جشنواره توکیو هستند.

فیلم‌های بخش گالا

در این دوره از جشنواره تعدادی از فیلم‌های مطرح سال در آستانه اکران در سینماهای ژاپن در بخش گالای جشنواره فیلم توکیو نیز به‌طور ویژه به نمایش درخواهند آمد. فیلم‌های «گزارش فرانسوی» به کارگردانی وس اندرسون، «دست خدا» ساخته پائولو سورنتینو، «شب گذشته در سوهو» ساخته ادگار رایت، «قدرت سگ» ساخته جین کمپیون که جایزه بهترین کارگردانی جشنواره ونیز را نیز از آن خود کرده بود و «مموریا» با بازی تیلدا سوئینتن و به کارگردانی آپیچاتپونگویراستاکول از جمله فیلم‌های این دوره از جشنواره در بخش گالا هستند.

مهمانان ویژه جشنواره سی‌وچهارم توکیو

تعداد مهمانان این دوره از جشنواره نسبت به دوره‌های قبل کاهش محسوسی داشته و در این دوره تنها ۴۲ مهمان خارجی در جشنواره فیلم توکیو حضور یافته‌اند. مهمانانی از سایر جشنواره‌های بزرگ سینمایی دنیا از جمله کارلو چاریتان، مدیر هنری جشنواره برلین، کریستیان ژون، معاون مدیرکل جشنواره کن و فردریک بویر، مدیر هنری جشنواره فیلم تریبکا در سی و چهارمین دوره جشنواره فیلم توکیو حضور یافته‌اند.

آخرین فرصت نجات زمین

کنفرانس اقلیمی سازمان ملل، در میان هشدارهای دانشمندان درباره از دست رفتن فرصت بشر برای جلوگیری از تغییرات اقلیمی پایدار آغاز به کار کرد

جواد نصرتی
روزنامه‌نگار

گزارش

نشست تغییرات اقلیمی سازمان‌ملل بعد از یک سال تعویق به‌خاطر کرونا در گلاسگوی اسکاتلند آغاز به‌کار کرده است تا به تردیدهای پرشماری که می‌تواند آینده بشر را به چالش بکشد رسیدگی کند.

هیأت‌های نمایندگی بیش از ۲۰۰کشور دنیا خود را به این شهر رسانده‌اند تا از برنامه‌های خود برای کاهش گازهای گلخانه‌ای تا سال ۲۰۳۰ و کمک به نجات زمین رونمایی کنند.

گرمایش زمین به‌خاطر استفاده بی‌رویه از سوخت‌های فسیلی، کار را به جایی کشیده که دانشمندان هشدار داده‌اند اگر کشورها اقداماتی فوری و حیاتی را در پیش نگیرند، فاجعه‌ای محیط‌زیستی بشر را به چالش خواهد کشید. بوریس جانسون، نخست‌وزیر انگلیس گفته است که این نشست، «لحظه حقیقت» بشریت است.

او در آستانه برگزاری این کنفرانس ۲هفته‌ای که دیروز به‌صورت نمادین شروع شد و امروز با حضور رهبران رسما وارد تصمیم‌گیری‌های بزرگ می‌شود گفته است: «سؤالی که همه می‌پرسند این است که آیا ما قدر این لحظه را می‌دانیم و از آن استفاده می‌کنیم یا اجازه می‌دهیم که از دست برود؟»

آلوک شارما، رئیس نشست امسال که با نام کوپ۲۶ (cop26)شناخته می‌شود گفته است تصمیم‌گیری در این نشست، نسبت به اجلاس ۵سال پیش در پاریس که تمامی کشورهای دنیا موافقتنامه‌ای را امضا کردند که برای محدود کردن افزایش دمای زمین به ۱,۵درجه تلاش کنند سخت‌تر شده است. او در این‌باره گفته است: «این کار به رهبران بستگی دارد. آنها باید پاپیش بگذارند و ما باید در کنار هم تصمیم بگیریم که چطور می‌خواهیم به این هدف برسیم.»

کشورها در سال ۲۰۱۵ در واقع توافق کردند که گرمایش جهانی را تا حد زیادی زیر ۲درجه سانتی‌گراد نگه‌دارند. ملاک برای مقایسه، گرمای زمین در دوران پیش از صنعتی‌شدن است و وقتی که گفته می‌شود ۲درجه، در واقع ۲درجه گرم‌تر از آن دوران است. با وجود تصمیم درباره محدودکردن گرمایش زمین به زیر ۲درجه، دانشمندان با توجه به شرایط آب‌وهوایی فاجعه‌بار در سراسر دنیا هشدار داده‌اند که هدف نهایی باید ۱,۵درجه باشد تا از فجایع محیط‌زیستی جلوگیری شود.

سازمان ملل در گزارش اخیر خود به این واقعیت ترسناک اشاره کرده که ما در حال حرکت به سمت ۲,۷درجه سانتی‌گراد هستیم اما شارما گفته که باید همچنان هدف ۱,۵را زنده نگه‌داریم. او گفت که نشست امسال، آخرین و بهترین فرصت برای نگه‌داشتن هدف ۱,۵درجه در دسترس است.

هدف سخت

تأکید دانشمندان و سازمان ملل و حالا رئیس نشست کوپ۲۶ بر ۱,۵درجه، اهمیت آن را نشان می‌دهد اما سخن گفتن از این هدف، به‌مراتب سخت‌تر از رسیدن به آن است. به گزارش بی‌بی‌سی، هفته گذشته برنامه محیط‌زیست سازمان ملل وعده‌هایی که کشورها درباره حذف گازهای گلخانه‌ای داشته‌اند را بررسی کرده و به این نتیجه رسیده که با این روند، ما در مسیر ۲,۷درجه سانتی‌گراد هستیم و حتی اگر کشورها همه وعده‌های بلندمدت برای قطع کامل انتشار گازهای گلخانه‌ای را هم رعایت کنند، تازه در مسیر ۲,۲ قرار خواهیم گرفت.

ما همین حالا فجایعی را دیده‌ایم که حتی تصورش هم تا چند سال پیش ترسناک بود؛ از آتش‌سوزی‌های آمریکا و کانادا گرفته تا سیل در آلمان و چین و موج‌های گرما در سراسر دنیا. تصور اینکه وقتی دما ۲,۷درجه افزایش پیدا کند، واقعا ترسناک خواهد بود. این یعنی کشورها باید حتی بیشتر از وعده‌های پیشین خود در راستای حذف گازهای گلخانه‌ای تلاش کنند. این یعنی باید فکری به حال صنعت خودروسازی، استفاده از زغال‌سنگ برای تولید انرژی و جنگل‌زدایی بکنند و البته باید همه این کارها را بسیار سریع انجام دهند.

اولین گام برای این کار، مشارکت فعال در همین اجلاس گلاسگو است چون احتمالا این نشست، آنطور که شارما و دانشمندان گفته‌اند، آخرین فرصت توافق برای محدود کردن گرمایش جهانی زیر ۱,۵درصد است.

از رم به گلاسگو

بخش زیادی از موفقیت اجلاس گلاسگو، به نشست دیگری که دیروز در رم به پایان رسید بستگی دارد؛ رهبران گروه ۲۰ که برای شرکت در نشستی ۲روزه به ایتالیا سفر کرده بودند، شب یکشنبه خودشان را به گلاسگو رساندند تا این بار در نشستی بزرگ‌تر به مسئله تغییرات اقلیمی بپردازند. یکی از دستورکارهای اصلی نشست گروه ۲۰، علاوه بر اقتصاد پساکرونایی، مسئله تغییرات اقلیمی بود. به گزارش رویترز، دیروز بعدازظهر کشورهای عضو گروه، بر سر بیانیه پایانی که وعده‌های محیط‌زیستی چشمگیری در آن بود به توافق رسیدند. بر اساس این بیانیه، کشورهای گروه ۲۰ متعهد می‌شوند که تلاش‌هایشان برای محدود کردن گرمایش زمین به ۱,۵درجه را افزایش دهند. علاوه بر آن، آنها موافقت کرده‌اند تا در میانه قرن، به هدف حذف کامل کربن برسند. لحن این بیانیه، نسبت به پیش‌نویس آن کمی نرم‌تر شده است و در آن خواسته شده تا تمامی کشورها «اقدامات معنادار و مؤثری» را در پیش بگیرند. در نسخه اولیه، از آنها خواسته شده بود اقدامات فوری در پیش گرفته شود. با وجود این وعده، بسیاری از اینکه این کشورها وعده‌های بیشتری برای مقابله با تغییرات اقلیمی نمی‌دهند گله کرده‌اند. گروه ۲۰ (۲۰ اقتصاد بزرگ جهان) مسئول انتشار حدود ۸۰درصد گازهای گلخانه‌ای دنیاست. رهبران چین و روسیه، که از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گازهای گلخانه‌ای دنیا هستند، به‌صورت مجازی در نشست رم شرکت کردند و همین به نگرانی درباره جدیت آنها برای نیل به اهداف محیط‌زیستی دامن زده است. چین، بزرگ‌ترین تولیدکننده کربن در دنیا، یکی از موضوعات داغ در گلاسگو است و جامعه جهانی و سازمان ملل امیدوارند که این کشور، گام‌های بلندتری برای کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای بردارد.

چرا نشست گلاسگو مهم است؟

کنفرانس تغییرات اقلیمی سازمان ملل از سال ۱۹۵۵ به‌صورت سالانه برگزار می‌شود و تمامی کشورهای دنیا که عضو سازمان ملل هستند، در آن شرکت می‌کنند. با این حال، نشست امسال بسیار مهم است. یک دلیل آن این است که اجلاس امسال، در واقع فرزند اجلاس پاریس خوانده می‌شود. در پاریس، مهم‌ترین توافق جهانی محیط‌زیستی امضا شد و کشورها وعده‌های مشخصی دادند. حالا در گلاسگو، تمامی آنها باید بیایند و بگویند که چطور می‌خواهند این وعده‌ها را محقق کنند. در واقع در گلاسگو، نه تنها دستاوردهایی که از سال ۲۰۱۵ و پیمان پاریس به این سو به‌دست آمده بررسی می‌شود، که برنامه‌های جامع و مستحکمی برای رسیدن به این اهداف هم مشخص می‌شوند. زمان برگزاری این اجلاس هم بسیار مهم است و به همین‌خاطر هر تصمیمی که در آن گرفته شود، می‌تواند تأثیری بلندمدت داشته باشد. سازمان ملل هشدار داده است که دنیا نمی‌تواند در زمان مقرر به اهدافی که در پاریس مشخص کرده برسد اما هنوز آنچنان دیر نشده که کاملا ناامید شد. به همین‌خاطر وعده‌های کشورها در گلاسگو می‌تواند حیاتی باشد. برخی از این تصمیم‌ها می‌تواند چرخش به سمت استفاده خودروهای برقی، افزایش سرعت خارج کردن زغال‌سنگ از مدار تولید انرژی و قطع کمتر درخت‌ها باشد. انتظار می‌رود در انتهای نشست، بیانیه‌ای منتشر شود. هر چه این بیانیه با قاطعیت بیشتری بر حذف کربن در سال ۲۰۵۰ تأکید کند، یعنی نشست موفقیت‌آمیزتر بوده است. احتمال دیگر تعهدات مطرح شده در بیانیه، وعده‌های مشخص درباره قطع استفاده از زغال‌سنگ و محافظت از طبیعت خواهد بود. درصورتی که این وعده‌ها با جدیت اعمال شود، شاید جامعه جهانی به هدف ۱,۵درجه سانتی‌گراد برسد. با این حال برخی دانشمندان گفته‌اند که رهبران دنیا چنان کم‌کاری کرده‌اند که حتی اگر بهترین توافق هم در گلاسگو امضا شود، هدف ۱,۵درجه سانتی‌گراد حاصل نخواهد شد.

رژیم صهیونیستی، زیر سایه تهدیدهای سایبری

اسرائیل برای نخستین‌بار مانوری بزرگ با هدف مقابله با حملات سایبری به زیرساخت‌های استراتژیک خود نظیر شبکه برق و مخابرات برگزار کرده است

گزارش۲

رژیم صهیونیستی از روز گذشته مانوری بی‌سابقه را برای مقابله با تهدیدها و ناآرامی‌های داخلی آغاز کرده است. محورهای اصلی این مانور به‌طور مشخص براساس حملات سایبری، پهپادی و البته موشکی از جبهه‌های مختلف به‌سوی سرزمین‌های اشغالی تعریف شده است. براساس اطلاعات منتشرشده از سوی رادیوی دولتی اسرائیل، این مانور به‌مدت یک‌هفته با مشارکت سازمان امنیت ملی، اداره مدیریت بحران و سایر نهادهای امنیتی ادامه خواهد داشت. یک منبع آگاه در ارتش رژیم صهیونیستی با اشاره به جزئیات این مانور بی‌سابقه به رادیوی دولتی اسرائیل می‌گوید: سناریوهای متعددی را برای تمرین مشترک هزاران نیرو از سازمان‌های مختلف درنظر گرفته‌ایم؛ ازجمله شلیک همزمان صدها موشک به عمق اسرائیل یا قطع ۲۴الی ۷۲ساعته برق و شبکه مخابرات در تمام مناطق بر اثر حملات سایبری. به‌گفته این مقام آگاه، مانور یک‌هفته‌ای اسرائیل زیرنظر ژنرال بنی گانتز، وزیر دفاع دولت نفتالی بنت برگزار می‌شود. در جریان نخستین مرحله از اجرای مانور امنیت داخلی، روز گذشته صدها شهرک‌نشین در مناطق مرزی لبنان به‌طور نمایشی از خانه‌های خود خارج شده و توسط نیروهای دولتی به پناهگاه‌های مختلف منتقل شدند. اطمینان از امنیت شهرک‌نشینان و تامین ذخایر غذایی، درمانی و لجستیک برای آنان در داخل پناهگاه‌ها به‌مدت دست‌کم یک‌هفته، بخشی دیگر از این مانور به شمار می‌آید. این برنامه قرار است در مرز سرزمین‌های اشغالی با لبنان، سوریه و نوارغزه ادامه داشته باشد. آخرین مرحله از مانور امنیت داخلی نیز شامل آمادگی‌های میدانی و امدادی، درصورت حملات موشکی به انبارهای مواد شیمیایی یا حتی نیروگاه‌های هسته‌ای در حیفا می‌شود. روزنامه هاآرتص در گزارشی مدعی شده در این مانور، برای نخستین‌بار از مواد شیمیایی خواب‌آور و تضعیف‌کننده حواس برای غیرنظامیان استفاده خواهد شد. برگزاری این مانور با چنین جزئیات بی‌سابقه و جنجالی، به فاصله کوتاهی پس از انتشار خبر حمله هکرهای ناشناس به بخشی از شبکه اطلاعات محرمانه شرکت‌های رژیم صهیونیستی، توجه برخی از رسانه‌ها را به‌خود جلب کرده است. براساس گزارش جروزالم‌پست، در جریان این حملات، اطلاعات محرمانه ده‌ها شرکت اسرائیلی از جمله چندین خطوط هواپیمایی، اتوبوسرانی، خدمات حمل‌ونقل داخلی و... توسط هکرهای ناشناس به سرقت رفته و بخشی از آنها نیز در فضای اینترنت فاش شده است. این البته نخستین‌بار نیست که امنیت سایبری در رژیم صهیونیستی توسط مهاجمان به چالش کشیده می‌شود. شبکه المیادین با اشاره به این موضوع گزارش می‌دهد: نگرانی اسرائیل از تشدید حملات سایبری علیه این رژیم به روشنی بر مانور بی‌سابقه اخیر سایه انداخته است. تل‌آویو به خوبی می‌داند بر خلاف تبلیغات رسانه‌ای، تا چه اندازه در این میدان جدید جنگ آسیب‌پذیر است و بر این اساس تلاش می‌کند با برگزاری اقداماتی نظیر مانورهای آمادگی، میزان خسارت‌های احتمالی در آینده را به حداقل برساند. نفتالی بنت، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی هفته گذشته گفته بود ما با ایران و متحدان این کشور در سطح منطقه خاورمیانه در جنگی سایبری قرار داریم و از هر ابزاری برای مهار طرف مقابل استفاده خواهیم کرد.

تنش در جبهه سوریه و نگرانی از واکنش مسکو

تنش‌های اسرائیل به جبهه داخلی این رژیم و نگرانی از افزایش حملات سایبری محدود نمی‌شود. رسانه‌های منطقه‌ای روز شنبه از حمله اسرائیل به غرب دمشق، پایتخت سوریه خبر دادند. این در حالی است که حملات رژیم صهیونیستی به سوریه پیش از این به‌مدت چندماه متوقف شده بود اما نکته قابل تامل در این میان، استفاده اسرائیل از موشک‌های زمین به زمین برای حمله به سوریه بوده است. این رژیم طی سال‌های گذشته همواره برای حمله به سوریه، از نیروی هوایی خود با نقض حریم هوایی کشورهای لبنان و اردن استفاده می‌کرد. روزنامه هاآرتص مدعی است به اسناد و اظهاراتی دست‌یافته که نشان می‌دهد علت تصمیم ارتش اسرائیل برای استفاده از موشک به ملاحظات امنیتی روسیه بازمی‌گردد. در گزارش این روزنامه آمده‌است: نفتالی بنت در جریان سفر به شهر سوچی و ملاقات با پوتین بر سر احترام به ملاحظات امنیتی و نظامی روسیه در سوریه به توافقی جدید دست یافته‌است. بر اساس این توافق، اسرائیل دیگر بدون هماهنگی با پایگاه نظامی روسیه در حمیمم، هیچ‌گونه حمله هوایی علیه اهداف نظامی در سوریه انجام نخواهد داد.

پیش از این، یک هواپیمای حامل نیروهای نظامی روسیه در اثر حمله هوایی ارتش اسرائیل به سوریه مورد هدف پدافند قرار گرفته و سقوط کرده بود. این رخداد، تنش‌های کم‌سابقه‌ای را در روابط تل‌آویو و مسکو به‌وجود آورد؛ تا جایی که برنامه ملاقات پوتین-نتانیاهو لغو شد و مسکو نیز تصمیم گرفت سامانه‌های موشکی اس-۳۰۰ را در برخی از نقاط سوریه مستقر کند. حالا با سقوط دولت نتانیاهو و روی کار آمدن ائتلافی از رقبای وی، شرایط تغییر کرده است. یکی از نشانه‌های این تغییر، پرهیز دولت جدید رژیم‌صهیونیستی از ایجاد تنش با روسیه و خودداری از ورود به حریم هوایی سوریه برای حمله به اهداف موردنظر در این کشور است. به نوشته هاآرتص، ارتش اسرائیل برای حمله روز شنبه از موشک‌های برد کوتاه ۷۰الی ۳۰۰کیلومتری استفاده کرده است. این روزنامه مدعی است حمله موردنظر برای انهدام یک محموله سلاح استراتژیک رخ داده که از طریق سوریه در حال انتقال به لبنان بوده است. عبدالباری عطوان، سردبیر روزنامه رأی‌الیوم در این‌باره می‌نویسد: حالا با گذشت ۱۰سال از ناآرامی‌ها در سوریه نه تنها این مسیر مسدود نشده بلکه در سایه پیشروی‌های مقاومت عراق در محور البوکمال، راه‌های دیگری هم به آن اضافه شده است. اسرائیل از سال ۲۰۱۷ و پس از قطعی شدن پیروزی دولت اسد بر تروریست‌ها، حملات هوایی به جنوب سوریه را آغاز کرد اما حالا به‌نظر می‌رسد با تغییر دولت در تل‌آویو و نگرانی نفتالی بنت و دیگر متحدانش از واکنش روسیه، حتی‌الامکان استفاده از این گزینه برای اخلال در مسیر حمایت نظامی از مقاومت لبنان روزبه‌روز محدودتر خواهد شد.

کیوسک

The INDEPENDENT
Fishing war with France heats up
UK failing poor nations on climate, warns adviser

روزنامه ایندیپندنت [انگلیس]

تنش میان انگلیس و فرانسه

تنش میان انگلیس و فرانسه همزان با حضور سران ۲کشور در نشست آب‌وهوایی گلاسگو، وارد فاز جدی‌تری شده است. ۲کشور بر سر قراردادهای مربوط به ماهیگیری در آب‌های مشترک به اختلاف برخورده‌اند. توقیف یک کشتی ماهیگیری از سوی فرانسه باعث شده تا ۲طرف علیه هم موضع‌گیری تندی داشته باشند.

The New York Times
How Broken Taillights End in Killings by Police

روزنامه نیویورک تایمز [آمریکا]

والدین آمریکایی مخالف واکسیناسیون کودکان

نیویورک تایمز نوشته که برخی والدین آمریکایی که خود ۲دوز واکسن زده‌اند، با واکسیناسیون کودکان‌شان مخالف هستند. واکسیناسیون کودکان ۵تا ۱۱ساله در آمریکا مجوزهای قانونی لازم را گرفته و واکسن فایزر برای این منظور تأیید شده است. کارشناسان معتقدند واکسیناسیون این گروه سنی، زندگی در آمریکا را به‌طور کامل به شرایط عادی بازمی‌گرداند.

العربي الجديد
اتصالات لاحتواء الأزمة مع السعودية
تظاهرات السودان لا لحكم العسكر

روزنامه العربی الجدید [قطر]

تلاش لبنان برای کاهش بحران با عربستان

دولت لبنان به رایزنی‌های بین‌المللی برای کاهش بحران این کشور با عربستان سعودی ادامه می‌دهد؛ بحرانی که تاکنون منجر به خروج سفرهای سعودی، امارات، بحرین و کویت از لبنان شده و ممکن است تا توقف مبادلات تجاری میان این کشورها با لبنان پیش برود.

حضور رهبران طالبان در انظار عمومی

ملاهبت‌الله آخندزاده، رهبر طالبان، برای نخستین‌بار در انظار عمومی ظاهر شد

آسیا

پدیده حضور رهبران طالبان در انظار عمومی با گذشت بیش از ۲ماه از سقوط کابل، همچنان ادامه دارد و اکنون نوبت به شخص اول این گروه یعنی ملاهبت‌الله آخندزاده رسیده است.

منابع طالبان دیروز گزارش دادند که ملاهبت‌الله برای ساعاتی در شهر قندهار در جنوب افغانستان در میان هواداران خود حاضر شده و سخنرانی کرده است. محمد جلال، معاون سخنگوی طالبان در توییتر نوشت: «برای نخستین‌بار شیخ هبت‌الله آخندزاده در میان جمع بزرگی در مدرسه دارالعلوم حکیمیه در قندهار ساعت شش‌ونیم شام ظاهر شد و برای حاضران در آنجا سخنرانی کرد.» این نخستین‌بار طی ۵سال گذشته است که رهبر طالبان در انظار عمومی ظاهر می‌شود.

هرچند، از سخنرانی دیروز ملاهبت‌الله هم تصویر یا فیلمی در دسترس نیست و فقط یک فایل صوتی از سوی فعالان توییتری طالبان منتشر شده که در آن ملاهبت‌الله در حال ایراد یک سخنرانی است؛ سخنرانی که رنگ‌وبوی سیاسی ندارد و بیشتر به مطرح شدن نکات دینی محدود شده است؛ او برای موفقیت گردانندگان «امارات اسلامی» در «امتحان بزرگ» از خداوند کمک می‌طلبد. ملاهبت‌الله همچنین برای کشتگان، مجروحان جنگ و نیروهای طالبان دعا می‌کند.

پیش از این شایعاتی در مورد مرگ رهبر طالبان منتشر شده بود. هرچند، برخی منابع غیررسمی نیز خبر داده بودند که رهبر طالبان همزمان با سقوط کابل از پاکستان به افغانستان هجرت کرده و در قندهار مستقر شده است. قندهار پایگاه سنتی طالبان به شمار می‌رود. ماه قبل، زمانی که ملا برادر، معاون سیاسی طالبان، پس از کشمکش‌های داخلی این گروه به قندهار رفت، گمانه‌زنی‌ها در مورد زنده بودن رهبر طالبان و حضور ملابرادر در این شهر برای مشورت با او نیز قوت گرفت. حضور ملاهبت‌الله در مدرسه دارالعلوم حکیمیه را باید نقطه پایانی بر گمانه‌زنی‌ها دانست.

آخندزاده در سال ۲۰۱۶ پس از کشته شدن سلف خود، ملا اختر محمد منصور در پی حمله هواپیماهای بدون سرنشین آمریکایی در خاک پاکستان، به‌عنوان رهبر طالبان معرفی شد. ملاهبت‌الله در زمان حیات ملااختر، معاون او بود. ملاهبت‌الله از قوم نورزی از قندهار است. ملامنصور و ملاعمر، ۲رهبر پیشین طالبان نیز از قندهار بودند. ملاهبت‌الله بیشتر یک چهره دینی است. به همین دلیل است که او را شیخ‌الحدیث خوانده‌اند. او برخلاف ملامحمد عمر، مؤسس گروه طالبان و ملامنصور، در جنگ با نیروهای ارتش سرخ اتحاد شوروی حضور نداشته و جزو فرماندهان میدانی طالبان به شمار نمی‌رود. طی روزهای اخیر، غیر از رهبر طالبان، دیگر سران کلیدی این گروه نیز در ملأعام ظاهر شده‌اند. هفته گذشته، ملایعقوب، وزیر دفاع طالبان برای نخستین‌بار در انظارعمومی ظاهر شد و در جریان بازدید از یک بیمارستان نظامی، سخنرانی کرد.

ملایعقوب فرزند ملاعمر است. ملایعقوب شامگاه شنبه به همراه سراج‌الدین حقانی، سرپرست وزارت داخله طالبان با رشید مرادوف، وزیر امور خارجه ترکمنستان که در یک سفر رسمی دو روزه به کابل رفته بود، دیدار کرد. از این نشست تصاویری منتشر شده اما در همه آنها چهره سراج‌الدین حقانی مات شده است. او تحت تعقیب پلیس اف‌بی‌آی آمریکا قرار دارد و برای دستگیری‌اش ۱۰میلیون دلار جایزه تعیین شده‌است.

آگهی مزایده عمومی

موضوع مزایده : الف) واگذاری حق بهره‌برداری موقت از اماکن فروشگاه عرضه محصولات ماکیان بسته‌بندی شده و فرآورده‌های آن.
ب) واگذاری حق بهره‌برداری موقت از اماکن فروشگاه عرضه محصولات گوشتی فرآوری شده و پنیرهای آماده طبخ.
ج) واگذاری حق بهره‌برداری موقت از اماکن فروشگاه عرضه محصولات دامی بسته‌بندی شده.
واجدین شرایط شرکت در مزایده : کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که توانایی انجام فعالیت در موضوع مزایده را دارند، واجد شرایط شرکت در مزایده می‌باشند.
توجه : اشخاص حقوقی نباید ممنوعیت قانونی جهت فعالیت در موضوع مزایده داشته باشند.
مدت حق بهره‌برداری از اماکن موضوع مزایده : مدت قرارداد تنظیمی در صورت رعایت کامل قوانین و مقررات سازمان، حداکثر تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ می‌باشد.
دستگاه برگزارکننده مزایده : سازمان مدیریت میادین میوه و تره‌بار شهرداری تهران
اماکن موضوع مزایده : به شرح اماکن مندرج در لیست پیوست اسناد مزایده.
نحوه دریافت اسناد مزایده : از طریق سایت سازمان به نشانی mayadin.tehran.ir و سامانه مزایده الکترونیک به نشانی : mayadinonline.tehran.ir
مهلت و نحوه ارسال پاکت پیشنهاد قیمت : متقاضیان می‌بایست ظرف ۱۰ روز از تاریخ انتشار این آگهی ضمن ورود به سامانه مزایده الکترونیک سازمان و مطالعه اسناد عمومی و اختصاصی مزایده و آگاهی از شرایط آن، ضمن تکمیل فرآیند شرکت در مزایده، فرم پیشنهاد قیمت که از سامانه چاپ و تکمیل نموده اند را در پاکت دربسته قرار داده و از طریق پست ویژه به مدیریت حراست سازمان به نشانی : تهران، انتهای خانی‌آباد نو ـ میدان مرکزی میوه و تره‌بار ـ جنب درب ورودی شماره ۳ ـ ساختمان مرکزی سازمان مدیریت میادین میوه و تره‌بار ـ کد پستی شماره ۱۸۹۷۷۳۴۵۸۱ ارسال نمایند.
هزینه انتشار اسناد مزایده : مبلغ ۸۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد که متقاضیان می‌بایست به روش توضیح داده شده در سامانه مزایده الکترونیک، نسبت به پرداخت آن اقدام نمایند.
میزان سپرده شرکت در مزایده : متقاضیان می‌بایست با رعایت موارد مندرج در ماده ۲ و ۳ شرایط اختصاصی، مبلغ سپرده شرکت در مزایده را به روش توضیح داده شده در سامانه مزایده الکترونیک، پرداخت نمایند.
سایر موارد :
۱: متقاضیان محترم توجه داشته باشند که این مزایده به صورت الکترونیک و با ورود به سامانه مزایده به نشانی: mayadinonline.tehran.ir برگزار خواهد شد.
۲: متقاضیان برای کسب اطلاعات بیشتر، همچنین دسترسی به نشانی میادین و بازارها، می‌توانند به سایت سازمان به نشانی mayadin.tehran.ir مراجعه نمایند.
۳ : متقاضیان می‌بایست، ضمن چاپ و الصاق « برچسب شرکت در مزایده » که از سامانه مزایده الکترونیک دریافت می‌نمایند، بر روی پاکت دربسته ارسالی، حتماً مشخصات خود شامل : نام و نام خانوادگی، کد ملی و تاریخ تولد برای اشخاص حقیقی؛ نام و شناسه ملی برای اشخاص حقوقی، شماره تلفن ثابت و همراه و موضوع مزایده را درج نمایند.
۴ : سازمان در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار خواهد بود و هزینه انتشار این آگهی به عهده برنده یا برندگان مزایده می‌باشد.
۵ : متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۹۶۰۱۸۳۸۵ و ۹۶۰۱۸۳۸۴ (مدیریت واگذاری) تماس حاصل نمایند.
روابط عمومی و امور بین الملل سازمان مدیریت میادین میوه و تره‌بار شهرداری تهران

■ دوشنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۰ ■ سال بیست و نهم ■ شماره ۸۳۵۰

تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها

همشهری

صفحه آخر

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه تورج، شماره ۱۴
■ کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■ تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■ چاپ: همشهری ■ تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰
■ همشهری: www.hamshahrionline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

توزیع و اشتراک:
موسسه نشرگستر امروز نوین
■ تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

سازمان آگهی‌ها و نیازمندی‌ها:
■ خیابان قائم‌مقام فراهانی، میدان شعاع، خیابان شهید خدری شماره ۲۹ - طبقه اول ■ تلفن: ۸۴۳۲۱۷۰۰ - ۸۸۸۶۱۸۱۹

■ حضرت امیر المؤمنین علی ع:
شوخی را واگذار که آن وسیله بارور کردن کینه است.

■ اذان ظهر: ۱۱:۴۸ ■ غروب آفتاب: ۱۷:۰۹
■ اذان مغرب: ۱۷:۲۸ ■ نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۰۶
■ اذان صبح: ۵:۰۲ ■ طلوع آفتاب: ۶:۲۷

کیستیِ وگان و چیستیِ گیاهخواری

سامان رضایی

امروز اول اکتبر «روز جهانی گیاهخواری» است. یکی از انواع رژیم‌های غذایی موقت یا دائمی که می‌تواند در کسری از ثانیه، بحثی داغ و گاهی آتشین را میان چند نفر به راه بیندازد. بحث نکردن درباره سیاست در جمع‌های دوستانه و خانوادگی در فرهنگ برخی کشورهای جهان، یکی از اصول آداب معاشرت است؛ اما برای میانبر زدن این مانع بزرگ پیش روی بحث و تبادل نظر می‌توان در جمع‌های خانوادگی و دوستانه موضوع گیاهخواری را وسط کشید. بعد در حالی که یک کاسه تخمه دو آتشه روی دسته مبل دارید، شاهد بالا گرفتن بحثی داغ میان جمع باشید و هر از چند گاهی آتش را با انبرک پرسش‌های فلسفی، هم بزنید. در یکی از همین بحث‌های داغ بود که یک وگان (شخصی که افزون بر انواع گوشت، هیچ محصول لبنی شامل شیر، تخم‌مرغ و عسل هم مصرف نمی‌کند) وقتی با این پرسش روبه‌رو شد که تفاوت سلاخی حیوانات با سلاخی گیاهان چیست، با یک ناخن گیر سراغ ناخن فرد پرسشگر رفت و ناخن‌اش را چید. بعد پرسید حالا اگر اجازه بدهی با این ناخنگیر نوک انگشتت را هم بچینم؛ تفاوت سلاخی گیاه و حیوان را متوجه می‌شوی. منظور او از این حرکت نمادین، این بود که تکه‌تکه کردن گیاه از آنجا که اعصاب مرکزی ندارد، درست مثل چیدن ناخن است اما سلاخی حیوان درست مثل تکه‌تکه کردن گوشت و پوست است. در همین جمع گیاهخواری (فردی که به‌صورت موقت یا دائم از انواع گیاهان، لبنیات و تخم‌مرغ تغذیه می‌کند) پرسید: «خب مصرف عسل و تخم‌مرغ چه مشکلی داره؟ مرغ و زنبورعسل که سلاخی نمی‌شن» وگان در پاسخ به شرایط بد برخی از دامداری‌ها اشاره کرد و گفت: عسل محصول و دسترنج خود زنبور است و ما حق دست‌درازی به آن را نداریم. از این بحث که در پایان با نظریه‌های علمی یک متخصص تغذیه هم پایان نیافت، بگذریم گیاهخواری موقت یا رژیمی که طی آن چند روز یا چند هفته مصرف گوشت، به‌ویژه گوشت قرمز کاهش یابد، می‌تواند برای سلامت جسم و حتی کاهش آلودگی محیط‌زیست مفید باشد. برای نمونه یادآوری این واقعیت آماری می‌تواند جالب باشد که طبق پژوهش‌های سازمان ملل متحد صنعت دامداری یکی از بیشترین نقش‌ها را در زوال زیست‌محیطی در سطح جهانی ایفا می‌کند و فعالیت‌های نوین پرورش حیوانات برای مصارف غذایی، آن هم در مقیاس عظیم به آلودگی هوا و آب‌ها، فرسایش زمین‌ها، تغییرات آب و هوایی و از دست رفتن تنوع زیستی منجر می‌شود.

اول آخر

نقاشی‌های دیواری هنرمندان داوطلب برای ترویج امید میان کودکان بغداد
عکس: گتی‌ایمج

کاروان رفت و تو در خواب و بیابان در پیش
کی روی ره ز که پرسی چه کنی چون باشی
حافظ

عدد خبر

۶/۷ میلیون

آخرین آمار سرشماری می‌گوید از ۲۷ میلیون و ۵۰۰ هزار خانوار بیش از ۶ میلیون و ۷۵۰ هزار خانوار مستأجر هستند که به‌طور قطع با توجه به ازدواج‌های جدید و همچنین طلاق، خانوار مستأجر افزایش یافته است.

۵۱/۳ درصد

همچنین شاخص اجاره‌بهای مسکن در شهر تهران در مهر امسال نسبت به‌ماه مشابه سال قبل رشد ۴۸/۴ درصدی و در کل کشور افزایش ۵۱/۳ درصدی داشته است که این اعداد به‌معنای شکست سیاست مداخله دولت در بازار اجاره محسوب می‌شود.

۲/۵ میلیون

۲/۵ میلیون واحد مسکونی خالی از سکنه در اختیار بازار مسکن و رهن و اجاره قرار نمی‌گیرد که می‌توان با ایجاد پایه‌های جدید مالیاتی ازجمله مالیات بر خانه‌های خالی به‌چرخه مصرف درآورد که مجلس قانون مربوط به آن را تصویب کرده اما هنوز کامل به اجرا در نیامده است.

چه خبر تونه؟!

فاطمه عباسی

قوانین رانندگی در همه کشورها تقریبا ثابت است و یا نهایتا شبیه به‌هم، با این حال از قدیم هر خارجی‌ای که وارد ایران و به‌خصوص تهران می‌شد، از مدل رانندگی کردن ایرانی‌ها تعجب می‌کرد و می‌ترسید. حتی اگر خودش رانندگی نمی‌کرد، همین که می‌خواست از خیابان رد شود، متوجه وخامت اوضاع می‌شد. خط عابر پیاده انگار چندان اهمیتی برای رانندگان ندارد و راهنما زدن برای تغییر مسیر هم که اصلا حرفش را نزنید. مسیرهای ممنوع را طی کردن هم که انگار برای بعضی‌ها شده اعتبار؛ همان‌هایی که به‌خود می‌بالند که دست‌فرمان خوب یعنی راه گرفتن به هر قیمت ممکن. خلاصه کسی که در تهران رانندگی کند و گرفتار تصادف نشود واقعا نوبر است چون اگر به کسی نزنید هم باز در معرض تهدید توسط راننده‌های بی‌احتیاط هستید. حالا به‌غیر از مردم انگار صدای آمارها هم درآمده است؛ آمارهایی که نشان می‌دهد هر یک‌دقیقه یک‌تصادف در معابر پایتخت رخ می‌دهد. آماری که به‌نظر وحشتناک می‌آید اما واقعیت این است که خود ما هستیم که این آمار را ساخته‌ایم. لایی کشیدن‌ها در اتوبان برای تفریح، ورود ممنوع رفتن به بهانه دیرشدن و وقت نداشتن، با سرعت غیرمجاز رانندگی کردن، چراغ قرمز را رد کردن، با موبایل حرف‌زدن موقع رانندگی و هزار جور تخلف دیگر که به بهانه‌های مختلف روزانه مرتکب می‌شویم و حتی برایمان عادی شده است. همه این تخلفات به‌راحتی می‌تواند منجر به تصادف شود، کافی است یک‌ثانیه از روبه‌رو غافل شوید و بخواهید جواب پیامک وارده را بدهید، یا قانون را به هر نحوی دور بزنید، در عرض کمترین زمان ممکن تصادف اتفاق می‌افتد و ممکن است خسارات مالی و جانی زیادی هم به‌همراه داشته باشد. سرهنگ محمد رازقی، معاون عملیات پلیس راهور تهران بزرگ اعلام کرده است که روزانه ۱۷۰۰ تصادف اعم از جرحی و خسارتی در تهران رخ می‌دهد. این مسئول همچنین شمار موتورسیکلت‌ها در تهران را ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه اعلام کرده و گفته که در تصادفات، مشکل اصلی، فوتی‌های موتورسیکلت‌سواران هستند که اتفاقا تعدادشان هم کم نیست. دلیلش هم ایمنی پایین این وسیله نقلیه است. در یکی، دوسال اخیر هم که به‌خاطر شیوع کرونا و کمتر استفاده کردن مردم از وسایل حمل‌ونقل عمومی، تعداد خودروها و موتورسواران در خیابان‌ها افزایش پیدا کرده، پلیس باید نظارت‌ها را هم بیشتر کند تا این بی‌قانونی‌ها کمتر شود، اما مهم‌تر از آن خود ما مردم هستیم که باید قانون را رعایت کنیم و با خیال اینکه اتفاقی برایمان نمی‌افتد، هر جور که دل‌مان خواست رانندگی نکنیم. مطمئن باشید این شعار تکراری و قدیمی «دیر رسیدن، بهتر از هرگز نرسیدن است.» را بی‌خود نساخته‌اند و اگر چنددقیقه هم دیر برسید به جایی برنمی‌خورد و در عوض زنده می‌مانید و پول تعمیرگاه و صافکاری هم نمی‌دهید.

روشنفکری در خیابان

نزدیک نزدیک

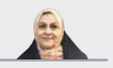

مریم ساحلی

حسن یوسف را نشانده روی صندلی عتیقه‌ای که یادگار مادرش است. این یعنی خیلی عزیز است. عزیز است که وقت اسفند دودکردن یادش می‌افتد و زمان آب دادن، وسط لبخندی طولانی می‌پرسد: «حال یوسف‌جان من چطوره؟»

ویترین کنج پذیرایی از تمیزی برق می‌زند. دستمال را که به شیشه‌اش می‌کشد با قطار خاطرات همراه می‌شود. گلاب پاش قلمکاری، یادگار سفر اصفهان است. انارخوری کریستال هم چشم‌روشنی خانم‌بزرگ بود، وقتی برای نخستین بار آمده بود خانه آنها. شمعدان‌ها، کاسه گل‌مرغی و تنگ بلور و قدح نقره هم با یک دنیا صدا و حرف و نور همانجا نشسته‌اند و به تصویر خود به دیوارهای آینه‌پوش ویترین قدیمی نگاه می‌کنند.

می‌گوید: «کرونا آدم‌های تنها را تنهاتر کرده است. اما همین تنهایی، باعث شده تا خانه‌ام را جور دیگری ببینم. اصلا هیچ‌وقت فکر نمی‌کردم شمعدانی‌های باغچه اینقدر قشنگ باشند یا مثلا نمی‌دانستم بعضی شب‌ها پای مه به ایوان کوچک خانه‌ام می‌رسد.»

راست می‌گوید. خانه‌ها فقط سنگ و سیمان و سقف بالای سرمان نیستند. خانه‌ها، شاهدان خاموش خوشی‌ها و ناخوشی‌های ما هستند. وقتی تنهایی‌هایمان آویزان می‌شود به پاندول ساعت و تاب می‌خورد یا وقتی دلتنگی‌هایمان می‌چسبد به شیشه بخار گرفته پنجره، بی‌تردید ردپای احساس‌مان بر پیکر لاغر پاندول و تن‌لرزه عصر پاییزی شیشه می‌ماند. لمس گل‌های فرش با پاهای برهنه، انعکاس برق نگاهمان بر آویزهای لوستر، پژواک همهمه مهمانی‌هایی که رسیده‌اند به ترک‌های نازک سقف تا سالیان سال باقی می‌ماند.

خانه‌ها کوچک یا بزرگ با اسباب و اثاث ساده یا فاخرشان، رازهای بسیاری در سینه دارند و اما حالا نزدیک به ۲ سال است که خانه‌هایمان شاهد رنجی هستند که بیماری مهلک کرونا بر دوشمان گذاشته؛ رنجی که بر ساعت‌های در خانه‌ماندن‌ها و تنهایی‌ها افزوده و رنجی که نگاه‌مان به جهان اطراف را دستخوش تغییر کرده است. به گمانم، حالا ما به خانه‌ها و خانه‌ها به ما از همیشه نزدیک‌تریم.

آخر مصور

خودکشی با زباله
اثر: ترایکو پوپوف

گربنویچ

رواج زایمان یوتیوبی در هند

دختری در هندوستان فقط با کمک مشاهده فیلم‌های آموزشی یوتیوب و البته با خوش‌شانسی توانست فرزند خود را به دنیا بیاورد. به گزارش ایندیپندنت، این شیوه زایمان باعث شد تا کارشناسان در مورد مراجعه نکردن برخی زنان هندی‌تبار به زایشگاه‌ها، ابراز نگرانی کنند. بالا بودن آمار تجاوز به زنان جوان در این کشور باعث شده تا قربانیان با هدف حفظ آبرو و حتی جان خود، بارداری‌شان را مخفی کنند و برای زایمان به چنین روش‌های خطرناکی روی بیاورند. به گفته فعالان حقوق بشر، در این موارد به جای قربانی تجاوز، باید با متجاوز برخورد شود.

ممنوعیت لباس سریال بازی مرکب

پس از اینکه آمار بیننده‌های سریال بازی مرکب، رکورد شکست و بازار کالاهای مصرفی همچون پوشاک هم تحت تأثیر این پدیده نوظهور قرار گرفت، حالا مدیران مدارس آمریکا با دردسر جدیدی شامل استفاده از لباس‌های شخصیت‌های این سریال توسط دانش‌آموزان مواجه شده‌اند. به گزارش گاردین، این روند آنقدر ادامه داشت که سرانجام برخی از مدارس نیویورک، پوشیدن لباس شخصیت‌های این داستان توسط دانش‌آموزان را ممنوع اعلام کردند. در آستانه جشن هالووین هم هیچ دانش‌آموزی به بهانه این جشن، حق پوشیدن چنین لباس‌هایی را ندارد. به گفته روانشناسان، دیدن این سریال توسط کودکان، تأثیرات بسیار مخربی بر سلامت روان آنها می‌گذارد.

پایان ترافیک‌سازی پلیس فیلادلفیا

با تلاش‌های شهردار فیلادلفیا از این پس، پلیس این شهر رانندگان را به‌دلیل تخلفات جزئی رانندگی، متوقف نمی‌کند. به گزارش سی‌ان‌ان، با این تمهیدات جدید شلوغ‌ترین شهر آمریکا از این پس، شاهد حجم ترافیک کمتری خواهد بود. براساس قوانین جدید حتی راننده‌های خودروها و موتورسیکلت‌هایی که یکی از چراغ‌های آنها خاموش باشد، یا حریم چراغ‌های راهنمایی و رانندگی چهارراه‌ها را رعایت نکنند هم در خیابان‌های شلوغ متوقف نخواهند شد و فقط پلیس به یادداشت شماره پلاک آنها بسنده می‌کند.

بر و برگ

زخم‌کاری سفر

شهنام صفاجو

برونو سزار کاتالانو، مجسمه‌ساز ۶۱ ساله مراکشی، از هنرمندان مدرنی است که با مجموعه مجسمه‌های برنزی خود با عنوان مسافران (VoyageursLes) به شهرت جهانی دست یافته است. اساس کار خلاقه او مبتنی بر جمله‌ای از آلبر کامو، نویسنده مشهور فرانسوی است که می‌گوید: «هرگز پیش از این، هم جدایی از خودم و هم حضورم در دنیا را احساس نکرده بودم.»

موضوع جهانی سفر همیشه الهام‌بخش برونو کاتالانو بوده است. او که خود در کودکی، بار سفر از «خوریبگا» شهر کوچکی نزدیک کازابلانکا به سمت مارسی فرانسه را می‌بندد با حس سخت مهاجرت و تبعات آن مواجه بوده که محرکه‌های اصلی‌اش دوری و جدایی هستند.

مانیفست آثار این هنرمند، ۳ فصل مشترک دارد: یک مرد، یک چمدان، یک راه... . او مصمم است و به‌سوی ناشناخته‌ها می‌رود؛ سفری داوطلبانه به‌سوی افقی که در بی‌نهایت به آغوش می‌کشیم و یا سفری اجباری در مسیر آزادی که محدود به تبعید و رنج است.

مسافر برونو زلال و سیال است و تاریک‌سوی او نیل به نور و تعالی دارد تا از درون به انتهای راه برسد؛ بسان سفری به انتهای روز. این مرد مسافر به حال خود رها شده است؛ مردی که به بی‌نهایت زمان و مکان رانده شده است. خانه او چیزی بیش از یک چمدان نیست و وجودش به‌تدریج از چیزهایی که معتقد بود ضروری است، فاصله می‌گیرد تا به رستگاری برسد.

در این نمایشگاه خیابانی که خود آوردگاه هنری هستند، همه مردان ژنده‌پوش برونو علیه ناملایمات بشری راهپیمایی می‌کنند. آنها چمدان‌هایی در دست دارند که به‌نظر می‌رسد جهان را در خود جای داده‌اند. به این معنا او می‌کوشد انسان امروزی را متقاعد کند که شادی را در جای دیگری بیابد که تاکنون نتوانسته به آن برسد. کاتالانو می‌گوید: «در کارم همیشه به‌دنبال حرکت و بیان احساسات هستم. من که خودم از مراکش آمده‌ام و این چمدان‌های پُر از خاطرات را حمل کرده‌ام که ریشه‌های من در حرکت هستند.»

در هنر مثل علوم‌تجربی، گاهی اوقات کشف یا نوآوری، ظاهر تصادفی به‌خود می‌گیرد؛ هرچند که در پشت آن فرایند طولانی و صبورانه بلوغ وجود دارد. این همان واقعیتی است که برونو کاتالانو با آن مواجه می‌شود، وقتی متوجه شکاف در یکی از مجسمه‌هایش می‌شود. او زخم‌خورده می‌چرخد و اثر زخمی را روی قدرت ذهن و هنر دستانش برمی‌گرداند. حفره ایجاد شده روی مجسمه را بزرگ‌تر کرده و نیم‌تنه را تقریباً به‌طور کامل تخلیه می‌کند تا در نهایت فیگور کار با یک بازوی متصل که چمدان را نگه‌داشته و روی پای تکیه‌گاه خود ایستاده، شکل بگیرد. این شخصیت ضعیف تازه خلق شده در کنار دیگر آثار متعارف او در مارسی قرار می‌گیرد و با کمال تعجب دیده می‌شود. در نهایت برونو شروع به قلع و قمع دیگر مسافران برنزی خود می‌کند تا با هدفی بزرگ‌تر به موفقیت بی‌نظیری برسد. در نگاه خلاقانه برونو سزار کاتالانو، هیچ شخصیتی ایستا نیست و حرکت را از قلب به عمق می‌توان دید و این معنای امید، عشق و آرزو دارد. آیا این کیمیاگری هنر نیست؟

فاصله سیستان و بلوچستان تا تکمیل گازرسانی ۲

جغرافیای طلای سبز ایران ۳

وعده بازگشت آرامش به بازار مرغ کرمانشاه ۴

همشهری استان

دوشنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۰ ■ ۲۵ ربیع الاول ۱۴۴۳ ■ سال بیست و نهم ■ شماره ۸۳۵۰ ■ ۴ صفحه

ماسوله زاگرس تنهاست

وقتی برف می‌بارد راه روستای زیبای «سرآقاسید» تا ۶ ماه بسته می‌شود، اهالی روستا در این زمینه مطالباتی دارند که تا کنون به آن رسیدگی نشده است

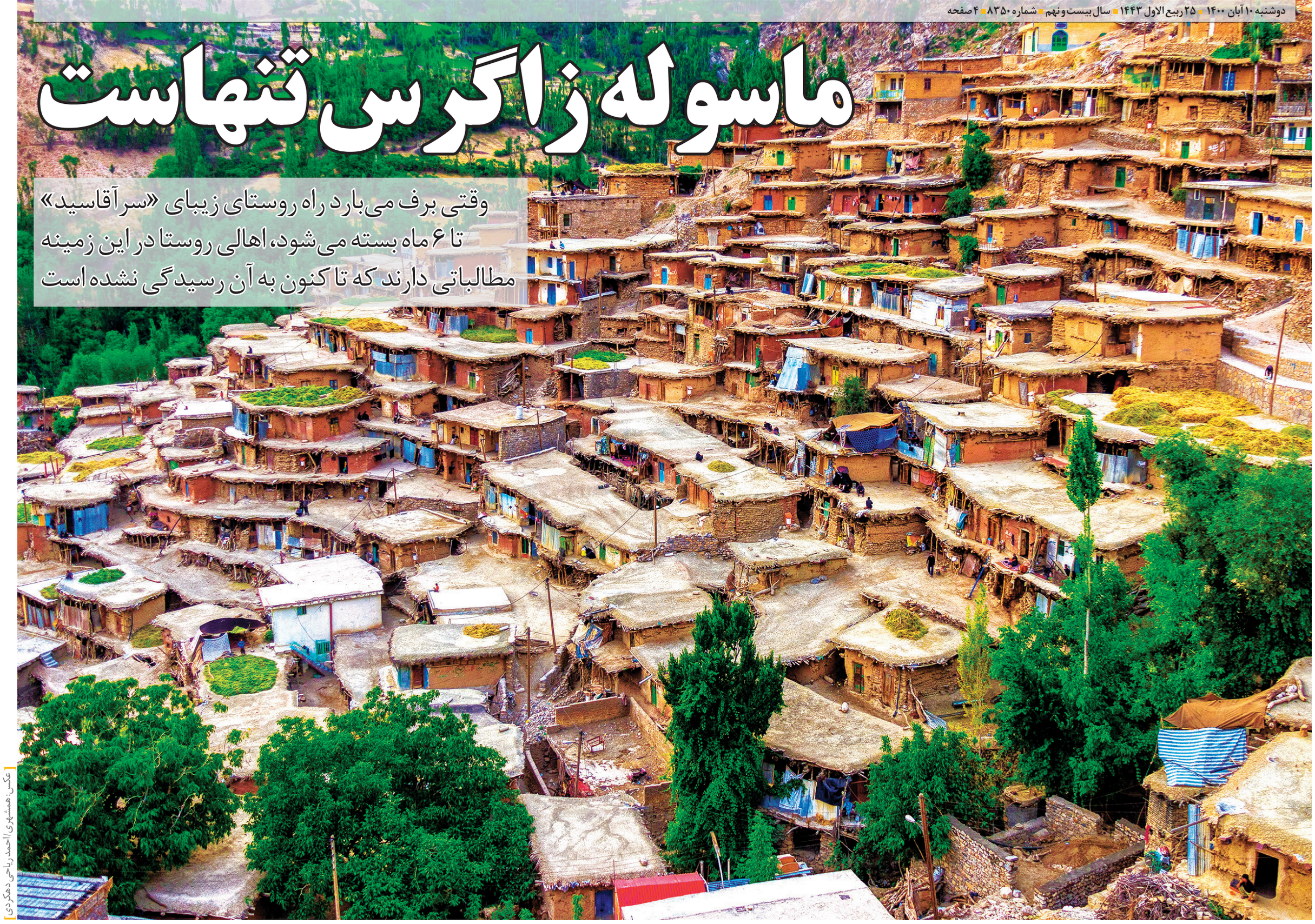

عکس: همشهری/احمد ریاحی دهکردی

خاطره حسین‌زاده
خبرنگار

در فاصله ۱۷۰ کیلومتری شهرکرد مرکز استان چهارمحال و بختیاری، پس از گذر از جاده‌های پیچ در پیچ خاکی و طبیعت کوهستانی شهرستان کوهرنگ به روستای پلکانی «سرآقاسید» می‌رسیم. این روستا در ارتفاع ۲۵۰۰ متری از سطح دریا و در یکی از دامنه‌های قله هفت‌تنان واقع شده است.

سرآقاسید با خانه‌هایی از خشت و چوب، یکی از بی‌نظیرترین معماری‌ها را در بین روستاهای فلات مرکزی ایران به ویژه در منطقه زاگرس مرکزی دارد. در این روستا پشت بام هر خانه حیاط خانه بالایی است و پنجره خانه را که باز کنیم طبیعت سرسبز کوه‌ها، جنگل‌های بلوط و درختان گردو به چشم می‌خورد و البته امامزاده «سرآقاسیدعیسی».

از شجره‌نامه‌های موجود اینطور بر می‌آید که عمر روستا به بیش از ۶۰۰ سال پیش می‌رسد و اسم روستا از امامزاده «سرآقاسیدعیسی» گرفته شده است.

در بهار و تابستان این روستا سرزنده‌تر از همیشه می‌شود و شور زندگی در آن جریان دارد اما زمستان که از راه برسد دیگر خبری از جمعیت بهار و تابستان نیست و نیمی از جمعیت چهار هزار نفری روستا به دیگر مناطق از جمله استان اصفهان کوچ می‌کنند. مهمتر از غار یخی چما و آبشار شیخ علیخان که از جاذبه‌های دیدنی این منطقه به شمار می‌رود، تماشای زندگی مردمانی است که هنوز رگه‌های شهری به آن اضافه نشده است؛ خالص و دست‌نخورده.

اینجا زن و مرد با هم کار می‌کنند. زن‌ها با نخ‌های پشمی رنگارنگ قالی، گلیم، جاجیم و نمد می‌بافند و با موی بز سیاه‌چادر درست می‌کنند. آنها در کنار دامداری و کشاورزی با بوته‌چینی و فروش کرفس و قارچ کوهی و استخراج نمک از حوضچه‌های کوچک روستا امرار معاش می‌کنند.

اما این زیبایی‌ها تنها یک روی سکه زندگی در روستای زیبا و پلکانی سرآقاسید است و روی دیگر آن زندگی سخت در محرومیتی عمیق را نشان می‌دهد.

با نخستین بارش برف راه ارتباطی روستا به چلگرد مرکز شهرستان کوهرنگ قطع می‌شود. با مسدود شدن جاده، برق روستا هم قطع می‌شود و مردم برای تامین روشنایی و سایر نیازهای خود از نفت سفید و هیزم استفاده می‌کنند.

از طرف دیگر در این روستا خبری از مدرسه نیست؛ دانش‌آموزان در کانکس‌هایی که به وسایل گرمایشی مجهز نیستند از سوی سرباز معلم‌هایی که به منطقه اعزام می‌شود، علم و دانش فرا می‌گیرند.

درمانگاه مجهز هم وجود ندارد. مردم روستا خدمات درمانی خود را از بهورز روستا دریافت می‌کنند و از نعمت پزشک مستقر محرومند.

در کنار تمام این مشکلات باید اشاره کرد که این خانه‌های پلکانی از امکان حمام و سرویس بهداشتی هم محروم هستند. در روستا سرویس بهداشتی عمومی احداث شده است اما فاضلاب آن در محیط روستا جاری می‌شود و جایی هم برای دفن زباله‌ها وجود ندارد. همه این موارد، زیبایی‌های بکر و طبیعی منطقه را خدشه‌دار کرده است. اما به گفته مسئولان محلی هر اقدامی برای بهبود وضعیت بهداشتی از جمله ایجاد شبکه فاضلاب و یا مرمت خانه‌ها و صدور پروانه ساختمانی به استعلام و مجوز میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری نیاز دارد.

مردم: رسیدگی مسئولان میراث فرهنگی ضعیف است

اهالی روستا گلایه دارند که میراث فرهنگی مجوز ساخت و ساز به آنها نمی‌دهد. از همین رو برخی خودسرانه اقدام به بازسازی خانه‌های خود کرده‌اند که این موضوع می‌تواند بافت تاریخی روستا را از بین ببرد.

برخی اهالی عنوان کردند: «در فصل زمستان آب برف و باران از سقف خانه‌ها نشت می‌کند. این خانه‌ها تجهیزات گرمایشی ندارند و زندگی در آنها سخت است. به ناچار مجبور به مرمت و بازسازی خانه‌های خود هستیم.»

یکی از اهالی روستا با گلایه از مسئولان می‌گوید: اگر حفظ بافت تاریخی مهم است چرا به مردم روستا کمک نمی‌کنند تا بر اساس ضوابط و دستورالعمل‌های مورد تایید، خانه‌ها مرمت شود.

وی تصریح می‌کند: روستا به شدت نیاز به شبکه جمع‌آوری فاضلاب دارد و با وضع موجود سلامتی مردم در خطر است اما تاکنون راهکاری برای ایجاد فاضلاب ارائه نشده و مسئولان عنوان می‌کنند باید مشاور توانمندی برای طرح فاضلاب انتخاب شود تا بافت روستا آسیب نبیند.

محمد دادور، عضو سابق شورای اسلامی روستا نیز اگرچه نسبت به تخریب بافت تاریخی روستا ابراز نگرانی می‌کند و معتقد است مردم نباید با بلوک و سیمان، خودسرانه اقدام به بازسازی خانه‌ها کنند اما از بی‌تدبیری و نبود نظارت‌های لازم هم انتقاد می‌کند و می‌گوید: مسئولان رسیدگی مناسبی ندارند و از سوی میراث فرهنگی نظارت دقیقی صورت نمی‌گیرد.

میراث فرهنگی: برخی مردم همراهی نمی‌کنند

این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان کوهرنگ از تدوین ضوابط لازم برای هرگونه ساخت و ساز در حریم روستا خبر می‌دهد و می‌گوید: در این طرح ۳۰ صفحه‌ای به همه نیازمندی‌های روستا از جمله معابر، فاضلاب روستا، تیربرق‌ها و نحوه بازسازی پشت‌بام خانه‌ها پرداخته شده است اما مردم نسبت به این ضوابط بی‌توجه هستند.

علیرضا غفاری در عین حال از تلاش‌های بسیار برای حفظ بافت تاریخی روستا خبر می‌دهد و می‌گوید در سال‌های گذشته یک بار بافت روستا مرمت شد اما این کافی نیست و به مرمت دیگری نیاز دارد که حدود ۶۰ میلیارد تومان اعتبار می‌خواهد اما تاکنون تامین نشده است.

وی تصریح کرد: از مجموع خانه‌های روستا تنها هفت خانه با مصالح نامتناسب بازسازی شده که جلوی آن را گرفتیم. وام‌هایی که به این منظور از بنیاد مسکن گرفته بودند نیز مسدود شد تا این افراد خانه‌های خود را بر اساس ضوابط تدوین شده، بازسازی کنند.

غفاری با بیان اینکه بافت تاریخی روستا نشانه هویت منطقه است، بر ضرورت همکاری بیش از پیش مردم تاکید کرد و گفت: توصیه می‌شود اگر مردم برای بازسازی خانه‌های خود از مصالحی نظیر بلوک و سیمان استفاده می‌کنند، روی آن را کاهگل بکشند تا ظاهر روستا تخریب نشود.

رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان کوهرنگ با تاکید بر اینکه روستا قابلیت ثبت جهانی دارد، خاطرنشان کرد: در سال ۸۶ تلاش‌هایی برای ثبت روستا در یونسکو انجام شد اما به سبب ایراداتی در طرح، این موضوع پیگیری نشد و امید می‌رود با اختصاص اعتبار مناسب بتوان بار دیگر در این زمینه اقدام کرد.

احداث جاده مهمترین ضرورت روستا

فرماندار شهرستان کوهرنگ بر این باور است که با احداث جاده دسترسی آسفالت، بسیاری از مشکلات روستای سرآقاسید برطرف می‌شود.

مرتضی زمانپور افزود: چنانچه اعتبار مناسبی برای احداث جاده در این منطقه اختصاص داده شود، دسترسی به روستا راحت‌تر می‌شود. علاوه‌بر آن راه ارتباطی روستا هم حدود ۶ ماه از سال مسدود نمی‌شود. همچنین ارائه خدمات بهداشتی و آموزشی در این منطقه تسهیل خواهد شد.

سختی زندگی در روستای زیبای سرآقاسید موضوع پنهانی نیست. این روستا ۶ ماه از سال در قطع رابطه با دیگر جاهاست. مسئولان پیشنهاد جابجایی بخشی از جمعیت به شهرک‌های پیش‌بینی شده را داده‌اند اما مردم به دلیل تعلق خاطری که به روستا دارند ترجیح می‌دهند با کمبودها و بی‌مهری‌ها بسازند و مهاجرت نکنند. با این همه مشکلات موجود نباید باعث تخریب بافت تاریخی روستا شود.

فاصله سیستان‌وبلوچستان تا تکمیل گازرسانی

علی خوش‌تراش
خبرنگار

حدود ۵۶سال از زمان تأسیس شرکت ملی گاز می‌گذرد و براساس گزارش‌هایی که تاکنون ازسوی وزارت نفت منتشر شده، به بیش‌از ۹۵درصد از مناطق مسکونی کشور گازرسانی شده‌است. درچنین شرایطی، بررسی‌ها نشان می‌دهد در استان پهناور سیستان‌وبلوچستان فقط شهرستان‌های زاهدان و ایرانشهر زیرپوشش گازرسانی هستند و شهرستان‌هایی مانند زابل وضعیت مطلوبی دراین زمینه ندارند و تنها حدود ۵۰۰مشترک، آن‌هم به روش سی.ان.جی، از گاز بهره‌مند شده‌اند. این موضوع درحالی‌است که پیش‌از این مسئولان سابق وزارت نفت اعلام کرده بود که ۹۵/۱درصد از مناطق مسکونی کشور زیرپوشش گازرسانی قرار دارند که این رقم، آمار کم‌نظیری در جهان به‌حساب می‌آید. همچنین اعلام شد تاکنون به بیش‌از ۲۰هزار روستا با بیش‌از یک میلیون و ۷۷۰هزارخانوار و ۱۹۴شهر با نزدیک به ۶۵۰هزار خانوار، گازرسانی شده‌است و ۹۸/۴درصد از جمعیت شهری و ۸۴/۶درصد از جمعیت روستایی و درمجموع بیش‌از ۹۵درصد از کل جمعیت کشور از مزایای گاز طبیعی بهره‌مند هستند. باوجود آمار مطلوب گازرسانی به سراسر کشور، استان پهناوری مانند سیستان‌وبلوچستان با بیش‌از ۲میلیون و ۷۷۵هزارنفر جمعیت که حدود ۷۱۱هزار و ۷۱۴ نفر از آنان ساکن نقاط روستایی هستند، فاصله زیادی تا بهره‌مندی کامل از گاز طبیعی دارند.

تکمیل گازرسانی در زاهدان

مدیرعامل شرکت گاز سیستان‌وبلوچستان در گفت‌وگو با خبرنگار همشهری دراین باره اظهار می‌کند: گازرسانی در شهر زاهدان پیشرفت نزدیک به ۱۰۰درصدی دارد و تعداد قابل‌توجهی از شهروندان ایرانشهری هم

عکس‌ها: همشهری

گازرسانی حداکثری به سیستان‌وبلوچستان با چالش‌هایی مانند وسعت زیاد استان و استقبال نکردن برخی شهروندان از دریافت اشتراک مواجه است

از این ثروت ملی بهره‌مند هستند. «رضا پنجابی» ادامه می‌دهد: درحال‌حاضر پروژه خط انتقال گاز زاهدان به زابل برای بهره‌مندی همه شهروندان این شهرستان در ۲خط و پروژه خط انتقال گاز زاهدان تا دوراهی دشتک درحال اجراست و مردم این شهرستان در سال آینده از گاز شهری برخوردار خواهند شد. وی درباره وضعیت بهره‌مندی مشترکان زابلی از گاز عنوان می‌کند: با توجه به اینکه بستر انتقال گاز توسط خط لوله به این شهرستان فراهم نبود و مراحل اجرا به زمان زیادی نیاز داشت، تأمین گاز در زابل به روش سی.ان.جی انجام می‌شود و اکنون حدود ۵۰۰مشترک دراین منطقه زیرپوشش گازرسانی قرار دارند. پنجابی می‌افزاید: براین اساس «ایستگاه سی.ان.جی دختر» در زابل راه‌اندازی شده و ایستگاه مادر نیز در خراسان‌جنوبی است و سیلندرهای مخصوص سی.ان.جی از بیرجند بارگیری و در ایستگاه زابل تخلیه و وارد شبکه شهری می‌شوند.

آغاز و تداوم گازرسانی

وی می‌گوید: در سال ۱۳۸۹ گاز وارد ایرانشهر و بعد از آن، توسعه گازرسانی در سیستان و بلوچستان آغاز شد که در مرحله نخست، برای ۳۰۰هزارخانوار و سپس برای ۷۰۰هزارخانوار طرح جامع مصوب شد. مدیرعامل شرکت گاز سیستان و بلوچستان می‌افزاید: درحال‌حاضر خط انتقال گاز از ایرانشهر به خاش و میرجاوه و همچنین به چابهار در ۳فاز درحال انجام است. پنجابی ادامه می‌دهد: اجرای عملیات گازرسانی به شهرهای چابهار و کنارک و نوک‌آباد، ریگ‌ملک، ده‌رئیس، ایرندگان و روستاهای شهر خاش و شهرک صنعتی میرجاوه نیز از پروژه‌های مهم گازرسانی این شرکت به‌حساب می‌آید که در راستای پشتیبانی از تولید و رفع موانع موجود اجرا می‌شود.

آخرین وضعیت گازرسانی

این مسئول با تشریح آخرین وضعیت گازرسانی به شهرهای استان اظهار می‌کند: تاکنون بیش‌از ۹۷درصد از عملیات شبکه‌گذاری در زاهدان انجام شده و گاز به در خانه‌های شهروندان زاهدانی رسیده‌است. همچنین تحقق ۱۰۰درصدی اجرای شبکه گازرسانی در شهر زاهدان (با تمرکز بر مصارف عمده) از مهم‌ترین برنامه‌های سال‌جاری این شرکت است. پنجابی بیان می‌کند: در ایرانشهر نیز درحال‌حاضر ۱۰۰درصد از عملیات شبکه‌گذاری و بهره‌برداری انجام شده و بخش زیادی از شهروندان این شهرستان فرایند اشتراک‌پذیری را انجام داده‌اند. وی با بیان اینکه هم‌اکنون پیمانکاران در شهرهای بمپور، محمدان و ایرانشهر و روستاهای اطرف این شهرها مشغول فعالیت هستند، تصریح می‌کند: افزون بر هزار مشترک و ۳۶۰کیلومتر شبکه گاز در روستاهای استان وجود دارد. همچنین ۲روستای «دهمیر» و «توردان» هم به شبکه گازرسانی پیوسته‌اند و عملیات اجرایی گازرسانی به ۴روستای دیگر هم به پایان رسیده و اکنون در مرحله آزمایش شبکه برای تزریق گاز قرار دارد. پنجابی ادامه می‌دهد: شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان تلاش دارد گازرسانی به شهرهای بزمان و دلگان و ۲۶روستا در محورهای «سرکهوران»، «آبادان» و «ابتر» در شهرستان ایرانشهر را سریع‌تر به نتیجه مطلوب برساند.

پیش‌بینی برای آینده

مدیرعامل شرکت گاز سیستان و بلوچستان همچنین با بیان اینکه پیش‌بینی برای آینده گازرسانی به این استان براساس افقی است که حرکت خطوط انتقال را ترسیم کرده‌است، می‌گوید: براین اساس عملیات اجرایی شبکه‌گذاری در خاش به پایان رسیده و شبکه آماده تزریق گاز است و از ابتدای سال آینده گازرسانی انجام می‌شود. پنجابی با بیان اینکه گازرسانی به شهرهای زابل، دوست‌محمد، زهک، محمدآباد و نیمروز هم در دستورکار است، می‌افزاید: درسال‌جاری گازرسانی به شهرهای «قرقری»، «علی‌اکبر» و «بنجار» از توابع شهرستان زابل انجام می‌شود. همچنین عملیات اجرایی گازرسانی به شهرهای شرقی استان شامل سراوان، مهرستان و سیب‌وسوران امسال آغاز خواهد شد. وی عنوان می‌کند: گازرسانی به پهناورترین استان کشور با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته و همکاری سایر دستگاه‌ها در افق ۱۴۰۲ به پایان می‌رسد.

دلایل استقبال نکردن برخی شهروندان

مدیرعامل شرکت گاز سیستان و بلوچستان به موضوع عدم اشتراک پذیری برخی شهروندان زاهدانی هم اشاره می‌کند و می‌گوید: یکی از مهم‌ترین دلایل استقبال نکردن برخی شهروندان زاهدانی از اشتراک‌پذیری، وضعیت نامطلوب اقتصادی مردم و هزینه‌هایی است که دریافت اشتراک به‌همراه دارد. دراین رابطه با پیگیری‌های انجام شده، متقاضیان دریافت اشتراک گاز می‌توانند از تسهیلات کم‌بهره استفاده کنند. پنجابی می‌افزاید: میزان این تسهیلات در ابتدا ۵میلیون‌تومان بود که با رایزنی‌های انجام شده، اکنون به سقف ۱۰میلیون تومان رسیده‌است. وی اظهار می‌کند: یکی دیگر از دلایل عدم اشتراک‌پذیری برخی شهروندان زاهدانی این است که همزمان با وصل اشتراک گاز، کارت سوخت مشترکان جدید قطع می‌شود که همین موضوع سبب شده‌است تمایل برخی شهروندان به استفاده گاز شهری کاهش یابد.

مصائب زندگی در «اسماعیل‌آباد» قم

طرح ساماندهی محله حاشیه‌نشین اسماعیل‌آباد در شهر قم، با وجود وعده‌های متعدد مسئولان، هنوز به سرانجام روشنی نرسیده است

روح‌الله کریمی
خبرنگار

خانه‌های «اسماعیل‌آباد» آلونک‌هایی هستند که در دو سوی ریل راه‌آهن و جوی آب، در حوالی مسجد جمکران و در حاشیه شهر قم قرار گرفته است. این سکونتگاه که در نگاه نخست، شبیه روستایی است که به شهر قم چسبیده، با بافت نامنظم و غیراستاندارد ساخته شده و اکنون هزارو۱۰۴نفر در قالب ۲۲۰خانوار، دراین منطقه زندگی می‌کنند. اسماعیل‌آباد از گاز، آسفالت، جدول‌کشی و شبکه فاضلاب مناسب محروم مانده‌است. نبود مسیر مناسب برای عبور فاضلاب موجب رهاشدن فاضلاب از وسط کوچه و خیابان‌ها شده و بوی نامطبوع، آلودگی و بیماری‌های ناشی از آن، سبب آزار مردم این محله شده‌است. ازسوی دیگر در مواقع بارندگی نبود آسفالت مناسب، تردد مردم را با مشکل مواجه می‌کند، اما اینها فقط بخشی از مشکلات اهالی این سکونتگاه است. این درحالی‌است که با مراجعه به اسناد ملکی ساکنان، مشخص می‌شود که بیشتر اهالی، زمین یا ملک خود را به‌صورت شفاهی و با دست‌نوشته از مالک قبلی خریداری کرده‌اند.

نحوه شکل‌گیری سکونتگاه

مرور تصاویر هوایی در دسترس، نشان می‌دهد نخستین ساخت و سازها دراین منطقه، در محله «شهر قائم» و از اوایل دهه ۵۰ شمسی بوده‌است. در حوالی سال ۱۳۵۷ با وجود اینکه شهرقائم در محدوده شهری نبوده، اما ساخت‌وسازها درآن شتاب بیشتری می‌گیرد. در طرح جامع سال ۱۳۶۹ شهر قم نیز بخشی از محله شهرقائم به محدوده شهری اضافه می‌شود. این درحالی‌است که نیمه دوم دهه ۶۰ کم کم ساخت‌وسازها در دو سوی ریل راه‌آهن و در محدوده فعلی سکونتگاه اسماعیل‌آباد مشاهده می‌شود. در گفت‌وگو با ساکنان این سکونتگاه مشخص می‌شود که ساکنان و مالکان ابتدایی اسماعیل‌آباد، در ابتدا خانه‌های خود را بر زمین کشاورزی مالک اصلی بنا کرده‌اند که با اجازه کتبی و دست‌نویس مالک بوده‌است. با رهاشدن فعالیت کشاورزی و وجود چند سکونتگاه، افراد دیگری ترغیب می‌شوند که دراین مکان، خانه‌های خود را بنا کنند. قیمت زمین‌های این محله نسبت به شهرقائم، کم‌تر است و افراد با توان مالی پایین‌تر ترغیب می‌شوند دراین مکان ساکن شوند.

وضعیت مالکیت اهالی

آن‌گونه که یکی از ساکنان اسماعیل‌آباد می‌گوید، نخستین کنتور آب در این محله در سال ۱۳۵۹ دریافت شده‌است. مشاهده قولنامه‌ها و اسناد ملکی در دسترس ساکنان قدیمی این سکونتگاه نشان می‌دهد از سال ۱۳۶۰ نخستین دست‌نوشته‌های ملکی تهیه شده‌است. همچنین گفته‌های ساکنان و اسناد در دسترس نشان می‌دهد نخستین ساکنان این سکونتگاه، اتباع کشور افغانستان بوده‌اند. دلایل مختلفی منجر می‌شود که ساخت‌وساز دراین منطقه شدت یابد. در گذشته موضوع‌هایی مانند ارزان‌بودن زمین، عدم نیاز به طی کردن روند اداری و قانونی، حضور مهاجران از داخل و خارج کشور، در محدوده شهری نبودن و... سبب شده‌است تا ساخت‌وسازها دراین منطقه شدت داشته باشد. دراین میان اسناد محدوده شهری نیز نشان می‌دهد این سکونتگاه از سال ۱۳۸۶ به محدوده شهری اضافه شده‌است.

چالشی برای استان

بررسی آرشیو رسانه‌های استان نشان می‌دهد نخستین اخبار و گزارش‌هایی که از وضعیت سکونت دراین سکونتگاه تهیه شده، مربوط به سال ۱۳۹۴ است. در تصاویری که در این سال تهیه شده، دیواره‌های بتنی ریل راه‌آهن هنوز پاپرجاست. ساخت‌وساز در دوسوی ریل راه‌آهن به نهایت خود رسیده و سکونتگاه شکل گرفته است. همچنین مشاهده تصاویر در دسترس نشان می‌دهد معابر وضعیت مناسبی نداشته و در زمستان محل تجمع آب باران و در طول سال مجرای عبور فاضلاب بوده‌است. زباله‌های سکونتگاه در دوره‌های زمانی مشخص از طریق تجمیع آن در یک نقطه توسط عوامل شهرداری جمع آوری می‌شود. درچنین شرایطی شهردار قم با بیان اینکه این سکونتگاه در محدوده شهر شناخته نمی‌شود، پیشنهاد می‌دهد که برای رسیدگی به جمع‌آوری زباله در اسماعیل‌آباد کمیته‌ای تشکیل شود. «ابوالفضل معرفی» مدیر دفتر تسهیلگری و توسعه محلی شهرقائم نیز با اشاره به نقش فعال دفتر تسهیلگری در رسیدگی به وضعیت اسماعیل‌آباد می‌گوید: با فعالیت دفتر تسهیلگری و توسعه محلی شهرقائم، معضل سکونتگاه اسماعیل‌آباد، اکنون دوباره به‌عنوان یکی از مشکلات اصلی استان مطرح و درمیان نهادهای مختلف تقسیم وظیفه انجام شده‌است که دراین میان ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی(ره) نقش‌آفرینی بیشتری داشته است. او می‌افزاید: ازسوی دیگر توانستیم کمک‌های پراکنده خیران را هم به کمک‌های متمرکز و هدفمند تبدیل کنیم.

وعده‌های عمل نشده

همه اینها درحالی‌است که مسئولان استان تاکنون وعده‌های مختلفی برای رفع مشکلات ساکنان این منطقه داده‌اند. براین اساس هم بود که فرماندار قم در ۹آبان‌ماه ۱۳۹۸، ضمن ارائه آمار و اطلاعات نفوس و مسکن اسماعیل‌آباد و طرح مشکلات مختلف این سکونتگاه، تعامل و هماهنگی سازمان‌ها را خواستار می‌شود. «مرتضی حیدری» ۱۱آبان‌ماه ۱۳۹۸ نیز دراین سکونتگاه حاضر می‌شود و ضمن بازدید، یادآور می‌شود شورای اسلامی شهر قم برای تخریب ساخت وسازهای غیرمجاز این محدوده مجوز کمیسیون «ماده ۱۰۰» را هم دریافت کرده؛ اما باید مشخص شود چرا تاکنون به مصوبات این کمیسیون دراین محله عمل نشده‌است. او همچنین تأکید می‌کند که رسیدگی به مناطق حاشیه‌ای و کم‌برخودار شهر از اولویت‌های استان است و درحال‌حاضر تعیین‌تکلیف سکونتگاه اسماعیل‌آباد به‌صورت ویژه بررسی می‌شود. شهردار قم نیز ۱۴آبان‌ماه ۱۳۹۸ بر استفاده از ظرفیت اراضی ۳۲ و ۴۸ هکتاری پردیسان برای ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی قم تأکید می‌کند. «سیدمرتضی سقائیان‌نژاد» با بیان اینکه این اراضی در اختیار شورای اسلامی شهر و شهرداری است و برای ساماندهی سکونتگاه‌های غیرمجاز و همچنین مناطق زیر دکل‌های فشار قوی برق استفاده می‌شود، عنوان می‌کند که در صورت نگرانی شورای اسلامی شهر برای استفاده از این اراضی در قالب طرح‌های دیگر، در مصوبه شورا باید تأکید بر استفاده از این اراضی برای ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی قید شود. مدیرکل امور اجتماعی استانداری قم نیز در سال ۱۳۹۹ اسماعیل‌آباد را یکی از محله‌های حاشیه‌ای ارزیابی می‌کند که به‌زودی در راستای ساماندهی ساکنان آن اقدام‌هایی انجام می‌شود.

طرحی برای جابه‌جایی

در فروردین‌ماه سال‌جاری نیز معاون وزیر وقت راه و شهرسازی نیز با حضور در شهر قم و سالن جلسات استانداری بیان می‌کند: طرحی از چند ماه قبل ازسوی برخی دستگاه‌های اجرایی قم درباره ساماندهی محله اسماعیل‌آباد آماده شد که این طرح مراحلی را هم طی کرد و البته با پیگیری‌های نمایندگان مردم قم در مجلس شورای اسلامی مقرر شد جابه‌جایی خانوارهای ساکن دراین محله در آینده‌ای نزدیک محقق شود. وی همچنین یادآور می‌شود که تأمین زیرساخت‌های لازم برای ساماندهی این محله با شرکت بازآفرینی شهری و البته با مشارکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام‌خمینی (ره)، استانداری قم و وزارت راه و شهرسازی خواهد بود. درچنین شرایطی معاون عمرانی استاندار قم در گفت‌وگو با خبرنگار همشهری درباره جزئیات طرح جابه‌جایی ساکنان اسماعیل‌آباد می‌گوید: بهترین کاری که برای ساماندهی این محله برنامه‌ریزی شده، جابه‌جایی ساکنان به محله‌ای نزدیک اسماعیل‌آباد است. «محسن بهشتی» می‌افزاید: در نزدیکی اسماعیل‌آباد چند هکتار زمین وجود دارد که در داخل محدوده شهری است و تصمیم گرفته شد این زمین با یک قطعه زمین در منطقه پردیسان تهاتر شود.
وی ادامه می‌دهد: در طرح جابه‌جایی، ساخت‌وساز با مدلی که خواسته‌ها و نیازهای مختلف خانواده‌ها را تأمین کند، انجام و کاربری مذهبی، بهداشتی و درمانی، فضای سبز، آموزشی، خدماتی، تجاری و انتظامی در محله جدید پیش‌بینی می‌شود.

عکس: همشهری

دودکک‌سازی درچشم «کلاته‌رودبار»

آلودگی ناشی از کوره‌های کک‌سازی در اطراف شهر کلاته‌رودبار در استان سمنان، سلامت شهروندان و حتی کشاورزی منطقه را تحت‌تأثیر قرار داده‌است

اشکان جهان‌آرای
خبرنگار

سمنان با داشتن ۴۷ معدن فعال ذغال‌سنگ، یکی از استان‌های برتر کشور در زمینه تولید این ماده معدنی ارزشمند است. به همین دلیل نیز تعدادی واحد کک‌سازی برای فراوری ذغال‌های استخراج شده دراین استان وجود دارد. یکی از این واحدها در شهرستان دامغان و اطراف شهر «کلاته‌رودبار» قرار دارد که آلودگی ناشی از فعالیت‌های آن، مدت‌هاست زمینه‌ساز گلایه شهروندان و حتی کشاورزان اطراف آن شده‌است.
«مسعود احمدپور» یکی از شهروندان کلاته‌رودبار دراین باره به خبرنگار همشهری می‌گوید: آلودگی ناشی از فعالیت این واحد کک‌سازی در بیشتر مواقع سال به‌صورت مستقیم در شهر دیده می‌شود. معمولا شعاع مشخصی برای استقرار واحدهای صنعتی آلاینده در نزدیکی مناطق مسکونی در نظر گرفته می‌شود که آلودگی‌های احتمالی سبب آزار و اذیت ساکنان منطقه نشود، اما این موضوع در کلاته‌رودبار و نسبت به این واحد کک‌سازی دیده نمی‌شود.
وی می‌افزاید: گاهی آلودگی ناشی از فعالیت این واحد را می‌توانیم به‌صورت مستقیم روی لوازم منزل مانند پرده‌ها نیز ببینیم. همین آلودگی طبیعتا در هوایی که ساکنان کلاته‌رودبار تنفس می‌کنند نیز وجود دارد و سبب بروز انواع بیماری‌ها می‌شود.

تأثیر منفی بر کشاورزی

مشاهده بقایای آلودگی روی اجسام صرفا به وسایل منزل و خودروها محدود نمی‌شود و نمونه‌های پررنگ‌تر آن را می‌توان در بخش کشاورزی و باغداری مشاهده کرد، چراکه آلودگی‌ها به واسطه نشستن ذرات معلق ناشی از سوزاندن کک در هوا روی برگ درختان و همچنین بارندگی‌هایی که این ذرات معلق را به زمین می‌رسانند بیشتر قابل لمس و مشاهده است.
یکی از باغداران اهل کلاته‌رودبار این موضوع را تأیید می‌کند و می‌گوید: با وجود اینکه تاکنون بارها وجود این آلودگی‌ها را به مسئولان اطلاع داده‌ایم و خواستار پیگیری و رفع مشکل و توقف فعالیت آلاینده این واحد کک‌سازی در اطراف شهر کلاته‌رودبار شده‌ایم، اما این واحد آلاینده همچنان درحال فعالیت است.
وی که نمی‌خواهد نامی از او برده شود، می‌افزاید: آلودگی ناشی از این کوره روی سلامت شهروندان کلاته‌رودبار و همچنین کشاورزی اثر مستقیم دارد. آلودگی و سیاهی ناشی از کک‌سازی به‌طور کامل روی برگ درختان منطقه قابل مشاهده‌است و کیفیت محصولات بخش کشاورزی و باغداری منطقه را پایین آورده است.

عکس: تزئینی است

کلاته‌رودبار منطقه‌ای مستعد در زمینه کشاورزی است که محصولات مختلف باغی و کشاورزی در آن تولید می‌شود و طی سال‌های اخیر کشت در زمین‌های شیب‌دار نیز در آن مورد توجه قرار گرفته‌است. یکی از محصولات کشاورزی تولید شده دراین شهر گل‌محمدی است. در باغ‌های این شهر سالانه بیش‌از ۱۳۰تن گل‌محمدی برداشت می‌شود، اما کشاورزان و باغداران معتقدند استمرار آلودگی‌ها می‌تواند روی تولیدات کشاورزی این منطقه اثر منفی بگذارد.

حذف کوره‌های سنتی

مدیرکل حفاظت محیط زیست سمنان نیز وجود آلودگی‌های ناشی از فعالیت واحدهای کک‌سازی در اطراف کلاته‌رودبار را تأیید می‌کند و می‌گوید: از ابتدای سال ۱۳۹۸ که مسئولیت این اداره‌کل را برعهده گرفته‌ام، تاکنون بارها برای کک‌سازی‌هایی که در اطراف شهر کلاته‌رودبار و سایر نقاط شهر دامغان مستقر هستند، اخطاریه‌هایی صادر شده و پیرو آن، پرونده‌های قضایی نیز تشکیل داده‌ایم که منجر به کاهش میزان آلودگی‌ها شده است.
«امیر عبدوس» می‌افزاید: صرف‌نظر از مهلت‌هایی که مقام‌های قضایی به واحدهای آلاینده داده‌اند، احکام و مجازات‌های بازدارنده خوبی برای این واحدها صادر شد و با استفاده از ابزارهای اداری، مانند معرفی به‌عنوان واحد آلاینده به سازمان امور مالیاتی، تلاش شده که فعالیت آنها کنترل و به‌سمت بهسازی فعالیت هدایت شوند.
وی اظهار می‌کند: واحد کک‌سازی اطراف شهر کلاته‌رودبار نیز طی این مدت مشمول این اخطاریه‌ها و الزام به بهسازی زیرساخت‌ها شده و تعداد کوره‌های سنتی این واحد به‌صورت چشمگیری کاهش یافته‌است. از ۳۰کوره سنتی این واحد که همه آنها آلاینده بودند، اکنون فقط ۳کوره فعال است و بقیه کوره‌ها تخریب شده‌است.

راه‌اندازی کوره‌های مدرن

مدیرکل حفاظت محیط زیست سمنان همچنین عنوان می‌کند: این ۳کوره باقی مانده هم با حداقل ظرفیت کاری صرفا با هدف بیکار نماندن کارگران مجموعه و فعال ماندن واحد کک‌پزی مشغول فعالیت هستند. نکته مهم و قابل توجه این است که بهره‌بردار این واحد درحال ساخت کوره‌های مدرن و بدون آلایندگی است تا پس از تکمیل این کوره‌های جدید، کل فعالیت کک‌سازی در کوره‌های جدید و بدون آلایندگی انجام شود.
عبدوس درباره آخرین وضعیت پیشرفت فیزیکی طرح جایگزین کردن کوره‌های جدید دراین واحد اضافه می‌کند: پیگیری‌ها نشان می‌دهد پروژه ساخت کوره‌های جدید دراین واحد درحال اجراست و با روند کنونی، می‌توان انتظار داشت که طی یک سال آینده کوره‌های مدرن راه‌اندازی شود. با راه‌اندازی این کوره‌ها نیز ۳کوره سنتی باقی‌مانده تخریب می‌شود.

جغرافیای طلای سبز ایران

همشهری در پرونده ویژه‌ای وضعیت زیتون در ۵ استانی که قطب تولید این محصول به‌شمار می‌روند را بررسی کرده‌است

زیتون از جمله محصولات باغی ایران به‌شمار می‌رود که می‌تواند ارزآوری مناسبی برای کشور به‌همراه داشته‌باشد؛ محصولی که با توجه به خواص آن و همچنین انواع محصولاتی که از فراوری آن به‌دست می‌آید، قابلیت‌های ویژه‌ای در زمینه توسعه کشت دارد. براساس آخرین آمارهای اعلام شده‌ازسوی وزارت جهادکشاورزی، سطح زیرکشت این محصول در سال گذشته حدود ۷۸هزارهکتار بوده که از این میـــزان، ۵۸هزارهکتار بارور و بقیه غیربارور و در مرحله نونهالی است.این درحالی‌است که به‌گفته مسئولان این وزارتخانه، میزان تولید این محصول در سال ۱۳۹۹نسبت به ۱۳۹۸، حدود ۲۱درصد کاهش یافته است و این موضوع می‌تواند بر صادرات «کنسرو زیتون» و «روغن زیتون» از ایران تأثیر منفی برجا بگذارد؛ چالشی که کارشناسان، وزش باد گرم در زمان گلدهی در مناطق زیتون‌خیز، یعنی استان‌های گیلان، زنجان و قزوین، را از دلایل اصلی افت تولید می‌دانند.براساس بررسی‌های انجام شده، درحال حاضر در ۲۶استان زیتون کشت می‌شود، اما زنجان، گیلان، قزوین، فارس و گلستان از عمده‌ترین تولیدکنندگان این محصول به‌شمار می‌روند که بخش مهمی از سطح زیرکشت و میزان تولید محصول را به خود اختصاص داده‌اند. با توجه به فصل برداشت زیتون، همشهری در پرونده ویژه‌ای وضعیت برداشت این محصول در ۵استانی که قطب تولید زیتون محسوب می‌شوند را مورد بررسی قرار داده‌است که در ادامه می‌خوانید.

[عکس‌ها: همشهری]

آوازه زیتون رودبار

براســاس آمارهای وزارت جهادکشــاورزی، ۹هــزارو ۱۵۰هکتار از باغ‌های گیلان زیرکشــت زیتون قرار دارد و این استان به‌عنوان یکی از قطب‌های مهم تولید این محصول به‌حســاب می‌آید که ۱۱درصد از کل سطح زیرکشــت زیتون و ۲۰درصد از تولید زیتون کشور را به خود اختصاص داده‌است. براساس آمارهای موجود، گیلان در زمینه مساحت زیرکشت و میزان تولید محصول درجمع ۳استان برتر کشور قرار دارد. درچنین شرایطی زمان برداشت زیتون از شهریورماه آغاز و تا پایان آذرماه ادامه می‌یابد و ارزش ریالی تولید ســالانه این محصول دراســتان، حدود ۱۴۴میلیارد تومــان اســت. درحال حاضر حدود ۲هزارنفر در استان گیلان به کشــت و تولید زیتون مشغول هستند و به‌گفته مسئولان، نیمی از محصول برداشت شده به مصرف کنسروی و تازه‌خوری می‌رسد و بقیه به روغن زیتون تبدیل می‌شود. از مهم‌ترین ارقام محلی زیرکشــت زیتون در گیلان زرد، روغنی، فیشوم و ماری اســت، اما ارقام خارجی که در باغ‌های گیلان کشت می‌شوند شامل «آربکین»، «مانزانیلا» و «کرونایکی» می‌شود. دراین میان رودبار از شهرت زیادی در زمینه تولید زیتون برخوردار است و به دلیل داشتن آب و هوای خشک، تنها شهرستان تولیدکننده زیتون در گیلان محسوب می‌شود. این‌درحالی‌است که سال گذشته و براساس آمارهای سازمان جهادکشــاورزی گیلان، بیش‌از ۱۸هزارتن محصول از سطح ۸هزارو ۵۶۰هکتار از باغ‌های زیتون رودبار برداشت شده که این میزان تولید نشان از افت ۳۰درصدی تولید نسبت به ســال قبل‌تر از آن دارد. در سال‌جاری نیز مسئولان سازمان جهادکشاورزی گیلان از پیش‌بینی برداشت ۱۲هزارتن زیتون در ســطح شهرستان رودبار خبر دادند که نشان می‌دهد افت تولید نســبت به سال گذشته هم بیشتر باشد. این کاهش بی‌ارتباط با کمبود آب برای باغ‌های اســتان و افزایش سطح زیرکشت در استان‌های همجوار نیست. در گیلان کشت غالب، برنج است؛ به این دلیل همچنان مجوزهای برداشت آب برای باغ‌های زیتون صادر نمی‌شود. درحال‌حاضر آب ۵هزارو ۶۰۰هکتار از باغ‌های زیتون این شهرستان از طریق آبیاری قطره‌ای و حدود ۲هزارهکتار از باغ‌ها، به شیوه سنتی و با اســتفاده از آب چشمه‌ها و نهرها آبیاری می‌شوند. این درحالی‌است که آبیاری سنتی باتوجه به زمان‌بر بودن، محدودیت منابع آبی و وقوع خشکسالی، جوابگوی باغ‌های زیتون نیست و تأمین آب باغ‌ها یکی از مشــکلات باغداران زیتــون در تولید این محصول به‌حساب می‌آید. همچنین ۵۷درصد از باغ‌های زیتون رودبار صنعتی و مدرن هستند و ۴۳درصد نیز به‌صورت ســنتی و خرده‌مالکی اداره می‌شوند. دراین میان حدود ۲هزارو ۱۰۰هکتار از اراضی پایین‌دست سد سفیدرود را باغ‌های قدیمی تشــکیل می‌دهند که حتی برخی از آنها مالک مشــخصی هم ندارند. این اراضی بیشتر به آفت مگس زیتون مبتلا هستند و در آنها همه ساله با کاهش تولید مواجه هستیم. ازجمله چالش‌های کشت زیتون و زیتون‌کاران گیلانی می‌توان به شــرایط نامناسب اقلیمی، نبود سرمای مناســب در فصل زمستان و پدیده «باد گرم» در زمان تلقیح میوه زیتون اشاره کرد که زمینه‌ساز کاهش تولید شده‌است. رودبار دارای ۱۰کارخانه روغن‌کشــی با ظرفیت ۲۴هزارتــن و ۱۰۰واحد کارخانــه بســته‌بندی ســنتی، مدرن و نیمه‌مــدرن با ظرفیت ۱۲هزارتن اســت و ترکیه و کشورهای حاشیه دریای خزر اصلی‌ترین مقاصد صادراتــی زیتون رودبار را تشــکیل می‌دهنــد. این درشرایطی است که کارشناسان معتقدند تقویت زیرساخت‌های کشت زیتون دراین منطقه، کمــک قابل‌توجهی به رونق باغداری دراستان گیلان می‌کند.

مشتریان جهانی زیتون قزوین

بخش «طارم سفلی» خاستگاه زیتون در استان قزوین به‌حساب می‌آید. ایــن منطقه به مرکزیت «ســیردان» در ۱۳۵کیلومتری شهرقزوین واقع شده‌است و از اصلی‌ترین تولیدکنندگان زیتون در کشور به‌شمار می‌رود که کیفیت و نوع محصول آن زبانزد خاص و عام است. این منطقه به‌دلیل ارتفاع زیاد از سطح دریا و همچنین آب و هوای مدیترانه‌ای، در کشور به‌عنوان قطب زیتون و سرزمین طلای سبز شناخته می‌شود. دراین بخش روستاهای زیادی وجود دارند که شغل اصلی مردم آنها کاشت، برداشت و فعالیت در صنایع تبدیلی مربوط به زیتون است که ازجمله این روستاها می‌توان به «کلج»، «سیاهپوش»، «آلتین کش»، «میرخُوَند سفلی و علیا»، «ارکن»، «خاگینه» و «ســنگان» اشــاره کرد. سطح زیرکشت باغ‌های زیتون استان در ســال‌جاری بیش‌از ۹هزارو ۵۲۰هکتار برآورد می‌شود که ۶هزارو ۷۰۰هکتار بارور و ۲هزارو ۸۲۰هکتار آن غیربارور است. همچنین ۱۶واحد تولیدی در زمینه فراوری و روغن‌کشی زیتون در قزوین فعالیت می‌کنند. واحدهای فعال در زمینه فراوری زیتون ظرفیت تولید ۵هزارو ۸۰۰تن روغن زیتون و ۴هزارتن کنسرو و نیز زیتون شــور را دارند. اینها درحالی‌است که دراســتان قزوین بیش‌از ۱۰رقم زیتون کشــت می‌شــود که ۸۵درصد آن را ارقام زرد و روغنی تشکیل می‌دهد. سایر ارقام بومی رایج در استان شامل «شــنگه»، «ماری»، «چرچنگی» و «گرد» و ارقام عمــده خارجــی «آربکین»، «کرونایکــی»، «مانزانیــلا» و «کنسروالیا» اســت. دراین میان تعــداد قابل‌توجهی از باغــداران قزوینــی با مشکلات فراوانی دست و پنجه نــرم می‌کنند که سبب پایین آمدن بازدهی محصول آنان می شــود.

کاهش برداشت زیتون در گلستان

با فرارسیدن فصل برداشت زیتون، کاهش تولید این محصول، که بیشتر ناشی از خشکسالی کم سابقه در گلستان ارزیابی می‌شود، خســارت‌های قابل‌توجهی به زیتون‌کاران استان وارد کرده‌است. براساس اعلام سازمان جهادکشــاورزی گلستان، برداشت زیتون کنسروی از باغ‌های بارور اســتان از اوایل شهریورماه سال‌جاری، مانند سال‌های گذشته، آغاز شده و به‌زودی بخشی از این محصول سرســفره مصرف‌کنندگان درنقاط مختلف کشور قرار می‌گیرد. این‌درحالی‌است که زیتون‌کاران گلستانی با توجه به خشکسالی امســال، با کاهش تولید این محصول مواجه هستند. به‌صورت معمول برداشــت زیتون کنسروی از اوایل شــهریورماه و برداشــت زیتون روغنی از آبان‌ماه هرســال دراســتان گلســتان آغاز می‌شود و این برداشــت به مدت ۴۰ تا ۶۰روز ادامه می‌یابد. امسال قیمت توافقی خرید هر کیلوگرم زیتون از کشــاورزان در اســتان گلستان ۲۰ تا ۳۰هزار تومان تعیین شده‌اســت. براساس اعلام معاونت باغداری سازمان جهادکشاورزی گلستان، سطح زیرکشت زیتون دراین استان ۷هزارو ۵۰۰هکتار است که به نسبت شامل ۴۰درصد زیتون کنســروی و ۶۰درصد زیتون روغنی می‌شــود. همچنین کاهش بارندگــی و گرمای هوای امســال، عملکرد باغ‌های بارور زیتون کنســروی و روغنی این اســتان را ۳۰درصــد از مقدار پیش‌بینی شده کم‌تر کرده‌است. درحال‌حاضر پیش‌بینی می‌شــود با توجه به اســتمرار خشکســالی‌ها و کاهــش ۳۰درصدی محصــول، حدود زیتون‌کاران استان انتظار دارند با کمک سازمان جهادکشاورزی روی بهبود کیفیت خاک، نوع قلمه زیتون و نحوه آبیاری کار کنند تا سطح برداشت زیتون در واحد سطح را از ۲تن در هرهکتار به ۲۰تن برسانند. براین اساس هم هست که محور عمده اجرای طرح ملی زیتون در کشور، اصلاح باغ‌های کم‌بازده و مکانیزه شدن باغ‌هاست و دراین زمینه از تجهیزات نوین فراوری در قزوین استفاده می‌شود. کمبود آب، آفت زیتــون، افزایش هزینه‌های تولیــد و کارگری، ناکافی بودن صنایع تبدیلی بالادســتی و نبود سامانه صادراتی و بسته‌بندی مناسب از معضلات پیش روی زیتون‌کاران قزوین است. تا سال‌های پیش ورود بی‌رویه و قاچاق زیتون نیز یکی از مهم‌ترین مشکلات زیتون‌کاران به‌حســاب می‌آمد که با همکاری شورای ملی زیتون، این مشکل رفع شد. ازســوی دیگر در زمینه آبیاری باغ‌های زیتون، سال گذشــته با پیگیری‌های انجام شده ازسوی سازمان جهادکشاورزی استان، ۲۵میلیون مترمکعب آب از محل سد سفیدرود برای باغ‌های زیتون طارم سفلی اختصاص یافت. با این اقدام، آب پایدار و مطمئن برای باغ‌های زیتون استان قزوین تأمین شده‌است. درحال‌حاضر با حمایت وزارت جهاد کشاورزی و در راستای توسعه باغ‌های زیتون، به باغداران این محصول یارانه نهال پرداخت و به این ترتیب، بخش زیادی از هزینه‌های کاشت نهال زیتون ازسوی دولت تأمین می‌شود. برای هر نهال زیتون که ازســوی باغداران این محصول تهیه می‌شود، ۴هزارو ۵۰۰ تومان یارانه پرداخت می‌شــود که البته نهال‌های مــورد نظر حتما باید گواهی شده و از نهالستان‌های مجاز تهیه شده باشند. زیتون قزوین به ۱۲کشور دنیا صادر می‌شود و که ازجمله آنها می‌توان به عراق، ترکیه، امارات‌متحده‌عربی، قطر، کویت و مالزی اشاره کرد.

برند همسایه‌ها بر روی زیتون طارم

میزان تولید سالانه زیتون در استان زنجان هرچند هرسال متفاوت است، اما به طور متوســط با حدود ۴۵هزارتن در سطح زیرکشت بیش‌از ۲۰هزارهکتار، رتبه نخست کشور را در تولید این محصول از آن خود کرده‌است. درحالی که میانگین برداشت زیتون از باغ‌های زیتون در سطح کشور حدود ۲/۵تن در هکتار است اما این میزان در استان زنجان به ۳تن در هکتار می‌رسد. دراین میان شهرستان طارم اســتان زنجان را می‌توان «شهر زیتون» نامید، چراکه براســاس آمارهــای موجــود، حــدود ۵۰درصد از زیتــون کشــور در این شهرســتان تولیــد می‌شــود و بــا برخــورداری از بیــش‌از ۲۰درصــد ســطح زیرکشــت زیتون کشــور، رتبه نخست را در کشور کســب کرده‌است. به‌گفته مســئولان مربوط دراســتان، پیش بینــی ۷هزارتن زیتــون در همه شهرســتان‌های اســتان، به‌جــز بندرگز، گمیشــان، بندرترکمن و آق‌قلا، برداشت شود. همچنین به‌گفته مســئولان مربوط دراســتان، بیش‌از ۹۰درصد از ارقام تولیدی زیتون در گلستان شامل «کرونایکی»، «بلیدی»، «زرد روغنی»، «میشن» و «آربیکن» است. ازسوی دیگر تعداد ۱۷کارخانه فراوری زیتون در استان، با ظرفیت اسمی تولید ۱۴هزارو ۶۰۰تن روغن یا کنسرو درحال فعالیت هستند. قیمت خرید محصول نیز به‌صورت توافقی میان باغــدار و کارخانه‌های فــراوری محصول تعیین و با توجه به شرایط بازار، پیش‌بینی می‌شــود درسال‌جاری از ۲۰ تا ۳۰ هزارتومان، متناسب با کیفیت و کنسروی یا روغنی بودن آن، قیمت‌گذاری شود. همه اینها درحالی‌است که گلستان با داشتن شرایط اقلیمی مناسب و زمین‌های مستعد، از قطب‌های مهم تولید زیتون در کشور به‌شمار می‌رود که براساس گفته مسئولان سازمان جهادکشاورزی اســتان، ظرفیت ایجاد ۶۰هزار هکتار باغ زیتون دراین استان وجود دارد. همچنین سازمان جهادکشاورزی گلستان در دهه‌های اخیر برای رسیدن به اهدافی مانند تغییر کاربری اراضی شیبدار به باغ مثمر، ایجاد فرصت‌های جدید شغلی، ارتقای درآمد بهره‌برداران و مشارکت در بی‌نیاز کردن کشور از واردات، گسترش باغ‌های زیتون را در دستور کار قرار داده‌است. بخش عمده زیتون تولید شده در گلستان بدون برندسازی در استان، به‌صورت فله‌ای روانه بازار استان‌های دیگر و به‌ویژه گیلان می‌شود و غالبا با نام‌های تجاری این استان به فروش می‌رســد. بخشی از زیتون موجود در بازار اســتان گیلان درحالی از استان گلســتان تأمین می‌شود و به‌عنوان سوغات این اســتان به فروش می‌رسد که میزان کشت زیتون در گلستان بیشتر از گیلان است. زیتون‌کاری در بسیاری از مناطق گلستان قدمتی کم‌تر از نیم قرن دارد، اما در ۲شهرستان گالیکش و مراوه‌تپه توسعه قابل‌توجهی داشته است. زیتون‌کاران گلستانی اصلی‌ترین مشکل خود را میزان غیرقابل اعتماد برداشت زیتون ســالانه با توجه به شــرایط اقلیمی، حمایت اندک وزارت جهادکشاورزی در قبال جبران خسارت‌های ناشی از انواع آفت‌ها، مانند «مگس مدیترانه‌ای» و نبود کارخانه‌های صنایع تبدیلی با ظرفیتی معادل کشت انجام شده، عنوان می‌کنند.

می‌شود درســال‌جاری درآمد حاصل از برداشت زیتون به رقمی درحدود ۹۰۰میلیارد تومان برســد. اینها درحالی‌اســت که ارقام زیتون داخلی کشت شده در شهرستان طارم شامل زرد، روغنی، شنگه، ماری و گلوله زیتون اســت که رقم زرد زیتون با ۹۰درصد ســطح زیرکشت، بیشترین میزان را درمیان ارقام زیتون به خود اختصاص داده‌است. البته علاوه براین موارد، ارقام خارجی زیتون مانند «کنسروالیا»، «مانزانیلا»، «کرونایکی» و «آربیکن» هم به‌دلیل ســازگاری با منطقه، عملکرد بالایــی دارد و درحال گســترش دراین منطقه است. درحال‌حاضر ۸۰درصد از زیتون برداشت شده در طارم برای فراوری کنسروی برداشت و اســتفاده می‌شود. ازسوی دیگر این شهرســتان درحدود ۲۰درصد از تولید روغن زیتون کشور را به خود اختصاص داده‌است و ۹واحد فراوری تبدیل زیتون به روغن نیز دراین شهرستان فعالیت می‌کنند. این‌درحالی‌است که به‌گفته مسئولان شهرک صنعتی طارم، با توجه به اینکه رده فعالیت این شهرک پایین است، امکان ساخت واحدهای تصفیه و روغن‌کشی دراین شــهرک وجود ندارد و باید رده شــهرک صنعتی از ۳ به ۶ ارتقا یابد تا بتوان برای راه‌اندازی تصفیه‌خانه تصمیم‌گیری کرد. این موضوع درحالی مطرح می‌شود که اگر روغن‌گیری بلافاصله بعد از برداشت محصول در طارم انجام و روغن زیتون استحصال شــده با نام طارم در بازار عرضه شود، با استقبال بیشتری ازسوی بازرگانان و مصرف‌کنندگان داخلی و خارجی قرار می‌گیرد. تبدیل اراضی شــیب‌دار به باغ‌های زیتون با توجه به برنامه ۵ساله ششم توســعه، برخورداری زیتون از یارانه و حمایت‌های دولتی مانند دانه‌های روغنی و حمایت از توســعه ظرفیت صادراتی و صنایع تبدیلی ازجمله پیشنهادهای کارشناسان و مسئولان مربوط برای توسعه این بخش است. با وجود همه ظرفیت‌های موجود در طارم، به‌دلیل نبود برندسازی، زیتون طارم به نام استان‌های همجوار به فروش می‌رسد، درحالی که می‌توان با ایجاد بازارچه‌ها، به زیتون طارم هویت تجاری قوی‌تری داد و به بازارهای جهانی عرضه کرد، چراکه درحال‌حاضر با وجود رتبه نخست زنجان در تولید زیتون، این استان تنها ۳درصد از ســهم صادرات زیتون کشور را به خود اختصاص داده‌است.

کمبود صنایع تبدیلی زیتون در فارس

سطح زیرکشت زیتون در استان فارس بیش‌از ۹هزارهکتار است. از این میزان، بیش‌از ۷هزارهکتار مثمر هستند و محصول تولیدی آنها برای تولید روغن و کنسرو استفاده می‌شود. به‌صورت تقریبی از هر هــزار کیلوگرم زیتون، حــدود ۱۵۰کیلوگرم روغن‌زیتون به‌دســت می‌آید. مهم‌ترین ارقام زیتون تولیدی دراستان شامل رقم‌های زرد، فیشیمی، دزفولی، کنسروالیا، شنگه و شیراز است. شهرستان‌های زرین‌دشت، سروستان، نی‌ریز، استهبان، سپیدان و فســا از شهرســتان‌های تولیدکننده زیتون درفارس به‌شمار می‌روند. نبود صنایع تبدیلــی در منطقه و عدم دسترسی مناسب به اطلاعات کافی در زمینه کاشت و پرورش زیتون، از عمده‌ترین مشکلات زیتون‌کاران استان است. به گفته مسئولان انجمن زیتون فارس، دراین استان تعداد کمی واحد فــراوری و صنایع تبدیلی زیتون فعالیــت می‌کنند که با توجه به مشکل نقدینگی، زیتون را به‌صورت ارزان‌قیمت از باغداران خریداری می‌کنند. زیتون به‌صورت طبیعی یک ســال «پرمحصول» دارد و یک ســال «کم‌محصول»، به همیــن دلیل اگر افــت دما با ســال کم‌محصولی تقــارن پیدا کند، شــاهد کاهش بســیار زیاد تولید خواهیم بــود، به‌طوری که سال گذشته تولید زیتون در استان فارس کاهش قابل‌توجهی داشت.

وعده بازگشت آرامش به بازار مرغ کرمانشاه

کمبود مرغ و قیمت‌های متغیر، بازار مرغ کرمانشاه را متلاطم کرده است اما مسئولان امید به بهبود شرایط می‌دهند

فرحناز چراغی
خبرنگار

طی روزهای اخیر بازهم وضعیت بازار مرغ در کرمانشاه متلاطم شده است. آرامش این بازار کوتاه مدت بود. مرغ نیست و اغلب مرغ فروشی‌های شهر و استان کرمانشاه، مرغی برای عرضه ندارند. اگر هم برخی مغازه‌ها مرغ داشته باشند، اول صبح به‌فروش می‌رسد. این شرایط نابسامان هر چند وقت یکبار در بازار گوشت مرغ کرمانشاه تکرار می‌شود و در نهایت حواشی آن دامن مردم را می‌گیرد.

خرید مرغ به هر قیمتی

یکی از شهروندان کرمانشاهی با بیان اینکه دو سه سالی است که مشکل کمبود مرغ در کرمانشاه وجود دارد، می‌افزاید: این بازار نابسامان هر چند وقت یکبار باعث مشکل برای مردم می‌شود.

وی می‌گوید: چندین روز است که بسیاری از مرغ‌فروشی‌ها مرغ ندارند و هر جا هم مراجعه می‌کنیم، می‌گویند مرغ نیست.

این خانم خانه‌دار اظهار می‌کند: قیمت گوشت مرغ در کرمانشاه هر روز تغییر می‌کند و نظارتی هم بر این وضعیت نیست. وی با بیان اینکه در حال حاضر قیمت مرغ در شهر کرمانشاه حدود ۳۲ هزار تومان است، اضافه می‌کند: با این شرایط اگر مرغی موجود باشد، قیمت آن دیگر برای مردم مهم نیست.

مرغ‌ها از کشتارگاه کجا می‌روند؟

یکی از مرغ‌فروشی‌های سطح شهر کرمانشاه هم در این باره به همشهری می‌گوید: مرغ کرمانشاه به استان‌های تهران، کرج و اهواز صادر می‌شود و برای کرمانشاه نیست.وی با بیان اینکه اگر صبح ساعت ۲، ۳ بامداد سری به کشتارگاه‌های اطراف بزنید مشاهده خواهید کرد که مرغ‌ها را با خودرو به مقاصد نامعلوم حمل می‌کنند. مرغ به کرمانشاه نمی‌رسد اما مرغ همین استان به جاهای دیگر می‌رود. استان کرمانشاه مرغداری‌های زیادی دارد و نباید چنین شرایطی داشته باشد.

این مغازه دار ادامه می‌دهد: براساس سهمیه، یک روز در میان مرغ داریم اما مردم باید از قبل ثبت نام کنند تا وقتی مرغ می‌آید، بتوانند بخرند.

کمبود مرغ سراسری است

رئیس اتحادیه مرغ و ماهی در کرمانشاه نیز با تاکید بر اینکه کمبود مرغ در کشور سراسری است، می‌گوید: طی روزهای آینده وضعیت بازار مرغ بهتر خواهد شد.

«میثم غلامی» در گفت و گو با همشهری می‌افزاید: مشکل چند روزه قیمت مرغ در کرمانشاه به دلیل اختلاف نظر کشتارگاه و مرغدار بر سر قیمت بود.وی در ادامه با بیان اینکه بازار مرغ هیچ حساب و کتابی ندارد، می‌گوید: قرار است مرغ طی روزهای آینده با قیمت ۲۷ هزار و ۵۰۰ تومان در بازار عرضه شود.رئیس اتحادیه مرغ و ماهی در کرمانشاه اضافه می‌کند: اگر مرغ زیاد باشد قیمت شاید پایین‌تر هم بیاید اما در حال حاضر با همین قیمت عرضه خواهد شد. وی با تاکید بر اینکه خرده فروش مرغ از فروش هر کیلو مرغ هزار تومان سود می‌برد، می‌افزاید: در صورت تخلف در این رابطه با متخلفین برخورد خواهد شد.

اختلاف کشتارگاه با مرغداری‌ها

معاون بهبود امور دام و طیور استان کرمانشاه هم در گفت و گو با همشهری، علت مشکلات کمبود مرغ در بازار کرمانشاه را اختلافات کشتارگاه با مرغداران بر سر قیمت عنوان می‌کند و می‌گوید: استان کرمانشاه از لحاظ تولید مشکلی ندارد و اتفاقات چند روز گذشته در حوزه توزیع مرغ است.

دکتر «نادر پرور» می‌افزاید: ۵۷۶ واحد مرغداری فعال صنعتی در استان مشغول فعالیت هستند. روزانه ۱۴۰ تن گوشت مرغ در استان تولید می‌شود که نیاز مصرف روزانه کرمانشاه را تامین می‌کند. در مجموع میزان تولید سالانه مرغ در استان ۳۲ میلیون قطعه مرغ است.

وی با بیان اینکه درحال‌حاضر به هیچ استانی صادرات نداریم، می‌گوید: میزان تولید مرغ در کرمانشاه به مصرف خود استان می‌رسد.

معاون بهبود امور دام و طیور استان کرمانشاه تصریح می‌کند: مشکلات بازار مرغ و قیمت آن در استان در مجموع مربوط به قیمت نهاده‌ها و بارگزاری نشدن به وقت آن و البته جوجه‌ریزی است.

پرور تاکید می‌کند: در حال حاضر چنین مشکلاتی وجود ندارد و جز توزیع، مشکلی از لحاظ تولید وجود ندارد.

وی خاطرنشان کرد: ۲۷۰۰ نفر در حوزه تولید مرغ در استان به‌صورت مستقیم مشغول هستند.

تعادل به بازار مرغ باز می‌گردد

مدیر توسعه بازرگانی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه نیز در گفت و گو با همشهری با بیان اینکه در بحث تولید مرغ در استان مشکلی وجود ندارد، می‌افزاید: طی چند روز گذشته مرغداری‌ها به دلیل افزایش هزینه‌ها از عرضه مرغ به بازار خودداری می‌کردند که با تدابیر اندیشیده شده و همکاری بخش های مختلف دولتی، خصوصی و تشکل‌ها قرار است به زودی تعادل به بازار برگردد.

«شهاب پرویز» می‌گوید: با تدابیر اندیشیده شده طی روزهای آینده مشکل کمبود مرغ در استان حل می‌شود و شاهد آرامش در بازار مرغ کرمانشاه خواهیم بود.

وی با اشاره به تولید مرغ در استان نیز تصریح می‌کند: با مدیریت همکاران جهاد کشاورزی مشکلی از لحاظ جوجه ریزی و تولید گوشت گرم مرغ نداریم. مشکل در بحث عرضه مرغ است که براساس نیاز، میزان مورد نیاز مردم فراهم نشده است.

مدیر توسعه بازرگانی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه اضافه می‌کند: در حال حاضر با توجه به جوجه ریزی به موقع، نیاز به توزیع مرغ منجمد نیست. اما از لحاظ ذخیره سازی مرغ منجمد جزو استان‌هایی هستیم که به اندازه کافی ذخیره انجام داده‌ایم.

عکس‌ها: همشهری

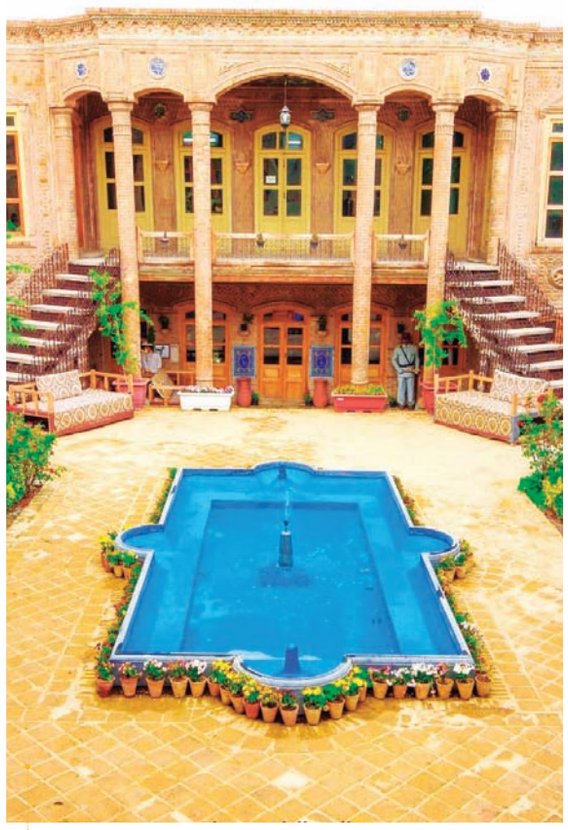

خانه تاریخی داروغه در مشهد
عکس: میرسعید هادیان

صدای همشهری

۰۲۱-۲۳۰۲۳۴۰۵

ستون صدای همشهری برای نوشتن مشکلات شما شهروند گرامی است. معضلاتی که منعکس می‌شوند تا مسئولان آنها را بخوانند و در پی یافتن راه حلی برای رفع آنها برآیند. برای بازگو کردن مشکلات خود از ساعت ۹ تا ۱۷ با شماره دفتر همشهری تماس بگیرید.

ضرورت ساماندهی نرخ‌گذاری کالاها و خدمات

با توجه به شرایط کنونی اقتصادی کشور، لزوم تعیین کف و سقف برای هریک از خدماتی که اصناف ارائه می‌دهند، ضروری است. سوءاستفاده برخی اصناف از وضعیت موجود، سبب سردرگمی مصرف کنندگان شده و مردم را با مشکلات معیشتی بسیاری مواجه کرده‌است. مسئولان باید با اتخاذ تدابیر مناسب و استفاده از توان کارشناسی تشکل‌های صنفی، نسبت به تعیین قیمت و ایجاد تعادل قیمت‌ها در بازار و یا ایجاد ضوابط و چارچوب متناسب با شرایط کشور برای نحوه قیمت گذاری برخی از کالاها و خدمات اساسی اقدام کنند.

عبداللهی‌زاده از کرج

دام‌های عشایر آذربایجان غربی گرسنه‌اند

دامداران عشایر در آذربایجان غربی به دلیل کمبود علوفه مجبور به فروش دام‌های خود زیر قیمت بازار هستند

سیدمرتضی احمدپور
خبرنگار

بیش از ۲۰ هزار خانوار عشایری با جمعیتی افزون بر ۱۰۰ هزار نفر در آذربایجان غربی زندگی می‌کنند. شهرستان‌های خوی، ماکو، ارومیه، پیرانشهر، میاندوآب و اشنویه بیشترین جمعیت عشایری استان را در خود جای داده‌اند. این جمعیت کم سالانه تا ۱۷ هزار تن گوشت و ۵۵ هزار تن شیر نیز تولید می‌کنند.در مجموع عشایر این استان سالانه ۳۳۰هزار تن انواع محصولات دامی به ارزش ۵۰۰ میلیارد ریال را تولید و روانه بازار می‌کنند که بخش قابل توجهی از شیر و گوشت تولیدی استان را شامل می‌شود. اما امسال خشکسالی و کمبود نهاده‌های دامی در کنار افزایش مهار گسیخته قیمت نهاده‌ها موجب شده تا دامداران عشایری استان نتوانند مانند سال‌های گذشته به دامداری بپردازند و گرفتار کمبود منابع غذایی برای دام‌ها شده‌اند.

دام‌های گرسنه

«مصطفی جباری» از تولید کنندگان گوشت و لبنیات خوی است که پیوند فامیلی با عشایر این منطقه نیز دارد. او با اشاره به وضعیت نامناسب مراتع در سال جاری می‌گوید: عشایر بیش از ۹۰ درصد علوفه خود را به صورت طبیعی از مراتع به دست می‌آورند و کمتر نهاده‌های دامی می‌خرند، اما امسال با خشکسالی به وجود آمده، علوفه زیادی در مراتع سنتی پیدا نکردند.وی ادامه می‌دهد: برخی از چوپان‌ها مجبور شدند برای چرای دام وارد حریم مراتع روستائیان یا منابع ملی شوند. آنها با چرای بیش از حد موجب تخریب این اراضی شدند که این اقدام با واکنش‌هایی از سوی روستائیان و ماموران حفاظت محیط زیست مواجه شد و نتیجه آن گرسنه ماندن دام‌ها بود.

فروش دام‌ها به زیر قیمت

جباری اظهار می‌کند: اگر به میادین فروش دام در مناطق مختلف استان مراجعه کنید با انبوهی از دام‌های لاغر روبرو می‌شوید که علوفه کمی خورده‌اند و دامداران برای تلف نشدن این حیوانات مجبور به فروش آنها به هر قیمتی هستند.این تولید کننده گوشت و لبنیات ادامه می‌دهد: در چنین شرایطی دلال‌ها وارد کار می‌شوند و با خرید دام زنده به قیمت‌های بسیار پایین که گاه به زیر هر کیلو ۳۰ هزار تومان هم می‌رسد این دام‌ها را خریداری می‌کنند و در مقابل دام‌ها را در شهرها و با قیمت‌های بسیار بالاتر می‌فروشند.

مقاومت برخی از عشایر در فروش دام

خلیل جهودی از دامداران عشایری اطراف ارومیه است که مایل به فروش دام نیست و این کار را خودکشی اقتصادی خود می‌داند و می‌گوید: به جای تشویق دامداران به فروش دام‌های زنده باید نهاده‌های دامی با قیمت پایین فراهم شود یا اینکه مسئولان اجازه دهند دام‌های خود را به مراتع ببریم.

وی عنوان می‌کند: گفته می‌شود این مراتع حفاظت شده هستند و چرای زیاد باعث نابودی آن می‌شود ولی نکته مهم این است که عشایر مراتع را از آن خود می‌داند و راه حفاظت از آن را هم بلد است.این دامدار عشایری تاکید می‌کند: از سوی مسئولان جهاد کشاورزی و عشایر، نرخ هر کیلو دام زنده ۳۰ هزار تومان و تحویل در کشتارگاه ۳۳ هزار تومان اعلام شده است اما در حقیقت این قیمت‌ها برایمان صرفه اقتصادی ندارد و تا حد توان دام‌های خود را نخواهیم فروخت تا بتوانیم برایشان غذا و علوفه پیدا کنیم.

خرید کارشناسی شده دام از عشایر

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان‌غربی با بیان اینکه کارگروه‌هایی متشکل از کارشناسان معاونت امور دام جهادکشاورزی، امور عشایر، دامپزشکی و پشتیبانی امور دام برای تعیین قیمت متوسط دام حذفی در مناطق مختلف استان تشکیل شده است، می‌گوید: دامداران مطمئن باشند که خریدها با هدف حمایت از آنان و به صورت کارشناسی شده انجام می‌شود.

اکبر کرامتی اظهار می‌کند: خشکی مراتع به عنوان مهم‌ترین و اصلی‌ترین منبع تغذیه دام‌های عشایر باعث ایجاد مشکلات اقتصادی برای آنها شده است و باید برای جبران آن تدبیری اندیشید تا دام‌های سبک و سنگین عشایر بر اثر خشکسالی تلف نشود.وی ادامه می‌دهد: اجرایی شدن عملیات خرید حمایتی یک طرح بسیار مهم و اثربخش است و علاوه بر حمایت از دامداران عشایری به تعادل و تنظیم بازار و جلوگیری از افزایش قیمت گوشت قرمز و جولان دلالان کمک خواهد کرد.

حمایت‌های چندجانبه از دامداری عشایری

مدیرکل امور عشایر آذربایجان غربی با بیان اینکه حذف دام‌ها و خرید تضمینی دام زنده از عشایر تنها راهکار مسئولان نبوده است می‌گوید: در شش ماهه نخست امسال ۲۱ هزار تن انواع نهاده دامی برای جبران کمبود علوفه توسط دولت تامین و در بین عشایر توزیع شد اما بخش قابل توجهی از مواد غذایی دام‌های عشایری از مراتعی تامین می‌شود که امسال دچار خشکسالی شده است.

علی ناجی تاکید می‌کند: برای جبران کمبود علوفه و نهاده‌های دامی، دولت برنامه‌هایی از جمله تامین ارز یارانه‌ای مورد نیاز برای واردات نهاده را در دستور کار دارد و در این زمینه طی یک سال گذشته ۳۵ هزار تن انواع نهاده دامی بین عشایر استان توزیع شد.

وی ادامه می‌دهد: با شرایط به وجود آمده در سال جاری دولت، شرکت پشتیبانی امور دام را موظف کرده تا دام مازاد و غیرمولد عشایر را خریداری کند و در این زمینه سهم آذربایجان غربی خرید ۷۰ هزار راس دام عشایر استان تعیین شده است.

این مسئول عنوان کرد: البته دو نکته مهم مورد توجه قرار دارد؛ اینکه دام‌های خریداری شده اولا مازاد باشد و دوم اینکه غیرمولد باشند تا تولید مثل و زاد و ولد جمعیت دامی با مشکل مواجه نشود.

وی با اشاره به بی میلی برخی دامداران برای فروش دام مازاد خود، تاکید کرد: علاوه بر قیمت تعیین شده در ازای هر کیلوگرم دام زنده‌ای که به صورت تضمینی خریداری می‌شود، سه کیلوگرم نهاده دامی نیز با قیمت یارانه‌ای تحویل دامداران خواهد شد تا به مصرف دیگر دام‌های باقیمانده برسد.

عکس: همشهری

جای‌تان در کنار ما خالی است. شما می‌توانید سهمی بزرگ در دیده شدن استان، شهر، روستا و محله خود داشته باشید. فقط کافی است موبایل را بردارید و با ارسال یک پیام صوتی یا متن، حتی عکس و فیلم در تلگرام، ما را در جریان رویدادها، محرومیت‌ها و دیدنی‌های محل زندگی‌تان قرار دهید.
صدای شما در همشهری شنیده می‌شود
برایمان بگویید... برایتان می‌نویسیم

ارتباط با ادمین
hamshahriostanha_admin
#همشهری_استانها
@hamshahriostanha
اینستاگرام
Instagram.com/hamshahriostanha

همشهری استانی
#همراه «همشهری» در استان‌ها باشید

خط مستقیم
۰۲۱-۲۳۰۲۳۴۴۲
۰۲۱-۲۳۰۲۳۴۳۲
پیام گیر
۰۲۱-۲۳۰۲۳۴۰۵